การวิเคราะห์กระบวนการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคง : กรณีศึกษา ชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ กรุงเทพมหานคร

สารนิพนธ์
ของ
ภูดิศ กุลนิธิไพบูลย์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญารัฐประศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ
พฤษภาคม 2552

การวิเคราะห์กระบวนการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคง : กรณีศึกษา ชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ กรุงเทพมหานคร

สารนิพนธ์

ของ

ภูดิศ กุลนิธิไพบูลย์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญารัฐประศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ
พฤษภาคม 2552

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ภูดิศ กุลนิธิไพบูลย์. (2552). **การวิเคราะห์กระบวนการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคง :กรณีศึกษาชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ กรุงเทพมหานคร** สารนิพนธ์ รป.ม. (นโยบายสาธารณะ) กรุงเทพฯ : บันฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อาจารย์ ที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์ ดร. วรพิทย์ มีมาก

การศึกษาครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อวิเคราะห์กระบวนการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคง : กรณีศึกษาชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ กรุงเทพมหานคร ศึกษาว่าปัจจัยอะไรบ้างที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของกระบวนการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคง ทั้ง 8 ขั้นตอน และศึกษาความสำเร็จของการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ จากการศึกษาเชิงคุณภาพ ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มย่อย (Focus Group) กับคณะกรรมการสหกรณ์เคหสถานชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ จำกัด จำนวน 6 คน และคณะกรรมการชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ จำนวน 2 คน ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ทั้ง 8 ท่าน และได้วิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ให้สัมภาษณ์ ดังที่นำเสนอในตารางที่ 1 ซึ่งทั้ง 8 ท่าน เป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องคนสำคัญในการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคง ทั้ง 8 ขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้สำหรับงานวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์คณะกรรมการสหกรณ์เคหสถานชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ จำกัด จำนวน 6 คน และกลุ่มคณะกรรมการชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ จำนวน 2 คน แบบเจาะลึก (In-dept Interview) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการศึกษาการวิเคราะห์กระบวนการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคง กรณีศึกษาชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ กรุงเทพมหานคร สามารถสรุปผลการศึกษาออกเป็น 2 ตอน ตามวัตถุของการศึกษาผลศึกษา พบว่า

ตอนที่ 1 ปัจจัยความยอมรับและเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบาย, ปัจจัยการสื่อสารและการประสานงาน, ปัจจัยการบริหารจัดการ, ปัจจัยการติดตามประเมินผล, ปัจจัยกำลังซื้อของผู้อยู่อาศัย, ปัจจัยนโยบายการอุดหนุนของรัฐ, ปัจจัยรูปแบบการวางผังที่อยู่อาศัย, ปัจจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของกระบวนการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคง 8 ขั้นตอน

ตอนที่ 2 การดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคงชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ กรุงเทพมหานคร ประสบผลสำเร็จ

TITLE THE ANALYSIS OPERATIONAL PROCESS OF BANMUNKONG HOUSINGPROJECT : A CASE STUDY OF BON KAI DEVELOPMENT COMMUNITY, BANGKOK METROPOLIS

AN ABSTRACT
BY
PHUDIT KULNITIPAIBOON

Presented in Partial Fulfillment of the Requirement for the
Master of Public Administration Degree in Public Policy
at Srinakharinwirot University
May 2009

Poodith Kulnithipaiboon. (2009**). The Analysis of Implementation Process of Baanmankong Project : A Case Study of Pattanabonkai Community, Bangkok Metropolitan.** Master's project. M.P.A. (Public Policy). Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University. Project Advisor: Assoc. Prof. Worapit Meemak.

This study aimed to analyze the implementation process of Baanmankong project: a case study of Pattanabonkai Community, Bangkok Metropolitan in order to investigate factors affecting success of 8 project implementation's process and examine success of that project as well. This was a qualitative study through focus group with 6 members of Pattanabonkai Community Residence Cooperation, Ltd and 2 members of Pattanabonkai Community Committee. The researcher gathered data by interviewing 8 persons mentioned which would be presented in table 1. All of them were key persons of the project. The instrument for collecting data was in-depth interview and then data were analyzed through content analysis.

The results of the analysis could be divided into 2 parts as follows:

1. There were 8 factors, namely, perception and understanding of policy objectives , communication and coordination, management, follow-up evaluation, residences 'purchasing power, government support policy, housing plan pattern, and people's participation, affected success of 8 process of Baanmankong Project.

2. It was found that the implementation of Baanmankong Project in Pattanabonkai Community, Bangkok Metropolitan was succeeded.

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และคณะกรรมการ สอบได้พิจารณาสารนิพนธ์เรื่อง การวิเคราะห์กระบวนการดำเนินงานโครงการ : กรณีศึกษาชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ กรุงเทพมหานคร ของภูดิศ กุลนิธิไพบูลย์ ฉบับนี้แล้ว เห็นควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

……..

(รองศาสตราจารย์ ดร.วรพิทย์ มีมาก)

ประธานกรรมการบริหารหลักสูตร

……..

(รองศาสตราจารย์ ดร.วรพิทย์ มีมาก)

คณะกรรมการสอบ

……..ประธาน

(รองศาสตราจารย์ ดร.วรพิทย์ มีมาก)

……..กรรมการสอบสารนิพนธ์

(อาจารย์ ดร. สุชาติ ผิวงาม)

……..กรรมการสอบสารนิพนธ์

(อาจารย์จักราทิตย์ ธนาคม)

อนุมัติรับสารนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

……..คณบดีคณะสังคมศาสตร์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ กิตติมา สังข์เกษม)

วันที่ เดือน พฤษภาคม 2552

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยความเมตตากรุณาเป็นอย่างยิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร.วรพิทย์ มีมาก อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ซึ่งได้ให้คำปรึกษาแนะนำ และตรวจสอบ แก้ไขข้อบกพร่อง ด้วยความเอาใจใส่ด้วยดีเสมอมา ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ ดร.สุชาติ ผิวงาม อาจารย์ชีวินทร์ ฉายาชวลิต อาจารย์จักราทิตย์ ธนาคม และคณาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ทุกท่าน ที่กรุณาอบรม สั่งสอน ด้วยความเอาใจใส่ และประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้แก่ผู้วิจัย

ขอขอบพระคุณ คณะกรรมการสหกรณ์เคหสถานชุมชนพัฒนาบ่อนไก่และคณะกรรมการชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ รวมทั้งชาวชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ ทุกท่าน ที่เสียสละเวลา ให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคง ช่วยให้ สารนิพนธ์ ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงด้วยดี

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยขอน้อมบูชาพระคุณบิดา มารดา บูรพาจารย์และผู้มีพระคุณทุกท่านที่มีส่วนทำให้งานวิจัยครั้งนี้ให้ประสบผลสำเร็จ

ภูดิศ กุลนิธิไพบูลย์

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	**บทนำ**	1
	ภูมิหลัง	1
	คำถามการวิจัย	3
	วัตถุประสงค์ของการศึกษา	3
	ขอบเขตการศึกษา	3
	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	4
	สมมติฐานการวิจัย	4
2	**เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง**	5
	แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับกระบวนการวิเคราะห์นโยบายสาธารณ	6
	แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาที่อยู่อาศัยผู้มีรายได้น้อย	9
	แนวคิดเกี่ยวกับกำลังซื้อที่อยู่อาศัยและความต้องการที่อยู่อาศัย	17
	แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม	20
	แนวคิดการสร้างชุมชนเข็มแข้ง	25
	แนวคิดการวางผังเมือง	25
	แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการชุมชน	30
	แนวคิดเกี่ยวกับการอุดหนุนภาครัฐ	32
	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	34
3	**วิธีดำเนินการวิจัย**	39
	วิธีการดำเนินการวิจัย	39
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	39
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	40
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	42
	การประมวลผลและการวิเคราะห์ข้อมูล	42
4	**การนำเสนอผลการวิจัย**	43
	ปัจจัยที่ส่งผลต่อกระบวนการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคง 8 ขั้นตอน และความสำเร็จและความล้มเหลวการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคง	43

สารบัญ(ต่อ)

บทที่	หน้า
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	119
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล	120
อภิปรายผล	125
ข้อเสนอแนะ	175
บรรณานุกรม	177
ภาคผนวก	180
ภาคผนวก ก	181
ภาคผนวก ข	199
ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์	202

บัญชีตาราง

ตาราง **หน้า**

1 ตาราง 1 แสดงข้อมูลส่วนบุคคลของคณะกรรมการสหกรณ์ชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ จำกัด และคณะกรรมการชุมชนบ่อนไก่..... 44
2 ตารางสรุปผลการวิจัย..... 120

บทที่ 1
บทนำ

ภูมิหลัง

ปัจจุบันมีชุมชนแออัดตามเมืองใหญ่ที่เป็นแหล่งประกอบอาชีพอยู่เป็นจำนวนมากจากข้อมูลในปี 2543 พบว่า มีชุมชนแออัดรวม 5,550 ชุมชน (มูลนิธิชุมชนไท, 2545) จำนวนครัวเรือน 1,500,000 ครัวเรือน คิดเป็นประชากร 6,750,000 คน นอกจากนี้ยังมีกลุ่มคนที่กระจัดกระจายอยู่นอกชุมชนอีกประมาณ 370,000 ครัวเรือนหรือประมาณ 1,500,000 คน รวมเป็นคนจนในเมืองทั้งสิ้น 1,870,000 ครัวเรือน หรือประมาณ 8,250,000 คน เมื่อเทียบกับประชากรเมืองทั้งหมดแล้วสัดส่วนคนจนในชุมชนแออัดสูงถึงร้อยละ 37 ชุมชนแออัดเหล่านี้ล้วนแล้วแต่ตั้งอยู่บนที่ดินทั้งของรัฐ รัฐวิสาหกิจ วัด ที่ดินเอกชน และคูคลองที่สาธารณะ ทั้งที่ อยู่แบบถูกต้องตามกฎหมาย อาทิ เช่าที่ดินระยะสั้น ๆ และอยู่แบบไม่ถูกต้องตามกฎหมาย คือเข้าบุกรุกปลูกสร้างบนที่ดินที่ว่าง กรณีที่กล่าวมาข้างต้นไม่มีความมั่นคงในการอยู่อาศัย เนื่องจากไม่รู้ว่าจะถูกขับไล่ไล่รื้อในวันไหน และเกิดปัญหาอื่นๆ ตามมาจากกรณีดังกล่าว เช่น ไม่มีทะเบียนบ้าน หรือได้เพียงทะเบียนบ้านชั่วคราว ไม่สามารถใช้บริการสาธารณูปโภค เช่น น้ำประปา ไฟฟ้าได้ สภาพแวดล้อมในชุมชนเสื่อมโทรม ฯลฯ จากสภาพปัญหาดังกล่าวทำให้เมื่อต้นปี พ. ศ. 2546 รัฐบาลมีนโยบายระดับประเทศให้ความสำคัญกับประเด็นเรื่องที่อยู่อาศัยว่าเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้คนในชุมชนแออัดมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และเป็นการสร้างความมั่นคงในที่อยู่อาศัยแก่ผู้มีรายได้น้อยทั่วประเทศ รัฐบาลจึงได้มีมติ ครม. เมื่อวันที่ 14 ม.ค. 2546 อนุมัติโครงการและงบประมาณเพื่อแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัย 2 โครงการ คือ **"โครงการบ้านมั่นคง"** และ **"โครงการบ้านเอื้ออาทร"** โดยในส่วนโครงการบ้านมั่นคงได้มอบหมายให้สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน(องค์การมหาชน) เป็นผู้ดำเนินงานมีเป้าหมายดำเนินการในปี 2546 ให้เกิดโครงการนำร่อง 10 โครงการ จำนวน 1,525 หน่วย ซึ่งส่วนใหญ่อยู่บนที่ดินของรัฐ เช่นที่ดินกรมธนารักษ์ ที่ดินการรถไฟแห่งประเทศไทย และที่ดินสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์

อย่างไรก็ตาม ภายหลังมีนโยบายโครงการบ้านมั่นคง พบว่า หลักการและวัตถุประสงค์ของโครงการที่เน้นการแก้ปัญหาความมั่นคงในการอยู่อาศัยผู้มีรายได้น้อย และสร้างโอกาสการพัฒนาในชุมชนแออัดที่มีอยู่เดิม นั้นไม่ได้เป็นไปตามวัตถุประสงค์เท่าที่ควรเพราะต้องประสบกับปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ มากมาย เช่น ชาวชุมชนแออัดต้องเผชิญกับสภาพปัญหาสวนทางกับกับเจตนารมณ์ของนโยบายรัฐบาลในการแก้ไขปัญหาความมั่นคงในการอยู่อาศัยผู้มีรายได้น้อย และสร้างโอกาสการพัฒนาในชุมชนแออัดที่มีอยู่เดิม เพราะชุมชนแออัดยังขาดหลักประกันความมั่นคงในที่ดินจากหน่วยงานเจ้าของที่ดินปฏิเสธการให้ชุมชนแออัดเช่าที่ดินระยะยาว เจ้าของที่ดิน เช่น การรถไฟฯ การท่าเรือฯ ที่ครอบครองที่ดินไว้มาก มักให้ชุมชนเช่าที่ดินระยะเวลาครั้งละ 3 ปี ซึ่งมีสัญญาเช่าระยะสั้น เช่นนี้ไม่ได้สร้างหลักประกัน ด้านความมั่นคงในที่อยู่อาศัยตามนโยบายโครงการบ้านมั่นคง

แต่อย่างใด เพราะในขณะที่ชาวชุมชนต้องกู้ยืมเงินสิ้นเชื่อจาก สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน(องค์การมหาชน) พอช. มาปรับปรุงพัฒนาที่อยู่อาศัยภายใต้เงื่อนไขการผ่อนชำระระยะยาว แต่ต้องกลับมาวิตกกังวลว่าเจ้าของที่ดินจะต่อสัญญาเช่าที่ดินให้หรือไม่ ผนวกกับการบังคับไล่รื้อก็เป็นอีกปัญญาหนึ่ง ที่คุกคามเรื่องสิทธิการอยู่อาศัย ของชาวชุมชนแออัด ที่รัฐบาลในยุคสมัยเดียวกัน มีนโยบายดำเนินการโครงการขนาดใหญ่ ต่าง ๆ ที่ก่อเกิดผลกระทบด้านที่อยู่อาศัยของชาวชุมชนแออัดค่อนข้างมาก เช่นโครงการทางด้านคมนาคมขนส่ง โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูเมืองเก่าเกาะรัตนโกสินทร์ รวมไปถึงโครงการพัฒนาเมือง เศรษฐกิจท่องเที่ยวต่าง ๆ โครงการเหล่านี้มักไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชน และไม่เปิดโอกาสให้ชาวชุมชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัยของตน ปัจจัยต่างๆ ที่กล่าวมาข้างต้น ล้วนแล้วแต่ส่งผลกระทบต่อกระบวนการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคง ทั้งสิ้น

ชุมชนพัฒนาบ่อนไก่เป็นชุมชนหนึ่งที่เข้าร่วมในโครงการบ้านมั่นคง เมื่อต้นปี พ.ศ. 2546 สภาพปัจจุบันของชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ เป็นชุมชนที่ตั้งอยู่บนพื้นที่ของสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์เขตปทุมวันโฉนดที่ดิน 2695 ตำบลปทุมวัน อำเภอปทุมวัน กรุงเทพมหานคร มีเนื้อที่ประมาณ 5 ไร่ 2 งาน 33 ตารางวา มีจำนวน 92 ครอบครัว ประชากร 500 คน ชาวชุมชนประกอบอาชีพที่หลากหลาย ทั้งอาชีพรับจ้าง กรรมกร ราชการ เก็บขยะ ขายผลไม้ และค้าขายทั่วไป ส่วนใหญ่ล้วนมีพื้นเพมาจากต่างจังหวัด ทำให้มีความสัมพันธ์แบบเครือญาติ การดำเนินงานของชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ ในโครงการบ้านมั่นคง และการรวมตัวกันทำกิจกรรมต่าง ๆ อย่างต่อเนื่องของชุมชนบ่อนไก่ตามที่กล่าวมาแล้วข้างต้นแสดงให้เห็นถึงการมีส่วนร่วมของคนในการจัดการชุมชนอย่างหนึ่ง ที่ช่วยกระตุ้นให้ชุมชนแห่งนี้เกิดการพัฒนาสภาพการอยู่อาศัย รวมถึงการพัฒนาชุมชนในการดำเนินโครงการบ้านมั่นคงของชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ ชาวชุมชนได้มีบทบาทในการจัดการชุมชนทั้ง 8 ขั้นตอน โดยชุมชนมีการแบ่งหน้าที่กันทำอย่างเป็นระบบ เริ่มตั้งแต่กระบวนการออกแบบบ้าน การจัดตั้งสหกรณ์ออมทรัพย์ ที่องค์กรชุมชนเป็นผู้บริหารจัดการเอง การก่อสร้าง และการพัฒนาระบบสาธารณูปโภค แต่อย่างไรก็ตามการดำเนินโครงการบ้านมั่นคงก็ยังคงพบ ปัญหาต่าง ๆ เช่น การเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการชุมชนของคนในชุมชนสามารถทำได้ในระดับหนึ่ง เนื่องจากคนในชุมชนยังมีปัญหาเรื่องของความพร้อมในการเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการโครงการ เช่น ขาดความเข้าใจในกระบวนการบ้านมั่นคง การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับโครงการบ้านมั่นคงไม่เท่าเทียมกัน รวมไปถึงปัจจัยส่วนบุคคลที่ส่งผลต่อความพร้อมในการเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการโครงการทั้ง 8 ขั้นตอน เช่น ขาดเวลาเนื่องจากต้องประกอบอาชีพของตนเอง ระดับการศึกษาของบุคคลก็เป็นสิ่งหนึ่งที่ทำให้บุคคลในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการชุมชนไม่เท่าเทียมกัน บางคนก็ต่อต้านโครงการเพราะตนเองถือคลองพื้นที่ค่อนข้างมากจึงเกรงว่าจะเสียพื้นที่หลังจากเข้าร่วมโครงการ ซึ่งแกนนำชุมชนต้องใช้ระยะเวลาในการสร้างความเข้าในขั้นตอนดำเนินการของโครงการ รวมทั้งทำความเข้าใจถึงผลดี และผลเสียที่ชุมชนควรจะได้

อย่างไรก็ตาม การดำเนินโครงการบ้านมั่นคง หลังจากดำเนินการแล้วเสร็จมีผู้เข้าอยู่อาศัยในโครงการแล้ว แต่ยังคงประสบกับปัญหา ต่าง ๆ มากมาย เช่น เรื่องของการขาดความเชื่อมั่น

คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์ซึ่งพัฒนามาเป็นสหกรณ์ฯ จดทะเบียนเป็นนิติบุคคลซึ่งเป็นกลุ่มคนที่สมาชิกในชุมชนเลือกกันเข้ามาบริหารการเงิน กู้เงิน การผ่อนเงิน การขอเงินสิ้นเชื่อ รวมทั้งดูแลสวัสดิการของสมาชิกในชุมชนด้านต่าง ๆ บ้างครั้งมีการเลือกปฏิบัติเพราะมีการแบ่งกลุ่มกันในชุมชนนำมาซึ่งความขัดแย้ง นอกจากนี้ยังคงพบปัญหาชาวชุมชนแอบต่อเติมอาคารที่อยู่อาศัยโดยไม่ได้รับอนุญาตซึ่งผิด พ.ร.บ. อาคารของกรุงเทพมหานคร และอีกปัญหาหนึ่งยังพบว่าผู้ได้สิทธิการอยู่อาศัยจริงไม่ได้อยู่ในพื้นที่ แต่ให้ผู้อื่นมาเช่าอยู่อาศัยแทนโดยเก็บค่าเช่าในราคาค่อนข้างแพง ซึ่งไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการที่ต้องการช่วยเหลือ ผู้มีรายน้อยที่อยู่ในชุมชนแออัดได้อยู่อาศัยในที่เดิม

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจ ศึกษาว่าปัจจัยอะไรที่ส่งผลกระทบต่อกระบวนการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคง ทั้ง 8 กระบวนการซึ่งผลจากการศึกษาดังกล่าวจะเป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้เป็นข้อเสนอแนะในแนวทางการพัฒนาเพื่อการแก้ปัญหาที่อยู่อาศัยในพื้นที่ชุมชนแออัดอื่นๆ ทั้งชุมชนที่ตั้งอยู่บนที่ดินสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์และชุมชนแออัดตามพื้นที่ต่างๆ

คำถามการวิจัย

1.ปัจจัยอะไรบ้างที่ส่งผลกระทบต่อกระบวนการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคงทั้ง 8 ขั้นตอน

2. กระบวนการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคง ประสบความสำเร็จ หรือล้มเหลว

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1.เพื่อศึกษาว่าปัจจัยอะไรบ้างที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของกระบวนการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคง ทั้ง 8 ขั้นตอน

2. เพื่อศึกษาความสำเร็จและความล้มเหลวของการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคง

ขอบเขตในการศึกษา

ขอบเขตทางด้านพื้นที่

พื้นที่ที่จะทำการศึกษาในครั้งนี้ คือ บริเวณพื้นที่ชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ บนที่ดินของสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ เขตปทุมวันโฉนดที่ดิน 2695 ตำบลปทุมวัน อำเภอปทุมวัน กรุงเทพมหานคร มีเนื้อที่ประมาณ 5 ไร่ 2 งาน 33 ตารางวา

ขอบเขตทางด้านประชากร

ในการศึกษาครั้งนี้ จะทำการศึกษาเฉพาะยู่อาศัยจริงในพื้นที่ชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ ได้แก่ ผู้เช่าที่ดินที่มีสัญญาเช่ากับสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์โดยตรง (ผู้เช่าตรง) และผู้อยู่อาศัยที่เช่าที่ดินหรืออาคารจากผู้เช่าตรงของสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ (ผู้เช่าช่วง) รวมจำนวน 92 ครัวเรือน

คำจำกัดความของศัพท์ที่ใช้ในการศึกษา

"ผู้เช่าตรง" หมายถึง ผู้เช่าที่ดินหรือผู้เช่าอาคารที่มีสัญญาเช่ากับสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์โดยตรง

"ผู้เช่าช่วง" หมายถึง ผู้อยู่อาศัยที่เช่าที่ดินหรืออาคารจากผู้เช่าตรงของสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์

ชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ หมายถึง ชุมชนที่ตั้งอยู่ในเขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร และเป็นชุมชนที่ตั้งอยู่บนที่ดินของสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์

โครงการบ้านมั่นคง หมายถึง โครงการที่เน้นการแก้ไขปัญหาความมั่นคงในการอยู่อาศัยและสร้างโอกาสการพัฒนาชุมชนแออัดที่มีอยู่เดิม โดยให้ชุมชนมีส่วนร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมกับกลไกการพัฒนาในท้องถิ่น รูปแบบของที่อยู่อาศัยอาจมีได้หลายรูปแบบขึ้นอยู่กับเงื่อนไขที่ดิน ลักษณะของชุมชนและความสามารถในการจ่ายของชาวบ้าน เช่น อาจปรับปรุงเฉพาะระบบสาธารณูปโภคในที่เดิม การปรับปรุงผังก่อสร้างใหม่บางส่วน การก่อสร้างใหม่ทั้งชุมชน หรือการขยับย้ายที่เพื่อสร้างใหม่ให้มั่นคง มิติที่สำคัญของโครงการ คือ เป็นโครงการที่พัฒนาทั้งเศรษฐกิจ สังคม การมีส่วนร่วม พัฒนาการเรียนรู้ของชุมชนและท้องถิ่นในเรื่องการจัดชุมชนและที่อยู่อาศัยร่วมกัน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบถึงผลของการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคงว่าประสบความสำเร็จ

2 ทราบว่ามีปัจจัยอะไรบ้างที่ของกระบวนการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคง

3. ทราบถึงปัญหาและอุปสรรคของกระบวนการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคง และนำไปใช้เป็นข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาและพัฒนาที่อยู่อาศัยในชุมชนอื่น ๆ

สมมุติฐานการวิจัย

1. การดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคง 8 ขั้นตอน มีแนวโน้มประสบความสำเร็จ

2. ความยอมรับและเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบาย, การสื่อสารและการประสานงาน, การบริหารจัดการ, การติดตามประเมินผล, กำลังซื้อของผู้อยู่อาศัย, นโยบายการอุดหนุนของรัฐ, รูปแบบการวางผังที่อยู่อาศัย, การมีส่วนร่วม มีอิทธิพลต่อกระบวนการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคงในแต่ละขั้นตอน

บทที่ 2
แนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการวิเคราะห์นโยบายสาธารณะกระบวนการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคงพบว่าการดำเนินงาน มีลักษณะเป็นการมอบหมายงานและหน้าที่รับผิดชอบให้กับชุมชน/หมู่บ้านเป็นผู้ดำเนินงานโดยเน้นการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนเป็นหลักในการดำเนินงานแต่ละขั้นตอน ซึ่งรัฐมอบความไว้วางใจและความเป็นอิสระในการทำงาน และมีหน่วยงานต่าง ๆ ค่อยเป็นผู้ให้คำปรึกษาเมื่อชาวชุมชนต้องการ ดังนั้น เพื่อตอบการวิจัยว่ากระบวนการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคงประสบความสำเร็จหรือความล้มเหลวและมีปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จ/ความล้มเหลวของกระบวนการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคง ผู้วิจัยจึงมุ่งศึกษาถึงกระบวนการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคง : กรณีศึกษาชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร โดยผู้ทำการวิจัยได้ทำการศึกษาแนวคิดทฤษฎีจากเอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับกระบวนการวิเคราะห์นโยบายสาธารณะ
2. แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาที่อยู่อาศัยผู้มีรายได้น้อย
3. แนวคิดด้านกำลังซื้อและความต้องการที่อยู่อาศัย
4. แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม
5. แนวคิดเกี่ยวกับการสร้างชุมชนเข็มแข้ง
6. แนวคิดเกี่ยวกับการวางผังเมือง
7. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการชุมชน
8. แนวคิดเกี่ยวกับการอุดหนุนของภาครัฐ
9. เอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

9.1 การศึกษากระบวนการพัฒนาที่อยู่อาศัยในแนวทางพึ่งพาตนเองของผู้มีรายได้น้อยในเขตเมือง กรณีศึกษาโครงการที่องค์กรชุมชนได้รับการสนับสนุนด้านการเงินเพื่อพัฒนาที่อยู่อาศัย

9.2 กระบวนการแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัยของชุมชนริมทางรถไฟจังหวัดนครราชสีมา

9.3 แนวทางการออกแบบและจัดการโครงการอาคารพักอาศัยให้เช่าสำหรับผู้มีรายได้น้อย

1. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการกระบวนวิเคราะห์นโยบายสาธารณะ

กระบวนการวิเคราะห์นโยบายของ E.S.Quade (ถวัลย์รัฐ วรเทพพุฒิพงษ์ 2540 : 109 -114)

E.S. Quade ได้แบ่งกระบวนการหรือขั้นตอนที่สำคัญของการวิเคราะห์นโยบายว่าอย่างน้อยจะต้องประกอบด้วย 5 ขั้นตอนดังนี้

รูปกระบวนการหลักของการวิเคราะห์นโยบายสาธารณะของ E.S. Quade

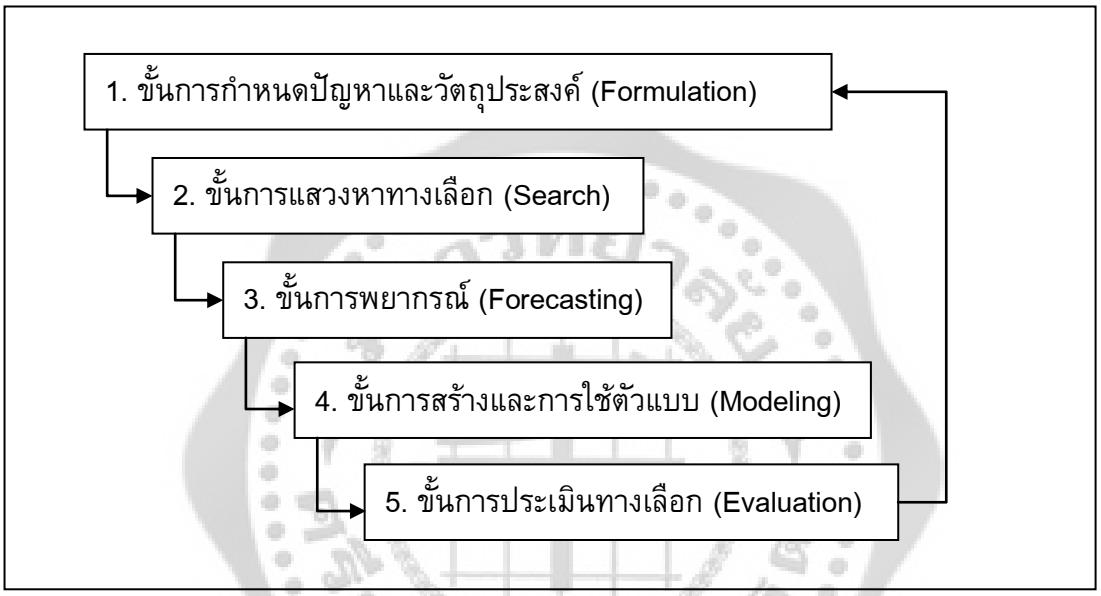

มีรายละเอียด ดังนี้

1. ขั้นการกำหนดปัญหาและวัตถุประสงค์ (Formulation) คือ ขั้นตอนในการวิเคราะห์ปัญหาที่จะแก้ไขว่ามีสภาพปัญหาอย่างไร มีสาเหตุสำคัญประการใดบ้าง พร้อมทั้งกำหนดวัตถุประสงค์ในการแก้ปัญหา ในกรณีที่มีหลายวัตถุประสงค์ก็ให้จัดลำดับความสำคัญของวัตถุประสงค์ไว้ด้วย ทั้งนี้เพราะวัตถุประสงค์จะเป็นตัวกำหนดวิธีการหรือทางเลือกในการแก้ปัญหา

2. ขั้นการแสวงหาทางเลือก (Search) เป็นขั้นตอนการวิเคราะห์นโยบายขั้นตอนที่สองหลังจากได้ทำการวิเคราะห์ปัญหาและกำหนดวัตถุประสงค์ในการแก้ปัญหาเสร็จแล้ว เป็นการระบุการกำหนด และการกลั่นกรองทางเลือกเพื่อให้เหลือทางเลือกจำนวนไม่มากเกินไปสำหรับการประเมินโดยละเอียดในขั้นตอนประเมินทางเลือก

3. ขั้นการพยากรณ์ (Forecasting) คือ เป็นขั้นตอนของการพยากรณ์ถึงผลตามมาหลังจากการตัดสินใจเลือกและนำทางเลือกไปปฏิบัติ รวมทั้งผลกระทบต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นทั้งผลกระทบที่ตั้งใจ (Intended impacts) และผลกระทบที่ไม่ได้ตั้งใจ (Unintended impacts) ทั้งนี้ย่อมขึ้นอยู่กับลักษณะหรือคุณภาพของทางเลือกและสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ที่เป็นอยู่ในขณะนำทางเลือกไปใช้

4. ขั้นการสร้างและใช้ตัวแบบ (Modeling) เป็นการสร้างและใช้ตัวแบบเพื่อเป็นกรอบในการวิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้น ทั้งผลกระทบที่ตั้งใจให้เกิดขึ้น และไม่ตั้งใจให้เกิดขึ้น

5. ขั้นการประเมินทางเลือก (Evaluation) เป็นการเปรียบเทียบทางเลือกต่าง ๆ ที่ได้กลั่นกรองไว้ในขั้นแสวงหาทางเลือก โดยการนำมาทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบพร้อมทั้งจัดลำดับความสำคัญว่าทางเลือกใดจะให้ประโยชน์สูงสุด และมีความเป็นไปได้สูงสุด

(William N. Dunn, 1981: 47- 48) ได้เสนอว่าในการวิเคราะห์นโยบายสาธารณะนั้นมีขั้นตอนสำคัญที่ควรปฏิบัติอยู่ 11 ขั้นตอน คือ

1. การกำหนดโครงสร้างปัญหา (Problem structuring)

เป็นขั้นตอนที่ทำการวิเคราะห์ปัญหาว่าปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นปัญหาจริงหรือไม่ ถ้าเป็นปัญหาจริงนั้นเป็นปัญหาส่วนตัวหรือเป็นปัญหาสาธารณะ ถ้าเป็นปัญหาสาธารณะจึงวิเคราะห์ต่อไปว่าเป็นปัญหาทางการบริหารหรือปัญหานโยบาย

2. ปัญหานโยบาย (Policy problem)

เมื่อทำการวิเคราะห์ว่าเป็นปัญหานโยบายว่ามีสาเหตุมาอย่างไรแล้ว ขั้นนี้เป็นขั้นตอนการกำหนดวัตถุประสงค์ในการแก้ไขปัญหา

3. การพยากรณ์ (Forecasting)

เป็นการวิเคราะห์ว่า เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการแก้ไขปัญหานโยบายจะมีทางเลือกของนโยบายใดบ้างที่อาจนำมาใช้ในการแก้ไขปัญหา

4. ทางเลือกของนโยบาย (Policy alternatives)

เป็นขั้นตอนที่ทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบข้อดีข้อเสียของทางเลือกต่าง ๆ ที่ใช้ในการแก้ไขปัญหานโยบาย

5. ข้อเสนอแนะ (Recommendation)

เป็นขั้นตอนการจัดทำข้อเสนอแนะว่าทางเลือกใดเป็นทางเลือกที่ดีที่สุดและมีความเป็นไปได้ที่สุด

6. การปฏิบัติตามนโยบาย (Policy actions)

เป็นขั้นตอนการนำทางเลือกของนโยบายที่ผู้มีอำนาจในการตัดสินใจได้เลือกแล้วนำไปปฏิบัติ

7. การกำกับดูแล (Monitor)

เป็นขั้นตอนกำกับดูแลระหว่างการปฏิบัติ ตามนโยบายว่า มีปัญหาอุปสรรคประการใดหรือไม่ หากมีจะได้ดำเนินการแก้ไขปัญหาก่อนที่จะสายเกินแก้

8. ผลลัพธ์ของนโยบาย (Policy outcomes) เมื่อนำนโยบายไปปฏิบัติแล้วก็จะเกิดผลลัพธ์ของนโยบาย ซึ่งประกอบด้วยผลผลิต (output) และผลกระทบของนโยบาย (Policy impacts) แต่เราจะยังไม่สามารถทราบได้จนกว่าจะได้มีการประเมินผลนโยบาย

9. การประเมินผล (Evaluation)

เป็นขั้นตอนการประเมินผลลัพธ์ของนโยบายว่าเป็นอย่างไร

10. ผลการปฏิบัติตามนโยบาย (Policy performance)

เมื่อทำการประเมินผลตามขั้นตอนที่ 9 แล้ว ในขั้นตอนที่ 10 ก็จะช่วยให้ทราบว่า ผลการปฏิบัติตามนโยบายเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่

11. ข้อสรุปที่ปฏิบัติได้ (Practical inference)

เป็นขั้นตอนสุดท้ายของการวิเคราะห์นโยบาย คือ สรุป เพื่อให้ผู้ปฏิบัตินำทางเลือกของนโยบายที่ผ่านการวิเคราะห์แล้วไปปฏิบัติต่อไป

เพื่อช่วยให้เข้าใจกระบวนการวิเคราะห์นโยบายตามข้อเสนอของ Dunn จึงเสนอตัวแบบกระบวนการวิเคราะห์นโยบายสาธารณะของDunnดังนี้

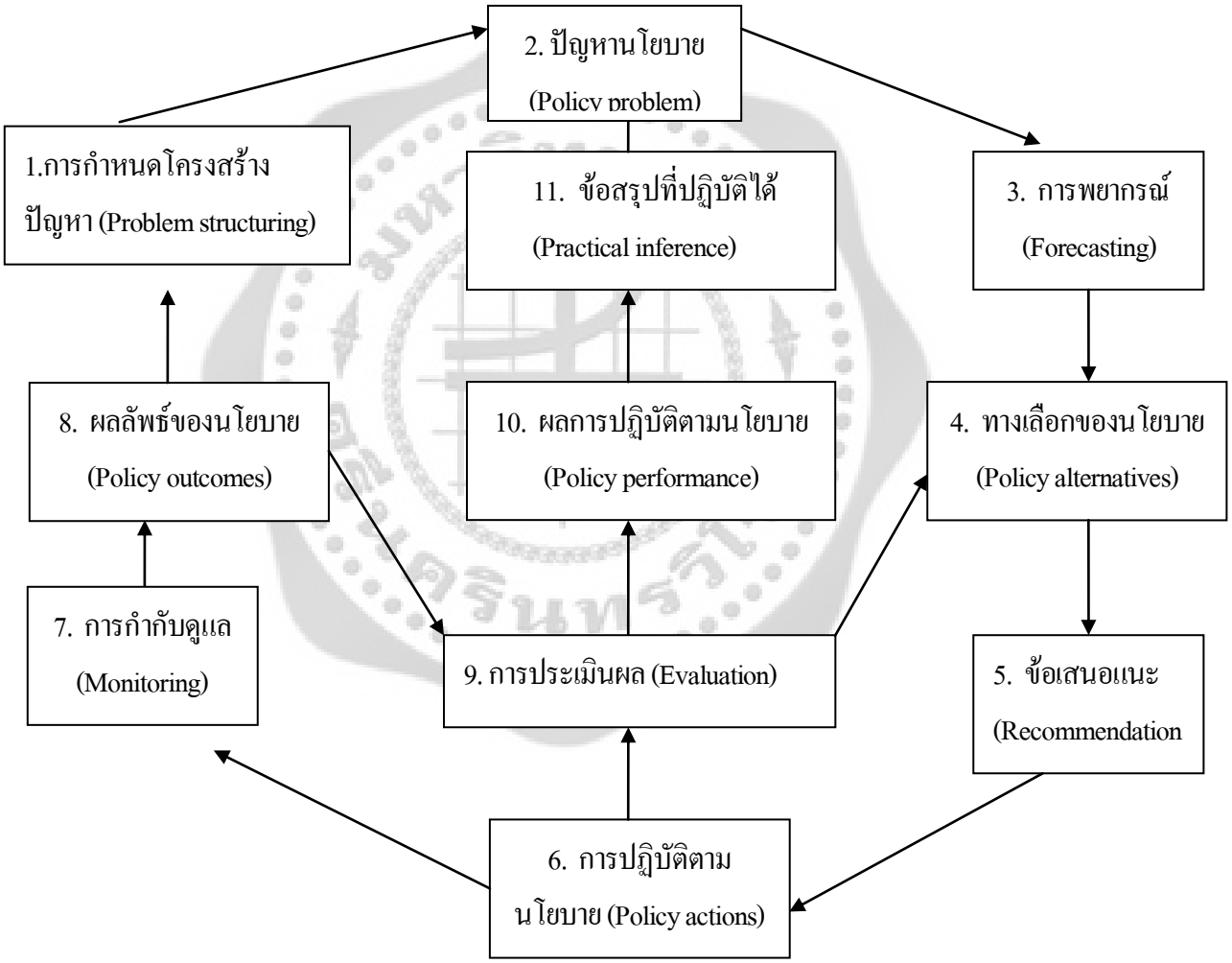

2. แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาที่อยู่อาศัยผู้มีรายได้น้อย

จากการศึกษาเอกสารและบทความต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง พบว่านโยบายของรัฐบาลในการแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัยของผู้มีรายได้น้อยในประเทศไทยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันสามารถแบ่งได้ 2 ช่วงระยะ คือ

ระยะที่ 1 ก่อนการจัดตั้งการเคหะแห่งชาติ ใช้แนวคิด การจัดสร้างอาคารสงเคราะห์เพื่อช่วยเหลือคนจน โดยกองสถานสงเคราะห์ ในกรมประชาสงเคราะห์ในกรมประชาสงเคราะห์ ซึ่งจัดตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2483 เน้นการจัดหาที่อยู่อาศัยให้กับผู้อยู่อาศัยในนิคมสร้างตนเอง ต่อมาหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 มีคนจนเดือดร้อนเรื่องที่อยู่อาศัยมากขึ้น กองเคหะสถานได้ดำเนินการสร้างอาคารให้เช่าซื้อ เป็นครั้งแรกที่ซอยรางน้ำในปี พ.ศ. 2493 แห่งที่สองคือ ดินแดง ถนนสวรรคตโลก (ยมราช) และห้วยขวาง แต่จำนวนยังไม่เพียงพอกับจำนวนคนที่เดือนร้อน รัฐบาลจึงแก้ปัญหาด้วยการจัดตั้งสำนักงานอาคารสงเคราะห์ขึ้นอีกแห่งหนึ่งในปี พ.ศ.2494 สังกัดกรมประชาสงเคราะห์เช่นเดิม โดยดำเนินการสร้างที่อยู่อาศัยให้คนจนได้เช่าอยู่ในราคาถูก และจัดหาบ้านพร้อมที่ดินให้ประชาชนได้เช่าซื้อในระยะยาวด้วย แต่ไม่นานปัญหาที่อยู่อาศัยก็ทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น พร้อมกับความสามารถของประชาชนที่จะจัดซื้อที่ดิน และสร้างบ้านเป็นของตนเองก็ลดลงไปตามส่วน เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว รัฐบาลได้จัดตั้งธนาคารอาคารสงเคราะห์ขึ้นเป็นรัฐวิสาหกิจ สังกัดกระทรวงการคลัง โดยเน้นว่า “เพื่อส่งเสริมและเพิ่มปริมาณการผลิตอาคาร ที่อยู่อาศัยให้แก่ประชาชนที่ต้องการสร้างที่อยู่อาศัยด้วยตนเอง โดยไม่ต้องเช่าซื้ออาคารสงเคราะห์ของรัฐบาล” แต่ก็ยังไม่สามารถแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัยที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วได้ ก่อให้เกิดปัญหาแหล่งเสื่อมโทรมมากขึ้น

เมื่อการแก้ไขปัญหาไม่สามารถดำเนินการได้รัฐบาลจึงดำเนินการจัดตั้งสำนักงานปรับปรุงแหล่งเสื่อมโทรมขึ้นอีกแห่งหนึ่ง โดยสังกัดกับเทศบาลกรุงเทพหรือกรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ 30 เมษายน 2503 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ทำหน้าที่ป้องกัน รักษา บูรณะ ฟื้นฟู และรื้อล้างอาคารที่เสื่อมโทรมให้หมดสิ้นไป (ไพบูลย์ ช่างเรียน,2516:139-140)

จะพบว่า แนวนโยบายก่อนการดำเนินการจัดตั้งการเคหะแห่งชาติให้ความสำคัญกับการป้องกันการเกิดชุมชนแออัด การรื้อล้างอาคารที่เสื่อมโทรมและผุผังให้หมดสิ้นไป ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของนักวิชาการหลายท่าน เช่น

เลวิส (Lewis, 1966) ได้กล่าวว่า สลัมเป็นแหล่งรวมของปัญหาต่างๆ ความยากจน สุขภาพอนามัย พฤติกรรมเบี่ยงเบน ซึ่งรวมเรียกกันว่า วัฒนธรรมของความยากจน (Culture of poverty) และเป็นภาพบาดตาของสังคมเมือง (Urban eyesore) การแก้ปัญหาโดยการจัดสรรที่อยู่อาศัยให้ประชาชนเช่าซื้อในระยะยาวในรูปของแฟลต แนวคิดในการดำเนินการแก้ไขปัญหาชุมชนแออัดในระยะนี้มองว่าเป็นสิ่งที่ไม่น่าดูไม่สวยงาม เป็นขยะหรือมะเร็งร้ายของสังคม คือให้ความสำคัญกับการกำจัดและรื้อล้างแหล่งเสื่อมโทรมเป็นหลัก

ระยะที่ 2 หลังการจัดตั้งการเคหะแห่งชาติ

การเคหะแห่งชาติ จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2516 โดยมีวัตถุประสงค์ในการดำเนินงาน 3 ประการ

1) จัดให้มีเคหะเพื่อให้ประชาชนเช่า เช่าซื้อหรือซื้อ

2) ให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ประชาชนผู้ประสงค์จะมีเคหะของตนเอง หรือแก่บุคคลผู้ประสงค์จะจัดให้มีเคหะขึ้น เพื่อให้ประชาชนเช่า เช่าซื้อ หรือ ซื้อ

3) ประกอบธุรกิจเกี่ยวกับการสร้างอาคาร หรือจัดหาที่ดิน

ซึ่งหลังจากได้มีการดำเนินการจัดตั้งการเคหะแห่งชาติ แนวนโยบายหรือแนวคิดในการดำเนินการในช่วงแรกๆ ก็ใช้การสร้างแฟลต ต่อมาเมื่อมีการปรับปรุงและศึกษาถึงชีวิตในชุมชนแออัด มากขึ้น แนวการดำเนินงานก็เปลี่ยนไป ดังที่ (รตยา จันทร์เพียร 2530) ได้กล่าวถึงการดำเนินการแก้ไขปัญหาชุมชนแออัด ซึ่งแบ่งออกได้ 4 ยุค ดังนี้

ยุคที่ 1 พ.ศ. 2516-2520

เป็นยุครื้อล้างแหล่งเสื่อมโทรม แล้วสร้างอาคารสงเคราะห์แบบแฟลตให้เช่าหรืออาจเรียกกว่า “ยุครื้อล้างสร้างแฟลต” เป็นยุคที่การเคหะดำเนินการต่อจากหน่วยงานเดิมตัวอย่างงานในช่วงนี้ได้แก่ การสร้างแฟลตห้วยขวาง ซึ่งดำเนินการมาตั้งแต่สมัยกรมประชาสงเคราะห์ แต่ยังไม่เสร็จทั้งโครงการ รวมไปถึงแฟลตที่บ่อนไก่ ท่าทราย และโครงการสร้างแฟลตสำหรับชาวชุมชนคลองเตย 8,000 ครอบครัว ซึ่งเป็นโครงการแรกที่ดำเนินการเมื่อตั้งการเคหะแห่งชาติ ทัศนคติของรัฐบาลที่ผู้ที่เกี่ยวข้องมองว่า แหล่งเสื่อมโทรมเป็นปัญหาใหญ่ของเมืองที่จะต้องขจัดให้หมดไป วิธีแก้ไขปัญหาก็คือ รื้อล้างชุมชนแออัดโดยรีบด่วน แล้วจัดหาที่อยู่อาศัยให้ผู้มีรายได้น้อย โดยการสร้างอาคารแบบแฟลต นักวิชาการบางท่านเรียกการแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัยแบบนี้ว่า การใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาใช้ (Technological transfer) หรือการสร้างอาคารสงเคราะห์(Public construction approach) (Angel and Benjamin, 1980:20-26)

ยุคที่ 2 พ.ศ. 2521-2525

เป็นยุคที่เปลี่ยนจากแนวทางการแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัยของผู้มีรายได้น้อยโดยการสร้างอาคารสงเคราะห์ มาเป็นการเข้าสู่แนวการแก้ไขปัญหา โดยนำทรัพยากรต่างๆ ที่มีอยู่ในชุมชนมาปรับใช้ให้เป็นประโยชน์ ให้ความสำคัญกับการพึ่งตนเอง (Self-reliance) ได้แก่ โครงการสร้างบ้านบางส่วน (Site-and-service) การปรับปรุงชุมชนแออัด(Slum improvement) เนื่องจากการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับที่อยู่อาศัยของผู้มีรายได้น้อยในเมืองเกี่ยวกับแง่มุมต่างๆ มากขึ้น ทำให้เกิดความเข้าใจยอมรับ ก่อให้เกิดการเห็นความสำคัญของประชาชนที่สามารถแก้ไขปัญหาชุมชนแออัดของตนเองได้ตลอดจนเข้าใจถึงความสัมพันธ์ทางสังคมของบุคคลมากขึ้น

การปรับปรุงชุมชนแออัด (Slum upgrading or Slum improvement) เกิดจากประสบการณ์ก่อนหน้านี้ในการแก้ไขปัญหาชุมชนแออัดที่ พบว่า การรื้อล้างชุมชนแออัดไม่ใช่

วิธีแก้ไขปัญหาที่ถูกต้อง ยิ่งรื้อล้างสลัมยิ่งทำให้เกิดสลัมมากยิ่งขึ้น ดังที่ ดอร์เยอร์ (อ้างใน สารี อ๋องสมหวัง,2533) ศึกษาพบว่าการสร้างอาคารสงเคราะห์ทำให้คนจนไม่สามารถที่จะดำรงชีพได้ เป็นเหตุให้การขายสิทธิให้กับคนที่มีฐานะดีกว่า คือคนชั้นกลางเพิ่มมากขึ้น ทำให้คนจนไปบุกรุกที่ดินแห่งอื่นต่อไป

โครงการสร้างบ้านบางส่วน (Site-and-service) หมายถึง รูปแบบ กลยุทธ หรือแนวทางในการพัฒนาที่อยู่อาศัยสำหรับผู้มีรายได้น้อยแนวทางหนึ่ง ที่จะช่วยแก้ทางตันของการแก้ไขปัญหาแบบเดิม ซึ่งสามารถหาทุนคืนให้กับรัฐบาล ช่วยให้ผู้มีรายได้น้อยมีโอกาสได้กรรมสิทธิ์ในที่อยู่อาศัยเป็นของตัวเอง สามารถปลูกสร้างและต่อเติมที่อยู่อาศัยตามความจำเป็นของครอบครัว ซึ่ง (พัลลภ กฤตยานวัช 2527 : 21-34) ได้กล่าวถึงโครงการนี้ว่า

1. รูปแบบขึ้นอยู่กับความเหมาะสมและความสามารถในการจ่ายของประชาชน
2. บริการหลัก คือสาธารณูปโภคพื้นฐาน ได้แก่ ถนน ทางเท้า ไฟฟ้า ทางระบายน้ำ ซึ่งมีความสำคัญต่อคนจนยิ่งกว่าตัวบ้าน
3. ความมั่นคง คือ การให้ความมั่นคงในการถือครองที่ดิน ซึ่งเป็นตัวเร่งในการสะสมเงินและทุนเรื่องบ้าน
4. การอุดหนุนของรัฐ โดยเฉพาะค่าใช้จ่ายด้านสาธารณูปโภค ซึ่งเป็นภารกิจโดยตรงของรัฐ ส่วนค่าที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง (Core housing) ผู้อยู่อาศัยเป็นผู้รับภาระเอง
5. การอุดหนุนภายในโครงการ คือ หากำไรจากลุ่มผู้มีรายได้สูงจุนเจือกลุ่มที่มีรายได้น้อย
6. กลุ่มประชากรเป้าหมาย ควรเป็นผู้มีรายได้น้อย แต่มีความสามารถในการจ่าย
7. การปรับปรุงที่อยู่อาศัย ควรเป็นภาระของผู้อยู่อาศัย
8. การมีส่วนร่วม รัฐควรหาทางส่งเสริมให้ประชาชนรวมกลุ่มจัดตั้งองค์กรเพื่อดำเนินงานช่วยเหลือตนเองและพึ่งพิงตัวเองให้มากที่สุด
9. การป้องกันการเก็งกำไร เช่น การกำหนด การขายต่อ ต้องขายให้กับหน่วยงานของการเคหะเท่านั้น
10. สัมพันธภาพกับการปรับปรุงสลัม ซึ่งทั้งสองโครงการอาจมีการทำงานร่วมกัน

<u>ยุคที่ 3 พ.ศ.2526-2530</u>

เป็นยุคที่ให้ความสำคัญกับความมั่นคงในที่อยู่อาศัย จนเกิดโครงการใหม่ขึ้นเรียกว่า “โครงการฟื้นนคร” ซึ่งมีวิธีดำเนินการแก้ไขปัญหาในชุมชนแออัด โดย.-

1. Slum Relocation หมายถึง การย้ายผู้อยู่อาศัยทั้งหมดไปอยู่ที่ใหม่ ซึ่งอาจอยู่ใกล้ที่เดิม หรือไกลจากที่ดิน แล้วปรับปรุงสาธารณูปโภค มีกรรมสิทธิ์ในที่ดิน

2. Slum Reblocking หมายถึง การปรับปรุงทางกายภาพ เช่น ทางเท้า ทางระบายน้ำ ในที่ดินเดิมให้เป็นระบบมากขึ้น แบ่งแปลงที่ดินใหม่เป็นกรรมสิทธิ์หรือเช่าในระยะยาว เช่น ชุมชนซอยสีน้ำเงิน

3. Slum Reconstruction หมายถึง การปรับปรุงให้อยู่ในที่ดินเดิม แต่มีการสร้างใหม่ทั้งหมด เช่น โครงการชุมชนวัดลาดบัวขาว โครงการชุมชนหลังบ้านมนังคศิลา

4. Land Sharing หมายถึง การแบ่งแปลนที่ดินกัน ใช้ประโยชน์ระหว่างเจ้าของที่ดินและผู้อยู่อาศัย โดยแบ่งหาประโยชน์จากที่ดินส่วนหนึ่ง และให้เป็นที่อยู่อาศัยส่วนหนึ่งของผู้อยู่อาศัยเดิม

โครงการฟื้นนครนับว่า ให้ความสำคัญกับกลุ่มเป้าหมายหลักแน่นอนชัดเชน คือ ผู้มีรายได้น้อยที่อาศัยอยู่ในชุมชนแออัด

ยุคที่ 4 พ.ศ. 2531-2534

ยุคนี้ใช้แนวทางในการแก้ปัญหาที่อยู่อาศัยเช่นเดียวกับยุคที่ 3 คือ ใช้โครงการฟื้นนครรูปแบบต่างๆ คือให้ความสำคัญกับความมั่นคงในที่อยู่อาศัยเป็นเป้าหมายหลักในการดำเนินการ โดยการนำข้อดีของการดำเนินโครงการต่างๆ มาประสานกับการให้ความมั่นคงในการอยู่อาศัย โดยผ่านกระบวนการกลุ่มหรือชุมชนให้มีส่วนในโครงการมากที่สุด (People Participation)

ขณะที่ (โสภณ พรโชคชัย1989 : 4-22) ได้แบ่งแนวทางในการแก้ไขปัญหาชุมชนแออัดไว้ ดังนี้.-

1. ศตวรรษที่ 1950 (พ.ศ.2493-2502) ได้แนวคิดของ City beautification จากตะวันตก ทำให้ใช้รูปแบบการปรับปรุงการใช้ประโยชน์แบบการรื้อล้างชุมชน (Slum clearance) และการปรับปรุงชุมชน (Urban rehabilitation) เช่น การรื้อชุมชนบริเวณถนนราชดำเนินแล้วสร้างอาคารราชดำเนิน การรื้อชุมชนหน้ากรมทางหลวง แล้วสร้างกระทรวงการต่างประเทศ สำหรับประชาชนก็ให้ย้ายออกไปสร้างชุมชนที่อื่น เพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อย

2. ศตวรรษที่ 1960 (พ.ศ.2503-2512) ได้แนวคิดของ Social housing จากตะวันตก ทำให้ใช้รูปแบบรื้อล้างชุมชนแออัด (Slum clearance) แล้วสร้างเคหะสงเคราะห์แบบแฟลตขึ้นมาแทนเพื่อความเป็นระเบียบ โดยการอุดหนุนของรัฐ (Subsidy)

3. ศตวรรษที่ 1970 (พ.ศ.2513-2522) ได้แนวคิดของ Turner และ Laquian ประกอบกับธนาคารโลกได้ให้เงินทุนในการกู้ลงทุนรูปแบบในการแก้ไขปัญหาชุมชนแออัด จึงให้ความสำคัญกับการปรับปรุงสลัม (Slum improvement / Slum upgrading) และโครงการสร้างบ้านบางส่วน (Site-and-Service) ทั้งนี้เพราะว่ารัฐบาลขาดแคลนเงินทุนในการทำ Social Housing อีกต่อไป

4. ศตวรรษที่ 1980 เป็นต้นไป (พ.ศ.2523 เป็นต้นไป) ได้แนวคิดจากการประชุมระหว่างประเทศหลายแห่ง เป็นการให้ความสำคัญกับความมั่นคงในที่อยู่อาศัย รูปแบบในการแก้ไข

ปัญหาชุมชนแออัดก็คือ การให้ความสำคัญกับเรื่องที่ดิน (Land for housing the poor) ซึ่งต่อมาพัฒนารูปแบบเป็นโครงการแบ่งปันที่ดิน (Land sharing) ในกรณีที่ชุมชนแออัดมีปัญหาเรื่องการไล่รื้อ

แนวคิดของ Public Housing

(Beyer 1989 : 10-11) ได้ให้คำจำกัดความของคำว่า Public Housing ไว้ดังนี้ “Public Housing โดยความหมายง่ายๆ ก็ คือผลิตผลที่ยุ่งยากซับซ้อน ประการแรกเป็นผลิตผลที่ใหญ่โต คงทนและถาวร มีสถานที่ตั้งแน่นอนและถูกใช้ในสถานที่ที่ถูกสร้างขึ้นมาเมื่อสร้างขึ้นมันจะอยู่ได้หลายปีจนกระทั่งไร้ประโยชน์ และมันเป็นส่วนหนึ่งของที่ดิน”

(de Rowler 1990 : 20-22) ได้ให้ความหมายไว้ว่า “อาคารสงเคราะห์ตามความหมายอย่างกว้างๆ หมายถึงการจัดสร้างที่อยู่อาศัยเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบปัญหาเรื่องที่อยู่อาศัย โดยไม่หวังผลกำไร มีคุณภาพดี และมีรากฐานที่ทันสมัย”

โดยสรุปจากคำนิยามข้างต้น Public Housing หรืออาคารสงเคราะห์ คือการแก้ปัญหาในเรื่องที่อยู่อาศัย ทั้งสภาพการไม่มีที่อยู่อาศัย และสภาพการมีที่อยู่อาศัยที่ไม่เหมาะสมเพื่อให้ประชาชนได้มีที่อยู่อาศัยที่เหมาะสมและถูกสุขลักษณะในราคาที่เหมาะสม

จุดเริ่มต้นของนโยบายที่อยู่อาศัย

การแทรกแซงของรัฐในตลาดที่อยู่อาศัยเริ่มในทศวรรษที่ 50 (1950’ s) ประเทศอังกฤษและสวีเดน นับได้ว่าเป็น 2 ประเทศที่มีประวัติอันยาวนานแต่สำหรับประเทศอื่นนับเป็นเรื่องใหม่ ประสบการณ์จากหลายประเทศพบว่า ประเทศที่มีความจำเป็นและต้องการให้เกิดผลกระทบต่อเศรษฐกิจและสังคมในระยะสั้นเพียงใด รัฐก็จะยิ่งแทรกแซงมากขึ้นเท่านั้น
ทศวรรษที่ 50 (1950’ s) ซึ่งเป็นช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 หลายประเทศประสบกับภาวการณ์ที่ประชาชนมีความต้องการที่อยู่อาศัยสูงมาก รัฐบาลเยอรมนี ฝรั่งเศล เบลเยี่ยม และ เนเธอร์แลนด์ ได้สร้างกรอบในการเร่งรัดการสร้างที่อยู่อาศัยโดยหลักการ “โครงการอุดหนุนอิฐและปูน” (Brick and Mortar Subsidies) ส่วนในทวีปยุโรปตะวันออก รัฐบาลได้กำหนดนโยบาย “ที่อยู่อาศัยที่พอเพียงสำหรับทุกคน” (Housing for all Approach) ส่วนประเทศในยุโรปตอนใต้ (กรีซ โปรตุเกส อิตาลี สเปน) นโยบายที่อยู่อาศัยมีความสำคัญน้อยกว่าประเด็นทางการเมืองด้านอื่นๆ

ทศวรรษที่ 80 (1980’ s) กลับคืนสู่ระบบตลาดเสรี ระยะเวลาหลายปีที่ผ่านมานโยบายที่อยู่อาศัยของประเทศต่างๆ ในยุโรปได้ปรับเปลี่ยนวัตถุประสงค์ไปเนื่องจากความต้องการบ้านเชิงปริมาณลดลง แต่ความต้องการด้านคุณภาพมาตรฐานเพิ่มมากขึ้น จึงมีการเปลี่ยนแปลงนโยบายจากด้านอุปทานเป็นด้านอุปสงค์ ในยุโรปตะวันออกภายหลังการล่มสลายของประเทศหลังม่านเหล็กได้เกิดการเปลี่ยนแปลง และโครงการที่อยู่อาศัยของรัฐที่เดิมรัฐได้มีบทบาทในการพัฒนาโครงการที่อยู่อาศัยนั้นได้ยุดติลง

การแทรกแซงและเป้าหมายของรัฐบาลในประเทศต่างๆ ยังคงเปลี่ยนแปลงไปเรื่อยๆ ทั้งนี้โดยไม่จำต้องขึ้นอยู่กับการเมืองเท่านั้นแต่บางครั้งความเปลี่ยนแปลงด้านนโยบายเป็นผลสืบ

เนื่องมาจาก การเปลี่ยนแปลงด้านประชากร สังคมเศรษฐกิจ เพื่อรองรับความเปลี่ยนแปลงโครงสร้างครอบครัว การย้ายถิ่นฐาน และการวางผังเมือง

ความจำเป็นในการอุดหนุน[17]

การอุดหนุนที่อยู่อาศัยมีอยู่ในทุกประเทศโดยเฉพาะในประเทศอุตสาหกรรม ที่มีการอพยพย้ายถิ่นจากชนบทเข้าสู่เมือง การกำหนดนโยบายด้านการพัฒนาที่อยู่อาศัยมีขึ้นเพื่อสนองความต้องการทางสังคมและการเมือง ดังนั้นก่อนที่รัฐจะกำหนดนโยบายที่อยู่อาศัยรัฐจะต้องแสดงความชัดเจนว่าการเข้าไปแทรกแซงที่อยู่อาศัยนั้นจะดำเนินการเพื่อวัตถุประสงค์ใด

1. เพื่อยกระดับสุขภาพอนามัยของประชาชน

นโยบายด้านที่อยู่อาศัยในยุคต้นๆ เริ่มมาจากมาตรการป้องกันไฟและการส่งเสริมความปลอดภัยในชุมชน นโยบายด้านที่อยู่อาศัยเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างหลักประกัน ว่าชุมชนเมืองจะเป็นชุมชนที่น่าอยู่สำหรับประชากรส่วนใหญ่และแม้ว่าวัตถุประสงค์ดังกล่าวนี้จะยังคงเป็นนโยบายด้านที่อยู่อาศัยในปัจจุบันก็ตามแต่เมื่อเวลาผ่านไปที่อยู่อาศัยได้มีผลกระทบต่อชุมชนอย่างลึกซึ่ง กว้างขวาง และมีความสำคัญยิ่งขึ้นเพราะมิใช่เพื่อการปรับปรุงสภาพความเป็นอยู่ให้ดีขึ้นเท่านั้น

2. เพื่อยกระดับความยุติธรรมความเท่าเทียมกัน และความมีเสถียรภาพทางสังคม

การให้การอุดหนุนด้านที่อยู่อาศัยเป็นหนทางเดียวที่สามารถแก้ไขปัญหาความไม่เท่าเทียมกันเรื่องรายได้ และการกระจายความมั่นคงในสังคมใดสังคมหนึ่ง ความมุ่งหมายของการอุดหนุนด้านที่อยู่อาศัย คือมุ่งลดความไม่เสมอภาค ความได้เปรียบเสียเปรียบจากการค้ากำไรที่ดินและอสังหาริมทรัพย์ในกลุ่มชนชั้น ประกอบกับการที่รัฐจะต้องจัดให้มีนโยบายด้านสวัสดิการสังคม จึงเป็นที่ยอกมรับว่าที่อยู่อาศัยเป็นนโยบายที่สำคัญของประเทศ

ในศตวรรษที่ 19 มีการพัฒนาโครงการที่อยู่อาศัยเกิดขึ้นครั้งแรก โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อตอบสนองความต้องการของนักธุรกิจชาวยุโรปผู้มั่งคั่งซึ่งมีความเชื่อว่าโครงการที่อยู่อาศัยจะเป็นหนทางหนึ่งที่จะทำให้คนงานได้พักอาศัยอยู่ในบ้านที่มีคุณภาพดี เนื่องจากพบว่าการที่คนงานมีความสุขและมีสุขภาพดี ย่อมไม่ประท้วงหยุดงาน และทำงานได้มากขึ้น

หลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ยุติ โครงการก่อสร้างที่อยู่อาศัยขนาดใหญ่นับว่าเป็นเครื่องมือสำคัญที่สุดประการเดียวที่จะสร้างสวัสดิการและป้องกันมิให้มีการจลาจลในชุมชนเมืองในยุโรป รัฐบานประเทศต่างๆ ในยุโรปและประเทศในกลุ่มสังคมนิยมในยุคนั้น มองว่าการมีบ้านถือเป็นสิทธิของประชาชนไม่ใช่เป็นเพียงสินค้าชนิดหนึ่ง

3. การแก้ไขปัญหาด้านนโยบายหรือความล้มเหลวของกลไกตลาด

นโยบายที่อยู่อาศัยสามารถเข้ามามีบทบาทสำคัญในระบบเศรษฐกิจเนื่องจากมีความสัมพันธ์กับตลาดแรงงาน การลงทุนในเรื่องที่อยู่อาศัยเป็นตัวกระตุ้นเศรษฐกิจในระดับท้องถิ่นหรือระดับภูมิภาค และเป็นเครื่องมือในการกระจายรายได้ระหว่างภูมิภาคและที่สำคัญคือ สามารถช่วยกระตุ้นให้มีการย้ายถิ่นของประชาชนได้ด้วย ตัวอย่างเช่น ในทศวรรษที่ 70 (1970's) และ 80 (1980's) เมืองอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ในยุโรปตะวันออกเริ่มประสบภาวะถอยรัฐบาลจึงได้กระตุ้นให้

คนงานนับล้านเคลื่อนย้ายถิ่นฐาน และหนึ่งในมาตรการที่สำคัญ คือการพัฒนาบ้านราคาถูกในเมืองบริวารให้เพียงพอต่อความต้องการของประชาชน

ในหลายประเทศครอบครัวที่ก่อสร้างตัวใหม่ มักประสบกับความยากลำบากในการมีบ้านเป็นของตนเองครอบครัวเหล่านี้มิอาจแม้กระทั่งซื้อบ้านคาคาถูกที่สุดได้ ทางเลือกที่ปฏิบัติได้แก่การยังคงอาศัยอยู่กับครอบครัวพ่อแม่ หรือสร้างบ้านในพื้นที่ ที่ไม่ได้รับอนุญาตจากทางราชการ ขณะที่ระบบเศรษฐกิจของชุมชนเมืองต้องการแรงงานอย่างต่อเนื่องจะเห็นได้ชัดว่าตลาดที่อยู่อาศัยกับ ตลาดแรงงาน มีความเชื่อมโยงกันอย่างแยกไม่ออก การให้อุดหนุนของรัฐนับได้ว่าเป็นหนทางหนึ่งที่จะช่วยเพิ่มอุปทาน ที่อยู่อาศัยในราคาที่หาซื้อได้ในเมือง ดังนั้นสิ่งที่ต้องการทำความเข้าใจเป็นอันดับแรกคืออะไรเป็นข้อจำกัดในการซื้อ หรือการมีบ้านของคนทั่วไปก่อนที่จะนำไปสู่การกำหนดนโยบายเพื่อแก้ปัญหาดังกล่าว

4. การกระตุ้นการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจโดยอาศัยนโยบายที่อยู่อาศัย

โดยปกติภาคอุตสาหกรรมก่อสร้าง จะให้ความสนใจนโยบายที่อยู่อาศัยอย่างมาก เนื่องจากอุตสาหกรรมก่อสร้างใช้แรงงานจำนวนมาก ดังนั้นการกระตุ้นภาคการผลิตที่อยู่อาศัยจึงเป็นการสร้างงานให้เพิ่มขึ้น และยังส่งผลต่อธุรกิจต่อเนื่องอื่นๆ ด้วย เช่นอุตสาหกรรมผลิตวัสดุก่อสร้าง การตกแต่ง และภูมิสถาปัตย์ เป็นต้นและอุตสาหกรรมก่อสร้างมีส่วนกระทบต่อระบบของประเทศระหว่าง 10-15% ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ

ในช่วงระบบเศรษฐกิจถดถอยนั้น รัฐบาลมักเห็นว่าการกระตุ้นอุตสาหกรรมก่อสร้างเป็นหนทางที่ดีที่สุดที่จะกระตุ้นให้เกิดการผลิต และสร้างความเชื่อมั่นของประชาชนให้กลับคืนมารัฐบาลในยุคต้นๆ ของการปฏิรูประบบเศรษฐกิจถือว่าอุตสาหกรรมก่อสร้างเป็นอุตสาหกรรมหลักของประเทศแต่ในทางตรงกันข้ามหากอุตสาหกรรมก่อสร้างมีความร้อนแรงเกินไปก็อาจส่งผลให้เกิดวิกฤตการณ์ด้านการเงินได้เช่นกัน ดังตัวอย่างที่เกิดขึ้นในปี พ.ศ. 2540

ประเภท หรือวิธีต่างๆ ในการอุดหนุน[18]

1. อุดหนุนหน่วยงานผลิตที่อยู่อาศัยให้ต้นทุนต่ำลง
    - อุดหนุนค่าก่อสร้างหรือค่าพัฒนาสาธารณูปโภค
    - อุดหนุนค่าแรง วัสดุ การจัดการ ค่าบริการชุมชน
    - ให้ปรือให้เช่าที่ดินของรัฐในราคาต่ำไปก่อสร้างที่อยู่อาศัย
    - แบ่งกำไรจากที่อยู่อาศัยราคาสูงไปอุดหนุนที่อยู่อาศัยราคาต่ำ
2. ช่วยเหลือค่าใช้จ่ายผู้ซื้อหรือผู้เช่าที่อยู่อาศัย
    - ให้เงินช่วยเหลือส่วนหนึ่งแก่ผู้มีรายได้น้อยในการซื้อที่อยู่อาศัย
    - รัฐสร้างที่อยู่อาศัยให้ข้าราชการพนักงานรัฐวิสาหกิจเช่าในอัตราค่าเช่าต่ำ
    - จ่ายเงินช่วยค่าเช่าที่อยู่อาศัยผู้มีรายได้น้อย
    - ให้ค่าไฟฟ้า น้ำประปาฟรี หรือคิดในอัตราต่ำ

3. อุดหนุนผ่านการให้สินเชื่อ

- รัฐอุดหนุนหรือช่วยเหลือเงินกู้ก่อสร้าง
- อุดหนุนหรือช่วยเหลือเงินกู้ระยะยาวเพื่อที่อยู่อาศัย
- ค้ำประกันหรือจ่ายเบี้ยประกันเงินกู้เพื่อที่อยู่อาศัย
- ผ่อนผันหรือชดเชยสินเชื่อที่อยู่อาศัยที่มีปัญหา
- ระงับหรือการบังคับจำนอน

4. ผ่านระบบภาษี

- กำหนดอัตราภาษีในอัตราลดลงในการซื้อขายที่อยู่อาศัย
- ลดอัตราภาษีโครงการที่อยู่อาศัยผู้มีรายได้น้อย
- นำดอกเบี้ยเงินกู้ที่อยู่อาศัยมาหักภาษีได้
- กำหนดเพดานภาษีต่ำสำหรับผู้มีรายได้น้อย หรือผู้สูงอายุ

5. ควบคุมค่าเช่า ในบางประเทศรัฐควบคุมการกำหนดหรือการขึ้นค่าเช่าบ้าน

การเลือกวิธีการอุดหนุน

การแทรกแซงของรัฐในเรื่องที่อยู่อาศัยมีหลายรูปแบบในทางทฤษฎีสามารถแบ่งได้เป็น 2 ระบบใหญ่ๆ คือ[19]

ระบบตลาดเสรี ระบบนี้ภาครัฐจะมีบทบาทน้อยที่สุดรัฐเป็นเพียงผู้บัญญัติกฎหมายและการบริหารระเบียบราชการเพื่อกับดูแลตลาดที่อยู่อาศัยเท่านั้น

ระบบสังคมนิยม ระบบนี้ภาครัฐจะเข้ามาควบคุมตลาดอย่างสมบูรณ์ทั้งการวางแผนและการดำเนินงาน (ตัวอย่างที่เห็นได้ชัดคือในประเทศจีน ก่อนยุคการปฏิรูป)

ก่อนจะเลือกวิธีการอุดหนุนที่อยู่อาศัยนั้น ควรจะต้องคำนึงถึงผลดังนี้[20]

1. ประสิทธิภาพ

การจะอุดหนุนผ่านหน่วยงานของรัฐ หรือเอกชน การอุดหนุนจะต้องคำนึงถึงค่าใช้จ่ายในการบริหารโครงการอุดหนุน หากหน่วยงานการผลิตไม่มีประสิทธิภาพค่าใช้จ่ายในการบริหารจะสูง การอุดหนุนสินเชื่อผ่านหน่วยงานของรัฐบาลอาจจะเกิดหนี้สินสูง โดยสังเกตไม่ได้ในขั้นตอนแรก ปกติรัฐจะเป็นผู้ดูแลความเสียงทางเครดิตที่มีปัญหาเพราะรัฐไม่สามารถเข็มงวดเท่าเอกชน

2. ความคุ้มค่า

- จำนวนเงินอุดหนุนนั้นคุมค่าเสียโอกาส ในการนำไปใช้ทางอื่นหรือไม่ จะต้องพิจารณาปรับต้นทุนและผลได้ทุก ๆ ด้านรวมกัน

- ในสายตาของผู้รับการอุดหนุน มูลค่าที่ได้รับเท่ากัน น้อยกว่า หรือมากกว่ามูลค่าเงินอุดหนุนที่รัฐจ่าย

3. การบิดเบือนตลาด

- การอุดหนุนมีผลหรือไม่มีผลกระทบต่อการใช้จ่ายของผู้ได้รับในการตัดสินใจเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย เนื่องจากาการซื้อที่อยู่อาศัยอาจจะต้องตัดรายจ่ายด้านอื่น

- จำนวนราคาและคุณภาพของตลาดที่อยู่อาศัยได้รับผลกระทบอย่างไรจากการอุดหนุน
- การอุดหนุนมีเงื่อนไขในการขายต่อหรือการย้ายที่อยู่ทำให้เกิดปัญหาต่อผู้รับการอุดหนุนในการย้ายงานในตลาดแรงงานหรือไม่

จุดเริ่มต้นของการอุดหนุนที่อยู่อาศัยผู้มีรายได้น้อยในประเทศไทยเริ่มจากการจัดตั้งหน่วยงานเพื่อช่วยเหลือผู้มีรายได้น้อยให้สามารถมีที่อยู่อาศัยเป็นของตัวเองได้ตามลำดับดังนี้

ปี พ. ศ. 2483 จัดตั้งกองเคหสถานสงเคราะห์กรมประชาสงเคราะห์ มีหน้าที่ดังนี้

- เป็นหน้าที่รับผิดชอบงานอาคารสงเคราะห์ ทั้งเป็นหน่วยงานช่วยเหลือด้านงานช่างแก่สำนักงานอาคารสงเคราะห์
- ดำเนินการส่งเสริมประชาชนในด้านการปลูกสร้างบ้านเรือนและที่อยู่อาศัย เช่น ทำเอกสารชี้แจงแสดงแบบบ้านเรือนต่าง ๆ ออกเผยแพร่แก่ประชาชน เพื่อให้ผู้ประสงค์ที่จะปลูกสร้างบ้านได้คำนึงถึงคุณลักษณะอนามัย ความเหมาะสมแก่สภาพท้องถิ่น
- เป็นเจ้าหน้าที่สำรวจภูมิประเทศ ในบริเวณที่จัดตั้งนานิคมสร้างตนเองนิคมกสิกร สำรวจวัสดุก่อสร้างทั้งปริมาณและคุณภาพ ตลอดจนการวางผังบริเวณ การควบคุมการก่อสร้าง

3. แนวคิดเกี่ยวกับกำลังซื้อที่อยู่อาศัย และความต้องการที่อยู่อาศัย

ความต้องการที่อยู่อาศัย ที่มีการกล่าวถึงโดยทั่วไป สามารถแบ่งได้ 3 ลักษณะ ได้แก่ (ธนาคารอาคารสงเคราะห์, 2540 : 8-11)

1. ความจำเป็นที่ต้องมีที่อยู่อาศัย (Housing Need) มนุษย์ทุกคนมีความจำเป็นที่จะต้องมีที่อยู่อาศัย เนื่องจากที่อยู่อาศัยถือเป็นปัจจัยสี่ของชีวิต มนุษย์ทุกคนเกิดมาและแสวงหาที่อยู่อาศัย ไม่ว่าที่อยู่อาศัยนั้นจะมีคุณภาพต่ำเพียงใด หรือตนจะเป็นเจ้าของที่อยู่อาศัยนั้น หรือไม่ก็ตาม

2. ความอยากได้หรือความต้องการฉาบฉวย(Housing Want) เมื่อมนุษย์ทุกคนต่างมีความจำเป็นที่จะต้องมีที่อยู่อาศัยซึ่งเป็นการตอบสนองด้านปัจจัยสี่ ดังนั้น จึงอยากได้หรือต้องการมีที่อยู่อาศัยไม่มีที่สิ้นสุด แม้บุคคลที่มีที่อยู่อาศัยแล้ว แต่ไม่ได้เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์เป็นของตนเอง ส่วนผู้ที่มีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเองแล้วยังมีความใฝ่ฝันที่จะมีที่อยู่อาศัยที่มีคุณภาพดีขึ้นไปอีกตามลำดับ

3. ความต้องการซื้อที่อยู่อาศัยตามอำนาจซื้อ(Housing Demand) ความอยากได้บ้าน หรือความใฝ่ฝันที่จะมีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเองนั้นจะเป็นจริงได้ก็ต่อเมื่อบุคคลนั้นมีเงินพอที่จะซื้อได้ (affordability) หากไม่มีเงินพอ ความฝันนั้นก็จะเป็นเพียงความต้องการ ไม่ใช่ความต้องการที่มีอำนาจซื้อ เนื่องจาก

ความต้องการหาซื้อบ้าน = ความอยากได้บ้าน และกำลังซื้อ

หากประชาชนไม่ต้องการซื้อบ้านและไม่มีกำลังซื้อ { ผู้ประกอบการไม่มีโอกาสในการขาย

หากประชาชนต้องการซื้อบ้านและไม่มีกำลังซื้อ { ผู้ประกอบการมีโอกาสในการขาย โดยการใช้กลยุทธ์ทางการผลิตและการเงินช่วย อาทิ ให้ผู้ซื้อผ่อนดาวน์น้อยแต่ผ่อนนาน หรือใช้วิธีซื้อแล้วเข้าอยู่อาศัยทันที เพื่อประหยัดค่าใช้จ่ายในการเช่าที่พักอาศัย

หากประชาชนมีกำลังซื้อบ้านแต่ไม่มีความต้องการ { ผู้ประกอบการมีโอกาสในการขาย ใช้กลยุทธ์ทางการตลาด กระตุ้น

หากประชาชนต้องการบ้านมีกำลังซื้อและเต็มใจซื้อ { การซื้อขายที่อยู่อาศัยจึงจะเกิดขึ้น

จากงานวิจัยของ Sholomo Angel โดยศึกษาถึงระบบที่อยู่อาศัยของผู้มีรายได้น้อย : กรณีศึกษาของกรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับระบบการจัดการที่อยู่อาศัยของผู้มีรายได้น้อยในกรุงเทพมหานคร ประกอบขึ้นจากระบบย่อย 5 ระบบ ได้แก่ (Sholomo Angel, 1976)

1. ที่อยู่อาศัยของผู้มีรายได้น้อยที่จัดให้โดยนายจ้าง (The worker's housing subsystem)

2. ที่อยู่อาศัยชั่วคราวที่สร้างบนที่ดินที่ไม่ใช่ของตนเอง (The squatter's housing subsystem)

3. ที่อยู่อาศัยรอบชานเมืองกรุงเทพมหานคร (The rural commuters subsystem)

4. ห้องเช่าราคาถูกที่แบ่งเช่าจากห้องแถว (The filtered housing subsystem)

5. ที่อยู่อาศัยจัดสร้างโดยการเคหะแห่งชาติ (The public housing system)

ข้อมูลเกี่ยวกับขนาดของการแบ่งเคหะการ โดยแต่ละระบบย่อยยังไม่ทราบกัน ทราบแต่เพียงว่าเวลารวม ๆ กัน ระบบนี้สามารถจัดให้คนจนทั้งเมืองมีที่อยู่อาศัยได้

ระบบย่อยแรก The Workers Housing Subsystem เป็นที่อยู่อาศัยของผู้มีรายได้น้อยกับครอบครัว ซึ่งถูกจัดไว้ให้โดยนายจ้าง สามารถแบ่งแยกไปได้อีก 5 ชนิด คือ

1. Workplace Site House มักเป็นบ้านไม้สร้างจากวัสดุใช้แล้ว อยู่บนที่ของโรงงานหรือสถานที่ทำงานคนงานจะก่อสร้างบ้านพวกนี้ด้วยตนเอง อาศัยอยู่กับครอบครัว

2. Factory Site Dormitories จะเป็นห้องพักคนงานโสดวัยหนุ่มสาวอยู่กันห้องละหลายคน คนหนึ่งก็จะมีเนื้อที่ใช้สอยน้อยมาก และไม่มีความเป็นส่วนตัว

3. Domestic and Maintenance Staff Squatters ที่อยู่อาศัยของผู้มีรายได้ปานกลาง จะมีห้องหรือเรือนคนรับใช้ หรือยาม และครอบครัวจัดไว้ให้เหมือนสวัสดิการคนงานอย่างสถาบันราชการและบริษัทห้างร้าน ในวัดวาอารามก็จะมีที่พักคนงานวัดด้วยเช่ากัน

4. Institutional Housing for Workers ซึ่งเป็นเรือนแถวก่อสร้างสำหรับคนงานและครอบครัว ครอบครัวของทหารบางแห่งก็ได้รับอนุญาตให้เข้ามาอยู่กับสามีในเรือนแถว ครอบครัวคนงานรถไฟ บนที่ดินของการรถไฟซึ่งมีอยู่มากมาย

5. Itinerant Construction Worker's Housing โดยปกติคนงานก่อสร้างจะย้ายครอบครัวตามไปสถานที่ก่อสร้าง จะใช้วัสดุก่อสร้างที่มีอยู่มากในบริเวณก่อสร้างปลูกเพิงปลูกบ้านอาศัยอยู่ชั่วคราว จนโครงการสร้างเสร็จสมบูรณ์แล้ว จึงย้ายออกไป

ระบบย่อยที่สอง The Squatter Housing เป็นลักษณะที่เห็นเป็นบ้านชั่วคราวสร้างขึ้นมาเองจากเศษไม้บนที่ดินที่ยังไม่ได้ถม โดยผู้มีรายได้น้อยบนที่ดินที่ไม่ใช่ของตนเอง ระบบย่อยนี้แบ่งต่อออกไปอีกได้ 2 ชนิด Pure Squatter คือ สลัมที่ผู้คนปลูกบ้านบุกรุกที่ดินของหน่วยงานรัฐบาลไม่จ่ายค่าเช่าอย่างใดทั้งสิ้น และ Renting Squatter ผู้คนและครอบครัวสร้างบ้านของตนเองขึ้นบนที่ดินแปลงเล็กมากซึ่งมีเอกชนเป็นเจ้าของ เช่าที่ดินด้วยราคาน้อยนิด ส่วนใหญ่อยู่ในระดับผู้มีรายได้น้อย มักไม่มีสัญญาเช่าที่ดิน อาจจะมีข้อตกลงด้วยวาจาสำหรับการเช่าหนึ่งปีหรือสองปี การตกลงนี้ยอมให้อยู่ได้ แต่ห้ามไปให้คนอื่นมาเช่าต่อ และห้ามสร้างด้วยโครงสร้างคอนกรีตถาวร ประมาณ 93% ของประชากรในกลุ่มนี้น้ำมีไฟฟ้าใช้ ผู้คนอาศัยอยู่ในบ้านเรือ (Boat House) ผู้มีรายได้น้อยอาศัยอยู่ในบ้านเรือนซึ่งลอยอยู่ในแม่น้ำ และลำคลองในเขตเทศบาล เรือพวกนี้ปกติใช้ลำเลียงสินค้าในระยะไม่ไกลนัก แต่มักจะจอดถาวรอยู่ในลำคลองของตัวเมือง

ระบบย่อยที่สาม Rural Commuter Subsystem เป็นบ้านที่ผู้คนอยู่อาศัยเป็นจำนวนมากรอบ ๆ กรุงเทพมหานคร เป็นที่ที่เขาอาศัยอยู่เพื่อที่จะเดินทางเข้ามาทำงานในตัวเมืองทุก ๆ เช้า ผู้มีรายได้น้อยในชนบท ชานเมือง กรุงเทพมหานคร ก็จะเดินทางเข้ามาทำงานในตัวกรุงเทพมหานคร จากหมู่บ้านที่เรียงรายตามทางรถไฟตามทางหลวงระหว่างจังหวัด หลายคน ก็จะอาศัยเดินทางเข้ามาโดยทางเรือในระบบคลองที่ยาวต่อเนื่องจากชานเมืองเข้ามาถึงกลางเมือง

ระบบย่อยที่สี่ The Filtered Housing Subsystem เป็นห้องอยู่อาศัยราคาถูก สำหรับผู้มีรายได้น้อยที่ได้รับการแบ่งให้เช่าจากห้องแถว ระบบย่อยนี้มีปริมาณมากกว่าในส่วนที่เป็นห้องแถวเก่าของเมือง ห้องแถว 3-4 ชั้นนี้มีห้องว่างชั้นบนอยู่มาก ตำแหน่งที่ตั้งอยู่กลางเมืองทำให้ได้เปรียบในเชิงเศรษฐกิจ

ระบบย่อยที่ห้า Public Housing Subsystem ระบบย่อยของบ้านเคหสงเคราะห์เป็น Subsidized Flats จัดสร้างโดยการเคหะแห่งชาติที่จัดตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2516 ระบบนี้สามารถจัดหาที่อยู่อาศัยได้เป็นจำนวนมาก เมื่อมีความต้องการผู้ที่อยู่อาศัยในที่อยู่อาศัยเหล่านั้น มีการจัดการดูแลบำรุงรักษาที่อยู่อาศัยหลังการก่อสร้าง

4. แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม

(Cohen and Uphoff 1977 : 59-78) กล่าวว่า ลักษณะส่วนบุคคลนั้นมีส่วนเกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมด้วย ได้แก่

1. อายุและเพศ
2. สถานภาพในครอบครัว
3. ระดับการศึกษา
4. สถานภาพทางสังคม
5. อาชีพ
6. รายได้และทรัพย์สิน
7. ระยะเวลาในท้องถิ่นและระยะเวลาที่อยู่ในโครงการ

ในส่วนของเงื่อนไขที่จะทำให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมนั้น อาจกล่าวได้ว่าระบบการเมืองและการปกครอง สังคม เศรษฐกิจและวัฒนธรรม จัดได้ว่าเป็นเงื่อนไขที่สำคัญของการมีส่วนร่วมของประชาชน เพราะระบบดังกล่าวเป็นโครงสร้างระบบใหญ่ในสังคมไทย การกระจายอำนาจทางการเมืองออกไปทุกระดับจะช่วยเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้นในการตัดสินใจกำหนดกิจกรรมการพัฒนา

(Cohen and Uphoff 1980 : 213-218) ได้สร้างกรอบพื้นฐานเพื่ออธิบายและวิเคราะห์การมีส่วนร่วม โดยแบ่งออกเป็น 4 รูปแบบ คือ

1. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision Making) ประกอบด้วย การริเริ่ม ตัดสินใจดำเนินการตัดสินใจ และตัดสินใจปฏิบัติการ

2. การมีส่วนร่วมปฏิบัติการ (Implementation) ประกอบด้วย การสนับสนุนทรัพยากรและข่าวสาร การเข้าร่วมในการบริหาร การประสานขอความร่วมมือ

3. การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ (Benefits) ประกอบด้วย ผลประโยชน์ด้านวัสดุ ด้านสังคมโดยให้การบริการที่ช่วยส่งเสริมให้ชุมชนมีคุณภาพที่ดีขึ้น และส่วนบุคคลเป็นผลประโยชน์ด้านจิตใจ

4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (Evaluation) เป็นการควบคุมและตรวจสอบการดำเนินกิจกรรมทั้งหมด และเป็นการแสดงถึงการปรับตัวในการมีส่วนร่วมต่อไป โดยรัฐควรเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมประเมินผลด้วย

ขั้นตอนการมีส่วนร่วม (Stages of Participation) (Henry Sanoff, 2000 : 13)

ขั้นตอนที่ 1 : ออกแบบและวางแผน

การออกแบบและวางแผน ถือเป็นสิ่งที่ควรกระทำเป็นอันดับแรก โดยผู้ที่จะทำให้เกิดการมีส่วนร่วมควรคำนึงถึงปัจจัย ดังนี้

- ข้อเท็จจริง การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับจุดอ่อนและจุดแข็ง สภาพเศรษฐกิจ ระเบียบอาคารและอื่น ๆ

- ทัศนคติ การทำความเข้าใจข้อเท็จจริง สถานภาพของพื้นที่นั้น ๆ ความเชื่อหรือแนวคิดของชุมชน ชุมชนตัดสินเราในด้านบวกหรือลบ

ขั้นตอนที่ 2 : ให้ข้อมูลที่ถูกต้องและชัดเจน

การให้ข้อมูลที่ถูกต้องและชัดเจน เพื่อให้ชุมชนใช้เป็นข้อมูลในการตัดสินใจ ประเมินและเลือกทางออกของปัญหาที่มีการเสนอขึ้นมา ผู้เกี่ยวข้องอาจพิจารณาเลือกผู้เข้าร่วมที่ถูกคาดหวังจากชุมชนว่าเขาผู้นี้จะเป็นผู้ที่สามารถเสนอทางเลือกที่เป็นไปได้ และถกกันถึงทางเลือกอื่น ๆ รวมไปถึงในส่วนของความคิดเห็น แล้วจึงให้ผู้เชี่ยวชาญเข้ามาสรุป

ขั้นตอนที่ 3 : แผนและแนวทางต้องมีความโปร่งใส

ทางเลือกที่นำมาพิจารณาซึ่งอาจได้รับการเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ อาจถูกชาวชุมชนใช้เป็นแนวทางแบบอย่างเพื่อสร้างทางออกของปัญหา ซึ่งสามารถนำไปสู่การพูดคุยถึงความต้องการเมื่อมีการถกกันในชุมชน ผลจากการถกกันนี้จะนำไปสู่การตัดสินใจเลือกทางออกของปัญหา

นอกจากนั้นยังทำให้ผู้ที่เคยมีปฏิกิริยาในทางลบ สามารถคิดหาทางออกตามแบบของเขาและลดปฏิกิริยานั้นลง และในท้ายที่สุดจะเกิดทางเลือกที่ชาวชุมชนเป็นผู้นำเสนอ ซึ่งทางเลือกเหล่านี้มีแนวโน้มว่าจะได้รับยอมรับ เพราะชาวชุมชนร่วมกันตัดสินใจ

ขั้นตอนที่ 4 : เปิดให้มีเวทีถกกันระหว่างกลุ่มที่มีผลประโยชน์และเฉพาะกลุ่ม

เป็นการเปิดโอกาสให้ชาวชุมชนได้แสดงความคิดเห็น ประนีประนอมความแตกต่าง และสรุปทางออกที่ชาวชุมชนที่เกี่ยวข้องยอมรับ

ขั้นตอนที่ 5 : ประเมินผลและปรับเปลี่ยนยุทธ์ศาสตร์ตามปัญหาและความต้องที่เกิดขึ้น

หลังจากที่ชาวชุมชนสามารถหาทางเลือกซึ่งได้รับการยอมรับจากทุกฝ่ายแล้ว ก็จะได้นำไปปฏิบัติ และให้มีการประเมินผลต่อไป

การอยู่ร่วมกัน (Henry Sanoff, 2000 : 43)

“ทำให้เกิดการอยู่ร่วมกัน เป็นแนวทางที่เป็นประโยชน์สำหรับการทำงานกับชุมชนในอนาคต” (Thomas, Means, and Grieve, 1988)

แนวทางนี้เน้นที่ชาวชุมชน หมายถึง ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหรือผู้ที่คำนึงถึงอนาคตของชุมชน ซึ่งตามขั้นตอนของแนวทางนี้ จะมีกลุ่มที่วางแผนมีการพัฒนาจนนำไปสู่แผนปฏิบัติการ

ความสำเร็จของของแนวทางนี้ ประกอบด้วยขั้นตอนทั้งหมด 10 ขั้นตอน ดังนี้

1. สร้างกลุ่มหรือคณะกรรมการชุมชน ประมาณ 10-15 คน เพื่อเป็นตัวแทนของชุมชน ในการเข้าร่วมวางแผน

2. ประชาสัมพันธ์โครงการ โดยมีการประสัมพันธ์ให้ผู้เข้าร่วมได้ทราบถึงวัตถุประสงค์และรายละเอียดของขั้นตอนตามแนวทางนี้

3. ตรวจสอบสภาพแวดล้อม ขั้นตอนนี้มีขึ้นเพื่อวิเคราะห์ปัจจัยในระดับรัฐหรือประเทศที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ของชุมชน

4. ประเมินสถานการณ์ ประเมินผู้เข้าร่วมและสถานการณ์ปัจจุบันของชุมชน ทำให้ทราบปฏิกิริยาตอบโต้ของชุมชน

5. การทำ Civic index ซึ่งเป็นเครื่องที่คิดขึ้น โดย National Civic League เพื่อวัดความสามารถในการแก้ไขปัญหาของชุมชน

6. มีการพูดคุยถึง Vision แก่ชุมชน เน้นย้ำให้ชาวชุมชนทราบถึงแนวทางที่ใช้พัฒนาหรือกรอบในการทำงาน และจัดความสำคัญที่จะเกิดขึ้นในอีก 10 หรือ 20 ปีข้างหน้า

7. แผนปฏิบัติการ ให้ผู้เข้าร่วมได้ประจักษ์ถึงความสำเร็จของแผนกลยุทธ์ต่าง ๆ ระยะเวลาและหน่วยงานที่รับผิดชอบ

8. ประกาศความสำเร็จของข้อสรุป เป็นการประกาศและทำความเข้าใจในขั้นสุดท้ายก่อนปฏิบัติการจริง ให้ชาวชุมชนเข้าใจและเกิดความรู้สึกมีส่วนร่วม

9. แผนงานไปสู่การปฏิบัติจริง เป็นขั้นตอนในการเปลี่ยนผ่าน เมื่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเริ่มลงมือปฏิบัติงาน

10. คณะกรรมการปฏิบัติงาน ความสำเร็จของแนวทางนี้ต้องการให้กลุ่มสนับสนุนและการดูแลเอาใจใส่ในขั้นตอนปฏิบัติงาน

ปัจจัยที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วม

Christian Birkholz (บรรยาย) ชัยวัฒน์ ถิระพัฒน์ (แปล) ได้สรุปปัจจัยที่มีผลต่อระดับการมีส่วนร่วมไว้ 5 ปัจจัย คือ (Christian Birkholz (บรรยาย) ชัยวัฒน์ ถิระพัฒน์ แปล, 2543 : 7-8)

1. กระทบตัวตน ซึ่งถ้ากระทบมากก็จะเข้าร่วมมาก

2. ความสำคัญต่อตัวเขา

3. ความเป็นรูปธรรมชัดเจน และบ่อยมากที่จะเกี่ยวข้องกับพื้นที่ที่เราอาศัยอยู่ ถ้าเกิดในชุมชน ถิ่นฐาน มักจะมีผลมาก

4. มองเห็นได้ง่าย ไม่ยุ่งยากซับซ้อนจนเกินไปจนเข้าใจยาก และยังมีความเกี่ยวข้องกับเวลา ถ้าเห็นผลช้าจะทำให้มองเห็นผลยากไม่ชัดเจน

5. มีโอกาสทำให้เป็นจริงสูง

นอกจากนี้ ปาริชาติ วลัยเสถียร และคณะ ได้สรุปปัจจัยที่เสริมสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในงานพัฒนา แบ่งออกได้เป็น 4 กลุ่ม ดังต่อไปนี้

1. ปัจจัยด้านกลไกของรัฐ โดยรัฐจะต้องกำหนดนโยบายที่คำนึงถึงความแตกต่างของวัฒนธรรม สนับสนุนกิจกรรมที่มีความสอดคล้องกับท้องถิ่น สร้างช่องทางในการเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชน และติดตามประเมินผลพร้อมทั้งให้การสนับสนุนในภายหลัง

2. ปัจจัยด้านประชาชน โดยประชาชนจะต้องเป็นผู้ตัดสินใจ ริเริ่ม และทำกิจกรรมติดต่อประสานงานกับเจ้าหน้าที่หรือบุคคลภายนอก ได้รับการฝึกอบรม และข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง และเป็นผู้ได้รับผลประโยชน์จากการดำเนินกิจกรรม

3. ปัจจัยด้านนักพัฒนา โดยนักพัฒนาจะต้อง ศึกษาชุมชน มีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการการมีส่วนร่วม ค้นหาผู้นำที่มีศักยภาพ รวมกลุ่มชาวบ้าน เพื่อหาทางแก้ไขปัญหา สนับสนุนด้านการศึกษาพร้อมทั้งให้ข้อมูลใหม่ ๆ ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และมีความจริงใจและผูกพันกับท้องถิ่น เพื่อให้ประชาชนเชื่อถือและศรัทธา

4. ปัจจัยจูงใจที่จะช่วยส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชาวบ้านในการพัฒนา คือ การได้รับประโยชน์จากการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการพัฒนา และโครงการพัฒนาตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน

วัตถุประสงค์การมีส่วนร่วม

การมีส่วนร่วมมิใช่เป็นเพียงการสร้างความภาคภูมิใจในการได้มีโอกาสเข้าร่วมในส่วนของปัจเจกบุคคล และสร้างความสามัคคีในชุมชนเท่านั้น และจะเป็นที่ช่วยในการพัฒนาของรัฐให้ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ และสอดคล้องกับความต้องการของชุมชนด้วย ซึ่งบาตเนการ์และวิลเลี่ยม (Bhatnagar $ williams, 1992 อ้างถึงใน เตโช แสนภักดี , 2546 , หน้า 21) ได้สรุปถึงวัตถุประสงค์ของการมีส่วนร่วมไว้ ดังนี้

(1) ประสิทธิภาพ (efficiency) คือ การสร้างความเห็นพร้องต้องกัน ความร่วมมือและความสัมพันธ์ที่จะนำไปสู่ความสำเร็จได้อย่างราบรื่นโดยการใช้ต้นทุนน้อยที่สุด

(2) ประสิทธิภาพ (effeciveness) คือ สามารถดำเนินโครงการสำเร็จได้ตามเป้าหมาย

(3) ผลประโยชน์ที่ได้รับ (beneficiary capacity) คือ ผลประโยชน์ที่ผู้มีส่วนร่วมในโครงการได้รับ

(4) การพึ่งพาตนเอง (self – reliance) คือ ความรู้สึกถึงการเป็นอิสระ การตระหนักในตนเอง (self – awareness) และความรู้สึกเชื่อมั่นของคนในชนบทที่จะเรียนรู้และวางแผนการดำรงชีวิตของตนเอง

(5) การให้อำนาจ (empowerment) คือ การให้อำนาจในการจัดการ

(6) การสนับสนุน (sustainability) คือ การมีส่วนร่วมจะทำให้ประชาชนในท้องถิ่นรักษาและช่วยกันดำเนินงานโครงการให้ต่อเนื่องต่อไป

มิติของการมีส่วนร่วม

อภิศักดิ์ ไฝทาคำ (2538, หน้า 70-71 อ้างถึงใน เตโช แสนภักดี, 2546, หน้า 22) ได้แบ่งมิติของการมีส่วนร่วมออกเป็น 4 มิติ ได้แก่

1. การเตรียมการ (prerequisites to participation) สิ่งที่จำเป็นที่ต้องเตรียมพร้อมก่อนระดมการมีส่วนร่วมของประชาชน คือ

1.1 การให้ความรู้แก่ประชาชน เพื่อปลุกระดมให้เห็นสภาพปัญหาที่สัมพันธ์เกี่ยวข้องกันตลอดจนความรู้และความคิดพื้นฐานเกี่ยวกับประเด็นปัญหาเหล่านั้น

1.2 การรู้จักใช้ความรู้ ความชำนาญ จากแหล่งต่างๆ อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้สามารถเรียนรู้เกี่ยวกับปัญหาได้รวดเร็วและการตัดสินใจแก้ปัญหาได้ดี

1.3 การลงมือปฏิบัติงานจะต้องสามารถทำได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ลักษณะของการมีส่วนร่วม (aspects of participation) การมีส่วนร่วมมีหลายระดับ ซึ่งในแต่ละระดับจะเป็นตัวกำหนดบทบาท หน้าที่ ของการมีส่วนร่วมด้วย ดังนี้

2.1 การเป็นสมาชิก

2.2 เป็นสมาชิกที่เข้าร่วมประชุม

2.3 เป็นสมาชิกที่บริจาคเงินช่วยเหลือ

2.4 เป็นกรรมการ

2.5 เป็นประธานกรรมการ

3. แบบอย่างของการมีส่วนร่วม (type of participation) มี 3 แบบ ดังนี้

3.1 เป็นผู้กระทำ (the actor) คือ มีส่วนร่วมอย่างแข็งขันในกิจกรรม

3.2 เป็นผู้รับผลการกระทำ (the recipient) คือ ได้รับผลจากกิจกรรมโดยตรง

3.3 เป็นสาธารณชนทั่วไป (the public) คือ ประชาชนทั่วไปที่ไม่ได้มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงแต่ว่ามีส่วนสำคัญต่อการมีส่วนร่วมในกิจกรรม

4. ขั้นตอนของกระบวนการมีส่วนร่วม (stages of organizational development for participation) พิจารณาได้ดังนี้

4.1 ขั้นตอนการจัดตั้งองค์กร เป็นขั้นทำความรู้จักชุมชนเข้าใจความเป็นไปของชุมชนจำแนกกลุ่มประชาชนเป้าหมาย รวมกลุ่มประชาชนที่เกี่ยวข้องโดยตรง แม้จะมีจำนวนน้อยในระยะแรกก็ตาม

4.2 ขั้นทำงานสัมฤทธิผลเป็นขั้นที่กลุ่มเล็กๆ ดังกล่าวได้ทำกิจกรรมแล้วสัมฤทธิผลจึงได้ดึงเอาประชาชนนอกกลุ่มเข้ามาร่วมกิจกรรมมากขึ้น

4.3 ขั้นต่อเนื่องหรือยุติเป็นขั้นประเมินผลงานของกลุ่ม หากมีประโยชน์ก็ต่อเนื่องหากไร้ประโยชน์ก็ยุติ

5. แนวคิดการสร้างชุมชนเข้มแข็ง

(เดวิท แมทิวส์ (เขียน) ฐิรวุฒิ เสนาคำ (แปล) 2541 : 15-18) ได้เสนอหลักการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนในกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน มีดังต่อไปนี้

1. การกำหนดประเด็นปัญหาโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน คือ การเปิดโอกาสให้ประชาชนขบคิดปัญหา ไม่เพียงแต่จากแง่มุมผลประโยชน์ของตนเท่านั้น แต่รวมถึงผลประโยชน์ของคนอื่นด้วย ซึ่งเท่ากับเป็นการกระตุ้นให้ประชาชนเกิดสำนึกในชะตากรรมร่วม และเป็นขั้นแรกของการกระตุ้นสำนึกของประชาชน และร่วมแก้ไขปัญหาที่กำลังเกิดขึ้นกับชุมชนของตน

2. การสร้างทางเลือกให้กับชุมชน โดยผ่านกระบวนการสนทนาแบบพินิจพิเคราะห์เป็นกระบวนการตัดสินใจที่เชื่อมโยงใกล้ชิดกับการปฏิบัติ แม้การสนทนาจะยังไม่ตกลงเห็นพ้องต้องกัน แต่เป็นการสร้างแนวกว้าง ๆ และเผยให้เห็นเป้าหมายที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กันของผู้เข้าร่วม นอกจากนี้ยังเป็นการสร้างสำนึกความเป็นไปได้ของการดำเนินกิจกรรม ซึ่งเป็นตัวช่วยเสริมสร้างพลังรวมหมู่ในการดำเนินกิจกรรมตามที่ตัดสินใจ

3. การดำเนินกิจกรรมสาธารณะ เป็นกิจกรรมระดมพลังรวมหมู่ของประชาชนมีความหลากหลาย และเกี่ยวข้องกับประชาชนจำนวนมาก เกิดจากกระบวนการสนทนาแบบพินิจพิเคราะห์ นำมาซึ่งการกำหนดแนวทางทั่วไปของการดำเนินกิจกรรม เผยให้เห็นผลประโยชน์ที่เกี่ยวเนื่องกันของผู้เข้าร่วมและเป้าหมายที่อาจร่วมกันได้ กิจกรรมสาธารณะเกิดจากเป้าหมายร่วมกันของผู้คน จึงก่อให้เกิดการรวมพลังเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่กันและกัน

4. การประเมินผลกิจกรรมโดยสาธารณะ คือ การเปิดโอกาสให้เข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินผลกิจกรรมที่ดำเนินการในชุมชน โดยให้ชาวบ้านตัดสินใจร่วมกันว่าความพยายามและกิจกรรมที่ดำเนินการใดมีประโยชน์และมีคุณค่าอย่างแท้จริงต่อชุมชนพวกเขา เป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนประเมินและปรับเปลี่ยนกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง

6. แนวคิดการวางผังเมือง

ผังเมืองรวม

“ผังเมืองรวม” หมายความว่า แผนผัง นโยบาย โครงการ รวมถึงมาตรการควบคุมโดยทั่วไป เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนา และการดำรงรักษาเมืองและบริเวณที่เกี่ยวข้องชุมชนหรือชนบท ในด้านการใช้ประโยชน์ในทรัพย์สิน การคมนาคมและขนส่ง การสาธารณูปโภค บริการสาธารณะและสภาพแวดล้อม เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของการผังเมือง (ดวงจันทร์ อาภาวัชรุตม์ เจริญเมือง, 2541)

เกณฑ์พิจารณาพื้นที่ที่จะวางและจัดทำผังเมืองรวม

- ที่ตั้งเทศบาลเมืองและเทศบาลตำบลทุกแห่ง เรียกว่า ผังเมืองรวมเมือง...(ต่อท้ายด้วยชื่อเทศบาล) กรมการผังเมืองดำเนินการหรือสำนักงานผังเมืองจังหวัดร่วมกับท้องถิ่นเป็นผู้ดำเนินการ
- พื้นที่ หรือท้องที่ ที่เป็นนโยบายของรัฐบาล หรือรัฐบาลสั่งการให้กรมการผังเมืองดำเนินการวางผังเมืองรวม
- พื้นที่ หรือท้องที่ ที่จังหวัดหรือท้องถิ่น ขอให้กรมการผังเมืองดำเนินการวางผังเมืองรวมให้เมื่อกรมการผังเมืองพิจารณาแล้วให้บรรจุเข้าแผนงานของกรมการผังเมือง
- หรือพื้นที่ใด ท้องที่ใดที่กรมการผังเมืองได้ศึกษาวิเคราะห์แล้วเห็นว่ามีความจำเป็นจะต้องวางผังเมืองรวม จะถูกบรรจุไว้ในแผนงานของกรมฯ
- เมื่อพื้นที่ใด หรือท้องที่ใดในข้อพิจารณาข้างต้นจะต้องดำเนินการวางผังเมืองรวมแล้วจะตราพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินที่จะทำการสำรวจเพื่อการวางและจัดทำผังเมืองรวม เจ้าพนักงานการผัง เขตท้องที่ที่จะทำการสำรวจพร้อมด้วยแผนที่แสดงเขตสำรวจแนบท้ายพระราชกฤษฎีกา และกำหนดเวลาการใช้บังคับพระราชกฤษฎีกาซึ่งต้องไม่เกินห้าปี

การพิจารณาระยะเวลาของการใช้ผังเมืองรวม หรืออายุตามเป้าหมายของผัง

“ผังเมืองรวม” โดยทั่วไปจะถือเป็นหลักการสากล แม้ในยุโรป และอเมริกาหรือประเทศที่พัฒนาแล้วจะเตรียมช่วงระยะเวลาของการวางแผนไว้เป็นแผนระยะยาว ระหว่าง 15-25 ปี ขึ้นอยู่กับสถานการณ์ของแต่ละเมือง แต่ละประเทศเหตุผลในการกำหนดระยะเวลาดังกล่าว สรุปได้ 3 ประการ คือ

- เป็นประสบการณ์ของนักวางแผน เห็นว่าช่วงระยะเวลา 15-25 ปี มากพอที่นักวางแผนหรือผู้มีอำนาจในการตัดสินใจ จะกำหนดสมมุติฐาน (Assumption) อย่างมีเหตุผลได้
- เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดิน การเพิ่มหรือการขยายตัวของประชากรเป็นไปอย่างเชื่องช้า ขบวนการคาดประมาณ (Estimate) ย้อนกลับ 20-25 ปี เพื่อนำผลมาคาดการณ์ (Forecast) ไว้ล่วงหน้า จึงมีความจำเป็นและเป็นที่ยอมรับ แม้ว่าจะเป็นการทำนายหรือมองภาพข้างหน้าในระยะยาวเพื่อเป็นการเตรียมการใช้ประโยชน์ที่ดินไว้ล่วงหน้าให้สัมพันธ์กับการขยายตัวของประชากร สิ่งแวดล้อมธรรมชาติ และความสามารถในการรองรับของเมือง
- เป็นการกำหนดกรอบของการพัฒนาเมืองที่แน่นอน เพื่อให้ภาครัฐและภาคเอกชน นำไปประกอบการตัดสินใจ ในการทำแผนการลงทุนในระยะยาว

เกณฑ์พิจารณาระยะเวลาการใช้ผังเมืองรวม

- กรมการผังเมืองได้กำหนดเป้าหมายในการวางผังเมืองรวมให้มีอายุการใช้งานเพื่อเป็นกรอบของการพัฒนาเมืองในอนาคต มีระยะยาวถึง 20 ปี
- กำหนดระยะเวลาของการประกาศเป็นกฎกระทรวง บังคับใช้ผังเมืองรวมตามพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2518 ครั้งละไม่เกิน 5 ปี

- ก่อนครบกำหนดบังคับใช้ 1 ปี หากเห็นว่าผังเมืองรวมที่ประกาศบังคับใช้นั้นไม่มีการเปลี่ยนแปลงในสาระสำคัญ ให้จัดประชุมรับฟังความคิดเห็นของประชาชน หากไม่มีผู้คัดค้านก็ให้ขอความเห็นชอบคณะกรรมการผังเมืองขยายเวลาบังคับใช้ได้อีก 5 ปี
- ผังเมืองรวมที่ประกาศเป็นกฎกระทรวงบังคับใช้แล้ว 3 ปี จะต้องทำการสำรวจประเมินผลให้กรมการผังเมืองพิจารณา หากเห็นว่าผังเมืองรวมนั้น จำเป็นต้องปรับปรุง แก้ไข ผู้รับผิดชอบจะต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จทันการประกาศบังคับใช้อย่างต่อเนื่อง ก่อนที่ผังเมืองรวมนั้นจะหมดอายุบังคับใช้ 5 ปี
- การดำเนินการปรับปรุงแก้ไขผังเมืองรวม ไม่ทันตามกำหนดระยะเวลาที่กฎกระทรวงบังคับใช้เพื่อป้องกันความเสียหาย ให้มีการบังคับใช้อย่างต่อเนื่องกรมการผังเมืองสามารถดำเนินการขยายเวลาบังคับใช้โดยกฎกระทรวงได้อีก 2 ครั้งครั้งละไม่เกิน 1 ปี โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการผังเมือง

เกณฑ์พิจารณาปรับปรุงแก้ไขผังและวางผังใหม่

“ผังเมืองรวม” ที่กรมการผังเมืองได้ดำเนินการตามขั้นตอนกฎหมาย และประกาศเป็นกฎกระทรวงบังคับใช้ไปแล้วครบ 3 ปี ส่วนประเมินผล กรมการผังเมือง ได้จัดให้มีการประเมินผลเสนอกรมการผังเมืองพิจารณา เมื่อผลการพิจารณาเห็นว่าจำเป็นต้องปรับปรุง แก้ไข จะด้วยเหตุผลเพื่อความเหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม และการขยายตัวของชุมชน หรือมีความจำเป็นทางด้านผังเมือง อันเนื่องมาจากผลการพิจารณาของโครงการต่างๆ ที่มีผลกระทบต่อผังเมืองรวมโดยตรงและโดยอ้อม ก่อให้เกิดผลเสียต่อโครงสร้างของเมืองและสภาพแวดล้อมที่ดี จะสั่งการให้กองหรือส่วนที่รับผิดชอบ ดำเนินการดังนี้

- กองแผนงาน จัดนำเข้าแผนงานกรมการผังเมือง และกำหนดแผนงานให้กองหรือส่วนที่เกี่ยวข้องดำเนินการต่อไป
- ส่วนสำรวจ ส่วนแผนที่ และศูนย์ข้อมูล จัดทำแผนที่รวบรวมข้อมูลพื้นฐาน
- ส่วนวิเคราะห์วิจัย และผังเมืองจังหวัดจัดเก็บข้อมูลให้ทันสมัย วิเคราะห์สถานภาพทางเศรษฐกิจ และคาดประมาณจำนวนประชากรในอนาคต
- ส่วนวางผัง หรือสำนักงานผังเมืองจังหวัดที่รับผิดชอบ รับข้อมูลและผลวิเคราะห์วิจัยดำเนินการวางผังหรือปรับปรุงแก้ไขผังเมืองรวมให้เหมาะสมต่อไป

เกณฑ์พิจารณากำหนดแนวเขตผังเมืองรวม (Planning Boundary)

เขตผังเมืองรวม หมายถึง แนวเขตที่กำหนดขึ้นครอบคลุมพื้นที่ชุมชมเมืองที่จะทำการวางและจัดทำผังเมืองรวม ตามพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ.2518 ซึ่งจะตราเป็นพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตสำรวจเพื่อการวางและจัดทำผังเมืองรวม ก็ได้ เกณฑ์ที่ใช้ในการพิจารณากำหนดแนวเขตผังเมืองมีดังนี้

- แนวเขตผังเมืองรวมจะเป็นแนวเดียวกันกับแนวเขตเทศบาลก็ได้หากเห็นว่าเหมาะสมทางด้านผังเมือง แต่ไม่ควรมีขนาดพื้นที่เล็กกว่า

- จะครอบคลุมพื้นที่คาบเกี่ยวกันตั้งแต่ 2 จังหวัดขึ้นไปก็ได้ (ม.21)

- ครอบคลุมพื้นที่ 3 ส่วน คือ พื้นที่ชุมชนเมืองปัจจุบัน (Built-up Area) พื้นที่รองรับการขยายตัวของชุมชนเมืองอนาคต (Future Urban Area) และพื้นที่ฉนวน (Buffer Zone)

- พื้นที่รองรับการขยายตัวของชุมชนเมืองอนาคต มีพื้นที่ประมาณไม่เกิน 2 เท่า ของพื้นที่ชุมชนเมืองปัจจุบัน เว้นแต่จะมีปัจจัยอื่นที่เป็นตัวเร่งและดึงดูด (Magnet) ให้ชุมชนเมืองนั้น ๆ ขยายตัวมากกว่าปกติ (Dynamic Boom)

- พื้นที่ฉนวน ล้อมรอบชุมชนเมือง ควรมีพื้นที่กว้างจากเขตพื้นที่รองรับการขยายตัวของชุมชนเมืองอนาคต ประมาณ 1.5 – 3 กม. หรือมีพื้นที่ประมาณ 60 % ของพื้นที่เขตผังเมืองรวม

- แนวเขตให้ยึดถือหรืออ้างอิงแนวธรรมชาติ (ลำธาร ลำห้วย คลองแม่น้ำ)

- หากแนวธรรมชาติไม่อำนวย ให้กำหนดแนวเขตตามหลักวิชาเรขาคณิต

เกณฑ์การใช้ประโยชน์ที่ดินในเมือง

การใช้ประโยชน์ที่ดินในชุมชนเมือง ที่ไม่มีการควบคุมหรือวางผังเมืองรวมก่อน จะมีลักษณะคละปะปนกันไม่เป็นระเบียบ ศูนย์กลางชุมชนจะอยู่กันอย่างหนาแน่น ประกอบด้วย ตลาดร้านค้าและพาหนะต่าง ๆ ความแออัดจะกระจุกตัวที่ศูนย์กลาง และกระจายออกไปลอบนอกชุมชน เป็นลักษณะธรรมชาติของการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์ (Human Settlement) โดยเฉพาะชุมชนเมืองในประเทศไทย เมื่อชุมชนขยายตัวไปสู่ความเป็นเมือง ปัญหาต่าง ๆ ก็ตามมา การวางผังเมืองรวมเป็นการจัดระเบียบการใช้ประโยชน์ที่ดิน ระบบคมนาคม และขนส่ง และเตรียมการรองรับการขยายตัวของเมืองในอนาคต จึงเป็นการแก้ไขปัญหาในเมืองต้นและจำเป็น เกณฑ์พิจารณาแยกประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดินเมืองมีดังนี้

- พิจารณากากรใช้ประโยชน์ของอาคารเป็นหลัก

- พิจารณาจากข้อมูลสำรวจทำแผนที่การใช้ประโยชน์ที่ดินปัจจุบัน

- เป็นการใช้อาคารและที่ดินที่เกี่ยวข้องกับการดำรงชีวิตของประชาชน 3 ส่วน ส่วนที่อยู่อาศัย ส่วนทำงาน และส่วนบริการสาธารณะ และส่วนพักผ่อนหย่อนใจ

(1.) ส่วนที่อยู่อาศัยแบ่งเป็นประเภท ดังนี้

- ที่ดินประเภทที่อยู่อาศัยหนาแน่นปานกลางให้เป็นสีส้ม ให้ใช้ประโยชน์เพื่อการอยู่อาศัย สถาบันราชการ การสาธารณูปโภคสาธารณูปการเป็นส่วนใหญ่ สำหรับการใช้พื้นที่เพื่อกิจการอื่น ให้ใช้เพิ่มเติมได้อีกไม่เกินร้อยละ 15

- ที่ดินประเภทอยู่อาศัยหนาแน่นน้อยให้เป็นสีเหลือง ให้ใช้ประโยชน์เพื่อการอยู่อาศัย สถาบันราชการ การสาธารณูปโภคสาธารณูปการเป็นส่วนใหญ่ สำหรับใช้ประโยชน์ที่ดินนี้ เพื่อกิจการอื่น ให้ใช้เพิ่มเติมได้อีกได้ไม่เกินร้อยละ 15

- ที่ดินประเภทพานิชยกรรมและที่อยู่อาศัยหนาแน่นมาก ให้เป็นสีแดงให้ใช้ประโยชน์เพื่อการพานิชยกรรม การอยู่อาศัย สถาบันราชการ การสาธารณูปโภคสาธารณูปการเป็นส่วนใหญ่ สำหรับการใช้พื้นที่กิจกรรมอื่น ให้ใช้ได้อีกไม่เกินร้อยละ 10 ของที่ดินประเภทนี้

(2) ส่วนทำงานและบริการสาธารณะ ดังนี้

- ที่ดินประเภทสถาบันราชการ การสาธารณูปโภคสาธารณูปการ ให้เป็นสีน้ำเงิน ให้ใช้ประโยชน์เพื่อกิจการของรัฐ กิจการการสาธารณูปโภคสาธารณูปการ หรือสาธารณะประโยชน์เท่านั้น

- ที่ดินประเภทการศึกษาให้ใช้เป็นสีเขียวมะกอก ให้ใช้ประโยชน์เพื่อการศึกษาหรือเกี่ยวข้องกับการศึกษา สถาบันราชการ หรือสาธารณะประโยชน์เท่านั้น

- ที่ดินประเภทสถาบันศาสนาให้เป็นสีเทาอ่อน ให้ใช้ประโยชน์เพื่อการศาสนา การศึกษา สถาบันราชการ หรือสาธารณะประโยชน์เท่านั้น

- ที่ดินประเภทอุตสาหกรรมและคลังสินค้าให้เป็นสีม่วง ให้ใช้ประโยชน์เพื่ออุตสาหกรรมและคลังสินค้าหรือกิจการที่เกี่ยวข้อง กิจการการสาธารณูปโภคสาธารณูปการเป็นส่วนใหญ่ สำหรับการใช้พื้นที่เพื่อกิจการอื่น ให้ใช้ได้อีกไม่เกินร้อยละ 10

- ที่ดินประเภทอุตสาหกรรมเฉพาะกิจให้เป็นสีม่วงอ่อน ให้ใช้ประโยชน์เพื่ออุตสาหกรรมที่ให้บริการแก่ชุมชน โรงงานที่ประกอบกิจการโดยไม่เป็นมลพิษต่อชุมชนหรือสิ่งแวดล้อมตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ การสาธารณูปโภคสาธารณูปการเป็นส่วนใหญ่สำหรับการใช้พื้นที่เพื่อกิจการอื่นให้ใช้ได้อีกไม่เกินร้อยละ 15

- ที่ดินประเภทชนบทและเกษตรกรรมให้เป็นสีเขียว ให้ใช้ประโยชน์เพื่อเกษตรกรรมหรือเกี่ยวข้องกับเกษตรกรรม สถาบันราชการ การสาธารณูปโภคสาธารณูปการเป็นส่วนใหญ่สำหรับการใช้พื้นที่เพื่อกิจการอื่น ให้ใช้ได้อีกไม่เกินร้อยละ 5

- ที่ดินประเภทโครงการคมนาคมขนส่งให้เป็นสีชมพู ให้ใช้ประโยชน์เพื่อการก่อสร้างถนน การสาธารณูปโภคสาธารณูปการที่เกี่ยวข้อง หรือเกตรกรรมเท่านั้น

(3) ส่วนที่พักผ่อนหย่อนใจ แบ่งเป็นประเภท ดังนี้

- ที่ดินประเภทที่โล่งเพื่อนันทนาการและรักษาสุขภาพแวดล้อมหรือสาธารณะประโยชน์เท่านั้น ในกรณีที่ที่ดินเอกชนเป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครองโดยชอบด้วยกฎหมายให้ใช้ประโยชน์เพื่อนันทนาการ การรักษาสุขภาพแวดล้อม การอยู่อาศัย เกษตรกรรม สาธารณูปโภคสาธารณูปการ หรือสาธารณูประโยชน์เท่านั้น

7. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการชุมชน

(สุเทพ เชาวลิต2532 : 2) ได้เสนอแนวคิดนักวิชาการด้านการบริหารและจัดการหลายท่านจนรวมเป็นองค์ประกอบของการจัดการทั่วไปได้ 4 ประการ ดังนี้.-

1. มีลักษณะเป็นกระบวนการมีขั้นตอน ซึ่งใครก็ตามที่เป็นผู้บริหารหรือหัวหน้างานจะต้องเรียนรู้กระบวนการจัดการเพื่อนำไปบริหารงานของตนเองให้ประสบความสำเร็จ กระบวนการดังกล่าวได้แก่ การวางแผน การจัดคนเข้าทำงาน การอำนวยการและการควบคุม

2. มีลักษณะเป็นเทคนิค มีรายละเอียด มีข้อมูล มีเหตุมีผล มีหลักการ แนวคิดและทฤษฎี ที่สามารถเรียนรู้ได้ไม่ยากนัก

3. มีลักษณะเป็นเครื่องมือ สามารที่จะนำไปใช้ประกอบการทำงานของผู้บริหารหรือหัวหน้างานได้ หมอจำเป็นต้องมีเครื่องมือผ่าตัด หัวหน้างานก็ต้องมีการจัดการเป็นเครื่องมือในการทำงานเช่นกัน

4. มีทิศทางที่ชัดเจน ทั้งอาจรวมถึงมีวัตถุประสงค์ เป้าหมายหรือจุดหมายที่ชัดเจนที่ใดไม่มีเป้าหมาย ที่นั้นการจัดการก็ไม่เกิดขึ้นเพราะไม่รู้ว่าจะจัดการไปเพื่ออะไร และยังต้องอาศัยทรัพยากรทางการจัดการในการที่จะให้ปัจจัยข้างต้นประสบความสำเร็จ ที่สำคัญมี 4 ประการ ดังนี้.-

1.คน(Man) เป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าและความสำคัญต่อองค์การมากที่สุดเพราะคนมีชีวิตจิตใจ มีเลือดเนื้อ มีวิญญาณฉะนั้นใครก็ตามที่เป็นหัวหน้างานจะต้องจัดการเกี่ยวกับคนในองค์การเสียก่อนโดยพยายามที่จะทำให้เขาเหล่านั้นเต็มใจที่จะทำงานอย่างเต็มความรู้ความสามารถ ในเรื่องนี้จะมีวิชาที่ว่าด้วยการจัดการงานบุคคลที่จะอธิบายถึงหลักการใช้คนให้เหมาะสมกับงาน หลักการทำงานมากได้รับผลตอบแทนมาก ทำน้อยได้น้อย และหลักการสร้างความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งหรือเจ้าขององค์การ

2.เงิน (Money) เงินเป็นทรัพยากรทางการจัดการที่สำคัญอีกประการหนึ่ง เมื่อใดที่ขาดเงิน เมื่อนั้นความสำเร็จขององค์การย่อยจะลดลงไป หัวหน้างานหรือผู้บริหารจะต้องรู้จักวิธีการจัดการเงินเพื่อใช้เงินนั้นเป็นเครื่องมือในอันที่จะปฏิบัติงานขององค์การให้บรรลุผลสำเร็จ

3.วัสดุ (Meterial) นี่ก็เป็นทรัพยากรทางการจัดการอีกประการหนึ่งซึ่งรวมไปถึง วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องจักร อาคารสถานที่ด้วยความพร้อมทางด้านวัสดุก็จะทำให้การจัดการนี้ง่ายเข้า หัวหน้างานหรือผู้บริหารจะต้องเรียนรู้วิธีการจัดการวัสดุเพื่อก่อประโยชน์ให้กับองค์กร

4.วิธีการ (Method) เป็นทรัพยากรของการจัดการอีกชนิดหนึ่งมีลักษณะเป็นนามธรรมซึ่งหมายถึง ยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ เทคนิคและวิธีปฏิบัติที่เหมาะสมที่สุดสำหรับการบรรลุเป้าหมายขององค์การนั้นๆ หัวหน้างานหรือผู้บริหารจึงจำเป็นต้องเป็นนักคิด นักกลยุทธ์หรือนักวางแผนด้วย

ส่วน ปราณี พรรณวิเชียร(2530) สรุปการจัดการทั่วไปไว้สอดคล้องกันจากการให้ความหมายและคำจำกัดความของนักวิชาการหลายท่านไว้ว่า การจัดการ หมายถึง การประสม

ประสานทรัพยากรต่างๆ ที่ตนมีอยู่อย่างมีประสิทธิผล เพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์การได้ และต้องมีทรัพยากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการโดยตรงได้แก่ คน เงิน วัสดุ และการจัดการ เช่นเดียวกัน

จะเห็นว่าโดยทั่วไปการจัดการข้างต้น ต้องนำมาประยุกต์เข้ากับการพัฒนาชุมชนซึ่งตรงกับ สัญญา สัญญาวิวัฒน์(2541) ที่ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาชุมชนแบบจัดการเป็นการพัฒนาชุมชนรูปแบบเฉพาะของการพัฒนาชุมชนโดยทั่วไป โดยประกอบด้วย

1. หลักการช่วยกันคิด (Non-directive method) การทำงานโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือองค์กรเอกชนช่วยกันกับประชาชน หรือหลักการของ Participatory Action Research

2. หลักการ PAR เจ้าหน้าที่และประชาชนร่วมกันพัฒนาและวิจัยการพัฒนาชุมชนไปพร้อมกัน โดยระหว่างพัฒนาก็ช่วยกันสอดส่องความเป็นไปได้ว่า ได้ดำเนินการตรงเป้าหมายหรือไม่ มีปัญหาหรืออุปสรรค และต้องการแก้ไขอย่างไร

3. หลักการพึ่งตนเอง (Self reliance) หลักการนี้จะใกล้เคียงกับหลักการช่วยตนเอง (Self help) การที่คนดีหรือชุมชนพึ่งตนเองได้จะต้องมีปัจจัยสำคัญ 5 ตัว คือ TERMS (Technology, economic, resource, mental and socio-cultural) นั้น จะต้องพึ่งตนเองโดยมีเทคโนโลยีที่จำเป็น (T) มีอาชีพและรายได้พอกิน (E) มีทรัพยากรธรรมชาติคือมีปัจจัยเกื้อหนุนภายในที่จะทำให้พึ่งตนเองได้ (R) รู้จักพอในผลของความพยายาม (M) ปัจจัยทางสังคมและวัฒนธรรม (S)

4. หลักการ BAN (Balance, ability and networking)หลักการ BAN ประกอบด้วย

1) การรักษาสมดุล คือ สมดุลทั้งครอบครัว สุขภาพ ซึ่งจะทำให้ชุมชนสมดุล

2) การสร้างความสามารถ คือ ความสามารถในการพึ่งตนเอง 5 ด้าน TERMS และจะต้องรักษาสมดุลหรือความเข้มแข็งไปเรื่อยๆ

3) การสร้างเครือข่าย หรือการมีเพื่อน พันธมิตร ซึ่งจะต้องพึ่งกัน เรียนรู้จากกัน ช่วยเหลือเวลาที่มีปัญหา ให้ยืมเทคโนโลยีหรืองบประมาณแก่กัน

5. หลักการจัดการ (Management) การจัดการโดยมีหลักคิดไว้ 3 แนวคือ

1) การรู้จักตนเอง ต้องให้ชุมชนรู้ว่า สภาพของชุมชนเป็นอย่างไร มีโครงสร้างอย่างไร ประชากรเท่าไร องค์ประกอบประชากรเป็นอย่างไร อาชีพอะไร รายได้รายจ่ายเป็นอย่างไร การศึกษา ศาสนา อนามัย การเมือง กายภาพ มีปัญหา ความต้องการ โดยอาจใช้หลักของ SWOT ก็ได้

2) การส่งเสริมการศึกษาอบรม แนวคิดนี้สืบเนื่องจากหลักการจัดการคือ การวางแผน การจัดกำลัง การลงมือดำเนินการ และการประเมิน ซึ่งล้วนต้องการอบรม มิฉะนั้นจะทำให้ทำสิ่งนี้ไม่ได้ กล่าวคือ เมื่อรู้ว่าตนเองมีปัญหา อาจต้องแก้ด้วยการศึกษาอบรม เช่น เรื่องอาชีพ อนามัย การเมือง

3) การเสริมสร้างกลุ่มช่วยตนเอง ซึ่งการจัดการจะต้องมีกลุ่มรองรับ กลุ่มนี้อาจจะเป็นคณะกรรมการ คณะทำงาน เช่น กลุ่มสหกรณ์ออมทรัพย์ ธนาคารข้าว บริษัทชุมชน หรือกลุ่มอาชีพต่างๆ

สรุปหลักการพัฒนาชุมชนแบบจัดการ บอกลักษณะของการจัดการให้บรรลุถึงเป้าหมาย ระบุปัจจัยที่จะทำให้เกิดการพัฒนาคนและชุมชน ปัจจัยต่างๆเหล่านี้ คือ การช่วยกันคิดการพัฒนาและวิจัยโดยมีส่วนร่วมการพึ่งตนเองตามโมเดล TERMS และหลักการสมดุล สามารถและเครือข่าย (3ส คือ สมดุล สามารถ และสหาย) และที่สำคัญที่สุดคือ การจัดการ รวมทั้งหลักการเรื่องประชาธิปไตย ผู้นำ วัฒนธรรม และพหุภาคีในการพัฒนา ล้วนจะทำให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาจัดการชุมชนได้

8. แนวคิดเกี่ยวกับการอุดหนุนที่อยู่อาศัยของภาครัฐ

จุดเริ่มต้นของการอุดหนุนที่อยู่อาศัยผู้มีรายได้น้อยในประเทศไทยเริ่มจากการจัดตั้งหน่วยงานเพื่อช่วยเหลือผู้มีรายได้น้อยให้สามารถมีที่อยู่อาศัยเป็นของตัวเองได้ตามลำดับดังนี้

ปี พ. ศ. 2483 จัดตั้งกองเคหสถานสงเคราะห์กรมประชาสงเคราะห์ มีหน้าที่ดังนี้

- เป็นหน้าที่รับผิดชอบงานอาคารสงเคราะห์ ทั้งเป็นหน่วยงานช่วยเหลือด้านงานช่างแก่สำนักงานอาคารสงเคราะห์
- ดำเนินการส่งเสริมประชาชนในด้านการปลูกสร้างบ้านเรือนและที่อยู่อาศัย เช่น ทำเอกสารชี้แจงแสดงแบบบ้านเรือนต่าง ๆ ออกเผยแพร่แก่ประชาชน เพื่อให้ผู้ประสงค์ที่จะปลูกสร้างบ้านได้คำนึงถึงคุณลักษณะอนามัย ความเหมาะสมแก่สภาพท้องถิ่น
- เป็นเจ้าหน้าที่สำรวจภูมิประเทศ ในบริเวณที่จัดตั้งนานิคมสร้างตนเองนิคมกสิกร สำรวจวัสดุก่อสร้างทั้งปริมาณและคุณภาพ ตลอดจนการวางผังบริเวณ การควบคุมการก่อสร้าง

ปี พ. ศ. 2485 ออกพระราชบัญญัติสำนักงานอาคารสงเคราะห์ สำนักงานอาคารสงเคราะห์มีฐานะเป็นนิติบุคคล กฎหมายได้กำหนดวิธีการช่วยเหลือประชาชนในเรื่องที่อยู่อาศัยดังนี้

- ให้กู้ยืมเงินสร้างบ้านในที่ดินของตนเอง
- สร้างบ้านพร้อมที่ดินให้เช่าซื้อ
- สร้างบ้านให้เช่า

สำนักงานอาคารสงเคราะห์ มีคณะกรรมการบริหาร ประกอบด้วย รัฐมนตรีว่าการกระกรวงมหาดไทย เป็นประธารกรรมการโดยตำแหน่ง และมีผู้แทนกระทรวงการคลังเป็นกรรมการโดยตำแหน่งและกรรมการอีกไม่น้อยกว่า 5 คน การสร้างอาคารสงเคราะห์ให้ประชาชนเช่าในราคาถูกเริ่มขึ้นเป็นแห่งแรกทีถนนราชวิถีและซอยรางน้ำเมื่อปี พ.ศ.2493

ปี พ. ศ. 2496 ออกพระราชบัญญัติธนาคารอาคารสงเคราะห์ มีฐานะเป็นนิติบุคคลสังกัดกระทรวงการคลัง มีวัตถุประสงค์เพื่อสงเสริม Public Housing และให้ความช่วยเหลือทางด้านการเงินแก่ประชาชนให้มีที่อยู่อาศัยพอสมควรแก่อัตภาพ มีขอบเขตงาน ดังนี้

- ให้เช่าที่ดินหรืออาคารแก่ผู้มีรายได้น้อย
- ให้กู้เพื่อซื้อที่ดินหรืออาคาร ซ่อมแซมอาคาร ไถ่ถอนจำนอง

- ทำการซื้ออสังหาริมทรัพย์เพื่อขยายหรือให้เช่าซื้อแก่ผู้ที่ไม่มีที่อยู่อาศัยของตนเอง
- รับจำนำหรือจำนองทรัพย์สินเพื่อประกันเงินกู้ยืม
- รับฝากเงินประจำมีกำหนดตั้งแต่สองปีขึ้นไป

ปี พ. ศ. 2503 ได้จัดตั้งสำนักงานปรับปรุงแหล่งชุมชน สังกัดเทศบาลกรุงเทพ เพื่อทำหน้าที่รื้อล้างและปรับปรุงแหล่งเสื่อมโทรมต่าง ๆ โดยเริ่มปรับปรุงแหล่งเสื่อมโทรม แห่งแรก บริเวณหน้ากรมทางหลวง ใน ปี พ. ศ. 2503 และบริเวณท่าว่าสุกรีในปี พ. ศ. 2504 และบริเวณปากคลองพระโขนง ในปี พ. ศ. 2508

ปี พ. ศ. 2515 ออกประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 316 ลงวันที่ 13 ธันวาคม 2515 จัดตั้งการเคหะแห่งชาติ เพื่อรวมงานทางด้านอาคารสงเคราะห์จากทั้ง 4 หน่วยงานเข้ามาอยู่ภายใต้การดำเนินงานและความรับผิดชอบของการเคหะแห่งชาติ

รูปแบบของการอุดหนุนที่อยู่อาศัยผู้มีรายได้น้อยในประเทศไทยของรัฐบาลที่ผ่านมาพอแบ่งได้เป็น 2 รูปแบบ หลัก ดังนี้

1. การอุดหนุนการจัดหาที่อยู่อาศัยโดยผ่านการเคหะแห่งชาติ

นับตั้งแต่ปี พ. ศ. 2516 ถึงปัจจุบัน ซึ่งการเคหะแห่งชาติกำลังดำเนินการจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรสำหรับผู้มีรายได้น้อย รัฐบาลให้การสนับสนุนตลอดมาทางด้านการเงิน ซึ่งเป็นการอุดหนุนทางตรงเพื่อที่จะสนับสนุนให้ประชาชนผู้มีรายได้น้อยสามารถมีที่อยู่อาศัยเป็นขอ

ตารางแนวทางอุดหนุนที่อยู่อาศัยตามแผนงานของงาการเคหะแห่งชาติ

แผนงานปี 2519-2523	แผนงานเร่งรัด2522-2525	แผนงานปี2546-2550
กลุ่มเป้าหมาย ผู้มีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท ประเภท ก. (ไม่เกิน 1,500) รัฐอุดหนุน 100 % ของเงินลงทุน ประเภท ข.(1,500 - 3,000) รัฐอุดหนุน 50 %ของเงินลงทุน ประเภท ค.(3,000-5,000) รัฐไม่ต้องอุดหนุน	กลุ่มเป้าหมาย ผู้มีรายได้ไม่เกิน 2,500 บาท - อาคารเช่าอุดหนุน 100 % - site$ services อุดหนุนเฉพาะสาธารณูปโภคหน่วยละ 42,000 บาท - ปรับปรุงแหล่งเสื่อมโทรมอุดหนุนหน่วยละ5,000 บาท	กลุ่มเป้าหมาย ผู้มีรายได้ไม่เกิน 15,000 บาท - อุดหนุนในส่วนของต้นทุนค่าพัฒนาสาธารณูปโภคประมาณไม่เกิน 80,000 บาทต่อหน่วย - รัฐอุดหนุนค่าก่อสร้างอาคารสาธารณูปการส่วนกลาง 5-10 ล้านบาท

2. การอุดหนุนโดยการให้สิทธิประโยชน์ด้านภาษี

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนได้ให้สิทธิประโยชน์ด้านภาษี แก่ผู้จัดสร้างที่อยู่อาศัย สำหรับผู้มีรายได้น้อยหรือปานกลางในระดับราคา ไม่เกิน 600,000 บาท โดยได้รับการยกเว้นภาษีนิติบุคคลเป็นเวลาสูงสุดถึง 8 ปี การนำดอกเบี้ยเงินกู้ที่อยู่อาศัยไปลดหย่อนการชำระภาษีเงินได้

จากการทบทวนบทบาทการเคหะแห่งชาติ และเอกชนในการพัฒนาที่อยู่อาศัยได้เสนอแนวทางการอุดหนุนที่อยู่อาศัยให้ผู้มีรายได้น้อยจากภาครัฐ ดังนี้

- อุดหนุนโดยตรงต่อโครงการ (Project Subsidy) ซึ่งอุดหนุนโดยตรงต่อโครงการที่จัดสร้าง ซึ่งอาจเป็นหน่วยงานของรัฐ หรือเอกชนที่จัดสร้างที่อยู่อาศัย เช่น อุดหนุนระบบสาธารณูปโภค การอุดหนุนสร้างโครงการโดยตรง

- ระบบคูปอง (Coupon) เป็นการอุดหนุนโดยผ่านระบบการใช้คูปองกระจายให้แก่ผู้มีรายได้น้อยเพื่อนำไปเป็นส่วนลดให้การเช่าหรือซื้อที่อยู่อาศัยจากภาคเอกชนหรือรัฐอีกต่อหนึ่ง

- สิทธิประโยชน์ทางภาษีเป็นกระบวนการที่ยกเว้น หรือสิทธิประโยชน์ทางภาษีแก่ผู้ผลิตหรือซื้อที่อยู่อาศัยในกลุ่มผู้รายได้น้อย

- อุดหนุนด้านต้นทุนเงินกู้หรือดอกเบี้ย เป็นการช่วยเหลือผู้ประกอบการหรือผู้บริโภคในการจัดหาเงินกู้ต้นทุนต่ำ หรือลดภาระดอกเบี้ยโดยจำกัดเฉพาะกลุ่มผู้มีรายได้น้อย ซึ่งดอกเบี้ยจะมีอัตราดอกเบี้ยต่ำกว่าอัตราดอกเบี้ยทั่วไปของสถานบันการเงิน

9. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

9.1 การศึกษากระบวนการพัฒนาที่อยู่อาศัยในแนวทางพึ่งพาตนเองของผู้มีรายได้น้อยในเขตเมือง กรณีศึกษาโครงการที่องค์กรชุมชนได้รับการสนับสนุนด้านการเงินเพื่อพัฒนาที่อยู่อาศัย

มัลลิกา บุนฑริก (2540) ได้ทำการศึกษากระบวนการพัฒนาที่อยู่อาศัยและลักษณะการมีส่วนร่วมของสมาชิกสหกรณ์เคหสถานที่เป็นองค์กรเครือข่ายระหว่างชุมชน ซึ่งเป็นองค์กรที่มีกระบวนการพัฒนากลุ่มในแนวทางพึ่งพาตนเอง (สหกรณ์เคหสถานชุมชนพระนครธนบุรีจำกัด และสหกรณ์เคหสถานกองทุนร่วมพัฒนาชุมชนจำกัด) พร้อมกับเปรียบเทียบลักษณะทางกายภาพ เศรษฐกิจ และสังคม ระหว่างที่ตั้งชุมชนเดิมกับโครงการ โดยกระบวนการในการพัฒนาที่อยู่อาศัยได้อาศัยการรวมตัวเป็นองค์กรเพื่อเป็นแกนกลางในการดำเนินกิจกรรม และการมีส่วนร่วมของสมาชิกในชุมชนทุกคนในทุกขั้นตอนอย่างต่อเนื่อง ทำให้ชาวชุมชน มีศักยภาพในการแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัยร่วมกัน นอกจากนี้ ยังมีการจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์สำหรับใช้เป็นแนวทางรากฐานของการแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัย โดยมีหน่วยงานของรัฐเป็นผู้ให้การสนับสนุน ซึ่งเป็นเครื่องมือผลักดันให้องค์กรชุมชนเข้มแข็งขึ้น เนื่องจากนโยบายของรัฐในการให้ความสนับสนุน มีความสำคัญต่อการพัฒนาองค์กรชุมชน ที่ทำให้ชุมชนสามารถแก้ปัญหาในแนวทางพึ่งพาตนเองของชุมชนได้อย่างแท้จริง

ในส่วนของสหกรณ์เคหสถานได้มีกระบวนการพัฒนาที่องค์กร เริ่มก่อตั้งขึ้นเมื่อสมาชิกมีปัญหาที่อยู่อาศัยร่วมกัน สมาชิกจะเป็นผู้ดำเนินการแก้ปัญหาและพัฒนาองค์กรด้วยตนเองตลอดทั้งกระบวนการ สำหรับสหกรณ์พระนครธนบุรี ได้ใช้กระบวนการในการให้ชุมชนที่อยู่ร่วมกันมาเป็นเวลานาน ชาวบ้านมีส่วนร่วมในการการเจรจาต่อรองกับเจ้าของที่ดินและประสานงานกับหน่วยงานของรัฐในระหว่างการถูกไล่ที่ โดยอาศัยการรวมคนเข้าด้วยกันเป็นกลุ่มก้อนเพื่อทำกิจกรรมของชุมชนร่วมกัน ส่วนสหกรณ์เคหสถานกองทุนร่วมพัฒนาชุมชน ได้ใช้กระบวนการการเป็นสมาชิกกองทุนที่อยู่อาศัยของศูนย์รวมพัฒนาชุมชน ซึ่งเป็นองค์กรเครือข่ายระหว่างชุมชนที่มีการพัฒนากลุ่มและระบบการบริหารจัดการที่ชัดเจน โดยสหกรณ์ฯ จะเป็นผู้ประสานงานกับหน่วยงานของรัฐในด้านการจัดทำโครงการ และให้ชาวบ้านมีส่วนร่วมพัฒนาในกระบวนการที่มีขั้นตอนจากประสบการณ์การแก้ปัญหาที่อยู่อาศัยขององค์กรเครือข่ายที่ผ่านมา ซึ่งจากการเปรียบเทียบลักษณะทางกายภาพ เศรษฐกิจ และสังคมของโครงการกับชุมชนเดิม พบว่าที่ตั้งโครงการมีความสัมพันธ์กับสภาพความเป็นอยู่ ลักษณะอาชีพ รายได้ และลักษณะครอบครัวของชุมชน

9.2 กระบวนการแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัยของชุมชนริมทางรถไฟจังหวัดนครราชสีมา

ณัฐพล อัศว์วิเศษศิวะกุล (2544) การศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องนี้จะเป็นการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวกับการออกแบบที่อยู่อาศัยโดยกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน ซึ่งเป็นการศึกษาต่อเนื่องจาก กระบวนการแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัยชุมชนริมทางรถไฟ

การวิจัยได้ทำการศึกษาลักษณะสภาพเศรษฐกิจ สังคม กายภาพ และการตั้งถิ่นฐานของชุมชนไบเล่ย์-หลังจวนฯ การแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัยโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ศึกษาปัญหาและข้อจำกัดในการแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัยชุมชน ผลของการศึกษาการแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัยเกิดกระบวนการแก้ไขปัญหาสองแนวทางขึ้นพร้อมกัน คือ 1) การแก้ไขปัญหาด้วยการจัดการของหน่วยงานภายนอก และ 2) การพัฒนาศักยภาพของชุมชนในการแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัย เริ่มต้นขึ้นเมื่อชุมชนเกิดความตระหนักและแก้ไขปัญหาที่ไม่ยุ่งยากมากมาร่วมกัน พัฒนาไปสู่การแก้ไขปัญหาในระดับที่ยากขึ้น ซึ่งกระบวนการที่เกิดขึ้นจะทำให้ชุมชนเรียนรู้ มั่นใจ และสร้างศักยภาพที่จะแก้ไขปัญหาด้วยตนเอง โดยความรู้สึกไม่มั่นคงในการอยู่อาศัยจะกระตุ้นให้ชุมชนหันมาแก้ไขปัญหาการถูกไล่รื้อ ปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการเกิดและดำเนินการของกระบวนการคือ การรับรู้ถึงผลกระทบของปัญหา ผู้นำชุมชน การเรียนรู้ ทักษะในการแก้ไขปัญหา

การดำเนินการแก้ไขปัญหาเกิดกระบวนการพัฒนาความสามารถในการแก้ไขปัญหาเพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัยโดยมีการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาชุมชน เกิดขึ้นเป็นลำดับได้แก่

1.การกำจัดผู้มีอิทธิพลในชุมชน จนก่อให้เกิดความมั่นใจ

2. การรู้จักประสานหน่วยงานภายนอก

3. การจัดตั้งกลุ่มฌาปนกิจชุมชน ก่อให้เกิดการจัดการด้านการเงิน การออม

4. การพัฒนาสภาพแวดล้อมในชุมชน ก่อให้เกิดการคิดถึงคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

5. สนใจปัญหาด้านอาชีพและที่อยู่อาศัย ก่อให้เกิดตระหนักถึงที่อยู่อาศัย

6. ประสานงานกับศุภนิมิตรฯ และการเคหะฯ งานวิจัยได้เปลี่ยนแปลงและพัฒนาชุมชนจึงถึงระดับของการพัฒนาที่อยู่อาศัย

กระบวนการการประสานประโยชน์ทางที่ดิน : กรณีชุมชนเซ่งกี่

ปริญญา มรรคสิริสุข (2544) ผู้ศึกษาวิจัยได้ทำการศึกษาการใช้กระบวนการการประสานประโยชน์ทางที่ดินในการแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัยในเมืองสำหรับผู้มีรายได้น้อยและผลที่เกิดขึ้น รวมทั้งการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จ และปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินการ ซึ่งจากกระบวนการในการดำเนินงาน ได้ให้ความสำคัญในการมีส่วนร่วมของชาวชุมชนและเน้นการพัฒนาที่อยู่อาศัยจากชุมชนเป็นหลัก (Community based housing) โดยใช้กระบวนการสร้างปรับปรุงที่อยู่อาศัยใหม่ เป็นกระบวนการในการสร้างกลุ่มชุมชนให้เป็นรูปธรรมและมีความเข้มแข็งเป็นตัวของตัวเองได้ โดยหน่วยงานต่าง ๆ เป็นเพียงผู้สนับสนุนช่วยเหลือและประสานงานเท่านั้น ซึ่งมุ่งเน้นที่กระบวนการ (Process) ที่ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมอย่างค่อยเป็นค่อยไป มากกว่ารูปแบบหรือผลผลิต (Product) ของที่อยู่อาศัยที่เกิดจากการก่อสร้างเพียงอย่างเดียว อันเป็นการพัฒนาชุมชนโดยใช้วิธีการประสานประโยชน์ทางที่ดิน (Land Sharing) โดยมีหน่วยงานหลักที่ ทำหน้าที่สนับสนุนและช่วยเหลือชาวชุมชน คือ ศูนย์วิชาการที่อยู่อาศัยฯ การเคหะแห่งชาติ โดยใช้ลักษณะการดำเนินงานโครงการเป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ และนำความรู้ประสบการณ์ที่ได้รับจากชุมชนอื่น ๆ มาใช้เพื่อหารูปแบบการพัฒนาชุมชนที่ไม่เป็นทางการ นำไปสู่ระบบชุมชนที่เป็นทางการ ในลักษณะเป็นการพัฒนาที่มั่นคง และใช้การจัดระบบกลุ่มของผู้อยู่อาศัยทำให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ผ่านกระบวนการพัฒนาที่อยู่อาศัย จนทำให้เป็นโครงการที่สามารถให้ความมั่นคงในที่อยู่อาศัย ถึงขั้นของการได้กรรมสิทธิ์ในที่ดิน

กระบวนการการประสานประโยชน์ทางที่ดินชุมชนเซ่งกี่ ได้กำหนดขั้นตอนดำเนินการแบ่งเป็น 12 ขั้นตอน คือ

1. จุดเริ่มต้นของการรวมตัวของชาวชุมชนเซ่งกี่
2. การสำรวจข้อมูลผู้อยู่อาศัยในชุมชนเซ่งกี่
3. การพิจารณาสิทธิ์และการต่อรองเรื่องขนาดที่ดิน
4. การวางผังแปลงที่ดินและการกำหนดราคาขายในแต่ละแปลง
5. การเลือกแปลงที่ดิน
6. การจ่ายเงินดาวน์และการเก็บเงินผ่อนชำระค่าที่ดิน
7. การจัดตั้งสหกรณ์เคหสถานชุมชนเซ่งกี่จำกัด
8. การทำสัญญาจะซื้อจะขายที่ดิน
9. การพิจารณาแบบที่อยู่อาศัย
10. การก่อสร้างอาคารสหกรณ์เคหสถานชุมชนเซ่งกี่จำกัด
11. การก่อสร้างที่อยู่อาศัย
12. การก่อสร้างระบบสาธารณูปโภค

โดยมีผู้เกี่ยวข้องในการดำเนินการ 5 ฝ่าย ได้แก่ ผู้อยู่อาศัยในชุมชนเซ่งกี่ สำนักงานจัดการทรัพย์สินส่วนพระองค์ (เจ้าของที่ดิน) การเคหะแห่งชาติ สำนักงานเขตยานนาวา และกรมส่งเสริมสหกรณ์ ซึ่งจากปัจจัยที่ทำให้การดำเนินการได้รับความสำเร็จ เนื่องมาจากความเสียสละของเจ้าของที่ดิน โดยการยอมขายที่ดินบางส่วนให้ชาวชุมชนในราคาที่ต่ำกว่าท้องตลาด พร้อมกับความร่วมมือของทุกฝ่าย โดยมีชาวชุมชนและตัวแทนของชุมชน คือ สหกรณ์เคหสถานชุมชนเซ่งกี่เป็นผู้ตัดสินใจและดำเนินการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในแต่ละขั้นตอน รวมถึงการได้รับความสนับสนุนและช่วยเหลือจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยกระบวนการดังกล่าวได้นำไปสู่ผลสำเร็จที่สำคัญโดยได้ทำให้ชาวชุมชนสามารถเรียนรู้และบริหารจัดการเรื่องต่าง ๆ ภายในชุมชนได้ด้วยตนเอง ซึ่งถือได้ว่าเป็นแนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืนในลักษณะหนึ่ง

9.3 แนวทางการออกแบบและจัดการโครงการอาคารพักอาศัยให้เช่าสำหรับผู้มีรายได้น้อย

นิติ รัตนปรีชาเวช (2548) ผู้ศึกษาวิจัยแนวทางการออกแบบและจัดการโครงการอาคารพักอาศัยให้เช่าสำหรับผู้มีรายได้น้อย ได้ค้นพบว่า ระดับความเหมาะสมที่มีต่อการออกแบบโครงการฯ ในภาพรวมมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง โดยการออกแบบโครงการฯ ในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านการวางโครงการ ด้านความปลอดภัยในทรัพย์สิน ด้านแสงสว่างพื้นที่ส่วนกลาง ด้านแสงสว่างและการถ่ายเทอากาศภายในห้องพัก ด้านห้องพัก และด้านพื้นที่ส่วนกลาง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นด้านความปลอดภัยเมื่อเกิดอัคคีภัยเท่านั้นที่มีความอยู่ในระดับน้อย สำหรับการจัดการโครงการฯ ส่วนระดับความเหมาะสมที่มีต่อการจัดการโครงการฯ ในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ไม่ว่าจะเป็นด้านการวางโครงการฯ ด้านความสะดวกในการติดต่อสื่อสาร และด้านแสงสว่างพื้นที่ส่วนกลาง ยกเว้นพื้นที่ส่วนกลาง ด้านความปลอดภัยเมื่อเกิดอัคคีภัย ด้านการให้บริการซ่อมแซม และด้านความปลอดภัยด้านทรัพย์สินมีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อย

ผลการเปรียบเทียบระดับความเหมาะสมการออกแบบการจัดการควบคู่ไปกับข้อเสนอแนะต่อองค์กรของรัฐและเอกชน สรุปได้ว่า ในการออกแบบโครงการฯ ด้านการวางแผนโครงการควรมีการเลือกทะเลที่มีอยู่ในพื้นที่ที่มีการพัฒนาแล้วมีเส้นทางคมนาคมเข้าถึงหลายเส้นทาง ด้านส่วนกลางออกแบบตามความต้องการผู้มีรายได้น้อยและสอดรับกับขนาดพื้นที่ในแต่ละกิจกรรม

ด้านการจัดการโครงการฯ ควรมีแผนประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดการระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการขนส่ง เพื่อนวยความสะดวกผู้อยู่อาศัย ด้านพื้นที่ส่วนกลางส่วนมีการบำรุงรักษาอย่างต่อเนื่อง ด้านการค้าขาย พาณิชยกรรมภายในโครงการ การจัดเก็บขยะควรมีการประสานงานสำนักงานเขตฯ ให้มาจัดเก็บให้ตรงเวลา ด้านแสงสว่างพื้นที่ส่วนกลางควรมีการบำรุงรักษาและตรวจสอบให้ใช้การได้เสมอ ด้านการติดต่อสื่อสารควรมีการตรวจสอบบำรุงรักษาอย่างต่อเนื่อง และติดต้องในตำแหน่งที่เหมาะสม ด้านการให้บริการซ่อมแซมควรมีจำนวนช่างที่เหมาะสมกับโครงการ และเป็นช่างที่มีประสิทธิภาพ ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินควรมี

เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยอย่างเพียงพอ และควรประสานงานเจ้าหน้าตำรวจเข้ามาคอยดูแลด้านความปลอดภัยด้านอัคคีภัย ควรมีการตรวจสอบและบำรุงรักษาอุปกรณ์ให้อยู่ในสภาพการใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งให้ความรู้และการซักซ้อมในกรณีเกิดอัคคีภัยกับผู้อยู่อาศัย

ผลการวิจัยสรุปว่า อายุ ระดับการศึกษาสูงสุดและระยะเวลาการอยู่อาศัยภายในโครงการฯ ของผู้อยู่อาศัย ไม่ได้เป็นปัจจัยที่ก่อให้เกิดความแตกต่างกับระดับความเหมาะสมในแต่ละโครงการฯ ดังนั้น จึงไม่จำเป็นต้องนำมาพิจารณาในการออกแบบและการจัดการโครงการฯ

กรอบแนวคิดในการศึกษา

ตัวแปรอิสระ
Independent Variable

ตัวแปรตาม
dependent Variable

ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จ/ความล้มเหลว

1.ความยอมรับและเข้าใจ วัตถุประสงค์ของนโยบาย

2.การสื่อสารและการประสานงาน ความร่วมมือสนับสนุนสอดคล้องกันเป็นอย่างดี

3. การบริหารจัดการ

4. การติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ไขปัญหาในแต่ละกระบวนการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

5. กำลังซื้อของผู้อยู่อาศัย

6. นโยบายการอุดหนุนของรัฐ

7. รูปแบบการวางผังที่อยู่อาศัย

8. การมีส่วนร่วม

กระบวนการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคง 8 ขั้นตอน

1. การทำความเห็นให้ตรงกัน และสร้างความเป็นเจ้าของโครงการร่วมกัน

2 การออมทรัพย์ การที่คนในชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์

3. การแบ่งงานกันทำคนในชุมชนได้มีส่วนร่วมในการรับผิดชอบ

4. การสำรวจข้อมูลชุมชน ให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องเกี่ยวกับการอยู่อาศัย

5. การจัดระบบสิทธิในที่อยู่อาศัย การที่คนในชุมชนมีส่วนร่วมในการพิจารณาสิทธิการจัดแบ่งที่อยู่อาศัย

6. การร่วมวางผัง สร้างแปลน เพื่อปลูกบ้านตามใจผู้อยู่อาศัย

7.การร่วมกันสร้างระบบสาธารณูปโภคและการสร้างบ้าน

8. ร่วมสร้างชุมชนที่มั่นคง คนในชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่เป็นประโยชน์

บทที่ 3
วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. วิธีการดำเนินการวิจัย
2. การกำหนดประชากร
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การจัดทำและวิเคราะห์ข้อมูล

วิธีการดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์กระบวนการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคง กรณีศึกษาชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ กรุงเทพมหานคร เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ

ผู้วิจัยแบ่งวิธีการดำเนินการวิจัยออกเป็น 2 แหล่งข้อมูล

1. ข้อมูลปฐมภูมิ โดยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก(In-depth Interview) จากคณะกรรมการสหกรณ์เคหสถานชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ จำกัด และคณะกรรมการชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ โดยการสัมภาษณ์จำนวน 1 ชุด

1.1 แบบสัมภาษณ์คณะกรรมการสหกรณ์เคหสถานชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ จำกัด และคณะกรรมการชุมชนพัฒนาบ่อนไก่

2. ข้อมูลเชิงทุติยภูมิ ประกอบด้วย ข้อมูลจากการศึกษาค้นคว้าจากเอกสารทางวิชา บทความวารสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง คู่มือการดำเนินงาน และเอกสารที่เกี่ยงข้อง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นประชาชนที่อาศัยอยู่ภายในโครงการบ้านมั่นคงชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร กลุ่มประชากรเป้าหมาย คือ คณะกรรมการสหกรณ์เคหสถานชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ จำกัด ผู้บริหารจัดการโครงการชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ และคณะกรรมการชุมชนพัฒนาบ่อนไก่

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสัมภาษณ์ มีดังนี้

1. คณะกรรมการสหกรณ์เคหสถานชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ จำกัด จำนวน 6 คน
2. คณะกรรมการชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ จำนวน 2 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือในการวิจัย มี 2 ประเด็นหลัก คือ

1. การสร้างแนวสัมภาษณ์เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคง 8 ขั้นตอน ได้แก่

1.1) การทำความเห็นให้ตรงกัน และสร้างความเป็นเจ้าของร่วมกันของคนในชุมชน

1.2) การออมทรัพย์

1.3) การแบ่งงานกันทำตอกย้ำความมั่นใจ

1.4) การสำรวจข้อมูลชุมชน

1.5) การจัดระบบสิทธิในที่อยู่อาศัย

1.6) การร่วมวางผัง สร้างแปลน เพื่อปลูกบ้านตามใจผู้อยู่

1.7) การร่วมกันสร้างระบบสาธารณูปโภคและการสร้างบ้าน

1.8) การร่วมสร้างชุมชนที่มั่นคง

2. การสร้างแนวสัมภาษณ์เกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของแต่ละขั้นตอน ได้แก่

2.1 ความยอมรับและเข้าใจ วัตถุประสงค์ของนโยบาย

2.2 การสื่อสารและการประสานงานความร่วมมือสนับสนุนสอดคล้องกันเป็นอย่างดี

2.3 การบริหารจัดการ

2.4. การติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ไขปัญหาในแต่ละกระบวนการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

2.5 กำลังซื้อของผู้อยู่อาศัย

2.6 นโยบายการอุดหนุนของรัฐ

2.7 รูปแบบการวางผังที่อยู่อาศัย

2.8 การมีส่วนร่วม

โดยการตั้งแนวสัมภาษณ์คณะกรรมการสหกรณ์ฯ และคณะกรรมการชุมชนฯ ออกเป็น 8 ด้าน ดังต่อไปนี้

1. ด้านความยอมรับและเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบายกระบวนการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคงในแต่ละขั้นตอน ผู้ศึกษาจะดำเนินการศึกษาความชัดเจนด้านวัตถุประสงค์ของกระบวนการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคงในแต่ละขั้นตอนชัดเจนหรือไม่

2. การสื่อสารและการประสานงานความร่วมมือสนับสนุนสอดคล้องกันเป็นอย่างดีของกระบวนการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคงในแต่ละขั้นตอน ผู้ศึกษาจะดำเนินการศึกษาตัวผู้กำหนดนโยบายว่ามีการสื่อสารและประสานงานกับผู้ที่นำกระบวนการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคงในแต่ละขั้นตอนไปปฏิบัติ ได้ตรงตามวัตถุประสงค์ของนโยบายหรือไม่หรือไม่ เพื่อให้นโยบายประสพผลสำเร็จ

3. การบริหารจัดการกระบวนการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคงในแต่ละขั้นตอน ผู้ศึกษาจะดำเนินการศึกษาสมรรถนะของหน่วยงาน ในการดำเนินการให้บรรลุตามเป้าหมายในแต่ละขั้นตอน มีความพร้อมด้านโครงสร้างองค์กร ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ อุปกรณ์ และสถานที่ หรือไม่ และมีส่วนใดบ้างที่ต้องปรับปรุง

4. การติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ไขปัญหาในแต่ละกระบวนการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องของกระบวนการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคงในแต่ละขั้นตอน ผู้ศึกษาจะดำเนินการศึกษาว่าหน่วยงานที่เป็นแกนหลักในการดำเนินงานในแต่ละขั้นตอนมี การติดตามประเมินผลและวางแนวทางแก้ไขปัญหาในแต่ละกระบวนการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง
หรือไม่ อย่างไร

5. กำลังซื้อของผู้อยู่อาศัยของกระบวนการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคงในแต่ละขั้นตอน ผู้ศึกษาจะดำเนินการศึกษากำลังซื้อของผู้อยู่อาศัยในโครงการฯ ในด้านการออมทรัพย์เพื่อที่อยู่อาศัยว่ามีความพร้อมในการออมทรัพย์หรือไม่ มีปัญหาอุปสรรคอะไรในการออมทรัพย์ และมีแนวทางวางแก้ไขปัญหาอย่างไร

6. นโยบายการอุดหนุนของรัฐของกระบวนการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคงในแต่ละขั้นตอน ผู้ศึกษาจะดำเนินการศึกษาการอุดหนุนของรัฐด้านงบประมาณ ทรัพยากรด้านต่าง ๆ มีความเพียงพอ หรือไม่ และมีปัญหาและอุปสรรคอะไร มีแนวทางแก้ไขปัญหาอย่างไร

7. รูปแบบการวางผังที่อยู่อาศัยของกระบวนการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคงในแต่ละขั้นตอน ผู้ศึกษาจะดำเนินการศึกษารูปแบบการวางผังที่อยู่อาศัยเป็นไปตามความต้องการของผู้อยู่อาศัยในโครงการฯ หรือไม่ และผู้อยู่อาศัยในโครงการฯ มีส่วนร่วมหรือไม่
มีปัญหาและอุปสรรคอะไร มีแนวทางแก้ไขปัญหาอย่างไร

8. การมีส่วนร่วมกระบวนการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคงในแต่ละขั้นตอน ผู้ศึกษาจะดำเนินการศึกษาผู้เข้าร่วมโครงการฯ เข้ามีส่วนร่วมกระบวนการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคงในแต่ละขั้นตอน หรือไม่ อย่างไร มีปัญหาและอุปสรรคอะไร และมีแนวทางแก้ไขปัญหา อย่างไร

ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการสัมภาษณ์ คณะกรรมการสหกรณ์เคหสถานชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ จำกัด และคณะกรรมการชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ ดังนี้

1. แบบสัมภาษณ์ คณะกรรมการสหกรณ์เคหสถานชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ จำกัด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การเตรียมแบบสัมภาษณ์

2. ทำหนังสือขอสัมภาษณ์คณะกรรมการสหกรณ์เคหสถานชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ จำกัดและคณะกรรมการชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ กรุงเทพมหานคร

3. ระยะเวลา เดือนตุลาคม – พฤศจิกายน 2551

4. สถานที่เก็บข้อมูล โครงการบ้านมั่นคงชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ กรุงเทพมหานคร

การประมวลผลและการวิเคราะห์ข้อมูล

การดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ ข้อมูลที่ได้จากการประมวลผล ผู้วิจัยจะนำมาวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ (Qualitative Analysis) โดยใช้หลักตรรก ข้อเท็จจริง เปรียบเทียบข้อมูล วิเคราะห์ผลสำเร็จของการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคง และปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของกระบวนการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคง รวมทั้งปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะของการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคง นำมาอภิปรายผลพร้อมข้อเสนอแนะจากการวิจัย

บทที่ 4
ผลการศึกษา

การศึกษาเรื่องการวิเคราะห์กระบวนการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคง กรณีศึกษาชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ กรุงเทพมหานคร กระบวนการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคง 8 ขั้นตอน ในแต่ละขั้นตอนต้องอาศัยความรู้ ความเข้าใจ และความร่วมมือของผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างจริงจัง และต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งประชาชนในชุมชนหรือหมู่บ้านที่ดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคง จึงจะประผลสำเร็จ

จากการศึกษาเชิงคุณภาพ ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มย่อย (Focus Group) กับคณะกรรมการสหกรณ์เคหสถานชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ จำกัด จำนวน 6 คน และคณะกรรมการชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ จำนวน 2 คน ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ทั้ง 8 ท่าน และได้วิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ให้สัมภาษณ์ ดังที่นำเสนอในตารางที่ 4 ซึ่ง ทั้ง 8 ท่าน เป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องคนสำคัญในการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคง ทั้ง 8 ขั้นตอน ผลการศึกษาการวิเคราะห์กระบวนการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคง กรณีศึกษาชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ กรุงเทพมหานคร สามารถสรุปผลการศึกษาตามวัตถุของการศึกษา

ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จและความล้มเหลวของกระบวนการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคง 8 ขั้นตอน และศึกษาความสำเร็จ และความล้มเหลวของการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคงแบ่งออกเป็น 4 ส่วน

โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ส่วนที่ 1 ขั้นเตรียมการ

ส่วนที่ 2 กระบวนการดำเนินโครงการบ้านมั่นคง 8 ขั้นตอน

ส่วนที่ 3 ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จ

ส่วนที่ 4 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของกระบวนการดำเนินโครงการบ้านมั่นคง 8 ขั้นตอน

ตาราง 1 แสดงข้อมูลส่วนบุคคลของคณะกรรมการสหกรณ์เคหสถานชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ จำกัด และคณะกรรมการชุมชนพัฒนาบ่อนไก

ชื่อ นามสกุล	อายุ	การศึกษา	อาชีพ	ที่อยู่
คณะกรรมการสหกรณฯ				
นางละดา อำนัคมาตย์	54	ป.4	แม่บ้าน	3/84
นางอวน คันยุไล	51	ป.4	ค้าขาย	3/19
นายหลง ผิงปันผง	60	ป.4	รับจ้าง	1/139
นายอำนาจ สุริอาสน์	47	ปวส.	รับจ้าง	*1/397*
นางสาวสายสุนีย์ ศรีกุญชร	28	ม.6	รับจ้าง	3/10
นายสะอาด สมส่วน	47	ม.3	ค้าขาย	3/30
คณะกรรมการชุมชนฯ				
นางนัทวรรณ จ่าหนองว้า	53	ป.4	รับจ้าง	3/20
นายสุทธี วัฒนสาร	50	ป.5	ค้าขาย	1/29

<u>ส่วนที่ 1</u> ขั้นเตรียมการ

1.1 ขั้นเตรียมความพร้อม

นางละดา อำนัคมาตย์ ประธานสหกรณ์ฯ ให้สัมภาษณ์ว่า **"...** แต่เดิมชุมชนพัฒนาบ่อนไก่เป็นชุมชนแออัด ชาวชุมชนบุกรุกที่ดินของสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ ต่อมา เมื่อ พ.ศ. 2546 ได้รู้ข่าวจากผู้นำชุมชนฯ ในขณะนั้นว่าจะรวมกลุ่มกันของคนในชุมชนเพื่อพัฒนาชุมชนบ่อนไก่ให้ดีขึ้น ตามแนวทางโครงการบ้านมั่นคง โดยขอกู้เงินสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยดอกเบี้ยต่ำ ร้อยละ 4 ต่อปี จากสถานบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์กรมหาชน (พอช.) เพื่อปรับปรุงที่อยู่อาศัยของคนในชุมชนให้ดีขึ้น และทำสัญญาเช่าระยะยาว 30 ปี กับเจ้าของที่ดินคือสำนักงานทรัพย์สินฯ ตนเองทราบวัตถุประสงค์ของโครงการบ้านมั่นคงว่าเป็นโครงการฯ ที่ต้องการพัฒนาที่อยู่อาศัยในชุมชนแออัดให้กับผู้มีรายได้น้อย ยกระดับความเป็นอยู่ของชาวชุมชนแออัดให้ดีขึ้นมีความมั่นคง ในที่อยู่อาศัยมีสิ่งแวดล้อมที่ดี แต่ พอช.มีเงื่อนไขว่าชุมชนที่เข้าร่วมโครงการ ฯ ชาวชุมชนจะต้องร่วมกันดำเนินงานตามขั้นตอน 8 ขั้นตอน คือ 1.ขั้นทำความเห็นให้ตรงกัน 2. ขั้นการออมทรัพย์ 3. ขั้นแบ่งงานกันทำ 4. สำรวจข้อมูลชุมชน 5.จัดระบบสิทธิที่อยู่อาศัย 6. ร่วมวางผังสร้างแปลน 7. ร่วมสร้างระบบสาธารณูปโภค 8. ร่วมกันสร้างชุมชนเข้มแข็ง ตนได้เข้ามีส่วนร่วมในการดำเนินงานทุกขั้นตอน ซึ่งการดำเนินงาน ได้เป็นไปตามวัตถุประสงค์โครงการบ้านมั่นคง

นางอวน คันยุไล รองประธานสหกรณ์ฯ นายหลง ผิงปันผง ประธานฝ่ายการศึกษา นายอำนาจ สุริอาสน์ รองประธานฝ่ายก่อสร้าง นางสาวสายสุรีย์ ศรีกุญชร เหรัญญิก นายสะอาด สมส่วน คณะกรรมการสหกรณ์ฯ นายสุทธี วัฒนสาร คณะกรรมการชุมชนฯ นางนัทวรรณ จ่าหนองว้า คณะกรรมการชุมชนฯ ให้สัมภาษณ์ว่า **"...** ได้ทราบวัตถุประสงค์ของโครงการบ้านมั่นคงจากผู้นำชุมชน ฯ และสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์การมหาชน (พอช.) ว่าเป็นโครงการที่จะพัฒนาที่อยู่อาศัยของคนในชุมชนที่มีรายได้น้อย ให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น มีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเอง และมีความมั่นคงในที่อยู่อาศัย โดยที่คนในชุมชนต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามขั้นตอน 8 ขั้นตอน คือ 1.ขั้นทำความเห็นให้ตรงกัน 2. ขั้นการออมทรัพย์ 3. ขั้นแบ่งงานกันทำ 4. สำรวจข้อมูลชุมชน 5. จัดระบบสิทธิที่อยู่อาศัย 6. ร่วมวางผังสร้างแปลน 7. ร่วมสร้างระบบสาธารณูปโภค 8. ร่วมกันสร้างชุมชนเข้มแข็ง ซึ่งได้เข้ามีส่วนร่วมทุกขั้นตอนในฐานะที่เป็นคณะทำงานที่ถูกคัดเลือกจากสมาชิกในชุมชน การดำเนินงานโครงการเป็นไปตามวัตถุประสงค์ เพราะทำให้ผู้ที่มีรายได้น้อย รู้จักพัฒนาตนเองในด้านการออมทรัพย์

ผู้วิจัยจึงสรุปผลการศึกษาขั้นเตรียมความพร้อม ได้ดังนี้

การให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคงของหน่วยงานผู้กำหนดนโยบายคือ สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์การมหาชน (พอช.) แก่กลุ่มผู้นำไปปฏิบัติในระดับชุมชนคือ คณะกรรมการสหกรณ์เคหสถานชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ และคณะกรรมการชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ จากการสัมภาษณ์สามารถสรุปได้ว่า สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์การ

มหาชน (พอช.) ได้ชี้แจงทำความเข้าใจถึงวัตถุประสงค์ และขั้นตอนในการดำเนินกระบวนการโครงการบ้านมั่นคง ทั้ง 8 ขั้นตอน ให้กับผู้นำชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ ก่อนเริ่มดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคงจนเกิดความเข้าใจ และยอมรับวัตถุประสงค์ของโครงการฯ อยู่ในเกณฑ์ดี (ข้อสรุปจากการสัมภาษณ์คณะกรรมการสหกรณ์เคหสถานชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ และคณะกรรมการชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ 31 มกราคม 2552)

1.2 ขั้นประชุมประชาคม

นางละดา อำนัคมาตย์ ประธานสหกรณ์ฯ ให้สัมภาษณ์ว่า **"...** ชุมชนได้นัดประชุมชาวบ้านโดยใช้วิธีประกาศเสียงตามสาย และออกหนังสือเชิญสมาชิกมาประชุมอย่างพร้อมเพียงกัน เพื่อชี้แจงและทำความเข้าใจเกี่ยวกับขั้นตอนการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคง ทั้ง 8 ขั้นตอน รวมทั้งรับทราบคุณสมบัติของผู้ที่จะเข้าร่วมโครงการ ฯ โดยมีหน่วยงาน และอาสาสมัครมาคอยให้คำแนะนำ เช่น สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์การมหาชน พอช. สำนักงานทรัพย์สินฯ คุณสมบัติของผู้เข้าร่วมโครงการฯ ต้องเป็นผู้ที่อยู่อาศัยในชุมชนจริง และมีทะเบียนบ้านจริงในชุมชน สามารถสมัครเข้าร่วมโครงการฯ โดยสมาชิกต้องร่วมออมทรัพย์ และเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน อย่างต่อเนื่อง

นางอวน คันยุไล รองประธานสหกรณ์ฯ นายหลง ผิงปันผง ประธานฝ่ายการศึกษา นายอำนาจ สุริอาสน์ รองประธานฝ่ายก่อสร้าง นางสาวสายสุรีย์ ศรีกุญชร เหรัญญิก นายสะอาด สมส่วน คณะกรรมการสหกรณ์ฯ นายสุทธี วัฒนสาร คณะกรรมการชุมชนฯ นางนัทวรรณ จ่าหนองว้า คณะกรรมการชุมชนฯ ให้สัมภาษณ์ว่า **" ...**ผู้นำชุมชนได้นัดประชุมชาวชุมชนโดยประกาศเสียงตามสาย และออกหนังสือเชิญชาวชุมชมเข้าร่วมประชุมกันอย่างพร้อมเพียงกัน เพื่อชี้แจงถึงวัตถุประสงค์การเข้าร่วมโครงการฯ และทำความเข้าใจเกี่ยวกับขั้นตอนการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคง ทั้ง 8 ขั้นตอน รวมถึงคุณสมบัติของผู้ที่จะเข้าร่วมโครงการ ฯ ซึ่งเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานภาครัฐ และอาสาสมัครมาคอยให้คำแนะนำ เช่น สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์การมหาชน พอช. สำนักงานทรัพย์สินฯ ฯลฯ คุณสมบัติของผู้ที่จะเข้าร่วมโครงการฯ ต้องเป็นผู้ที่อยู่อาศัยในชุมชนจริง และมีทะเบียนบ้านจริงในชุมชน สามารถสมัครเข้าร่วมโครงการฯ โดยสมาชิกสหกรณ์ฯ ต้องร่วมออมทรัพย์อย่างสม่ำเสมอ มีเงินออมสมทบคบตามจำนวนที่ พอช. กำหนด และเข้าร่วมกิจกรรมกับชุมชนอย่างต่อเนื่อง จึงจะอยู่ในข่ายการพิจารณาสิทธิการอยู่อาศัยในโครงการฯ และได้ทำความเข้าใจกับสมาชิกฯ โดยการจัดให้มีการประชุมอย่างสม่ำเสมอ เพื่อชี้แจงทุกขั้นตอนที่มีความสำคัญในการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคง

ผู้วิจัยจึงสรุปผลการศึกษาขั้นขั้นประชุมประชาคม ได้ดังนี้

การจัดประชุมประชาคมจากการสัมภาษณ์สามารถสรุปได้ว่า ผู้นำชุมชนได้มีการประชาสัมพันธ์ให้สมาชิกในชุมชนรับรู้โดยทั่วกัน โดยการประกาศเสียงตามสาย และการออกหนังสือเชิญสมาชิกในชุมชมเข้าร่วมประชุมอย่างพร้อมเพียงกัน โดยมีสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน

องค์การมหาชน (พอช.) และสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ คอยให้คำแนะนำในเรื่องคุณสมบัติของผู้ที่จะเข้าร่วมโครงการฯ ต้องเป็นผู้ที่อยู่อาศัยในชุมชนจริง และมีทะเบียนบ้านจริงในชุมชน สามารถสมัครเข้าร่วมโครงการฯ โดยสมาชิกสหกรณ์ฯ ต้องร่วมออมทรัพย์อย่างสม่ำเสมอ มีเงินออมสมทบคบตามจำนวนที่ พอช. กำหนด และเข้าร่วมกิจกรรมกับชุมชนอย่างต่อเนื่อง จึงจะอยู่ในข่ายการพิจารณาสิทธิการอยู่อาศัยในโครงการฯ ซึ่งสมาชิกที่เข้าประชุมเกิดความเข้าใจอยู่ในเกณฑ์ดี (ข้อสรุปจากการสัมภาษณ์คณะกรรมการสหกรณ์เคหสถานชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ และคณะกรรมการชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ 31 มกราคม 2552)

<u>ส่วนที่ 2</u> กระบวนการดำเนินโครงการบ้านมั่นคง 8 ขั้นตอน

2.1 ขั้นทำความเห็นให้ตรงกัน และสร้างความเป็นเจ้าของโครงการร่วมกัน

นางละดา อำนัคมาตย์ ประธานสหกรณ์ฯ ให้สัมภาษณ์ว่า **"...** ตนเองเข้าใจ และยอมรับวัตถุประสงค์ของโครงการบ้านมั่นคง ในขั้นตอนทำความเห็นให้ตรงกัน และสร้างความเป็นเจ้าของโครงการร่วมกัน เพราะได้เข้ามีส่วนร่วมในกระบวนการ ดังกล่าว ในฐานะคณะทำงาน ฯ เพราะขั้นตอน ดังกล่าวเป็นขั้นแรกของการทำโครงการบ้านมั่นคง ซึ่งได้ชี้แจง และทำความเข้าใจกับสมาชิกฯ ได้รับรู้ถึงขั้นตอนต่าง ๆ ของการทำโครงการบ้านมั่นคง โดยได้มีการประสานความร่วมมือกับสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์การมหาชน (พอช.) ในการทำความเข้าใจกับสมาชิกฯให้เกิดความเข้าใจร่วมกัน ตรงกัน ซึ่ง พอช ก็ได้มีการวางแผนติดตามประเมินผลในขั้นทำความเห็นให้ตรงกัน และสร้างความเป็นเจ้าของโครงการร่วมกัน โดยการสอบถามจากสมาชิกที่เข้าร่วมประชุมและเปิดโอกาสให้สมาชิกได้ซักถาม โดยเจ้าหน้าที่ พอช .ได้ตอบข้อสงสัยของสมาชิกได้อย่างชัดเจน เพราะการดำเนินโครงการบ้านมั่นคงขั้นตอนทำความเห็นให้ตรงกัน และสร้างความเป็นเจ้าของโครงการร่วมกันจะมีความสัมพันธ์กับขั้นตอนการออมทรัพย์ โดยที่สมาชิกเกิดความรู้สึกว่าเป็นตนเองมีส่วนร่วมและเป็นเจ้าของโครงการฯ ก็จะเข้าร่วมออมทรัพย์ด้วยดี ซึ่งโดยส่วนตัวแล้วคิดว่าขั้นตอนทำความเห็นให้ตรงกัน และสร้างความเป็นเจ้าของโครงการร่วมกันประสบผลสำเร็จอยู่ในระดับที่ดี**..."**

นางอวน คันยุไล รองประธานสหกรณ์ฯ นายหลง ผิงปันผง ประธานฝ่ายการศึกษา นายอำนาจ สุริอาสน์ รองประธานฝ่ายก่อสร้าง นางสาวสายสุรีย์ ศรีกุญชร เหรัญญิก นายสะอาด สมส่วน คณะกรรมการสหกรณ์ฯ นายสุทธี วัฒนสาร คณะกรรมการชุมชนฯ นางนัทวรรณ จ่าหนองว้า คณะกรรมการชุมชนฯ ให้สัมภาษณ์ว่า **" ...**ตนเองเข้าใจ และยอมรับวัตถุประสงค์ของโครงการบ้านมั่นคง ในขั้นตอนทำความเห็นให้ตรงกัน และสร้างความเป็นเจ้าของโครงการร่วมกัน เพราะได้เข้ามีส่วนร่วมในกระบวนการ ดังกล่าว ในฐานะคณะทำงาน ฯ เพราะขั้นตอน ดังกล่าวเป็นขั้นแรกของการทำโครงการบ้านมั่นคง ซึ่งได้ชี้แจง และทำความเข้าใจกับสมาชิกฯ ได้รับรู้ถึงขั้นตอนต่าง ๆ ของการทำโครงการบ้านมั่นคง โดยได้มีการประสานความร่วมมือกับสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์การมหาชน (พอช.) ในการทำความเข้าใจกับสมาชิกฯให้เกิดความเข้าใจร่วมกัน ตรงกัน

ซึ่ง พอช ก็ได้มีการวางแผนติดตามประเมินผลในขั้นทำความเห็นให้ตรงกัน และสร้างความเป็นเจ้าของโครงการร่วมกัน โดยการสอบถามจากสมาชิกที่เข้าร่วมประชุม และเปิดโอกาสให้สมาชิกที่เข้าร่วมประชุมได้ซักถามในสิ่งที่ตนเองไม่เข้าใจ โดยเจ้าหน้าที่ของ พอช .ได้ตอบข้อสงสัยของสมาชิกได้อย่างชัดเจน จนสมาชิกไม่ข้อโต้แย้ง ซึ่งก็จะส่งผลสัมพันธ์กับขั้นตอนการออมทรัพย์ โดยที่สมาชิกเกิดความรู้สึกว่าเป็นตนเองมีส่วนร่วมและเกิดความรู้ว่าเป็นเจ้าของโครงการฯ ก็จะเข้าร่วมออมทรัพย์ด้วยดี พวกเราคิดว่าขั้นตอนทำความเห็นให้ตรงกัน และสร้างความเป็นเจ้าของโครงการร่วมกัน นั้น ประสบผลสำเร็จอยู่ในระดับที่ดี...”

ผู้วิจัยจึงสรุปผลการศึกษาขั้นทำความเห็นให้ตรงกัน และสร้างความเป็นเจ้าของโครงการร่วมกัน ได้ดังนี้

ขั้นทำความเห็นให้ตรงกัน และสร้างความเป็นเจ้าของโครงการร่วมกัน

จากการสัมภาษณ์สามารถสรุปได้ว่าผู้นำชุมชนฯ ได้มีการประสานความร่วมมือกับสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์การมหาชน (พอช.) และสำนักงานทรัพย์สินฯ ในการทำความเข้าใจกับสมาชิกในชุมชน ให้เกิดความเข้าใจร่วมกันเป็นอย่างดี ซึ่ง พอช ก็ได้มีการวางแผนติดตามประเมินผลในขั้นทำความเห็นให้ตรงกัน และสร้างความเป็นเจ้าของโครงการร่วมกัน ด้วยการเปิดโอกาสให้สมาชิกที่เข้าร่วมประชุมได้ซักถามในสิ่งที่ตนเองไม่เข้าใจ โดยมีเจ้าหน้าที่จาก พอช .จะเป็นผู้ตอบข้อสงสัยของสมาชิกฯ จนหมดข้อสงสัย ก็จะส่งผลสัมพันธ์ในขั้นตอนการออมทรัพย์ ซึ่งเป็นขั้นตอนที่สองของกระบวนการดำเนินงานโครงการฯ โดยที่สมาชิกฯ จะเกิดความรู้สึกว่าเป็นตนเองได้มีส่วนร่วมและเกิดความรู้ว่าเป็นเจ้าของโครงการฯ ก็จะเข้าร่วมในขั้นตอนการออมทรัพย์ด้วยดี ซึ่งขั้นตอนทำความเห็นให้ตรงกัน และสร้างความเป็นเจ้าของโครงการร่วมกัน ๆ ถือว่าประสบผลสำเร็จอยู่ในระดับที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับกับสมมุติฐาน ข้อที่ 1 การดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคง 8 ขั้นตอน มีแนวโน้มประสบผลสำเร็จ และสมมุติฐาน ข้อที่ 2 ความยอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบาย, การสื่อสารและการประสานงานความร่วมมือ, การบริหารจัดการ, การติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ไขปัญหา, กำลังซื้อของผู้อยู่อาศัย, นโยบายการอุดหนุนของรัฐ, รูปแบบการวางผังที่อยู่อาศัย, การมีส่วนร่วม มีอิทธิพลต่อกระบวนการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคงในแต่ละขั้นตอน (ข้อสรุปจากการสัมภาษณ์คณะกรรมการสหกรณ์เคหสถานชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ และคณะกรรมการชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ 31 มกราคม 2552)

2.2 ขั้นการออมทรัพย์

นางละดา อำนัคมาตย์ ประธานสหกรณ์ฯ ให้สัมภาษณ์ว่า **“...** ตนเองเข้าใจ และยอมรับวัตถุประสงค์ของโครงการบ้านมั่นคง ในขั้นตอนการออมทรัพย์ เพราะได้เข้ามีส่วนร่วมในกระบวนการ ดังกล่าว ในฐานะคณะทำงาน ฯ เพราะขั้นตอน ดังกล่าวเป็นขั้นตอนที่ 2 ของการทำโครงการบ้านมั่นคง ซึ่งผู้นำชุมชนฯ ได้มีการประสานความร่วมมือกับสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์การมหาชน (พอช.) และสำนักงานทรัพย์สินฯ ในการทำความเข้าใจกับสมาชิกฯให้เกิดความ

เข้าใจร่วมกันว่า (พอช.) มีนโยบายให้สมาชิกในชุมชนกู้เงินสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยดอกเบี้ยต่ำ ร้อยละ 4 ต่อปี แต่มีเงื่อนไขว่าสมาชิกฯ ที่เข้าร่วมโครงการฯ ต้องสมัครเข้าเป็นสมาชิกของสหกรณ์ฯ ก่อน และจะต้องออมทรัพย์กับสหกรณ์ฯ อย่างน้อย 20 % ของวงเงินสินเชื่อที่จะขอกู้เพื่อที่อยู่อาศัย จาก พอช . ประมาณ 200,000 บาท สมาชิกฯ เข้าใจเหตุผลข้อนี้ดี ซึ่ง พอช ได้มีการวางแผนติดตามประเมินผลในขั้นตอนการออมทรัพย์ โดยการส่งเจ้าหน้าที่จาก พอช. ทำงานร่วมกับคณะทำงานของชุมชนฯ พบว่า สมาชิกฯ แต่ละรายมีความพร้อมในการออมทรัพย์ไม่เท่าเทียมกัน บางรายทำงานประจำมีรายได้ที่แน่นอน บางรายประกอบอาชีพค้าขายมีรายไม่แน่นอน ซึ่ง พอช. ได้แก้ไขปัญหา ดังกล่าว โดยการเชิญคณะทำงานฯ และสมาชิกฯ มาประชุมเพื่อแก้ไขปัญหาร่วมกัน ที่ประชุมมีมติร่วมกันให้มีการแบ่งกลุ่มย่อยประมาณ กลุ่มละ 10 คน อาจเป็นเครือญาติกัน หรือมีที่อยู่ละแวกเดียวกัน โดยตั้งหัวหน้ากลุ่มย่อย 1 คน เป็นผู้ตามเก็บเงินออมทรัพย์จากเพื่อนสมาชิกฯ ในกลุ่มของตน ตามความสามารถที่สมาชิกฯ จะส่งได้ ซึ่งในขั้นตอนการออมทรัพย์จะมีความสัมพันธ์กับขั้นตอนการแบ่งงานกันทำ คนในชุมชนมีส่วนร่วม จะเห็นได้จากมีการแบ่งกลุ่มย่อย ประมาณ กลุ่มละ 10 คน โดยมีหัวหน้ากลุ่มย่อย 1 คน เป็นผู้ตามเก็บเงินออมทรัพย์จากเพื่อนสมาชิกฯ ในกลุ่มของตน เป็นการงานกันทำตามธรรมชาติ และทำให้สมาชิกในกลุ่มสามารถออมทรัพย์จนครบ 20 % ของเงินสินเชื่อ ...”

นางอวน คันยุไล รองประธานสหกรณ์ฯ นายหลง ผิงปันผง ประธานฝ่ายการศึกษา นายอำนาจ สุริอาสน์ รองประธานฝ่ายก่อสร้าง นางสาวสายสุรีย์ ศรีกุญชร เหรัญญิก นายสะอาด สมส่วน คณะกรรมการสหกรณ์ฯ นายสุทธี วัฒนสาร คณะกรรมการชุมชนฯ นางนัทวรรณ จ่าหนองว้า คณะกรรมการชุมชนฯ ให้สัมภาษณ์ว่า **“...**ขั้นตอนการออมทรัพย์ เป็นขั้นตอนที่ 2 ของกระบวนการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคง พวกเรายอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของขั้นตอนนี้ เพราะได้เข้ามีส่วนร่วมในขั้นตอนการออมทรัพย์ในฐานะคณะทำงาน ซึ่งก่อนการจัดประชุมทำความเข้าใจ ผู้นำชุมชนฯ ได้ประสานความร่วมมือกับสถาบันพัฒนาองค์ องค์การมหาชน พอช. สำนักงานทรัพย์สินฯ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อลงชี้แจงสร้างความเข้าใจกับสมาชิกในชุมชนว่า พอช. เป็นหน่วยงานในสังกัดกระทรวงการพัฒนาสังคม และความมั่นคงของมนุษย์ ได้รับการจัดสรรงบประมาณจากภาครัฐส่วนหนึ่ง เพื่อให้ผู้เดือดร้อนเรื่องที่อยู่อาศัยที่อยู่ในชุมชนแออัด สามารถกู้เงินสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย เพื่อใช้ในการปรับปรุงซ่อมแซม หรือปลูกสร้างที่อยู่อาศัยได้ในวงประมาณ 200,000 บาท ต่อ 1 หลังคาเรือน โดยที่สมาชิกที่เข้าร่วมโครงการฯ จะต้องมีการระดมเงินออมทรัพย์ อย่างน้อย 20 % ของเงินสินเชื่อที่จะขอกู้ ซึ่งสมาชิกที่เข้าร่วมประชุมก็เข้าใจหลักการข้อนี้ดี หลังจากสมาชิกฯ ได้มีการออมทรัพย์ระยะหนึ่ง พอช. ได้มีการติดตามประเมินผลในขั้นตอนการออมทรัพย์ พบว่าปัญหาในการออมทรัพย์ของสมาชิกฯ มีความพร้อมในการออมทรัพย์ไม่เท่าเทียมกัน บางรายประกอบอาชีพค้าขายมีรายได้ไม่แน่นอน บางรายทำงานประจำมีรายแน่นอน พอช. ได้เชิญคณะทำงาน และสมาชิกฯ มาประชุม เพื่อแก้ไขปัญหาร่วมกัน ซึ่งที่ประชุมเสนอให้มีการแบ่งกลุ่มย่อย กลุ่มละ 10 คน อาจเป็นเครือญาติ หรือเพื่อนบ้านที่อยู่ละแวกเดียวกัน โดยเลือก

หัวหน้ากลุ่มย่อย 1 คน เป็นผู้คอยควบคุมให้สมาชิกในกลุ่มมีการออมอย่างต่อเนื่อง ถ้าสมาชิกรายได้ไม่พร้อมส่งเงินออมทรัพย์เป็นรายเดือนก็ให้ส่งเป็นรายวัน ซึ่งพวกตนคิดว่าก็เป็นการดี เพราะจะทำให้ขั้นตอนการออมทรัพย์มีความสัมพันธ์กับขั้นตอนการแบ่งงานกันทำ คนในชุมชนมีส่วนร่วม จะเห็นได้จากสมาชิกฯ มีการแบ่งกลุ่มย่อย เพื่อช่วยกันดูแลสมาชิกฯ ในกลุ่มของตนเอง ให้สามารถออมทรัพย์จนครบ 20 % ของเงินสินเชื่อที่จะขอกู้..."

ผู้วิจัยจึงสรุปผลการศึกษาขั้นการออมทรัพย์ ได้ดังนี้

ขั้นตอนการออมทรัพย์ จากการสัมภาษณ์สามารถสรุปได้ว่า ผู้นำชุมชนฯ ได้มีการประสานความร่วมมือกับสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์การมหาชน (พอช.) และสำนักงานทรัพย์สินฯ ในการทำความเข้าใจกับสมาชิกในชุมชน ให้เกิดความเข้าใจร่วมกันเป็นอย่างดี ซึ่ง พอช ก็ได้มีการวางแผนติดตามประเมินผลในขั้นการออมทรัพย์ โดยการส่งเจ้าหน้าที่ของ พอช .ร่วมกับคณะทำงานในชุมชนฯ แก้ไขปัญหาการออมทรัพย์ไม่เท่าเทียมกันด้วยการแบ่งกลุ่มย่อย กลุ่มละ 10 คน เลือกหัวหน้ากลุ่มย่อย 1 คน เป็นผู้คอยควบคุมให้สมาชิกในกลุ่มมีการออมทรัพย์ อย่างต่อเนื่อง ถ้าสมาชิกรายได้ ไม่พร้อมส่งเงินออมทรัพย์เป็นรายเดือนก็ให้ส่งเป็นรายวัน ก็จะส่งผลสัมพันธ์กับขั้นตอนการแบ่งงานกันทำ คนในชุมชนมีส่วนร่วม จะเห็นได้จากสมาชิกฯ มีการแบ่งกลุ่มย่อย เพื่อช่วยกันดูแลสมาชิกฯ ในกลุ่มของตนเอง ให้สามารถออมทรัพย์ จนครบ 20 % ของเงินสินเชื่อที่จะขอกู้ ซึ่งขั้นตอนการออมทรัพย์ ถือว่าประสบผลสำเร็จอยู่ในระดับที่ดี และ สอดคล้องกับกับสมมุติฐาน ข้อที่ 1 การดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคง 8 ขั้นตอน มีแนวโน้มประสบผลสำเร็จ และสมมุติฐาน ข้อที่ 2 ความยอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบาย, การสื่อสารและการประสานงานความร่วมมือ, การบริหารจัดการ, การติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ไขปัญหา, กำลังซื้อของผู้อยู่อาศัย, นโยบายการอุดหนุนของรัฐ, รูปแบบการวางผังที่อยู่อาศัย, การมีส่วนร่วม มีอิทธิพลต่อกระบวนการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคงในแต่ละขั้นตอน (ข้อสรุปจากการสัมภาษณ์คณะกรรมการสหกรณ์เคหสถานชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ และคณะกรรมการชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ 31 มกราคม 2552)

2.3 ขั้นการแบ่งงานกันทำ คนในชุมชนมีส่วนร่วม

นางละดา อำนัคมาตย์ ประธานสหกรณ์ฯ ให้สัมภาษณ์ว่า **"...** ตนเองเข้าใจ และยอมรับวัตถุประสงค์ของโครงการบ้านมั่นคง ในขั้นตอนการแบ่งงานกันทำ ชาวชุมชนมีส่วนร่วม เพราะได้เข้ามีส่วนร่วมในกระบวนการ ดังกล่าว ในฐานะคณะทำงาน ฯ ขั้นตอนการแบ่งงานกันทำ ชาวชุมชนมีสาวนร่วม เป็นขั้นตอนที่ 3 ของกระบวนการดำเนินงานโครงกาบ้านมั่นคง ก่อนการจัดประชุมทุกครั้งผู้นำชุมชนฯ และคณะทำงานฯ จะมีการประสานงานความร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์การมหาชน (พอช.) และสำนักงานทรัพย์สินฯ เพื่อให้เกิดความชัดเจน ในการทำความเข้าใจกับสมาชิกที่เข้าร่วมโครงการฯ ซึ่งการจัดประชุมแต่ละครั้งสมาชิกฯ จะเข้าประชุมกันอย่างพร้อมเพียงกัน โดยจัดให้สมาชิกลงทะเบียนเข้าร่วมประชุมไว้เป็นหลักฐาน ในการประชุมขั้นตอนการแบ่งงานกันทำ ชาวชุมชนมีส่วนร่วม ที่ประชุมได้มีการคัดเลือก

คณะทำงานฯ จากสมาชิกฯ โดยดูความรู้ ความชำนาญ และประสบการณ์ของสมาชิกในชุมชนเป็นหลัก เช่น ตำแหน่งประธานฯ ดูจากสภาวะการเป็นผู้นำ เสียสละ ชื่อสัตย์ อย่างนี้เป็นต้น โดยใช้วิธียกมือโหวตทีละตำแหน่งจนครบจำนวนที่ต้องการ จนเป็นที่พอใจของสมาชิกที่เข้าร่วมประชุม หลังจากนั้นคณะทำงานฯ ได้ทำงานระยะหนึ่งก็เกิดปัญหาการทำงานซ้ำซ้อนกันของคณะทำงานฯ (พอช.) และสำนักงานทรัพย์สินฯ ได้แนะนำวิธีการที่ถูกต้องให้ เช่น ตำแหน่งเหรัญญิกมีหน้าที่อะไร ขอบเขตงานอยู่แค่ไหน จากการแนะนำทำให้คณะทำงานฯ เข้าใจหน้าที่ความรับชอบของตนเองมากขึ้น นอกจากยังได้จัดให้คณะทำงานฯ ไปอบรมศึกษาดูงานที่ชุมชนอื่น ๆ ที่ประสบความสำเร็จในการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคง ว่ามีวิธีการบริหารจัดการชุมชนอย่างไร ถือเป็นสิ่งที่ดีสำหนับชุมชนของเราที่มีโอกาสได้เรียนรู้และ เพื่อนำความรู้ที่ได้จากการอบรมดูงานมาปรับชุมชนของเราให้ดีขึ้น และอีกทางหนึ่งและเห็นว่าขั้นตอนการแบ่งงานกันทำ ชาวชุมชนมีสาวนร่วม มีความสัมพันธ์กับขั้นตอนการสำรวจข้อมูลชุมชน ซึ่งเป็นขั้นตอนที่ 4 ของการทำบ้านมั่นคง โดยมีการแบ่งงานกันทำอย่างชัดเจนแล้วว่าใคร มีหน้าที่ทำอะไร ก็จะทำให้การสำรวจข้อมูลชุมชนได้ข้อมูลที่ถูกต้อง..."

นางอวน คันยุไล รองประธานสหกรณ์ฯ นายหลง ผิงปันผง ประธานฝ่ายการศึกษา นายอำนาจ สุริอาสน์ รองประธานฝ่ายก่อสร้าง นางสาวสายสุรีย์ ศรีกุญชร นายสะอาด สมส่วน คณะกรรมการสหกรณ์ฯ เหรัญญิก นายสุทธิ วัฒนสาร คณะกรรมการชุมชนฯ นางนัทวรรณ จ่าหนองว้า คณะกรรมการชุมชนฯ ให้สัมภาษณ์ว่า **"...**ขั้นตอนการแบ่งงานกันทำ ชาวชุมชนมีส่วนร่วม เป็นขั้นตอนที่ 3 ของกระบวนการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคง พวกเรายอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของขั้นตอนนี้ เพราะได้เข้ามีส่วนร่วมในขั้นตอนการแบ่งงานกันทำ ชาวชุมชนมีส่วนร่วม ในฐานะคณะทำงานฯ ซึ่งก่อนการจัดประชุมทำความเข้าใจ ผู้นำชุมชนฯ ได้ประสานความร่วมมือกับสถาบันพัฒนาองค์ องค์การมหาชน พอช. สำนักงานทรัพย์สินฯ เพื่อชี้แจงทำความเข้าใจ สมาชิกที่เข้าร่วมประชุม ซึ่งการจัดประชุมแต่ละครั้งสมาชิกฯ จะต้องลงทะเบียนเข้าร่วมประชุมไว้เป็นหลักฐาน ในการประชุมขั้นตอนการแบ่งงานกันทำ ชาวชุมชนมีส่วนร่วม ได้มีมติร่วมกันให้มีการคัดเลือกตัวแทนของสมาชิกฯ เพื่อเป็นคณะทำงานฯ โดยดูจากคุณสมบัติด้านความรู้ความชำนาญ และประสบการณ์ของสมาชิกที่อาศัยอยู่ในชุมชนเป็นหลัก ตามจำนวนที่เหมาะสม เช่น ตำแหน่งประธานฯ 1 คน ดูจากสภาวะการเป็นผู้นำ เสียสละ ชื่อสัตย์ อย่างนี้เป็นต้น ตำแหน่งรองประธาน 1 คน ตำแหน่งเลขานุการ 1 คน ตำแหน่ง เหรัญญิก 1 คน เจ้าหน้าที่บัญชี 2 คน สมาชิกในที่ประชุมใช้วิธียกมือโหวตทีละตำแหน่งจนครบจำนวนที่ต้องการ และเป็นที่พอใจของสมาชิกที่เข้าร่วมประชุม หลังจากนั้นคณะทำงานฯ ได้ทำงานระยะหนึ่งก็ประสบปัญหาความไม่เข้าใจในขอบเขตและรับความรับผิดชอบของตนเอง (พอช.) และสำนักงานทรัพย์สินฯ ได้แก้ไขปัญหาด้วยการจัดให้คณะทำงานฯ ไปอบรมศึกษาดูงานที่ชุมชนอื่น ๆ ที่ประสบความสำเร็จในการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคง ว่ามีวิธีการบริหารจัดการชุมชนอย่างไร เพื่อช่วยให้คณะทำงานฯ มีโอกาสได้เรียนรู้และได้นำความรู้ที่ได้จากการอบรมดูงานมาปรับปรุงพัฒนาชุมชนของเราให้ดีขึ้น พวกเราคิดว่าขั้นตอนการแบ่งงานกันทำ ชาวชุมชน มีสาวนร่วม มีความสัมพันธ์กับขั้นตอนการสำรวจข้อมูลชุมชน

ซึงเป็นขั้นตอนที่ 4 ของการทำบ้านมั่นคง จะเห็นว่ามีการแบ่งงานกันทำอย่างชัดเจนแล้วว่าใครมีหน้าที่ทำอะไร ก็จะทำให้การสำรวจข้อมูลชุมชนได้ข้อมูลที่ถูกต้องเป็นธรรม..."

ผู้วิจัยจึงสรุปผลการศึกษาขั้นการแบ่งงานกันทำ ชาวชุมชนมีส่วนร่วม ได้ดังนี้

ขั้นตอนการแบ่งงานกันทำ ชาวชุมชนมีส่วนร่วม จากการสัมภาษณ์สามารถสรุปได้ว่า ผู้นำชุมชนฯ ได้มีการประสานความร่วมมือกับสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์การมหาชน (พอช.) และสำนักงานทรัพย์สินฯ ในการทำความเข้าใจกับสมาชิกในชุมชน ให้เกิดความเข้าใจร่วมกันในขั้นตอนการแบ่งงานกันทำ ชาวชุมชนมีส่วนร่วม โดยใช้มติที่ประชุมคัดเลือกคณะทำงานฯ โดยดูจากคุณสมบัติด้านความรู้ ความชำนาญ และประสบการณ์ของสมาชิกที่อาศัยอยู่ในชุมชนเป็นหลัก ตามจำนวนที่เหมาะสม เช่น ตำแหน่งประธานฯ 1 คน ดูจากสภาวะการเป็นผู้นำ เสียสละ ซื่อสัตย์ อย่างนี้เป็นต้น

พอช ก็ได้มีการวางแผนติดตามประเมินผลในขั้นตอนการแบ่งงานกันทำ ชาวชุมชนมีส่วนร่วม โดยการส่งเจ้าหน้าที่ของ พอช .ร่วมกับคณะทำงานในชุมชนฯ แก้ไขปัญหาปัญหาความไม่เข้าใจในขอบเขต และรับความรับผิดชอบของคณะทำงานฯ โดยจัดอบรมคณะทำงานฯ ได้ไปศึกษาดูงานที่ชุมชนอื่น ๆ ที่ประสบความสำเร็จในการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคง ว่ามีวิธีการบริหารจัดการชุมชนอย่างไร เพื่อช่วยให้คณะทำงานฯ มีโอกาสได้เรียนรู้และ ได้นำความรู้ที่ได้จากการอบรมดูงานมาปรับปรุงพัฒนาชุมชนของเราให้ดีขึ้น

ซึ่งขั้นตอนการแบ่งงานกันทำ ชาวชุมชนมีส่วนร่วม ถือว่าประสบผลสำเร็จอยู่ในระดับที่ดี และ สอดคล้องกับกับสมมุติฐาน ข้อที่ 1 การดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคง 8 ขั้นตอน มีแนวโน้มประสบผลสำเร็จ และสมมุติฐาน ข้อที่ 2 ความยอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบาย, การสื่อสารและการประสานงานความร่วมมือ, การบริหารจัดการ, การติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ไขปัญหา, กำลังซื้อของผู้อยู่อาศัย, นโยบายการอุดหนุนของรัฐ, รูปแบบการวางผังที่อยู่อาศัย, การมีส่วนร่วม มีอิทธิพลต่อกระบวนการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคงในแต่ละขั้นตอน (ข้อสรุปจากการสัมภาษณ์คณะกรรมการสหกรณ์เคหสถานชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ และคณะกรรมการชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ 31 มกราคม 2552)

2.4 ขั้นการสำรวจข้อมูลชุมชน

นางละดา อำนัคมาตย์ ประธานสหกรณ์ฯ ให้สัมภาษณ์ว่า **"...** ตนเองเข้าใจ และยอมรับวัตถุประสงค์ของโครงการบ้านมั่นคง ในขั้นตอนการสำรวจข้อมูลชุมชนเป็นอย่างดีเพราะได้เข้ามีส่วนร่วมในกระบวนการ ดังกล่าว ในฐานะคณะทำงาน ฯ ขั้นตอนการสำรวจข้อมูลชุมชน เป็นขั้นตอนที่ 4 ของกระบวนการดำเนินงานโครงกาบ้านมั่นคง ก่อนการลงสำรวจคณะทำงานฯ ได้ประกาศแจ้งให้สมาชิกฯ ในชุมชนทราบล่วงหน้าแล้วประมาณ 3 วัน เพื่อให้สมาชิกฯ ได้เตรียมตัวให้ข้อมูลที่ถูกต้อง และให้ความร่วมมือกับคณะสำรวจ ซึ่งคณะทำงานฯ ได้ประสานความร่วมมือกับสถาบันพัฒนาองค์ องค์การมหาชน พอช. สำนักงานทรัพย์สินฯ จัดตั้งเป็นทีมสำรวจข้อมูลชุมชน

ร่วมกัน ลงสำรวจข้อมูลชุมชนพร้อมกัน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้อง และเป็นไปอย่างบริสุทธิ์ยุติธรรมกับสมาชิกฯ ที่อาศัยอยู่ในชุมชนทุกคน เพราะการสำรวจข้อมูลชุมชนจะเป็นการสำรวจสิ่งปลูกสร้างที่อยู่ในชุมชนทั้งหมดว่ามีกี่หลังคาเรือน และสภาพสิ่งปลูกสร้างว่าเป็นอย่างไร ผู้อยู่อาศัยอยู่ในพื้นที่นานกี่ปี มีทะเบียนบ้านอยู่ในชุมชนจริง หรือไม่ เพราะข้อมูลที่ได้จากการสำรวจ จะต้องถูกนำมาสรุปร่วมกัน อีกครั้ง ระหว่างสมาชิกที่เข้าร่วมโครงการฯ คณะทำงานฯ สถาบันพัฒนาองค์ องค์การมหาชน พอช. สำนักงานทรัพย์สินฯ ข้อมูลที่ถูกต้องแล้วจะถูกนำไปใช้ในขั้นตอนการพิจารณาสิทธิการอยู่อาศัย และในการกำหนดรูปแบบผังที่อยู่อาศัยตามจำนวนสิทธิการอยู่อาศัยผู้อยู่อาศัยจริง สมาชิกที่เข้าร่วมโครงการฯ ทุกคนเข้าใจหลักเกณฑ์ข้อนี้ดี แต่การสำรวจก็พบปัญหาในส่วนของผู้อยู่อาศัยไม่อยู่ในพื้นที่ แต่ให้บุคคลอื่นเช่าต่อ ซึ่งไม่เข้าหลักเกณฑ์ที่ประชุมใหญ่กำหนดไว้ สถาบันพัฒนาองค์ องค์การมหาชน พอช. สำนักงานทรัพย์สินฯ ร่วมกับคณะทำงานฯ ว่าควรมีหนังสือเชิญเจ้าของบ้าน ดังกล่าว มาชี้แจงว่ามีความประสงค์จะเข้าร่วมโครงการฯ หรือไม่ ถ้ายินดีเข้าร่วมโครงการฯ เจ้าของบ้านต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่ พอช สำนักงานทรัพย์สินฯ คณะทำงานฯ กำหนด ซึ่งเจ้าของบ้านยินดีปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ด้วยดี ตนเองคิดว่าขั้นตอนการสำรวจข้อมูลชุมชน มีความสัมพันธ์กับขั้นตอนการจัดระบบสิทธิในที่อยู่อาศัย ซึ่งเป็นขั้นตอนที่ 5 ของการทำบ้านมั่นคง จะเห็นว่าหลังจากที่ได้ข้อมูลที่ถูกต้องจากการสำรวจข้อมูลชุมชนแล้ว ข้อมูลเหล่านี้ จะถูกนำมาใช้เป็นเกณฑ์การพิจารณาสิทธิการอยู่อาศัยของสมาชิกที่เข้าโครงการบ้านมั่นคง...”

นางอวน คันยุไล รองประธานสหกรณ์ฯ นายหลง ผิงปันผง ประธานฝ่ายการศึกษา นายอำนาจ สุริอาสน์ รองประธานฝ่ายก่อสร้าง นางสาวสายสุรีย์ ศรีกุญชร นายสะอาด สมส่วน คณะกรรมการสหกรณ์ฯ เหรัญญิก นายสุทธิ วัฒนสาร คณะกรรมการชุมชนฯ นางนัทวรรณ จ่าหนองว้า คณะกรรมการชุมชนฯ ให้สัมภาษณ์ว่า **“...**ก่อนการลงสำรวจข้อมูลชุมชน คณะทำงานฯ ได้ประสานความร่วมมือกับสถาบันพัฒนาองค์ องค์การมหาชน พอช. สำนักงานทรัพย์สินฯ จัดตั้งเป็นทีมสำรวจข้อมูลชุมชนร่วมกัน โดยประกาศเสียงตามสายแจ้งให้สมาชิกในชุมชนทราบล่วงหน้าแล้วประมาณ 3 วัน เพื่อให้สมาชิกฯ ได้เตรียมตัวให้ข้อมูลที่ถูกต้อง พวกเราคณะทำงานฯ เข้าใจ และยอมรับวัตถุประสงค์ของโครงการบ้านมั่นคง ในขั้นตอนการสำรวจข้อมูลชุมชนเป็นอย่างดีเพราะได้เข้ามีส่วนร่วมในกระบวนการ ดังกล่าว ในฐานะคณะทำงานฯ ขั้นตอนการสำรวจข้อมูลชุมชนเป็นตอนที่มีความสำคัญมากเพราะจะเกี่ยวโยงไปถึงเรื่องสิทธิการอยู่อาศัยในโครงการฯ ด้วย จึงมีความจำเป็นต้องจัดตั้งเป็นทีมสำรวจข้อมูลชุมชนร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น พอช. และสำนักงานทรัพย์สินฯ ฯลฯ ลงสำรวจข้อมูลชุมชนพร้อมกัน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องและเป็นธรรมกับสมาชิกฯ ที่อาศัยอยู่ในชุมชนทุกคน การสำรวจข้อมูลชุมชนจะเป็นการสำรวจสิ่งปลูกสร้างที่อยู่ในชุมชนทั้งหมดว่ามีกี่หลังคาเรือน และสภาพสิ่งปลูกสร้างว่าเป็นอย่างไร จำนวนผู้อยู่อาศัย อยู่ในพื้นที่นานกี่ปี มีทะเบียนบ้านอยู่ในชุมชนจริง หรือไม่ เพราะข้อมูลที่ได้จากการสำรวจจะถูกนำมาสรุปร่วมกัน อีกครั้ง เพื่อให้ได้จำนวนสิทธิการอยู่อาศัยที่แน่นอนสมาชิกที่เข้าร่วมโครงการฯ ทุกคนเข้าใจหลักเกณฑ์ข้อนี้ดี แต่การสำรวจก็พบปัญหาในส่วนของผู้อยู่อาศัยที่ไม่อยู่ใน

พื้นที่ แต่กับให้บุคคลอื่นเช่าต่อ ซึ่งไม่เข้าหลักเกณฑ์ที่ประชุมใหญ่กำหนดไว้ สถาบันพัฒนาองค์องค์การมหาชน พอช. สำนักงานทรัพย์สินฯ ร่วมกับคณะทำงานฯ ได้ออกหนังสือเชิญเจ้าของบ้านดังกล่าว มาชี้แจงว่ามีความประสงค์จะเข้าร่วมโครงการฯ หรือไม่ ถ้ายินดีเข้าร่วมโครงการฯ เจ้าของบ้านต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่ พอช สำนักงานทรัพย์สินฯ คณะทำงานฯ กำหนด ซึ่งเจ้าของบ้านยินดีปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ด้วยดี พวกเราคิดว่าขั้นตอนการสำรวจข้อมูลชุมชน มีความสัมพันธ์กับขั้นตอนการจัดระบบสิทธิในที่อยู่อาศัย ซึ่งเป็นขั้นตอนที่ 5 ของการดำเนินกระบวนการโครงการบ้านมั่นคง จะเห็นว่าหลังจากที่ได้ข้อมูลที่ถูกต้องชัดจากการสำรวจข้อมูลชุมชนแล้ว ข้อมูลเหล่านี้จะถูกนำมาใช้เป็นเกณฑ์การพิจารณาสิทธิการอยู่อาศัยของสมาชิกที่เข้าโครงการบ้านมั่นคง...”

ผู้วิจัยจึงสรุปผลการศึกษาขั้นการสำรวจข้อมูลชุมชน ได้ดังนี้

ขั้นตอนการสำรวจข้อมูลชุมชน จากการสัมภาษณ์สามารถสรุปได้ว่า ผู้นำชุมชนฯ และคณะทำงานฯ ได้มีการประสานความร่วมมือกับสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์การมหาชน (พอช.) และสำนักงานทรัพย์สินฯ ในการทำความเข้าใจกับสมาชิกในชุมชน ให้เกิดความเข้าใจร่วมกันในขั้นตอนการสำรวจข้อมูลชุมชน คือ จัดตั้งเป็นทีมสำรวจข้อมูลชุมชนร่วมกัน ลงสำรวจข้อมูลชุมชนพร้อมกัน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้อง และเป็นไปอย่างบริสุทธิ์ยุติธรรมกับสมาชิกฯ

พอช ก็ได้มีการวางแผนติดตามประเมินผลในขั้นตอนการสำรวจข้อมูลชุมชน โดยการส่งเจ้าหน้าที่ของ พอช .ร่วมกับคณะทำงานในชุมชนฯ แก้ไขปัญหาปัญหาความผู้อยู่อาศัยที่ไม่อยู่ในพื้นที่ แต่กับให้บุคคลอื่นเช่าต่อ ซึ่งไม่เข้าหลักเกณฑ์ที่ประชุมใหญ่กำหนดไว้ ซึ่งเจ้าของบ้านยินดีปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ด้วยดี

ซึ่งขั้นตอนการสำรวจข้อมูลชุมชน ถือว่าประสบผลสำเร็จอยู่ในระดับที่ดี และ สอดคล้องกับกับสมมุติฐาน ข้อที่ 1 การดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคง 8 ขั้นตอน มีแนวโน้มประสบผลสำเร็จ และสมมุติฐาน ข้อที่ 2 ความยอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบาย, การสื่อสารและการประสานงานความร่วมมือ, การบริหารจัดการ, การติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ไขปัญหา, กำลังซื้อของผู้อยู่อาศัย, นโยบายการอุดหนุนของรัฐ, รูปแบบการวางผังที่อยู่อาศัย, การมีส่วนร่วมมีอิทธิพลต่อกระบวนการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคงในแต่ละขั้นตอน (ข้อสรุปจากการสัมภาษณ์คณะกรรมการสหกรณ์เคหสถานชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ และคณะกรรมการชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ 31 มกราคม 2552)

2.5 ขั้นการจัดระบบสิทธิในที่อยู่อาศัย

นางละดา อำนัคมาตย์ ประธานสหกรณ์ฯ ให้สัมภาษณ์ว่า **“...** ตนเองเข้าใจ และยอมรับวัตถุประสงค์ของโครงการบ้านมั่นคงในขั้นตอนการจัดระบบสิทธิ เป็นอย่างดีเพราะได้เข้ามีส่วนร่วมในขั้นตอน ดังกล่าว ในฐานะคณะทำงาน ฯ ขั้นตอนการการจัดระบบสิทธิ เป็นขั้นตอนที่ 5 ของกระบวนการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคง ซึ่งเป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญมากสำหรับสมาชิกที่เข้าร่วมโครงการฯ ก่อนที่จะจัดประชุมสมาชิกฯ เพื่อพิจารณาจัดสิทธิ การอยู่อาศัย คณะทำงานฯ

ได้ประสานความร่วมมือกับสถาบันพัฒนาองค์ องค์การมหาชน พอช. สำนักงานทรัพย์สินฯ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อร่วมเป็นคณะกรรมการร่วมพิจารณาสิทธิการอยู่อาศัยของสมาชิกในชุมชนฯ เพื่อให้เกิดความริสุทธิยุติธรรมต่อสมาชิกที่เข้าร่วมโครงการฯ ทุกคน หลังจากที่คณะทำงานชุดดังกล่าวเคยร่วมสำรวจข้อมูลชุมชน จนได้ข้อมูลที่ถูกต้องตรงกัน และเป็นที่ยอมรับจากทุกฝ่ายแล้ว จึงนำข้อมูลสำรวจที่ได้มาสรุปร่วมกัน เพื่อให้ได้จำนวนสิทธิที่อยู่อาศัยจริง และให้สมาชิกฯ ที่เข้าร่วมโครงการฯ ลงชื่อยืนยันสิทธิการอยู่อาศัยของตนเองว่าถูกต้อง ซึ่งเมื่อได้ข้อสรุปแล้ว คณะทำงานฯ ก็จะติดประกาศรายชื่อสมาชิกที่ได้สิทธิอยู่อาศัยในโครงการฯ ไว้ ให้สมาชิกฯ ได้รับรู้โดยทั่วกัน ประมาณ 15 วัน เพื่อให้สมาชิกที่เข้าโครงการฯ ที่มีปัญหา หรือมีรายชื่อตกหล่นนำหลักฐานเพื่อชี้คณะทำงานฯ เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง อีกครั้ง ถ้าภายในระยะเวลา 15 วัน ไม่มีสมาชิกฯ รายใดคัดค้านรายชื่อที่ติดประกาศไว้ ก็จะถือว่ารายชื่อ ดังกล่าวถูกต้อง ซึ่ง จำนวนรายชื่อสมาชิกที่ได้สิทธิการอยู่อาศัยในโครงการฯ ที่ถูกต้องแน่นอนแล้ว จะถูกนำมาใช้ในขั้นการวางผังสร้างแปลนเพื่อที่อยู่อาศัย ซึ่งเป็นขั้นตอนที่ 6 ของการทำบ้านมั่นคง ต่อไป...”

นางอวน คันยุไล รองประธานสหกรณ์ฯ นายหลง ผิงปันผง ประธานฝ่ายการศึกษา นายอำนาจ สุริอาสน์ รองประธานฝ่ายก่อสร้าง นางสาวสายสุรีย์ ศรีกุญชร นายสะอาด สมส่วน คณะกรรมการสหกรณ์ฯ เหรัญญิก นายสุทธิ วัฒนสาร คณะกรรมการชุมชนฯ นางนัทวรรณ จ่าหนองว้า คณะกรรมการชุมชนฯ ให้สัมภาษณ์ว่า **“...ขั้นตอนการจัดระบบสิทธิในที่อยู่อาศัย เป็นขั้นตอนที่ 5 ของกระบวนการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคง พวกเรายอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของขั้นตอนนี้ เพราะได้เข้ามีส่วนร่วมในขั้นตอน ดังกล่าว ในฐานะคณะทำงานฯ ขั้นตอนนี้ถือว่าเป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญมาก เพราะเป็นขั้นตอนที่จะยืนยันว่าใครเป็นผู้ได้สิทธิอยู่อาศัยในโครงการฯ จึงได้ประสานความร่วมมือกับสถาบันพัฒนาองค์ องค์การมหาชน พอช. สำนักงานทรัพย์สินฯ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อร่วมเป็นคณะกรรมการพิจารณาสิทธิการอยู่อาศัยของสมาชิกในชุมชนฯ เพื่อให้เกิดความถูกต้อง และบริสุทธิ์ยุติธรรม กับสมาชิกที่เข้าร่วมโครงการทุกคน ขั้นตอนการจัดระบบสิทธิในที่อยู่อาศัยคณะกรรมการฯ จะนำข้อมูลชุมชนจากการสำรวจที่ถูกต้องตรงกัน และเป็นที่ยอมรับจากทุกฝ่ายแล้ว มาสรุปร่วมกัน เพื่อให้ได้จำนวนสิทธิที่อยู่อาศัยจริง เข้าหลักเกณฑ์ที่กำหนดร่วมกันไว้ ทำเป็นรายชื่อไว้เพื่อให้สมาชิกที่เข้าร่วมโครงการฯ ลงรายมือชื่อยืนยันสิทธิการอยู่อาศัยของตนเองว่าถูกต้อง ซึ่งเมื่อได้ข้อสรุปแล้ว คณะทำงานฯ ก็จะติดประกาศรายชื่อสมาชิกที่ได้สิทธิอยู่อาศัยในโครงการฯ ไว้ที่บอร์ดประชาสัมพันธ์ของชุมชน ให้สมาชิกฯ ได้รับรู้โดยทั่วกัน ประมาณ 15 วัน เพื่อให้สมาชิกที่เข้าโครงการฯ รายที่มีปัญหา หรือมีรายชื่อตกหล่นนำพยานหลักฐานมาชี้คณะทำงานฯ เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง อีกครั้ง ถ้าภายในระยะเวลา 15 วัน ไม่มีสมาชิกฯ รายใดคัดค้านรายชื่อที่ติดประกาศไว้ ก็จะถือว่ารายชื่อ ดังกล่าวถูกต้อง ซึ่ง จำนวนรายชื่อสมาชิกที่ได้สิทธิการอยู่อาศัยในโครงการฯ ที่ถูกต้องแน่นอนแล้ว จะถูกนำมาใช้ในขั้นการวางผังสร้างแปลนเพื่อที่อยู่อาศัย ซึ่งเป็นขั้นตอนที่ 6 ของการทำโครงการบ้านมั่นคง ต่อไป ...”

ผู้วิจัยจึงสรุปผลการศึกษาขั้นการจัดระบบสิทธิในที่อยู่อาศัย ได้ดังนี้

ขั้นตอนการจัดระบบสิทธิในที่อยู่อาศัย จากการสัมภาษณ์สามารถสรุปได้ว่า ผู้นำชุมชนฯ และคณะทำงานฯ ได้มีการประสานความร่วมมือกับสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์การมหาชน (พอช.) และสำนักงานทรัพย์สินฯ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการทำความเข้าใจกับสมาชิกในชุมชน ให้เกิดความเข้าใจร่วมกันในขั้นตอนการจัดระบบสิทธิในที่อยู่อาศัย คือ จัดตั้งเป็นคณะกรรมการร่วมพิจารณาสิทธิการอยู่อาศัยของสมาชิกในชุมชนฯ เพื่อให้เกิดความถูกต้อง และบริสุทธิ์ยุติธรรมกับสมาชิกที่เข้าร่วมโครงการทุกคน

พอช ได้มีการวางแผนติดตามประเมินผลในขั้นตอนการจัดระบบสิทธิในที่อยู่อาศัย โดยใช้วิธีติดประกาศรายชื่อสมาชิกที่ได้สิทธิอยู่อาศัยในโครงการฯ ไว้ที่บอร์ดประชาสัมพันธ์ของชุมชน ให้สมาชิกฯ ได้รับรู้โดยทั่วกัน ประมาณ 15 วัน เพื่อให้สมาชิกที่เข้าโครงการฯ รายที่มีปัญหา หรือมีรายชื่อตกหล่นนำพยานหลักฐานมาชี้คณะทำงานฯ เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง อีกครั้ง ถ้าภายในระยะเวลา 15 วัน ไม่มีสมาชิกฯ รายใดคัดค้านรายชื่อที่ติดประกาศไว้ ก็จะถือว่ารายชื่อ ดังกล่าวถูกต้อง ซึ่งขั้นตอนจัดระบบสิทธิในที่อยู่อาศัย ถือว่าประสบผลสำเร็จอยู่ในระดับที่ดี และ สอดคล้องกับกับสมมุติฐาน ข้อที่ 1 การดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคง 8 ขั้นตอน มีแนวโน้มประสบผลสำเร็จ และสมมุติฐาน ข้อที่ 2 ความยอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบาย, การสื่อสารและการประสานงานความร่วมมือ, การบริหารจัดการ, การติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ไขปัญหา, กำลังซื้อของผู้อยู่อาศัย, นโยบายการอุดหนุนของรัฐ, รูปแบบการวางผังที่อยู่อาศัย, การมีส่วนร่วม มีอิทธิพลต่อกระบวนการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคงในแต่ละขั้นตอน (ข้อสรุปจากการสัมภาษณ์คณะกรรมการสหกรณ์เคหสถานชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ และคณะกรรมการชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ 31 มกราคม 2552)

2.6 ขั้นการร่วมวางผัง สร้างแปลน เพื่อปลูกบ้านตามใจผู้อยู่อาศัย

นางละดา อำนัคมาตย์ ประธานสหกรณ์ฯ ให้สัมภาษณ์ว่า **"...** ตนเองเข้าใจ และยอมรับวัตถุประสงค์ของโครงการบ้านมั่นคงในขั้นตอนการร่วมวางผัง สร้างแปลน เพื่อปลูกบ้านตามใจผู้อยู่อาศัย เป็นอย่างดีเพราะได้เข้ามีส่วนร่วมในขั้นตอน ดังกล่าว ในฐานะคณะทำงาน ฯ ขั้นตอนการวางผัง สร้างแปลน เพื่อปลูกบ้านตามใจผู้อยู่อาศัย เป็นขั้นตอนที่ 6 ของกระบวนการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคง ก่อนที่จะจัดประชุมสมาชิกฯ เพื่อร่วมทำประชาวิจารณ์รูปแบบการวางผัง สร้างแปลน เพื่อปลูกบ้านตามใจผู้อยู่อาศัย คณะทำงานฯ ได้ประสานความร่วมมือกับสถาปนิกจากสถาบันพัฒนาองค์ องค์การมหาชน พอช.และสถาปนิกของสำนักงานทรัพย์สินฯ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อตั้งเป็นคณะทำงานร่วมกับทีมทำงานในชุมชนฯ คณะทำงานร่วม จะนำรายชื่อสมาชิกที่เข้าร่วมโครงการฯ ที่ลงรายมือชื่อยืนยันสิทธิการอยู่อาศัยของตนเองว่าตามจำนวนที่ถูกต้องแล้ว มาออกแบบวางผังที่อยู่อาศัย ร่วมกับสมาชิกที่เข้าร่วมโครงการฯ ทุกคน การออกแบบวางผังที่อยู่อาศัย กลุ่มย่อยที่มีการแบ่งเป็นกลุ่มละ 10 คน จะช่วยได้มากเพราะจะได้รับฟังความเห็นได้อย่างทั่วถึง เพราะสมาชิกฯ จะจับกลุ่มตามความสัมพันธ์เดิม ซึ่งมีการปรับเปลี่ยนมาหลายครั้ง

เพราะสมาชิกฯ บางคนไม่เห็นด้วย โดยให้เหตุผลว่าพื้นที่ใช้สอยค่อนข้างคับแคบครอบครัวมีลูกหลานหลายคน คณะทำงานร่วมซึ่งมีสถาปนิกของ พอช . และสำนักงานทรัพย์สินฯ ร่วมกับคณะทำงานของชุมนฯ ได้ชี้แจงว่าพื้นที่สมาชิกฯ อยู่อาศัยนั้นมีอยู่อย่างจำกัด จึงมีความจำเป็นต้องออกแบบผังที่อยู่อาศัยให้สอดคล้องกับสินเชื่อที่สมาชิกฯ ขอกู้ และถูกต้องตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคารของกรุงเทพมหานคร และสามารถรองรับจำนวนสมาชิกที่เข้าร่วมโครงการฯ ทุกคน ในที่สุดก็ข้อสรุปในการวางผังเป็นรูปแบบความสัมพันธ์เดิมเป็นฐาน ตามจำนวนสิทธิการอยู่อาศัยจริง คือ 92 หลังคาเรือน พื้นที่ ประมาณ 5 ไร่ 2 งาน 33 ตารางวา ได้เป็นรูปแบบที่อยู่อาศัยเป็นบ้านทาวน์ 2 ชั้นครึ่ง พื้นที่ใช้สอยประมาณ **3.5×7** เมตร โดยมีถนนในซอยกว้างประมาณ 4 เมตร สมาชิกที่เข้าร่วมโครงการฯ ก็เข้าใจเหตุผลข้อนี้ดี หลังจากที่ได้ข้อสรุปขั้นตอนการร่วมวางผัง สร้างแปลนเพื่อปลูกบ้านตามใจผู้อยู่อาศัยแล้ว ก็จะนำข้อสรุปที่ได้มาใช้ในขั้นตอนการร่วมกันสร้างระบบสาธารณูปโภค และการสร้างบ้าน เป็นขั้นตอนที่ 7 ของการสร้างบ้านมั่นคง ..."

นางอวน คันยุไล รองประธานสหกรณ์ฯ นายหลง ผิงปันผง ประธานฝ่ายการศึกษา นายอำนาจ สุริอาสน์ รองประธานฝ่ายก่อสร้าง นางสาวสายสุรีย์ ศรีกุญชร นายสะอาด สมส่วน คณะกรรมการสหกรณ์ฯ เหรัญญิก นายสุทธิ วัฒนสาร คณะกรรมการชุมชนฯ นางนัทวรรณ จ่าหนองว้า คณะกรรมการชุมชนฯ ให้สัมภาษณ์ว่า **"...**ขั้นตอนการร่วมวางผัง สร้างแปลน เพื่อปลูกบ้านตามใจผู้อยู่อาศัย เป็นขั้นตอนที่ 6 ของกระบวนการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคง พวกเรายอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของขั้นตอนนี้ เพราะได้เข้ามีส่วนร่วมในขั้นตอนดังกล่าว ในฐานะคณะทำงานฯ ขั้นตอนนี้ถือว่าเป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญอีกขั้นตอนหนึ่ง เพราะขั้นตอนนี้สมาชิกที่เข้าร่วมโครงการฯ ทุกคน ต้องเข้าร่วมทำประชาวิจารณ์รูปแบบการวางผังการอยู่อาศัยที่ตนเองต้องการ คณะทำงานฯ จึงได้ประสานความร่วมมือกับสถาปนิกจากสถาบันพัฒนาองค์องค์การมหาชน พอช.และสถาปนิกของสำนักงานทรัพย์สินฯ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อตั้งเป็นคณะทำงานร่วมกับทีมทำงานในชุมชนฯ คณะทำงานร่วม จะนำจำนวนสิทธิการอยู่อาศัยของสมาชิกที่เข้าร่วมโครงการฯ ตามจำนวนที่ถูกต้องแล้ว มาออกแบบที่อยู่อาศัยร่วมกับสมาชิก ในการออกแบบวางผังที่อยู่อาศัย การแบ่งกลุ่มย่อยที่มีการแบ่งเป็นกลุ่มละ 10 คน ในขั้นตอนการออมทรัพย์ จะช่วยได้มากเพราะจะได้รับฟังความเห็นได้อย่างทั่วถึง เพราะสมาชิกฯ จะจับกลุ่มการอยู่อาศัยตามความสัมพันธ์เดิมคือเครือญาติ และพรรคพวกกัน ซึ่งออกแบบการวางผังที่อยู่อาศัยมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบมาหลายครั้ง เพราะสมาชิกฯ บางคนไม่เห็นด้วย โดยให้เหตุผลว่าพื้นที่ ใช้สอยค่อนข้างคับแคบครอบครัวมีลูกหลานหลายคน คณะทำงานร่วมซึ่งมีสถาปนิกของพอช . และสำนักงานทรัพย์สินฯ ร่วมกับคณะทำงานของชุมนฯ ได้ชี้แจงกับสมาชิกฯว่า พื้นที่อยู่อาศัยมีอยู่อย่างจำกัด จึงมีความจำเป็นต้องออกแบบผังที่อยู่อาศัยให้สอดคล้องกับสินเชื่อที่สมาชิกฯ ขอกู้และถูกต้องตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคารของกรุงเทพมหานคร และสามารถรองรับจำนวนสมาชิกที่เข้าร่วมโครงการฯ ทุกคน ในที่สุดก็ข้อสรุปในการวางผังเป็นรูปแบบความสัมพันธ์เดิมเป็นฐาน ตามจำนวนสิทธิการอยู่อาศัยจริง คือ 92 หลังคาเรือน พื้นที่ ประมาณ 5 ไร่ 2 งาน 33 ตารางวา ได้เป็นรูปแบบที่อยู่อาศัยเป็นบ้านทาวน์ 2 ชั้นครึ่ง พื้นที่ใช้สอยประมาณ **3.5×7** เมตร โดยมีถนนใน

ซอยกว้างประมาณ 4 เมตร สมาชิกที่เข้าร่วมโครงการฯ ต่างก็เข้าใจเหตุผลข้อนี้ดี พวกตนเห็นว่าขั้นตอนการร่วมวางผัง สร้างแปลน เพื่อปลูกบ้านตามใจผู้อยู่อาศัย นั้น มีความสัมพันธ์กับขั้นตอนร่วมกันสร้างระบบสาธารณูปโภค และการสร้างบ้าน เป็นขั้นตอนที่ 7 เพราะข้อสรุปที่ได้มาใช้ในขั้นตอนการร่วมวางผัง สร้างแปลน เพื่อปลูกบ้านตามใจผู้อยู่อาศัย จะถูนำมาใช้กับขั้นตอนร่วมกันสร้างระบบสาธารณูปโภค และการสร้างบ้าน ของการสร้างบ้านมั่นคง ..."

ผู้วิจัยจึงสรุปผลการศึกษาขั้นการร่วมวางผัง สร้างแปลน เพื่อปลูกบ้านตามใจ ผู้อยู่อาศัย ได้ดังนี้

ขั้นตอนการร่วมวางผัง สร้างแปลน เพื่อปลูกบ้านตามใจผู้อยู่อาศัย จากการสัมภาษณ์สามารถสรุปได้ว่า ผู้นำชุมชนฯ และคณะทำงานฯ ได้มีการประสานความร่วมมือกับสถาปนิกจากสถาบันพัฒนาองค์ องค์การมหาชน พอช.และสถาปนิกของสำนักงานทรัพย์สินฯ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการเข้าร่วมทำประชาวิจารณ์รูปแบบการวางผังการอยู่อาศัย โดยจัดตั้งเป็นคณะทำงานร่วมกับทีมทำงานในชุมชนฯ ได้ผังการอยู่อาศัยที่ตรงใจและเพียงพอกับสมาชิกที่เข้าร่วมโครงการฯ ถูกต้องตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคารของกรุงเทพมหานคร

พอช ได้มีการวางแผนติดตามประเมินผลและแก้ปัญหาในขั้นตอนการร่วมวางผัง สร้างแปลน เพื่อปลูกบ้านตามใจผู้อยู่อาศัย ที่สมาชิกฯ บางคนไม่เห็นด้วยกับรูปแบบการวางผังที่อยู่อาศัยว่าพื้นที่ใช้สอยค่อนข้างคับแคบครอบครัวมีลูกหลานหลายคน โดยชี้แจงกับสมาชิกฯว่า พื้นที่อยู่อาศัยมีอยู่อย่างจำกัด จึงมีความจำเป็นต้องออกแบบผังที่อยู่อาศัยให้สอดคล้องกับสินเชื่อที่สมาชิกฯ ขอกู้และถูกต้องตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคารของกรุงเทพมหานคร และสามารถรองรับจำนวนสมาชิกที่เข้าร่วมโครงการฯ ทุกคน

ซึ่งขั้นตอนร่วมวางผัง สร้างแปลน เพื่อปลูกบ้านตามใจผู้อยู่อาศัย ถือว่าประสบผลสำเร็จอยู่ในระดับที่ดี และ สอดคล้องกับกับสมมุติฐาน ข้อที่ 1 การดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคง 8 ขั้นตอน มีแนวโน้มประสบผลสำเร็จ และสมมุติฐาน ข้อที่ 2 ความยอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบาย, การสื่อสารและการประสานงานความร่วมมือ, การบริหารจัดการ, การติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ไขปัญหา, กำลังซื้อของผู้อยู่อาศัย, นโยบายการอุดหนุนของรัฐ, รูปแบบการวางผังที่อยู่อาศัย, การมีส่วนร่วม มีอิทธิพลต่อกระบวนการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคงในแต่ละขั้นตอน (ข้อสรุปจากการสัมภาษณ์คณะกรรมการสหกรณ์เคหสถานชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ และคณะกรรมการชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ 31 มกราคม 2552)

2.7 ขั้นการร่วมกันสร้างระบบสาธารณูปโภคและการสร้างบ้าน

นางละดา อำนัคมาตย์ ประธานสหกรณ์ฯ ให้สัมภาษณ์ว่า **"...** ตนเองเข้าใจ และยอมรับวัตถุประสงค์ของโครงการบ้านมั่นคงในขั้นตอนการร่วมกันสร้างระบบสาธารณูปโภคและการสร้างบ้าน เป็นอย่างดี เพราะได้เข้ามีส่วนร่วมในขั้นตอน ดังกล่าว ในฐานะคณะทำงาน ฯ การร่วมกันสร้างระบบสาธารณูปโภคและการสร้างบ้าน เป็นขั้นตอนที่ 7 ของกระบวนการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคง ก่อนที่จะจัดประชุมสมาชิกฯ เพื่อร่วมทำประชาวิจารณ์รูปแบบการสร้างระบบ

สาธารณูปโภคและการสร้างบ้าน คณะทำงานฯ ได้ประสานความร่วมมือกับสถาปนิกจากสถาบันพัฒนาองค์ องค์การมหาชน พอช.และสถาปนิกของสำนักงานทรัพย์สินฯ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อตั้งเป็นคณะทำงานร่วมกับคณะทำงานในชุมชนฯ คณะทำงานร่วม ได้ชี้แจงว่าสถาบันพัฒนาองค์ องค์การมหาชน พอช. ได้จัดสรรงบประมาณด้านการพัฒนาระบบสาธารณูปโภคให้กับชุมชนที่เข้าร่วมโครงการบ้านมั่นคงฟรี โดยมีงบประมาณให้ตามจำนวนหลังคาเรือน หลังคาเรือน ละ 25,000 บาท เพื่อนำมาใช้พัฒนาปรับปรุงระบบสาธารณูปโภคในชุมชน เช่น ถนนในซอย ท่อระบายน้ำ เสาไฟฟ้าในชุมชน อาคารอเนกประสงค์ หลังจากนั้น คณะทำงานร่วม ได้นำข้อสรุปจากการวางผังการอยู่อาศัยตามจำนวนสิทธิของสมาชิกที่เข้าร่วมโครงการฯ มาคำนวณหาพื้นที่ที่เหลือ เพื่อใช้ในการสร้างระบบสาธารณูปโภคในชุมชน ให้เกิดความเหมาะสมกับขนาดพื้นที่ที่มีอยู่อย่างจำกัด เช่น ถนนในซอยกว้างประมาณ 4 เมตร สมาชิกฯ บางคนเห็นว่าถนนคับแคบเกินไป เพราะเวลามีรถยนต์เข้า – ออก จะเกิดความไม่สะดวก แต่คณะทำงานร่วม ได้ชี้แจงว่า พื้นที่ส่วนใหญ่ได้ถูกใช้ไปเพื่อรองรับให้เพียงพอกับจำนวนสมาชิกที่เข้าโครงการฯ ไปแล้วส่วนหนึ่งแล้ว จึงเหลือพื้นที่ ไม่มากนัก จำเป็นต้องออกแบบระบบสาธารณูปโภคตามข้อจำกัดของพื้นที่ที่มีอยู่ ในที่สุดก็ได้ข้อสรุปร่วมกันในขั้นตอนการสร้างระบบสาธารณูปโภคและการสร้างบ้าน สมาชิกที่เข้าร่วมโครงการฯ ต่างก็เข้าใจเหตุผลข้อนี้ดี ซึ่งพวกตนเห็นว่า ขั้นตอนการร่วมกันสร้างระบบสาธารณูปโภคและการสร้างบ้าน นั้นมีความสัมพันธ์กับขั้นตอนการร่วมสร้างชุมชนที่มั่นคง คนในชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ เป็นขั้นตอนที่ 8 เพราะการสร้างระบบสาธารณูปโภค เช่น อาคารอเนกประสงค์ ถนนหนทางที่ดี ก็จะทำให้สมาชิกในชุมชนได้มีสถานที่ทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชน และคนในชุมชนมีส่วนร่วม ทำให้ชุมชนเกิดความเข้มแข็งในที่สุด ...”

นางอวน คันยุไล รองประธานสหกรณ์ฯ นายหลง ผิงปันผง ประธานฝ่ายการศึกษา นายอำนาจ สุริอาสน์ รองประธานฝ่ายก่อสร้าง นางสาวสายสุรีย์ ศรีกุญชร นายสะอาด สมส่วน คณะกรรมการสหกรณ์ฯ เหรัญญิก นายสุทธี วัฒนสาร คณะกรรมการชุมชนฯ นางนัทวรรณ จ่าหนองว้า คณะกรรมการชุมชนฯ ให้สัมภาษณ์ว่า **“...**ขั้นตอนการร่วมกันสร้างระบบสาธารณูปโภคและการสร้างบ้าน เป็นขั้นตอนที่ 7 ของกระบวนการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคง พวกเรายอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของขั้นตอนนี้ เพราะได้เข้ามีส่วนร่วมในขั้นตอน ดังกล่าวในฐานะคณะทำงานฯ เพราะขั้นตอนนี้สมาชิกที่เข้าร่วมโครงการฯ ทุกคน ต้องเข้าร่วมทำประชาวิจารณ์รูปแบบการสร้างระบบสาธารณูปโภคและการสร้างบ้าน คณะทำงานฯ จึงได้ประสานความร่วมมือกับสถาปนิกจากสถาบันพัฒนาองค์ องค์การมหาชน พอช.และสถาปนิกของสำนักงานทรัพย์สินฯ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อตั้งเป็นคณะทำงานร่วมกับคณะทำงานในชุมชนฯ คณะทำงานร่วม ได้ชี้แจงว่าสถาบันพัฒนาองค์ องค์การมหาชน พอช. ได้จัดสรรงบประมาณด้านการพัฒนาระบบสาธารณูปโภคให้กับชุมชนที่เข้าร่วมโครงการบ้านมั่นคงฟรี โดยงบประมาณให้ตามจำนวนหลังคาเรือน หลังคาเรือนละ 25,000 บาท เพื่อนำมาใช้พัฒนาปรับปรุงระบบสาธารณูปโภคในชุมชน เช่น ท่อระบายน้ำ เสาไฟฟ้าในชุมชน อาคารอเนกประสงค์ ถนนในซอย ฯลฯ หลังจากนั้น

คณะทำงานร่วม ได้นำข้อสรุปจากการวางผังการอยู่อาศัยตามจำนวนสิทธิของสมาชิกที่เข้าร่วมโครงการฯ มาคำนวณหาพื้นที่ที่เหลือ เพื่อใช้ในการสร้างระบบสาธารณูปโภคในชุมชน ให้เกิดความเหมาะสมกับขนาดพื้นที่ที่มีอยู่อย่างจำกัด เช่น ถนนในซอยกว้างประมาณ 4 เมตร มีสมาชิกฯ ที่เข้าร่วมประชุมบางคนไม่เห็นด้วย เพราะถนนคับแคบเกินไป เวลามีรถยนต์ เข้า – ออก จะเกิดความไม่สะดวก แต่คณะทำงานร่วม ได้ชี้แจงว่า พื้นที่ส่วนใหญ่ได้ถูกใช้ไปเพื่อรองรับให้เพียงพอกับจำนวนสมาชิกที่เข้าโครงการฯ จึงเหลือพื้นที่ไม่มากนัก จำเป็นต้องออกแบบระบบสาธารณูปโภคตามข้อจำกัดของพื้นที่ที่มีอยู่ ในที่สุดก็ได้ข้อสรุปร่วมกันในขั้นตอนการสร้างระบบสาธารณูปโภคและการสร้างบ้าน ถนนในซอยกว้างประมาณ 4 เมตร สมาชิกที่เข้าร่วมโครงการฯ ต่างก็เข้าใจเหตุผลข้อนี้ดี ซึ่งพวกตนเห็นว่า ขั้นตอนการร่วมกันสร้างระบบสาธารณูปโภคและการสร้างบ้านนั้นมีความสัมพันธ์กับขั้นตอนการร่วมสร้างชุมชนที่มั่นคง คนในชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ เพราะการสร้างระบบสาธารณูปโภค เช่น อาคารอเนกประสงค์ ถนนหนทางที่ดี มีไฟฟ้าส่องแสงสว่างเพียงพอ ก็จะทำให้สมาชิกในชุมชนมีสถานที่ทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ และคนในชุมชนมีส่วนร่วม ทำให้ชุมชนเกิดความเข้มแข็ง ...”

ผู้วิจัยจึงสรุปผลการศึกษาขั้นตอนการร่วมกันสร้างระบบสาธารณูปโภคและการสร้างบ้าน ได้ดังนี้

ขั้นตอนการร่วมกันสร้างระบบสาธารณูปโภคและการสร้างบ้านจากการสัมภาษณ์สามารถสรุปได้ว่า ผู้นำชุมชนฯ และคณะทำงานฯ ได้มีการประสานความร่วมมือกับสถาปนิกจากสถาบันพัฒนาองค์องค์การมหาชน พอช.และสถาปนิกของสำนักงานทรัพย์สินฯ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการเข้าร่วมทำประชาวิจารณ์ระบบสาธารณูปโภคและการสร้างบ้าน โดยจัดตั้งเป็นคณะทำงานร่วมกับทีมทำงานในชุมชนฯ ได้ระบบสาธารณูปโภคที่ตรงใจสมาชิกที่เข้าร่วมโครงการฯ อยู่ในระดับที่น่าพอใจ ถูกต้องตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคารของกรุงเทพมหานคร

พอช ได้มีการวางแผนติดตามประเมินผลและแก้ไขปัญหาในขั้นตอนการร่วมกันสร้างระบบสาธารณูปโภคและการสร้างบ้าน ที่สมาชิกฯ บางคนไม่เห็นด้วยกับรูปแบบการสร้างระบบสาธารณูปโภค ถนนคับแคบเกินไป เวลามีรถยนต์ เข้า – ออก จะเกิดความไม่สะดวกโดยชี้แจงกับสมาชิกฯ ว่าพื้นที่ส่วนใหญ่ได้ถูกใช้ไปเพื่อรองรับให้เพียงพอกับจำนวนสมาชิกที่เข้าโครงการฯ จึงเหลือพื้นที่ไม่มากนัก จำเป็นต้องออกแบบระบบสาธารณูปโภคตามข้อจำกัดของพื้นที่ที่มีอยู่ ถูกต้องตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคารของกรุงเทพมหานคร

ซึ่งขั้นตอนการร่วมกันสร้างระบบสาธารณูปโภคและการสร้างบ้าน ถือว่าประสบผลสำเร็จอยู่ในระดับพอใช้ และ สอดคล้องกับกับสมมุติฐาน ข้อที่ 1 การดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคง 8 ขั้นตอน มีแนวโน้มประสบผลสำเร็จ และสมมุติฐาน ข้อที่ 2 ความยอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบาย, การสื่อสารและการประสานงานความร่วมมือ, การบริหารจัดการ, การติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ไขปัญหา, กำลังซื้อของผู้อยู่อาศัย, นโยบายการอุดหนุนของรัฐ, รูปแบบการวางผังที่อยู่อาศัย, การมีส่วนร่วม มีอิทธิพลต่อกระบวนการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคงในแต่ละขั้นตอน (ข้อสรุปจากการสัมภาษณ์คณะกรรมการสหกรณ์เคหสถานชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ และคณะกรรมการชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ 31 มกราคม 2552)

2.8 ขั้นการร่วมสร้างชุมชนที่มั่นคง คนในชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่เป็นประโยชน์

นางละดา อำนัคมาตย์ ประธานสหกรณ์ฯ ให้สัมภาษณ์ว่า **"...** ตนเองเข้าใจ และยอมรับวัตถุประสงค์ของโครงการบ้านมั่นคงในขั้นตอนการร่วมสร้างชุมชนที่มั่นคง คนในชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ เพราะได้เข้ามีส่วนร่วมในขั้นตอน ดังกล่าว ในฐานะคณะทำงาน ฯ การร่วมสร้างชุมชนที่มั่นคง คนในชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่เป็นประโยชน์เป็นขั้นตอนสุดท้ายของกระบวนการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคง ก่อนการประชุม ได้มีการประสานความร่วมมือกับสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์การมหาชน (พอช.) และสำนักงานทรัพย์สินฯ ในการทำความเข้าใจกับสมาชิกในชุมชน ให้เกิดความเข้าใจร่วมกันว่า เมื่อการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคงได้ดำเนินงานมาถึงขั้นตอนสุดท้าย จนสมาชิกที่เข้าร่วมโครงการฯ มีที่อยู่อาศัยที่มีความมั่นคง ระบบสาธารณูปโภค และสิ่งแวดล้อมที่ดีแล้ว สมาชิกที่เข้าร่วมโครงการฯ ก็จะสามารถมีสถานที่เพื่อใช้ในการทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ร่วมกัน เช่น การรวมกลุ่มด้านอาชีพ หรือรวมกลุ่มเยาวชนเพื่อเล่นกีฬา และทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชนด้านอื่น ๆ ตามที่สมาชิกในชุมชนมีความถนัด แต่การทำกิจกรรม ต้องทำอย่างต่อเนื่อง และจริงจัง ก็จะทำให้ชุมชนมีความเข้มแข็ง แต่สมาชิกที่เข้าร่วมประชุมบางรายเกิดข้อสงสัยว่าการจัดทำกิจกรรม ดังกล่าว ชุมชนจะใช้งบประมาณจากที่ใด และจะมีหน่วยงานใดบ้างที่จะให้การสนับสนุน เพราะที่ผ่านมาชุมชนยังขาดทั้งงบประมาณ และบุคลากรที่จะลงมาช่วยสนับสนุนในการจัดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ ซึ่งสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์การมหาชน (พอช.) และสำนักงานทรัพย์สินฯ ชี้แจงว่า พร้อมให้การสนับสนุนทั้งด้านงบประมาณ และบุคลากรที่จะลงมาช่วยสนับสนุนในการจัดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชน เมื่อชุมชนมีการร้องขอมา และจะส่งเจ้าหน้าที่ประสานงานร่วมกับคณะทำงานของชุมชน เพื่อติดตามประเมินการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ชุมชนมีการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ..."

นางอวน คันยุไล รองประธานสหกรณ์ฯ นายหลง ผิงปันผง ประธานฝ่ายการศึกษา นายอำนาจ สุริอาสน์ รองประธานฝ่ายก่อสร้าง นางสาวสายสุรีย์ ศรีกุญชร นายสะอาด สมส่วน คณะกรรมการสหกรณ์ฯ เหรัญญิก นายสุทธี วัฒนสาร คณะกรรมการชุมชนฯ นางนัทวรรณ จ่าหนองว้า คณะกรรมการชุมชนฯ ให้สัมภาษณ์ว่า **"...**ขั้นตอนการร่วมสร้างชุมชนที่มั่นคง คนในชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ เป็นขั้นตอนสุดท้าย ของกระบวนการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคง พวกเรายอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของขั้นตอนนี้ เพราะได้เข้ามีส่วนร่วมในขั้นตอน ดังกล่าว ในฐานะคณะทำงานฯ ซึ่งได้มีการประสานความร่วมมือกับสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์การมหาชน (พอช.) และสำนักงานทรัพย์สินฯ เพื่อทำความเข้าใจกับสมาชิกในชุมชน ให้เกิดความเข้าใจร่วมกัน เมื่อการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคง ได้ดำเนินการจนเสร็จสิ้นกระบวนการแล้ว สมาชิกที่เข้าร่วมโครงการฯ มีที่อยู่อาศัยที่มีความมั่นคง ระบบสาธารณูปโภคและสิ่งแวดล้อมที่ดีแล้ว สมาชิกที่เข้าร่วมโครงการฯ มีสถานที่เพื่อใช้ในการทำกิจกรรมที่เป็น

ประโยชน์ร่วมกัน เช่น การรวมกลุ่มด้านอาชีพ หรือทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชนด้านอื่น ๆ ตามที่สมาชิกในชุมชนมีความชอบและถนัด แต่การทำกิจกรรม ต้องทำอย่างต่อเนื่อง และจริงจัง ก็จะทำให้ชุมชนมีความเข้มแข็ง สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์การมหาชน(พอช.) และสำนักงานทรัพย์สินฯ พร้อมให้การสนับสนุนทั้งด้านงบประมาณ และบุคลากรที่จะลงมาช่วยสนับสนุนในการจัดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชน เมื่อชุมชนมีการร้องขอมา และจะจัดส่งเจ้าหน้าที่ประสานงานร่วมกับคณะทำงานของชุมชน เพื่อติดตามประเมินการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ชุมชนมีการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ..."

ผู้วิจัยจึงสรุปผลการศึกษาขั้นตอนการร่วมสร้างชุมชนที่มั่นคง คนในชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ ได้ดังนี้

ขั้นตอนการร่วมสร้างชุมชนที่มั่นคง คนในชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ จากการสัมภาษณ์สามารถสรุปได้ว่า ผู้นำชุมชนฯ และคณะทำงานฯ ได้มีการประสานความร่วมมือกับสถาบันพัฒนาองค์ องค์การมหาชน พอช.และสำนักงานทรัพย์สินฯ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการทำความเข้าใจกับสมาชิกในชุมชน ให้เกิดความเข้าใจร่วมกันว่าการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคง ขั้นตอนสุดท้ายสมาชิกที่เข้าร่วมโครงการฯ มีที่อยู่อาศัยที่มีความมั่นคง ระบบสาธารณูปโภคและสิ่งแวดล้อมที่ดี สมาชิกที่เข้าร่วมโครงการฯ สามารถมีสถานที่เพื่อใช้ในการทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ร่วมกัน เช่น การรวมกลุ่มด้านอาชีพ หรือรวมกลุ่มเยาวชนเพื่อเล่นกีฬา และทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชนด้านอื่น ๆ ตามที่สมาชิกในชุมชนมีความถนัด เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น อยู่ในระดับที่น่าพอใจ

พอช ได้มีการวางแผนติดตามประเมินผลและแก้ไขปัญหาในขั้นตอนการร่วมสร้างชุมชนที่มั่นคง คนในชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ ที่สมาชิกเข้าร่วมประชุมบางรายเกิดข้อสงสัยว่าการจัดทำกิจกรรม ดังกล่าว ชุมชนจะใช้งบประมาณจากที่ใด และจะมีหน่วยงานใดบ้างที่จะให้การสนับสนุน ซึ่งสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์การมหาชน (พอช.) และสำนักงานทรัพย์สินฯ ชี้แจงว่า พร้อมให้การสนับสนุนทั้งด้านงบประมาณ และบุคลากรที่จะลงมาช่วยสนับสนุนในการจัดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชน และจะจัดส่งเจ้าหน้าที่ประสานงานร่วมกับคณะทำงานของชุมชน เพื่อติดตามประเมินการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ชุมชนมีการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

ซึ่งขั้นตอนการร่วมสร้างชุมชนที่มั่นคง คนในชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ ถือว่าประสบผลสำเร็จอยู่ในระดับพอใช้ และ สอดคล้องกับกับสมมุติฐาน ข้อที่ 1 การดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคง 8 ขั้นตอน มีแนวโน้มประสบผลสำเร็จ และสมมุติฐาน ข้อที่ 2 ความยอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบาย, การสื่อสารและการประสานงานความร่วมมือ, การบริหารจัดการ, การติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ไขปัญหา, กำลังซื้อของผู้อยู่อาศัย, นโยบายการอุดหนุนของรัฐ, รูปแบบการวางผังที่อยู่อาศัย, การมีส่วนร่วม มีอิทธิพลต่อกระบวนการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคงในแต่ละขั้นตอน (ข้อสรุปจากการสัมภาษณ์คณะกรรมการสหกรณ์เคหสถานชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ และคณะกรรมการชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ 31 มกราคม 2552)

<u>ส่วนที่ 3</u> ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จ

3.1 ความยอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบาย

นางละดา อำนัคมาตย์ ประธานสหกรณ์ฯ ให้สัมภาษณ์ว่า **"...** ตนเองเข้าใจ และยอมรับวัตถุประสงค์ของโครงการบ้านมั่นคง ในขั้นตอนการทำงานโครงการบ้านมั่นคง ทั้ง 8 ขั้นตอน เป็นอย่างดี เพราะได้เข้ามีส่วนร่วมในกระบวนการ ดังกล่าว ในฐานะคณะทำงาน ฯ และทำความเข้าใจกับสมาชิกฯ ได้รับรู้ถึงขั้นตอนต่าง ๆ ของการทำโครงการบ้านมั่นคงร่วมกันด้วย ..."

นางอวน คันยุไล รองประธานสหกรณ์ฯ นายหลง ผิงปันผง ประธานฝ่ายการศึกษา นายอำนาจ สุริอาสน์ รองประธานฝ่ายก่อสร้าง นางสาวสายสุรีย์ ศรีกุญชร นายสะอาด สมส่วน คณะกรรมการสหกรณ์ฯ เหรัญญิก นายสุทธี วัฒนสาร คณะกรรมการชุมชนฯ นางนัทวรรณ จ่าหนองว้า คณะกรรมการชุมชนฯ ให้สัมภาษณ์ว่า **" ...**ตนเองเข้าใจ และยอมรับวัตถุประสงค์ของกรบวนการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคง ทั้ง 8 ขั้นตอน เพราะได้เข้ามีส่วนร่วมในกระบวนการดังกล่าว ในฐานะคณะทำงาน ฯ และได้มีส่วนร่วมในการชี้แจง และทำความเข้าใจกับสมาชิกที่เข้าร่วมประชุม ให้รับรู้ถึงขั้นตอนการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคง ซึ่งสมาชิกที่เข้าร่วมประชุมก็เข้าใจและยอมรับวัตถุประสงค์ ของโครงการบ้านมั่น ทั้ง 8 ขั้นตอนด้วยดี ..."

ผู้วิจัยจึงสรุปผลการศึกษาปัจจัยความยอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบาย ได้ดังนี้

ปัจจัยความยอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบาย จากการสัมภาษณ์สามารถสรุปได้ว่า คณะทำงานฯ และสมาชิกในชุมชนที่เข้าร่วมโครงการบ้านมั่นคง ยอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบายการดำเนินงานกระบวนการโครงการบ้านมั่นคง ทั้ง 8 ขั้นตอน

ซึ่งปัจจัยความยอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบาย ถือว่าประสบผลสำเร็จอยู่ในระดับปานกลาง และ สอดคล้องกับกับสมมุติฐาน ข้อที่ 1 การดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคง 8 ขั้นตอน มีแนวโน้มประสบผลสำเร็จ และสมมุติฐาน ข้อที่ 2 ความยอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบาย, การสื่อสารและการประสานงานความร่วมมือ, การบริหารจัดการ, การติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ไขปัญหา, กำลังซื้อของผู้อยู่อาศัย, นโยบายการอุดหนุนของรัฐ, รูปแบบการวางผังที่อยู่อาศัย, การมีส่วนร่วม มีอิทธิพลต่อกระบวนการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคงในแต่ละขั้นตอน (ข้อสรุปจากการสัมภาษณ์คณะกรรมการสหกรณ์เคหสถานชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ และคณะกรรมการชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ 31 มกราคม 2552

3.2 การสื่อสาร และการประสานงานความร่วมมือสนับสนุนสอดคล้องเป็นอย่างดี

นางละดา อำนัคมาตย์ ประธานสหกรณ์ฯ ให้สัมภาษณ์ว่า **"...** ก่อนการจัดประชุมเพื่อชี้แจงสร้างความเข้าใจกับสมาชิกในชุมชน เกี่ยวกับขั้นตอนการดำเนินงานโครงการ

บ้านมั่นคง ทั้ง 8 ขั้นตอน คณะทำงานของชุมชน ได้มีการประสานความร่วมมือกับสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์การมหาชน (พอช.) เพื่อร่วมทำความเข้าใจกับสมาชิกฯ ให้เกิดความเข้าใจร่วมกันตรงกัน การประสานความร่วมมือได้มาตรฐาน ตามวัตถุประสงค์ของนโยบายเป็นอย่างดี จะเห็นได้จาก สมาชิกที่เข้าร่วมประชุมมีความเข้าใจขั้นตอนการทำบ้านมั่นคงเป็นอย่างดี ..."

นางอวน คันยุไล รองประธานสหกรณ์ฯ นายหลง ผิงปันผง ประธานฝ่ายการศึกษา นายอำนาจ สุริอาสน์ รองประธานฝ่ายก่อสร้าง นางสาวสายสุรีย์ ศรีกุญชร นายสะอาด สมส่วน คณะกรรมการสหกรณ์ฯ เหรัญญิก นายสุทธี วัฒนสาร คณะกรรมการชุมชนฯ นางนัทวรรณ จ่าหนองว้า คณะกรรมการชุมชนฯ ให้สัมภาษณ์ว่า **"...**ก่อนการจัดประชุมชี้แจงเพื่อทำความเข้าใจกับสมาชิกในชุมชน ทุกครั้ง ผู้นำชุมชน และคณะทำงานฯ ได้มีการติดต่อประสานความร่วมมือกับสถาบันพัฒนาองค์ องค์การมหาชน พอช. สำนักงานทรัพย์สินฯ เพื่อร่วมเป็นพี่เลี้ยงในการทำความเข้าใจกับสมาชิกที่เข้าร่วมโครงการฯ ในขั้นตอนการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคง ทั้ง 8 ขั้นตอน ซึ่งสมาชิกฯ ที่เข้าร่วมประชุมเกิดความเข้าใจ ได้ตามมาตรฐาน ตามวัตถุประสงค์ของนโยบาย..."

ผู้วิจัยจึงสรุปผลการศึกษาปัจจัยการสื่อสาร และการประสานงานความร่วมมือสนับสนุนสอดคล้องเป็นอย่างดี ได้ดังนี้

ปัจจัยการสื่อสาร และการประสานงานความร่วมมือสนับสนุนสอดคล้องเป็นอย่างดี จากการสัมภาษณ์สามารถสรุปได้ว่า ผู้นำชุมชน และคณะทำงานฯ ได้มีการติดต่อประสานความร่วมมือกับสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์การมหาชน (พอช.) เพื่อร่วมทำความเข้าใจกับสมาชิกฯ ให้เกิดความเข้าใจร่วมกัน ตรงกัน การประสานความร่วมมือได้มาตรฐาน ตามวัตถุประสงค์ของนโยบายเป็นอย่างดี จะเห็นได้จาก สมาชิกที่เข้าร่วมประชุมมีความเข้าใจขั้นตอนการทำบ้านมั่นคงเป็นอย่างดี ..."

ซึ่งปัจจัยการสื่อสาร และการประสานงานความร่วมมือสนับสนุนสอดคล้องเป็นอย่างดี ถือว่าประสบผลสำเร็จอยู่ในระดับปานกลาง และ สอดคล้องกับกับสมมุติฐาน ข้อที่ 1 การดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคง 8 ขั้นตอน มีแนวโน้มประสบผลสำเร็จ และสมมุติฐาน ข้อที่ 2 ความยอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบาย, การสื่อสารและการประสานงานความร่วมมือ, การบริหารจัดการ, การติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ไขปัญหา, กำลังซื้อของผู้อยู่อาศัย, นโยบายการอุดหนุนของรัฐ, รูปแบบการวางผังที่อยู่อาศัย, การมีส่วนร่วม มีอิทธิพลต่อกระบวนการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคงในแต่ละขั้นตอน (ข้อสรุปจากการสัมภาษณ์คณะกรรมการสหกรณ์เคหสถานชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ และคณะกรรมการชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ 31 มกราคม 2552)

3.3 การบริหารจัดการ

นางละดา อำนัคมาตย์ ประธานสหกรณ์ฯ ให้สัมภาษณ์ว่า **"...**สมรรถนะความพร้อมของสหกรณ์ฯ ในด้านการบริหารจัดการขั้นตอนการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคง ทั้ง 8 ขั้นตอน ตน

คิดว่าสหกรณ์ฯ มีความพร้อมอยู่ในระดับหนึ่ง เท่านั้น เหตุผลเนื่องจากบุคลากรมีจำนวนน้อย และยังขาดประสบการณ์ในงานด้านนี้ เพราะคณะทำงานมาช่วยงานด้วยจิตต์อาสาไม่มีเงินเดือนให้ ด้านสถานที่ทำการของสหกรณ์ฯ ก็ค่อนข้างแคบ อุปกรณ์ต่าง ๆ ก็อยู่ในสภาพที่ชำรุดไม่สามารถใช้การได้เท่าที่ควร ต้องการให้ภาครัฐเข้ามาให้ความช่วยเหลือด้านงบประมาณให้มากหน่อย ..."

นางอวน คันยุไล รองประธานสหกรณ์ฯ นายหลง ผิงปันผง ประธานฝ่ายการศึกษา นายอำนาจ สุริอาสน์ รองประธานฝ่ายก่อสร้าง นางสาวสายสุรีย์ ศรีกุญชร นายสะอาด สมส่วน คณะกรรมการสหกรณ์ฯ เหรัญญิก นายสุทธี วัฒนสาร คณะกรรมการชุมชนฯ นางนัทวรรณ จ่าหนองว้า คณะกรรมการชุมชนฯ ให้สัมภาษณ์ว่า "...ด้านสมรรถนะความพร้อมของสหกรณ์ฯ ในด้านการบริหารจัดการขั้นตอนการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคง ทั้ง 8 ขั้นตอน พวกเราคิดว่าสหกรณ์ฯ มีความพร้อมอยู่ในระดับหนึ่ง เท่านั้น ถึงแม้จะมีคัดเลือกคณะทำงานฯ ตามคุณสมบัติ ด้านความรู้ ความชำนาญ และประสบการณ์ของสมาชิกที่อาศัยอยู่ในชุมชนเป็นหลักตามมติที่ประชุมแล้วก็ตาม ก็ยังพบปัญหาในด้านการบริหารจัดการ เนื่องจากบุคลากรมีจำนวนน้อย และยังขาดประสบการณ์ในงานด้านนี้อย่างมาก คณะทำงานฯ ที่มาช่วยทำงานมาด้วยจิตต์อาสาไม่มีเงินเดือนให้ ด้านสถานที่ทำการของสหกรณ์ฯ ก็ค่อนข้างคับแคบไม่เพียงพอที่จะใช้ในการรองรับสมาชิกฯ อุปกรณ์ต่าง ๆ ก็อยู่ในสภาพทีใช้การได้ไม่ดีเท่าที่ควร ต้องการให้ภาครัฐเข้ามาให้ความช่วยเหลือสนับสนุนด้านงบประมาณให้มากหน่อย ..."

ผู้วิจัยจึงสรุปผลการศึกษาปัจจัยด้านการบริหารจัดการ ได้ดังนี้

ปัจจัยด้านการบริหารจัดการ จากการสัมภาษณ์สามารถสรุปได้ว่า ความพร้อมของสหกรณ์ฯ ในด้านการบริหารจัดการขั้นตอนการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคง ทั้ง 8 ขั้นตอน มีความพร้อมอยู่ในระดับพอใช้ เท่านั้น เนื่องจากบุคลากรมีจำนวนน้อย และขาดประสบการณ์ ไม่มีเงินเดือนให้ ด้านสถานที่ทำการคับแคบ อุปกรณ์ต่าง ๆ ชำรุดไม่สามารถใช้การได้เท่าที่ควร สหกรณ์ฯ ต้องการงบประมาณสนับสนุนจากภาครัฐ ..."

ซึ่งปัจจัยด้านการบริหารจัดการ ถือว่าประสบผลสำเร็จอยู่ในระดับพอใช้ และ สอดคล้องกับกับสมมุติฐาน ข้อที่ 1 การดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคง 8 ขั้นตอน มีแนวโน้มประสบผลสำเร็จ และสมมุติฐาน ข้อที่ 2 ความยอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบาย, การสื่อสารและการประสานงานความร่วมมือ, การบริหารจัดการ, การติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ไขปัญหา, กำลังซื้อของผู้อยู่อาศัย, นโยบายการอุดหนุนของรัฐ, รูปแบบการวางผังที่อยู่อาศัย, การมีส่วนร่วม มีอิทธิพลต่อกระบวนการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคงในแต่ละขั้นตอน (ข้อสรุปจากการสัมภาษณ์คณะกรรมการสหกรณ์เคหสถานชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ และคณะกรรมการชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ 31 มกราคม 2552)

3.4 การติดตามประเมินผล และวางแนวทางแก้ไขปัญหาในแต่ละกระบวนการอย่างเป็นระบบและ ต่อเนื่อง

นางละดา อำนัคมาตย์ ประธานสหกรณ์ฯ ให้สัมภาษณ์ว่า **"...**การดำเนินงานกระบวนการบ้านมั่นคง ทั้ง 8 ขั้นตอน ทุกขั้นตอนจะต้องประสบกับปัญหาในการดำเนินการไม่มากก็น้อย สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์การมหาชน (พอช.) จะจัดส่งเจ้าหน้าที่ของ พอช ลงพื้นที่ทำงาน ร่วมกับคณะทำงานในชุมชนฯ เพื่อติดตามประเมินผล และวางแนวทางแก้ไขปัญหาในแต่ละกระบวนการอย่างเป็นระบบและ ต่อเนื่อง เพื่อให้การดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคง เป็นอย่างราบรื่น และบรรลุเป้าหมาย **..."**

นางอวน คันยุไล รองประธานสหกรณ์ฯ นายหลง ผิงปันผง ประธานฝ่ายการศึกษา นายอำนาจ สุริอาสน์ รองประธานฝ่ายก่อสร้าง นางสาวสายสุรีย์ ศรีกุญชร นายสะอาด สมส่วน คณะกรรมการสหกรณ์ฯ เหรัญญิก นายสุทธี วัฒนสาร คณะกรรมการชุมชนฯ นางนัทวรรณ จ่าหนองว้า คณะกรรมการชุมชนฯ ให้สัมภาษณ์ว่า "...ด้านการติดตามประเมินผล และวางแนวทางแก้ไขปัญหาในแต่ละกระบวนการ พวกเราเห็นว่า สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์การมหาชน (พอช.) มีการจัดส่งเจ้าหน้าที่ของ พอช. ลงพื้นที่ทำงานร่วมกับคณะทำงานในชุมชนฯ เพื่อแก้ไขปัญหากระบวนการดำเนินโครงการบ้านมั่นคง ทั้ง 8 ขั้นตอน อย่างต่อเนื่อง และเป็นระบบอยู่แล้ว โดยเฉพาะในระยะเริ่มต้นของการทำโครงการบ้านมั่นคง**..."**

ผู้วิจัยจึงสรุปผลการศึกษาปัจจัยด้านการติดตามประเมินผล และวางแนวทางแก้ไขปัญหาในแต่ละกระบวนการอย่างเป็นระบบและ ต่อเนื่อง ได้ดังนี้

ปัจจัยด้านการติดตามประเมินผล และวางแนวทางแก้ไขปัญหาในแต่ละกระบวนการอย่างเป็นระบบและ ต่อเนื่อง จากการสัมภาษณ์สามารถสรุปได้ว่า สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์การมหาชน (พอช.) จัดส่งเจ้าหน้าที่ของ พอช ลงพื้นที่ทำงาน ร่วมกับคณะทำงานในชุมชนฯ เพื่อติดตามประเมินผล และวางแนวทางแก้ไขปัญหาการดำเนินงานกระบวนการโครงการบ้านมั่นคง ในแต่ละกระบวนการอย่างเป็นระบบและ ต่อเนื่อง ..."

ซึ่งปัจจัยด้านการติดตามประเมินผล และวางแนวทางแก้ไขปัญหาในแต่ละกระบวนการอย่างเป็นระบบและ ต่อเนื่อง ถือว่าประสบผลสำเร็จอยู่ในระดับปานกลาง และ สอดคล้องกับกับสมมุติฐาน ข้อที่ 1 การดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคง 8 ขั้นตอน มีแนวโน้มประสบผลสำเร็จ และสมมุติฐาน ข้อที่ 2 ความยอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบาย, การสื่อสารและการประสานงานความร่วมมือ, การบริหารจัดการ, การติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ไขปัญหา, กำลังซื้อของผู้อยู่อาศัย, นโยบายการอุดหนุนของรัฐ, รูปแบบการวางผังที่อยู่อาศัย, การมีส่วนร่วม มีอิทธิพลต่อกระบวนการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคงในแต่ละขั้นตอน (ข้อสรุปจากการสัมภาษณ์คณะกรรมการสหกรณ์เคหสถานชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ และคณะกรรมการชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ 31 มกราคม 2552)

3.5 กำลังซื้อของผู้อยู่อาศัย

นางละดา อำนัคมาตย์ ประธานสหกรณ์ฯ ให้สัมภาษณ์ว่า **"...**กำลังซื้อของผู้อยู่อาศัยในกระบวนการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคง 8 ขั้นตอน มีความพร้อมอยู่ในระดับหนึ่ง โดยเฉพาะในขั้นตอนการออมทรัพย์ สมาชิกฯ แต่ละคนมีความพร้อมในการออมทรัพย์ไม่เท่าเทียมกัน บางรายทำงานประจำมีรายได้ที่แน่นอน บางรายประกอบอาชีพค้าขายมีรายได้ไม่แน่นอน ทำให้ระดับการออมทรัพย์ ไม่สม่ำเสมอ สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์การมหาชน (พอช.) เชิญคณะทำงานฯ และสมาชิกฯ มาประชุมเพื่อแก้ไขปัญหาร่วมกัน ที่ประชุมมีมติร่วมกันให้มีการแบ่งกลุ่มย่อยประมาณกลุ่มละ 10 คน อาจเป็นเครือญาติกัน หรือมีที่อยู่ละแวกเดียวกัน โดยตั้งหัวหน้ากลุ่มย่อย 1 คน เป็นผู้ตามเก็บเงินออมทรัพย์จากเพื่อนสมาชิกฯ ในกลุ่มของตน ตามความสามารถที่สมาชิกฯ จะออมได้ ซึ่งได้ผลดี**..."**

นางอวน คันยุไล รองประธานสหกรณ์ฯ นายหลง ผิงปันผง ประธานฝ่ายการศึกษา นายอำนาจ สุริอาสน์ รองประธานฝ่ายก่อสร้าง นางสาวสายสุรีย์ ศรีกุญชร นายสะอาด สมส่วน คณะกรรมการสหกรณ์ฯ เหรัญญิก นายสุทธี วัฒนสาร คณะกรรมการชุมชนฯ นางนัทวรรณ จ่าหนองว้า คณะกรรมการชุมชนฯ ให้สัมภาษณ์ว่า "...ด้านกำลังซื้อของผู้อยู่อาศัยในโครงการบ้านมั่นคง ถือเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญมาก เพราะสถาบันพัฒนาองค์ องค์การมหาชน พอช. แจ้งว่าสมาชิกที่เข้าร่วมโครงการฯ จะต้องมีการระดมเงินออมทรัพย์ อย่างน้อย 20 % ของเงินสินเชื่อที่จะขอกู้ ซึ่งสมาชิกเข้าใจหลักการข้อนี้ดีแต่สมาชิกฯ มีความพร้อมในการออมทรัพย์ไม่เท่าเทียมกัน บางรายทำงานประจำมีรายได้ที่แน่นอน บางรายประกอบอาชีพค้าขายมีรายได้ไม่แน่นอน ทำให้ระดับการออมทรัพย์ไม่สม่ำเสมอ สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์การมหาชน (พอช.) แก้ไขปัญหาโดยให้มีการแบ่งกลุ่มย่อยประมาณ กลุ่มละ 10 คน อาจเป็นเครือญาติกัน หรือมีที่อยู่ละแวกเดียวกัน โดยตั้งหัวหน้ากลุ่มย่อย 1 คน เป็นผู้ตามเก็บเงินออมทรัพย์จากเพื่อนสมาชิกฯ ในกลุ่มของตนตามความสามารถที่สมาชิกฯ จะออมได้ แก้ไขปัญหาได้ในระดับหนึ่ง**..."**

ผู้วิจัยจึงสรุปผลการศึกษาปัจจัยด้านกำลังซื้อของผู้อยู่อาศัย ได้ดังนี้

ปัจจัยด้านกำลังซื้อของผู้อยู่อาศัย จากการสัมภาษณ์สามารถสรุปได้ว่า กำลังซื้อของผู้อยู่อาศัยที่เข้าร่วมในกระบวนการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคง 8 ขั้นตอน มีความพร้อมอยู่ในระดับหนึ่ง โดยเฉพาะในขั้นตอนการออมทรัพย์ สมาชิกฯ มีความพร้อมในการออมทรัพย์ไม่เท่าเทียมกัน บางรายทำงานประจำมีรายได้ที่แน่นอน บางรายประกอบอาชีพค้าขายมีรายได้ไม่แน่นอน ทำให้ระดับการออมทรัพย์ ไม่สม่ำเสมอ สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์การมหาชน (พอช.) ให้สมาชิกฯ แบ่งกลุ่มย่อยประมาณ กลุ่มละ 10 คน อาจเป็นเครือญาติกัน หรือมีที่อยู่ละแวกเดียวกัน โดยตั้งหัวหน้ากลุ่มย่อย 1 คน เป็นผู้ตามเก็บเงินออมทรัพย์จากเพื่อนสมาชิกฯ ในกลุ่มของตนตามความสามารถที่สมาชิกฯ จะออมได้ เพื่อให้ระดับการออมทรัพย์ มีความสม่ำเสมอ

ซึ่งปัจจัยด้านกำลังซื้อของผู้อยู่อาศัย ถือว่าประสบผลสำเร็จอยู่ในระดับพอใช้ และสอดคล้องกับกับสมมุติฐาน ข้อที่ 1 การดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคง 8 ขั้นตอน มีแนวโน้มประสบผลสำเร็จ และสมมุติฐาน ข้อที่ 2 ความยอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบาย, การสื่อสารและการประสานงานความร่วมมือ, การบริหารจัดการ, การติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ไขปัญหา, กำลังซื้อของผู้อยู่อาศัย, นโยบายการอุดหนุนของรัฐ, รูปแบบการวางผังที่อยู่อาศัย, การมีส่วนร่วม มีอิทธิพลต่อกระบวนการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคงในแต่ละขั้นตอน (ข้อสรุปจากการสัมภาษณ์คณะกรรมการสหกรณ์เคหสถานชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ และคณะกรรมการชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ 31 มกราคม 2552)

3.6 นโยบายอุดหนุนของภาครัฐ

นางละดา อำนัคมาตย์ ประธานสหกรณ์ฯ ให้สัมภาษณ์ว่า **"...**นโยบายการอุดหนุนของภาครัฐ ในการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคง ทั้ง 8 ขั้นตอน โดยเฉพาะงบประมาณเงินสินเชื่อที่สมาชิกฯ ขอกู้เพื่อที่อยู่อาศัยจาก สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์การมหาชน (พอช.)ประมาณ 200,000 บาท สมาชิกที่เข้าร่วมโครงการฯ จะต้องออมทรัพย์สมทบ 20 % ของเงินกู้ ดอกเบี้ยร้อยละ 4 ต่อปี ตนเองคิดว่างบประมาณ ดังกล่าว ยังไม่เพียงพอในการสร้างที่อยู่อาศัย อยากให้ พอช .เพิ่มงบประมาณให้มากขึ้น ส่วนการสนับสนุนด้านบุคลากรเพื่อลงทำงานในพื้นที่ร่วมกับคณะทำงานของชุมชน ถือว่ามีความพร้อมค่อนข้างมาก**..."**

นางอวน คันยุไล รองประธานสหกรณ์ฯ นายหลง ผิงปันผง ประธานฝ่ายการศึกษา นายอำนาจ สุริอาสน์ รองประธานฝ่ายก่อสร้าง นางสาวสายสุรีย์ ศรีกุญชร นายสะอาด สมส่วน คณะกรรมการสหกรณ์ฯ เหรัญญิก นายสุทธี วัฒนสาร คณะกรรมการชุมชนฯ นางนัทวรรณ จ่าหนองว้า คณะกรรมการชุมชนฯ ให้สัมภาษณ์ว่า "...สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์การมหาชน (พอช.) ได้สนับสนุนเจ้าหน้าที่เพื่อลงทำงานในพื้นที่ร่วมกับคณะทำงานของชุมชน ในขั้นตอนการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคง ทั้ง 8 ขั้นตอน ทำงานสอดประสานกันเป็นอย่างดี แต่ในด้านงบประมาณสิ้นเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยประมาณ 200,000 บาท สมาชิกที่เข้าร่วมโครงการฯ จะต้องออมทรัพย์สมทบ 20 % ของเงินกู้ ดอกเบี้ย ร้อยละ 4 ต่อปี พวกเราคิดว่างบประมาณ ดังกล่าว ยังน้อยเกินไปไม่เพียงพอกับการสร้างที่อยู่อาศัยเพราะค่าวัสดุ อุปกรณ์มีราคาค่อนข้างสูง อยากให้ พอช . เพิ่มวงเงินสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยให้มากขึ้น **..."**

ผู้วิจัยจึงสรุปผลการศึกษาปัจจัยด้านการอุดหนุนของภาครัฐ ได้ดังนี้

ปัจจัยด้านนโยบายการอุดหนุนของภาครัฐ จากการสัมภาษณ์สามารถสรุปได้ว่า สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์การมหาชน (พอช.) ได้มีการสนับสนุนเจ้าหน้าที่ลงทำงานในพื้นที่ร่วมกับคณะทำงานของชุมชน ในขั้นตอนการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคง ทั้ง 8 ขั้นตอน ทำงานสอดประสานกันเป็นอย่างดี แต่ในด้านงบประมาณสิ้นเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยประมาณ 200,000 บาท ยังน้อยเกินไปยังไม่เพียงพอกับการสร้างที่อยู่อาศัย ต้องเพิ่มวงเงินสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยให้มากขึ้น**..."**

ซึ่งปัจจัยด้านการอุดหนุนของภาครัฐ ถือว่าประสบผลสำเร็จอยู่ในระดับพอใช้ และสอดคล้องกับกับสมมุติฐาน ข้อที่ 1 การดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคง 8 ขั้นตอน มีแนวโน้มประสบผลสำเร็จ และสมมุติฐาน ข้อที่ 2 ความยอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบาย,การสื่อสารและการประสานงานความร่วมมือ, การบริหารจัดการ, การติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ไขปัญหา, กำลังซื้อของผู้อยู่อาศัย, นโยบายการอุดหนุนของรัฐ, รูปแบบการวางผังที่อยู่อาศัย, การมีส่วนร่วม มีอิทธิพลต่อกระบวนการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคงในแต่ละขั้นตอน (ข้อสรุปจากการสัมภาษณ์คณะกรรมการสหกรณ์เคหสถานชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ และคณะกรรมการชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ 31 มกราคม 2552)

3.7 รูปแบบการวางผังที่อยู่อาศัย

นางละดา อำนัคมาตย์ ประธานสหกรณ์ฯ ให้สัมภาษณ์ว่า **"...**รูปแบบการวางผังที่อยู่อาศัย ในการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคง ทั้ง 8 ขั้นตอน โดยเฉพาะขั้นตอนการร่วมวางผัง สร้างแปลน มีสมาชิกที่เข้าร่วมโครงการฯ บางคนไม่เห็นด้วยกับรูปแบบการวางผังที่อยู่อาศัย ดังกล่าว เพราะพื้นที่ใช้สอยค่อนข้างคับแคบครอบครัวมีลูกหลานหลายคน สถาปนิกของสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์การมหาชน (พอช.) ทำความเข้าใจกับสมาชิกฯว่า พื้นที่อยู่อาศัยมีอยู่อย่างจำกัด จึงมีความจำเป็นต้องออกแบบผังที่อยู่อาศัยให้สอดคล้องกับสินเชื่อที่สมาชิกฯ ขอกู้ อีกทั้ง สามารถรองรับจำนวนสมาชิกที่เข้าร่วมโครงการฯ ได้ทุกคน และถูกต้องตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคารของกรุงเทพมหานคร **...**"

นางอวน คันยุไล รองประธานสหกรณ์ฯ นายหลง ผิงปันผง ประธานฝ่ายการศึกษา นายอำนาจ สุริอาสน์ รองประธานฝ่ายก่อสร้าง นางสาวสายสุรีย์ ศรีกุญชร นายสะอาด สมส่วน คณะกรรมการสหกรณ์ฯ เหรัญญิก นายสุทธี วัฒนสาร คณะกรรมการชุมชนฯ นางนัทวรรณ จ่าหนองว้า คณะกรรมการชุมชนฯ ให้สัมภาษณ์ว่า "...สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์การมหาชน (พอช.) ได้ส่งสถาปนิกลงทำงานในพื้นที่ร่วมออกแบบผังที่อยู่อาศัยร่วมกับคณะทำงานของชุมชน แต่การรูปแบบการวางผังที่อยู่อาศัย ไม่ตรงใจสมาชิกที่เข้าร่วมโครงการมากนัก เพราะพื้นที่ใช้สอยค่อนข้างคับแคบ แต่ในที่สุดสมาชิกทุกคนก็ยอมรับ เพราะมีความจำเป็นต้องออกแบบผังที่อยู่อาศัยให้สอดคล้องกับสินเชื่อที่สมาชิกฯ ขอกู้ อีกทั้ง ต้องออกแบบให้สามารถรองรับจำนวนสมาชิก ที่เข้าร่วมโครงการฯ ได้ทุกคน และถูกต้องตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคารของกรุงเทพมหานคร **...**"

ผู้วิจัยจึงสรุปผลการศึกษาปัจจัยรูปแบบการวางผังที่อยู่อาศัย ได้ดังนี้

ปัจจัยด้านรูปแบบการวางผังที่อยู่อาศัย จากการสัมภาษณ์สามารถสรุปได้ว่า สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์การมหาชน (พอช.) ได้จัดส่งสถาปนิกลงพื้นที่ทำงานร่วมกับคณะทำงานของชุมชนเพื่อร่วมวางรูปแบบการวางผังที่อยู่อาศัย โดยเฉพาะขั้นตอนการร่วม วางผัง สร้างแปลน แต่การรูปแบบการวางผังที่อยู่อาศัย ไม่ตรงใจสมาชิกที่เข้าร่วมโครงการมากนักเพราะพื้นที่ใช้สอย

ค่อนข้างคับแคบ แต่ในที่สุดสมาชิกทุกคนก็ยอมรับ เพราะมีความจำเป็นต้องออกแบบผังที่อยู่อาศัยให้สอดคล้องกับสินเชื่อที่สมาชิกฯ ขอกู้ อีกทั้ง ต้องออกแบบให้สามารถรองรับจำนวนสมาชิกที่เข้าร่วมโครงการฯ ได้ทุกคน และถูกต้องตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคารของกรุงเทพมหานคร

ซึ่งปัจจัยด้านรูปแบบการวางผังที่อยู่อาศัย ถือว่าประสบผลสำเร็จอยู่ในระดับพอใช้ และสอดคล้องกับกับสมมุติฐาน ข้อที่ 1 การดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคง 8 ขั้นตอน มีแนวโน้มประสบผลสำเร็จ และสมมุติฐาน ข้อที่ 2 ความยอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบาย, การสื่อสารและการประสานงานความร่วมมือ, การบริหารจัดการ, การติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ไขปัญหา, กำลังซื้อของผู้อยู่อาศัย, นโยบายการอุดหนุนของรัฐ, รูปแบบการวางผังที่อยู่อาศัย, การมีส่วนร่วม มีอิทธิพลต่อกระบวนการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคงในแต่ละขั้นตอน (ข้อสรุปจากการสัมภาษณ์คณะกรรมการสหกรณ์เคหสถานชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ และคณะกรรมการชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ 31 มกราคม 2552)

3.8 การมีส่วนร่วม

นางละดา อำนัคมาตย์ ประธานสหกรณ์ฯ ให้สัมภาษณ์ว่า **“ ...** การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคง ทั้ง 8 ขั้นตอน สมาชิกในชุมชนเข้ามีส่วนร่วมทุกขั้นตอนโดยเฉพาะขั้นตอนการร่วมสร้างชุมชนที่มั่นคง คนในชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ สถาบันพัฒนาองค์ องค์การมหาชน พอช.และสำนักงานทรัพย์สินฯ เมื่อสมาชิกที่เข้าร่วมโครงการฯ ที่อยู่อาศัยที่มีความมั่นคง ระบบสาธารณูปโภค และสิ่งแวดล้อมที่ดี สมาชิกที่เข้าร่วมโครงการฯ สามารถมีสถานที่เพื่อใช้ในการทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ร่วมกัน เช่น การรวมกลุ่มด้านอาชีพ หรือรวมกลุ่มเยาวชนเพื่อเล่นกีฬา และทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชนด้านอื่น ๆ ตามที่สมาชิกในชุมชนมีความถนัด เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น แต่สมาชิกฯ บางคนเกิดข้อสงสัยว่าการจัดทำกิจกรรมจะใช้งบประมาณจากที่ใด ซึ่งสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์การมหาชน (พอช.) และสำนักงานทรัพย์สินฯ พร้อมให้การสนับสนุนทั้งด้านงบประมาณ และบุคลากรช่วยสนับสนุนในการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น **...”**

นางอวน คันยุไล รองประธานสหกรณ์ฯ นายหลง ผิงปันผง ประธานฝ่ายการศึกษา นายอำนาจ สุริอาสน์ รองประธานฝ่ายก่อสร้าง นางสาวสายสุรีย์ ศรีกุญชร นายสะอาด สมส่วน คณะกรรมการสหกรณ์ฯ เหรัญญิก นายสุทธิ วัฒนสาร คณะกรรมการชุมชนฯ นางนัทวรรณ จ่าหนองว้า คณะกรรมการชุมชนฯ ให้สัมภาษณ์ว่า **“...** การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคง ทั้ง 8 ขั้นตอน สมาชิกในชุมชนให้ความร่วมมือในทุกขั้นตอนโดยเฉพาะขั้นตอนการร่วมสร้างชุมชนที่มั่นคง คนในชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่เป็นประโยชน์เป็นขั้นตอนสุดท้าย ของกระบวนการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคง สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์การมหาชน (พอช.) และสำนักงานทรัพย์สินฯ เพื่อทำความเข้าใจกับสมาชิกในชุมชน เมื่อสมาชิกที่เข้าร่วมโครงการฯ มีที่อยู่อาศัยที่มีความมั่นคง ระบบสาธารณูปโภค และสิ่งแวดล้อมที่ดี

แล้ว สมาชิกที่เข้าร่วมโครงการฯ มีสถานที่เพื่อใช้ในการทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ร่วมกัน เช่น การรวมกลุ่มด้านอาชีพ หรือทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชนด้านอื่น ๆ ตามที่สมาชิกในชุมชนมีความชอบและถนัด แต่การทำกิจกรรม ต้องทำอย่างต่อเนื่อง และจริงจัง ก็จะทำให้ชุมชนมีความเข้มแข็ง สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์การมหาชน(พอช.) และสำนักงานทรัพย์สินฯ พร้อมให้การสนับสนุนทั้งด้านงบประมาณ และบุคลากรที่จะลงมาช่วยสนับสนุนในการจัดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชน เมื่อชุมชนมีการร้องขอมา และจะจัดส่งเจ้าหน้าที่ประสานงานร่วมกับคณะทำงานของชุมชน เพื่อติดตามประเมินการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง ..."

ผู้วิจัยจึงสรุปผลการศึกษาปัจจัยการมีส่วนร่วม ได้ดังนี้

ปัจจัยการมีส่วนร่วม จากการสัมภาษณ์สามารถสรุปได้ว่า สมาชิกในชุมชนเข้ามีส่วนร่วมในการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคง ทั้ง 8 ขั้นตอน สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์การมหาชน (พอช.) และสำนักงานทรัพย์สินฯ พร้อมให้การสนับสนุนทั้งด้านงบประมาณ และบุคลากรที่จะลงมาช่วยสนับสนุนในการจัดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชน เมื่อชุมชนมีการร้องขอมา และจะจัดส่งเจ้าหน้าที่ประสานงานร่วมกับคณะทำงานของชุมชน เพื่อติดตามประเมินการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของสมาชิกในชุมชนให้ดีขึ้น

ซึ่งปัจจัยการมีส่วนร่วม ถือว่าประสบผลสำเร็จอยู่ในระดับพอใช้ และ สอดคล้องกับกับสมมุติฐาน ข้อที่ 1 การดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคง 8 ขั้นตอน มีแนวโน้มประสบผลสำเร็จ และสมมุติฐาน ข้อที่ 2 ความยอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบาย, การสื่อสารและการประสานงานความร่วมมือ, การบริหารจัดการ, การติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ไขปัญหา, กำลังซื้อของผู้อยู่อาศัย, นโยบายการอุดหนุนของรัฐ, รูปแบบการวางผังที่อยู่อาศัย, การมีส่วนร่วม มีอิทธิพลต่อกระบวนการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคงในแต่ละขั้นตอน (ข้อสรุปจากการสัมภาษณ์คณะกรรมการสหกรณ์เคหสถานชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ และคณะกรรมการชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ 31 มกราคม 2552)

<u>ส่วนที่ 4</u> ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของกระบวนการดำเนินโครงการบ้านมั่นคง 8 ขั้นตอน

4.1 ปัจจัยการยอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบายมีความสัมพันธ์กับการทำความเห็นให้ตรงกัน และการสร้างความเป็นเจ้าของโครงการร่วมกัน

นางละดา อำนัคมาตย์ ประธานสหกรณ์ฯ ให้สัมภาษณ์ว่า "...ปัจจัยการยอมรับและเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบายโครงการบ้านมั่นคง มีความสัมพันธ์กับขั้นตอนทำความเห็นให้ตรงกัน และสร้างความเป็นเจ้าของโครงการร่วมกัน เพราะเป็นขั้นแรกของการทำโครงการบ้านมั่นคง สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์การมหาชน (พอช.) ได้มีการชี้แจง และทำความเข้าใจกับสมาชิกฯ ได้รับรู้ถึงขั้นตอนต่าง ๆ ของการทำโครงการบ้านมั่นคง โดยที่สมาชิกเกิดการยอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบายโครงการบ้านมั่นคง และมีความรู้สึกว่าเป็นตนเอง มีส่วนร่วมและเป็น

เจ้าของโครงการฯ ซึ่งโดยส่วนตัวแล้วคิดว่า ปัจจัยการยอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบายมีความสัมพันธ์กับการทำความเห็นให้ตรงกัน และการสร้างความเป็นเจ้าของโครงการร่วมกันมีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับที่ดี...”

นางอวน คันยุไล รองประธานสหกรณ์ฯ นายหลง ผิงปันผง ประธานฝ่ายการศึกษา นายอำนาจ สุริอาสน์ รองประธานฝ่ายก่อสร้าง นางสาวสายสุรีย์ ศรีกุญชร เหรัญญิก นายสะอาด สมส่วน คณะกรรมการสหกรณ์ฯ นายสุทธี วัฒนสาร คณะกรรมการชุมชนฯ นางนัทวรรณ จ่าหนองว้า คณะกรรมการชุมชนฯ ให้สัมภาษณ์ว่า “ ...พวกตนเอง และสมาชิกฯ คิดว่าปัจจัยการยอมรับและเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบายโครงการบ้านมั่นคงกับขั้นตอนทำความเห็นให้ตรงกัน และสร้างความเป็นเจ้าของโครงการร่วมกันมีความสัมพันธ์กัน เพราะขั้นตอนทำความเห็นให้ตรงกัน และสร้างความเป็นเจ้าของโครงการร่วมกันเป็นขั้นแรกของการทำโครงการบ้านมั่นคง ซึ่งสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์การมหาชน (พอช.) ได้มีการชี้แจง และทำความเข้าใจกับสมาชิกฯ ได้รับรู้ถึงขั้นตอนต่าง ๆ ของการทำโครงการบ้านมั่นคง โดยที่สมาชิกเกิดการยอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบายโครงการบ้านมั่นคง และมีความรู้สึกว่าเป็นตนเองมีส่วนร่วมและเป็นเจ้าของโครงการฯ พวกตนคิดว่า ปัจจัยการยอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบายมีความสัมพันธ์กับการทำความเห็นให้ตรงกัน และการสร้างความเป็นเจ้าของโครงการร่วมกัน มีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับที่ดี...”

ผู้วิจัยจึงสรุปผลการศึกษาปัจจัยการยอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบายมีความสัมพันธ์กับการทำความเห็นให้ตรงกัน และการสร้างความเป็นเจ้าของโครงการร่วมกัน ได้ดังนี้

จากการสัมภาษณ์สามารถสรุปได้ว่า ปัจจัยการยอมรับและเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบายโครงการบ้านมั่นคงกับขั้นตอนทำความเห็นให้ตรงกัน และสร้างความเป็นเจ้าของโครงการร่วมกันมีความสัมพันธ์กัน เพราะสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์การมหาชน (พอช.) ได้มีการชี้แจงและทำความเข้าใจกับสมาชิกฯ ได้รับรู้ถึงขั้นตอนต่าง ๆ ของการทำโครงการบ้านมั่นคง โดยที่สมาชิกเกิดการยอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบายโครงการบ้านมั่นคง และมีความรู้สึกว่าเป็นตนเองมีส่วนร่วมและเป็นเจ้าของโครงการฯ ปัจจัยการยอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบายมีความสัมพันธ์กับการทำความเห็นให้ตรงกัน และการสร้างความเป็นเจ้าของโครงการร่วมกัน มีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับกับสมมุติฐาน ข้อที่ 1 การดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคง 8 ขั้นตอน มีแนวโน้มประสบผลสำเร็จ และสมมุติฐาน ข้อที่ 2 ความยอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบาย, การสื่อสารและการประสานงานความร่วมมือ, การบริหารจัดการ, การติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ไขปัญหา, กำลังซื้อของผู้อยู่อาศัย, นโยบายการอุดหนุนของรัฐ, รูปแบบการวางผังที่อยู่อาศัย, การมีส่วนร่วม มีอิทธิพลต่อกระบวนการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคงในแต่ละขั้นตอน (ข้อสรุปจากการสัมภาษณ์คณะกรรมการสหกรณ์เคหสถานชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ และคณะกรรมการชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ 31 มกราคม 2552)

4.2 ปัจจัยการยอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบายมีความสัมพันธ์กับการออมทรัพย์

นางละดา อำนัคมาตย์ ประธานสหกรณ์ฯ ให้สัมภาษณ์ว่า "...ปัจจัยการยอมรับและเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบายโครงการบ้านมั่นคง มีความสัมพันธ์กับขั้นตอนการออมทรัพย์ เพราะเป็นขั้นที่ 2 ของการทำโครงการบ้านมั่นคง สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์การมหาชน (พอช.) ได้มีการชี้แจง และทำความเข้าใจกับสมาชิกฯ ได้รับรู้รายละเอียดขั้นตอนการออมทรัพย์ ว่า (พอช.) มีนโยบายให้สมาชิกในชุมชนกู้เงินสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยดอกเบี้ยต่ำ ร้อยละ 4 ต่อปี แต่มีเงื่อนไขว่าสมาชิกฯ ที่เข้าร่วมโครงการฯ ต้องสมัครเข้าเป็นสมาชิกของสหกรณ์ฯ ก่อน และจะต้องออมทรัพย์กับสหกรณ์ฯ อย่างน้อย 20 % ของวงเงินสินเชื่อที่จะขอกู้เพื่อที่อยู่อาศัยจาก พอช . ประมาณ 200,000 บาท จนสมาชิกฯ เกิดความเข้าใจร่วมกัน โดยที่สมาชิกเข้าใจยอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบายโครงการบ้านมั่นคงมีความสัมพันธ์กับขั้นตอนการออมทรัพย์ ซึ่งโดยส่วนตัวแล้วคิดว่า ปัจจัยการยอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบายกับขั้นตอนการออมทรัพย์มีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับที่ดี..."

นางอวน คันยุไล รองประธานสหกรณ์ฯ นายหลง ผิงปันผง ประธานฝ่ายการศึกษา นายอำนาจ สุริอาสน์ รองประธานฝ่ายก่อสร้าง นางสาวสายสุรีย์ ศรีกุญชร เหรัญญิก นายสะอาด สมส่วน คณะกรรมการสหกรณ์ฯ นายสุทธิ วัฒนสาร คณะกรรมการชุมชนฯ นางนัทวรรณ จ่าหนองว้า คณะกรรมการชุมชนฯ ให้สัมภาษณ์ว่า " ...พวกตนเอง และสมาชิกฯ คิดว่าปัจจัยการยอมรับและเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบายโครงการบ้านมั่นคงกับขั้นตอนการออมทรัพย์มีความสัมพันธ์กัน เพราะสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์การมหาชน (พอช.) ได้ชี้แจงรายละเอียดขั้นตอนการออมทรัพย์ว่า (พอช.) มีนโยบายให้สมาชิกในชุมชนกู้เงินสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยดอกเบี้ยต่ำ ร้อยละ 4 ต่อปี แต่มีเงื่อนไขว่าสมาชิกฯ ที่เข้าร่วมโครงการฯ ต้องสมัครเข้าเป็นสมาชิกของสหกรณ์ฯ ก่อน และจะต้องออมทรัพย์กับสหกรณ์ฯ อย่างน้อย 20 % ของวงเงินสินเชื่อที่จะขอกู้เพื่อที่อยู่อาศัยจาก พอช . ประมาณ 200, 000 บาท จนสมาชิกฯ เกิดความเข้าใจร่วมกัน โดยที่สมาชิกเข้าใจยอมรับและเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบายโครงการบ้านมั่นคงมีความสัมพันธ์กับขั้นตอนการออมทรัพย์ พวกตนคิดว่า ปัจจัยการยอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบายกับขั้นตอนการออมทรัพย์มีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับที่ดี..."

ผู้วิจัยจึงสรุปผลการศึกษาปัจจัยการยอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบายมีความสัมพันธ์กับการออมทรัพย์ ได้ดังนี้

จากการสัมภาษณ์สามารถสรุปได้ว่า ปัจจัยการยอมรับและเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบายโครงการบ้านมั่นคงกับขั้นตอนการออมทรัพย์มีความสัมพันธ์กัน เพราะสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์การมหาชน (พอช.) ได้มีการชี้แจง เพราะสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์การมหาชน (พอช.) ได้ชี้แจงรายละเอียดขั้นตอนการออมทรัพย์ ว่า (พอช.) มีนโยบายให้สมาชิกใน

ชุมชนกู้เงินสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยดอกเบี้ยต่ำ ร้อยละ 4 ต่อปี แต่มีเงื่อนไขว่าสมาชิกฯ ที่เข้าร่วมโครงการฯ ต้องสมัครเข้าเป็นสมาชิกของสหกรณ์ฯ ก่อน และจะต้องออมทรัพย์กับสหกรณ์ฯ อย่างน้อย 20 % ของวงเงินสินเชื่อที่จะขอกู้เพื่อที่อยู่อาศัยจาก พอช . ประมาณ 200,000 บาท จนสมาชิกฯ เกิดความเข้าใจร่วมกัน โดยที่สมาชิกเข้าใจยอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบายโครงการบ้านมั่นคง ปัจจัยการยอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบายมีความสัมพันธ์กับการออมทรัพย์มีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับที่ดี. ซึ่งสอดคล้องกับกับสมมุติฐาน ข้อที่ 1 การดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคง 8 ขั้นตอน มีแนวโน้มประสบผลสำเร็จ และสมมุติฐาน ข้อที่ 2 ความยอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบาย, การสื่อสารและการประสานงานความร่วมมือ, การบริหารจัดการ, การติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ไขปัญหา, กำลังซื้อของผู้อยู่อาศัย, นโยบายการอุดหนุนของรัฐ, รูปแบบการวางผังที่อยู่อาศัย, การมีส่วนร่วม มีอิทธิพลต่อกระบวนการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคงในแต่ละขั้นตอน (ข้อสรุปจากการสัมภาษณ์คณะกรรมการสหกรณ์เคหสถานชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ และคณะกรรมการชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ 31 มกราคม 2552)

4.3 ปัจจัยการยอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบายมีความสัมพันธ์กับการแบ่งงานกันทำ คนในชุมชนมีส่วนร่วม

นางละดา อำนัคมาตย์ ประธานสหกรณ์ฯ ให้สัมภาษณ์ว่า “...ปัจจัยการยอมรับและเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบายโครงการบ้านมั่นคง มีความสัมพันธ์กับขั้นตอนการแบ่งงานกันทำคนในชุมชนมีส่วนร่วม เพราะเป็นขั้นที่ 3 ของการทำโครงการบ้านมั่นคง สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์การมหาชน (พอช.) ได้มีการชี้แจง และทำความเข้าใจกับสมาชิกฯ ได้รับรู้รายละเอียดขั้นตอนการแบ่งงานกันทำคนในชุมชนมีส่วนร่วม ว่า (พอช.) มีนโยบายให้สมาชิกในชุมชนประชุมขั้นตอนการแบ่งงานกันทำ ชาวชุมชนมีส่วนร่วม เพื่อคัดเลือกคณะทำงานฯ จากสมาชิกฯ โดยดูความรู้ ความชำนาญ และประสบการณ์ของสมาชิกในชุมชนเป็นหลัก เช่น ตำแหน่งประธานฯ ดูจากสภาวะการเป็นผู้นำ เสียสละ ชื่อสัตย์ อย่างนี้เป็นต้น เพื่อต้องการให้สมาชิกในชุมชนได้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการชุมชนของตนเอง จนสมาชิกฯ เกิดความเข้าใจร่วมกัน โดยที่สมาชิกเข้าใจยอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบายโครงการบ้านมั่นคง มีความสัมพันธ์กับขั้นตอนการการแบ่งงานกันทำคนในชุมชน มีส่วนร่วม ซึ่งโดยส่วนตัวแล้วคิดว่า ปัจจัยการยอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบายกับขั้นตอนการแบ่งงานกันทำ คนในชุมชนมีส่วนร่วม มีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับที่ดี...”

นางอวน คันยุไล รองประธานสหกรณ์ฯ นายหลง ผิงปันผง ประธานฝ่ายการศึกษา นายอำนาจ สุริอาสน์ รองประธานฝ่ายก่อสร้าง นางสาวสายสุรีย์ ศรีกุญชร เหรัญญิก นายสะอาด สมส่วน คณะกรรมการสหกรณ์ฯ นายสุทธี วัฒนสาร คณะกรรมการชุมชนฯ นางนัทวรรณ จ่าหนองว้า คณะกรรมการชุมชนฯ ให้สัมภาษณ์ว่า **“...**พวกตนเอง และสมาชิกฯ คิดว่าปัจจัยการยอมรับและเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบายโครงการบ้านมั่นคงกับขั้นตอนการแบ่งงานกันทำคนในชุมชนมีส่วนร่วมมีความสัมพันธ์กัน เพราะสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์การมหาชน (พอช.) ได้ชี้แจง

รายละเอียดขั้นตอนการแบ่งงานกันทำ คนในชุมชนมีส่วนร่วม ว่า (พอช.) มีนโยบายที่ต้องการให้สมาชิกในชุมชน ได้มีการประชุมการแบ่งงานกันทำ ชาวชุมชนมีส่วนร่วม เพื่อคัดเลือกคณะทำงานฯ จากสมาชิกฯ โดยดูความรู้ ความชำนาญ และประสบการณ์ของสมาชิกในชุมชนเป็นหลัก เช่น ตำแหน่งประธานฯ ดูจากสภาวะการเป็นผู้นำ เสียสละ ซื่อสัตย์ อย่างนี้เป็นต้น เพื่อต้องการให้สมาชิกในชุมชนได้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการชุมชนของตนเอง ได้อย่างยั่งยืน จนสมาชิกฯ เกิดความเข้าใจร่วมกัน โดยที่สมาชิกเข้าใจยอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบายโครงการบ้านมั่นคง มีความสัมพันธ์กับขั้นตอนการการแบ่งงานกันทำคนในชุมชน มีส่วนร่วม ซึ่งพวกตนคิดว่า ปัจจัยการยอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบายกับขั้นตอนการแบ่งงานกันทำ คนในชุมชนมีส่วนร่วม มีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับที่ดี...”

ผู้วิจัยจึงสรุปผลการศึกษาปัจจัยการยอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบายมีความสัมพันธ์กับการแบ่งงานกันทำ คนในชุมชนมีส่วนร่วม ได้ดังนี้

จากการสัมภาษณ์สามารถสรุปได้ว่า ปัจจัยการยอมรับและเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบายโครงการบ้านมั่นคงกับขั้นตอนการแบ่งงานกันทำ คนในชุมชนมีส่วนร่วม มีความสัมพันธ์กัน เพราะสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์การมหาชน (พอช.) ได้มีการชี้แจง เพราะสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์การมหาชน (พอช.) ได้ชี้แจงรายละเอียดขั้นตอนการแบ่งงานกันทำ คนในชุมชนมีส่วนร่วม ว่า (พอช.) มีนโยบายให้สมาชิกในชุมชนให้สมาชิกในชุมชนได้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการชุมชนของตนเอง ได้อย่างยั่งยืน จนสมาชิกฯ เกิดความเข้าใจร่วมกัน โดยที่สมาชิกเข้าใจยอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบายโครงการบ้านมั่นคง มีความสัมพันธ์กับขั้นตอนการการแบ่งงานกันทำคนในชุมชนมีส่วนร่วมอยู่ในระดับที่ดี. ซึ่งสอดคล้องกับกับสมมุติฐาน ข้อที่ 1 การดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคง 8 ขั้นตอน มีแนวโน้มประสบผลสำเร็จ และสมมุติฐาน ข้อที่ 2 ความยอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบาย, การสื่อสารและการประสานงานความร่วมมือ, การบริหารจัดการ, การติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ไขปัญหา, กำลังซื้อของผู้อยู่อาศัย, นโยบายการอุดหนุนของรัฐ, รูปแบบการวางผังที่อยู่อาศัย, การมีส่วนร่วม มีอิทธิพลต่อกระบวนการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคงในแต่ละขั้นตอน (ข้อสรุปจากการสัมภาษณ์คณะกรรมการสหกรณ์เคหสถานชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ และคณะกรรมการชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ 31 มกราคม 2552)

4.4 ปัจจัยการยอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบายมีความสัมพันธ์กับการสำรวจข้อมูลชุมชน

นางละดา อำนัคมาตย์ ประธานสหกรณ์ฯ ให้สัมภาษณ์ว่า “...ปัจจัยการยอมรับและเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบายโครงการบ้านมั่นคง มีความสัมพันธ์กับขั้นตอนการสำรวจข้อมูลชุมชน เพราะเป็นขั้นที่ 4 ของการทำโครงการบ้านมั่นคง สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์การมหาชน (พอช.) ได้มีการชี้แจง และทำความเข้าใจกับสมาชิกฯ ได้รับรู้รายละเอียดขั้นตอนการสำรวจข้อมูลชุมชน ว่า (พอช.) มีนโยบายให้สมาชิกในชุมชน จัดตั้งเป็นทีมสำรวจข้อมูลชุมชนร่วมกัน ลงสำรวจ

ข้อมูลชุมชนพร้อมกัน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้อง ข้อมูลที่ถูกต้องแล้วจะถูกนำไปใช้ในขั้นตอนการพิจารณาสิทธิการอยู่อาศัย จนสมาชิกฯ เกิดความเข้าใจร่วมกัน โดยที่สมาชิกเข้าใจยอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบายโครงการบ้านมั่นคงมีความสัมพันธ์กับขั้นตอนการสำรวจข้อมูลชุมชน ซึ่งโดยส่วนตัวแล้วคิดว่า ปัจจัยการยอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบายกับขั้นตอนการการสำรวจข้อมูลชุมชน มีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับที่ดี..."

นางอวน คันยุไล รองประธานสหกรณ์ฯ นายหลง ผิงปันผง ประธานฝ่ายการศึกษา นายอำนาจ สุริอาสน์ รองประธานฝ่ายก่อสร้าง นางสาวสายสุรีย์ ศรีกุญชร เหรัญญิก นายสะอาด สมส่วน คณะกรรมการสหกรณ์ฯ นายสุทธี วัฒนสาร คณะกรรมการชุมชนฯ นางนัทวรรณ จ่าหนองว้า คณะกรรมการชุมชนฯ ให้สัมภาษณ์ว่า **"...**พวกตนเอง และสมาชิกฯ คิดว่าปัจจัยการยอมรับและเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบายโครงการบ้านมั่นคงกับขั้นตอนการสำรวจข้อมูลชุมชน มีความสัมพันธ์กัน เพราะสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์การมหาชน (พอช.) ได้ชี้แจงรายละเอียดขั้นตอนการสำรวจข้อมูลชุมชน (พอช.) มีนโยบายให้สมาชิกลงสำรวจข้อมูลชุมชนพร้อมกัน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้อง ข้อมูลที่ถูกต้องแล้วจะถูกนำไปใช้ในขั้นตอนการพิจารณาสิทธิการอยู่อาศัยร่วมกัน และสมาชิกฯทุกคนมีส่วนร่วม จนสมาชิกฯ เกิดความเข้าใจร่วมกัน โดยที่สมาชิกเข้าใจยอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบายโครงการบ้านมั่นคงมีความสัมพันธ์กับขั้นตอนการสำรวจข้อมูลชุมชน ซึ่งโดยส่วนตัวแล้วคิดว่าปัจจัยการยอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบายกับขั้นตอนการสำรวจข้อมูลชุมชน มีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับที่ดี..."

ผู้วิจัยจึงสรุปผลการศึกษาปัจจัยการยอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบายมีความสัมพันธ์กับการสำรวจข้อมูลชุมชน ได้ดังนี้

จากการสัมภาษณ์สามารถสรุปได้ว่า ปัจจัยการยอมรับและเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบายโครงการบ้านมั่นคงกับขั้นตอนการสำรวจข้อมูลชุมชน มีความสัมพันธ์กัน เพราะสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์การมหาชน (พอช.) ได้มีการชี้แจงนโยบายรายละเอียดขั้นตอนการสำรวจข้อมูลชุมชน ให้สมาชิกในชุมชน จัดตั้งเป็นทีมสำรวจข้อมูลชุมชนร่วมกัน ลงสำรวจข้อมูลชุมชนพร้อมกัน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้อง ข้อมูลที่ถูกต้องแล้วจะถูกนำไปใช้ในขั้นตอนการพิจารณาสิทธิการอยู่อาศัย จนสมาชิกฯ เกิดความเข้าใจร่วมกัน โดยที่สมาชิกเข้าใจยอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบายโครงการบ้านมั่นคง ปัจจัยการยอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบายมีความสัมพันธ์กับการการสำรวจข้อมูลชุมชน มีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับที่ดี. ซึ่งสอดคล้องกับกับสมมุติฐาน ข้อที่ 1 การดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคง 8 ขั้นตอน มีแนวโน้มประสบผลสำเร็จ และสมมุติฐาน ข้อที่ 2 ความยอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบาย, การสื่อสารและการประสานงานความร่วมมือ, การบริหารจัดการ, การติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ไขปัญหา, กำลังซื้อของผู้อยู่อาศัย, นโยบายการอุดหนุนของรัฐ, รูปแบบการวางผังที่อยู่อาศัย, การมีส่วนร่วม มีอิทธิพลต่อกระบวนการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคงในแต่ละขั้นตอน (ข้อสรุปจากการสัมภาษณ์

คณะกรรมการสหกรณ์เคหสถานชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ และคณะกรรมการชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ 31 มกราคม 2552)

4.5 ปัจจัยการยอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบายมีความสัมพันธ์กับการจัดระบบสิทธิในที่อยู่อาศัย

นางละดา อำนัคมาตย์ ประธานสหกรณ์ฯ ให้สัมภาษณ์ว่า "...ปัจจัยการยอมรับและเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบายโครงการบ้านมั่นคง มีความสัมพันธ์กับขั้นตอนการจัดระบบสิทธิในที่อยู่อาศัย เพราะเป็นขั้นที่ 5 ของการทำโครงการบ้านมั่นคง สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์การมหาชน (พอช.) ได้มีการชี้แจงนโยบาย และทำความเข้าใจกับสมาชิกฯ ได้รับรู้รายละเอียดขั้นตอนการการจัดระบบสิทธิในที่อยู่อาศัย โดยตั้งคณะกรรมการร่วมพิจารณาสิทธิการอยู่อาศัยของสมาชิกในชุมชนฯ เพื่อให้เกิดความริสุทธิยุติธรรมต่อสมาชิกที่เข้าร่วมโครงการฯ ทุกคน ข้อมูลที่ถูกต้องแล้วจะถูกนำไปใช้ในขั้นตอนการพิจารณาสิทธิการอยู่อาศัย จนสมาชิกฯ เกิดความเข้าใจร่วมกัน โดยที่สมาชิกเข้าใจยอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบายโครงการบ้านมั่นคงมีความสัมพันธ์กับขั้นตอนการจัดระบบสิทธิในที่อยู่อาศัย ซึ่งโดยส่วนตัวแล้วคิดว่า ปัจจัยการยอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบายกับขั้นตอนการจัดระบบสิทธิในที่อยู่อาศัย มีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับที่ดี..."

นางอวน คันยุไล รองประธานสหกรณ์ฯ นายหลง ผิงปันผง ประธานฝ่ายการศึกษา นายอำนาจ สุริอาสน์ รองประธานฝ่ายก่อสร้าง นางสาวสายสุรีย์ ศรีกุญชร เหรัญญิก นายสะอาด สมส่วน คณะกรรมการสหกรณ์ฯ นายสุทธี วัฒนสาร คณะกรรมการชุมชนฯ นางนัทวรรณ จ่าหนองว้า คณะกรรมการชุมชนฯ ให้สัมภาษณ์ว่า **"...**พวกตนเอง และสมาชิกฯ คิดว่าปัจจัยการยอมรับและเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบายโครงการบ้านมั่นคงกับขั้นตอนการจัดระบบสิทธิในที่อยู่อาศัย มีความสัมพันธ์กัน เพราะสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์การมหาชน (พอช.) ได้ชี้แจงนโยบายรายละเอียดขั้นตอนการจัดระบบสิทธิในที่อยู่อาศัย โดยตั้งคณะกรรมการร่วมพิจารณาสิทธิการอยู่อาศัยของสมาชิกในชุมชนฯ เพื่อให้เกิดความริสุทธิยุติธรรมต่อสมาชิกที่เข้าร่วมโครงการฯ ทุกคน ข้อมูลที่ถูกต้องแล้วจะถูกนำไปใช้ในขั้นตอนการพิจารณาสิทธิการอยู่อาศัย จนสมาชิกฯ เกิดความเข้าใจร่วมกัน โดยที่สมาชิกเข้าใจยอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบายโครงการบ้านมั่นคงมีความสัมพันธ์กับขั้นตอนการจัดระบบสิทธิในที่อยู่อาศัย พวกเราคิดว่า ปัจจัยการยอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบายกับขั้นตอนการจัดระบบสิทธิในที่อยู่อาศัย มีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับที่ดี ..."

ผู้วิจัยจึงสรุปผลการศึกษาปัจจัยการยอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบายมีความสัมพันธ์กับการจัดระบบสิทธิในที่อยู่อาศัย ได้ดังนี้

จากการสัมภาษณ์สามารถสรุปได้ว่า ปัจจัยการยอมรับและเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบายโครงการบ้านมั่นคงกับขั้นตอนการจัดระบบสิทธิในที่อยู่อาศัย มีความสัมพันธ์กัน เพราะ

สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์การมหาชน (พอช.) ได้มีการชี้แจงนโยบายรายละเอียดขั้นตอนการจัดระบบสิทธิ ให้สมาชิกในชุมชนรับรู้ และมีการตั้งคณะกรรมการร่วมพิจารณาสิทธิการอยู่อาศัยของสมาชิกในชุมชนฯ เพื่อให้เกิดความริสุทธิยุติธรรมต่อสมาชิกที่เข้าร่วมโครงการฯ ทุกคน จนสมาชิกฯ เกิดความเข้าใจร่วมกัน โดยที่สมาชิกเข้าใจยอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบายโครงการบ้านมั่นคง ปัจจัยการยอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบายมีความสัมพันธ์กับการการสำรวจข้อมูลชุมชน มีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับที่ดี. ซึ่งสอดคล้องกับกับสมมุติฐาน ข้อที่ 1 การดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคง 8 ขั้นตอน มีแนวโน้มประสบผลสำเร็จ และสมมุติฐาน ข้อที่ 2 ความยอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบาย, การสื่อสารและการประสานงานความร่วมมือ, การบริหารจัดการ, การติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ไขปัญหา, กำลังซื้อของผู้อยู่อาศัย, นโยบายการอุดหนุนของรัฐ, รูปแบบการวางผังที่อยู่อาศัย, การมีส่วนร่วม มีอิทธิพลต่อกระบวนการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคงในแต่ละขั้นตอน (ข้อสรุปจากการสัมภาษณ์คณะกรรมการสหกรณ์เคหสถานชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ และคณะกรรมการชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ 31 มกราคม 2552)

4.6 ปัจจัยการยอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบายมีความสัมพันธ์กับการร่วมวางผัง สร้างแปลน เพื่อปลูกบ้านตามใจผู้อยู่อาศัย

นางละดา อำนัคมาตย์ ประธานสหกรณ์ฯ ให้สัมภาษณ์ว่า “...ปัจจัยการยอมรับและเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบายโครงการบ้านมั่นคง มีความสัมพันธ์กับขั้นตอนการร่วมวางผัง สร้างแปลน เพื่อปลูกบ้านตามใจผู้อยู่อาศัย เพราะเป็นขั้นที่ 6 ของการทำโครงการบ้านมั่นคง สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์การมหาชน (พอช.) ได้มีการประชุมสมาชิกฯ เพื่อร่วมทำประชาวิจารณ์รูปแบบการวางผัง สร้างแปลน เพื่อปลูกบ้านตามใจผู้อยู่อาศัย การออกแบบวางผังที่อยู่อาศัย รูปแบบที่อยู่อาศัยเป็นบ้านทาวน์ 2 ชั้นครึ่ง พื้นที่ใช้สอยประมาณ **3.5×7** เมตร โดยมีถนนในซอยกว้างประมาณ 4 เมตร สมาชิกฯ เกิดความเข้าใจร่วมกัน โดยที่สมาชิกเข้าใจยอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบายโครงการบ้านมั่นคงมีความสัมพันธ์กับขั้นตอนการร่วมวางผัง สร้างแปลน เพื่อปลูกบ้านตามใจผู้อยู่อาศัย ซึ่งโดยส่วนตัวแล้วคิดว่า ปัจจัยการยอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบายกับขั้นตอนการร่วมวางผัง สร้างแปลน เพื่อปลูกบ้านตามใจผู้อยู่อาศัย มีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับที่ดี...”

นางอวน คันยุไล รองประธานสหกรณ์ฯ นายหลง ผิงปันผง ประธานฝ่ายการศึกษา นายอำนาจ สุริอาสน์ รองประธานฝ่ายก่อสร้าง นางสาวสายสุรีย์ ศรีกุญชร เหรัญญิก นายสะอาด สมส่วน คณะกรรมการสหกรณ์ฯ นายสุทธี วัฒนสาร คณะกรรมการชุมชนฯ นางนัทวรรณ จ่าหนองว้า คณะกรรมการชุมชนฯ ให้สัมภาษณ์ว่า **“...**พวกตนเอง และสมาชิกฯ คิดว่าปัจจัยการยอมรับและเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบายโครงการบ้านมั่นคงกับขั้นตอนการร่วมวางผัง สร้างแปลน เพื่อปลูกบ้านตามใจผู้อยู่อาศัย มีความสัมพันธ์กัน เพราะสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์การมหาชน (พอช.) ได้จัดประชุมสมาชิกฯ เพื่อร่วมทำประชาวิจารณ์รูปแบบการวางผัง สร้างแปลน

เพื่อปลูกบ้านตามใจผู้อยู่อาศัย การออกแบบวางผังที่อยู่อาศัย รูปแบบที่อยู่อาศัยเป็นบ้านทาวน์ 2 ชั้นครึ่ง พื้นที่ใช้สอยประมาณ **3.5×7** เมตร สมาชิกฯ เกิดความเข้าใจร่วมกัน โดยที่สมาชิกเข้าใจยอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบายโครงการบ้านมั่นคงมีความสัมพันธ์กับขั้นตอนการร่วมวางผัง สร้างแปลน เพื่อปลูกบ้านตามใจผู้อยู่อาศัย พวกเราคิดว่า ปัจจัยการยอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบายกับขั้นตอนการร่วมวางผัง สร้างแปลน เพื่อปลูกบ้านตามใจผู้อยู่อาศัย มีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับที่ดีพอสมควร..."

ผู้วิจัยจึงสรุปผลการศึกษาปัจจัยการยอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบายมีความสัมพันธ์กับการร่วมวางผัง สร้างแปลน เพื่อปลูกบ้านตามใจผู้อยู่อาศัย ได้ดังนี้

จากการสัมภาษณ์สามารถสรุปได้ว่า ปัจจัยการยอมรับและเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบายโครงการบ้านมั่นคงกับขั้นตอนการร่วมวางผัง สร้างแปลน เพื่อปลูกบ้านตามใจผู้อยู่อาศัย มีความสัมพันธ์กัน เพราะสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์การมหาชน (พอช.) ได้ร่วมทำประชาวิจารณ์รูปแบบการวางผัง สร้างแปลน เพื่อปลูกบ้านตามใจผู้อยู่อาศัย การออกแบบวางผังที่อยู่อาศัยกับสมาชิกฯที่เข้าร่วมโครงการ จนได้รูปแบบที่อยู่อาศัยเป็นบ้านทาวน์ 2 ชั้นครึ่ง พื้นที่ใช้สอยประมาณ **3.5*7** เมตร โดยที่สมาชิกเข้าใจยอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบายโครงการบ้านมั่นคงมีความสัมพันธ์กับขั้นตอนการร่วมวางผัง สร้างแปลน เพื่อปลูกบ้านตามใจผู้อยู่ อาศัยมีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับที่ดี. ซึ่งสอดคล้องกับกับสมมุติฐาน ข้อที่ 1 การดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคง 8 ขั้นตอน มีแนวโน้มประสบผลสำเร็จ และสมมุติฐาน ข้อที่ 2 ความยอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบาย, การสื่อสารและการประสานงานความร่วมมือ, การบริหารจัดการ, การติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ไขปัญหา, กำลังซื้อของผู้อยู่อาศัย, นโยบายการอุดหนุนของรัฐ, รูปแบบการวางผังที่อยู่อาศัย, การมีส่วนร่วม มีอิทธิพลต่อกระบวนการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคงในแต่ละขั้นตอน (ข้อสรุปจากการสัมภาษณ์คณะกรรมการสหกรณ์เคหสถานชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ และคณะกรรมการชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ 31 มกราคม 2552)

4.7 ปัจจัยการยอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบายมีความสัมพันธ์กับการร่วมกันสร้างระบบสาธารณูปโภค และการสร้างบ้าน

นางละดา อำนัคมาตย์ ประธานสหกรณ์ฯ ให้สัมภาษณ์ว่า "...ปัจจัยการยอมรับและเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบายโครงการบ้านมั่นคง มีความสัมพันธ์กับขั้นตอนการร่วมกันสร้างระบบสาธารณูปโภค และการสร้างบ้าน เพราะเป็นขั้นที่ 7 ของการทำโครงการบ้านมั่นคง สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์การมหาชน (พอช.) ได้มีการประชุมเพื่อชี้แจงสมาชิกฯ ว่าจัดสรรงบประมาณด้านการพัฒนาระบบสาธารณูปโภคให้กับชุมชนที่เข้าร่วมโครงการบ้านมั่นคงฟรี โดยมีงบประมาณให้ตามจำนวนหลังคาเรือน หลังคาเรือน ละ 25,000 บาท เพื่อนำมาใช้พัฒนาปรับปรุงระบบสาธารณูปโภคในชุมชน เช่น ถนนในซอย ท่อระบายน้ำ เสาไฟฟ้าในชุมชน อาคารอเนกประสงค์ ซึ่งจะวางผังการอยู่อาศัยตามจำนวนสิทธิของสมาชิกที่เข้าร่วมโครงการฯ มาคำนวณหาพื้นที่ที่เหลือ

เพื่อใช้ในการสร้างระบบสาธารณูปโภคในชุมชน ให้เกิดความเหมาะสมกับขนาดพื้นที่ที่มีอยู่อย่างจำกัด สมาชิกฯ เกิดความเข้าใจร่วมกัน โดยที่สมาชิกเข้าใจยอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบายโครงการบ้านมั่นคงมีความสัมพันธ์กับขั้นตอนการร่วมกันสร้างระบบสาธารณูปโภค และการสร้างบ้าน ซึ่งโดยส่วนตัวแล้วคิดว่า ปัจจัยการยอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบายกับขั้นตอนการขั้นตอนการร่วมกันสร้างระบบสาธารณูปโภค และการสร้างบ้าน มีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับที่ดีพอสมควร..."

นางอวน คันยุไล รองประธานสหกรณ์ฯ นายหลง ผิงปันผง ประธานฝ่ายการศึกษา นายอำนาจ สุริอาสน์ รองประธานฝ่ายก่อสร้าง นางสาวสายสุรีย์ ศรีกุญชร เหรัญญิก นายสะอาด สมส่วน คณะกรรมการสหกรณ์ฯ นายสุทธิ วัฒนสาร คณะกรรมการชุมชนฯ นางนัทวรรณ จ่าหนองว้า คณะกรรมการชุมชนฯ ให้สัมภาษณ์ว่า **"...**พวกตนเอง และสมาชิกฯ คิดว่าปัจจัยการยอมรับและเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบายโครงการบ้านมั่นคงกับขั้นตอนการร่วมกันสร้างระบบสาธารณูปโภค และการสร้างบ้าน เพราะเป็นขั้นที่ 7 ของการทำโครงการบ้านมั่นคง สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์การมหาชน (พอช.) ได้มีการประชุมเพื่อชี้แจงสมาชิกฯ ว่าจัดสรรงบประมาณด้านการพัฒนาระบบสาธารณูปโภคให้กับชุมชนที่เข้าร่วมโครงการบ้านมั่นคงฟรี โดยมีงบประมาณให้ตามจำนวนหลังคาเรือน หลังคาเรือน ละ 25,000 บาท เพื่อนำมาใช้พัฒนาปรับปรุงระบบสาธารณูปโภคในชุมชน เช่น ถนนในซอย ท่อระบายน้ำ เสาไฟฟ้าในชุมชน อาคารอเนกประสงค์ การวางผังการอยู่อาศัยตามจำนวนสิทธิของสมาชิกที่เข้าร่วมโครงการฯ เพื่อใช้ในการสร้างระบบสาธารณูปโภคในชุมชน ให้เกิดความเหมาะสมกับขนาดพื้นที่ที่มีอยู่อย่างจำกัด สมาชิกฯ เกิดความเข้าใจร่วมกัน โดยที่สมาชิกเข้าใจยอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบายโครงการบ้านมั่นคงมีความสัมพันธ์กับขั้นตอนการร่วมกันสร้างระบบสาธารณูปโภค และการสร้างบ้าน ซึ่งโดยส่วนตัวแล้วคิดว่า ปัจจัยการยอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบายกับขั้นตอนการขั้นตอนการร่วมกันสร้างระบบสาธารณูปโภค และการสร้างบ้าน มีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับที่ดี..."

ผู้วิจัยจึงสรุปผลการศึกษาปัจจัยการยอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบายมีความสัมพันธ์กับการร่วมกันสร้างระบบสาธารณูปโภค และการสร้างบ้าน ได้ดังนี้

จากการสัมภาษณ์สามารถสรุปได้ว่า ปัจจัยการยอมรับและเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบายโครงการบ้านมั่นคงกับขั้นตอนการร่วมกันสร้างระบบสาธารณูปโภค และการสร้างบ้านมีความสัมพันธ์กัน เพราะสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์การมหาชน (พอช.) ได้ร่วมทำประชาวิจารณ์รูปแบบชี้แจงสมาชิกฯ ว่าได้จัดสรรงบประมาณด้านการพัฒนาระบบสาธารณูปโภคให้กับชุมชนที่เข้าร่วมโครงการบ้านมั่นคงฟรี โดยมีงบประมาณให้ตามจำนวนหลังคาเรือน หลังคาเรือน ละ 25,000 บาท เพื่อนำมาใช้พัฒนาปรับปรุงระบบสาธารณูปโภคในชุมชน เช่น ถนนในซอย ท่อระบายน้ำ เสาไฟฟ้าในชุมชน อาคารอเนกประสงค์ การวางผังการอยู่อาศัยตามจำนวนสิทธิของสมาชิกที่เข้าร่วมโครงการฯ ให้เกิดความเหมาะสมกับขนาดพื้นที่ที่มีอยู่อย่างจำกัด สมาชิกฯ

เกิดความเข้าใจร่วมกัน โดยที่สมาชิกเข้าใจยอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบายโครงการบ้านมั่นคงมีความสัมพันธ์กับขั้นตอนการร่วมกันสร้างระบบสาธารณูปโภค และการสร้างบ้านมีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับที่ดี. ซึ่งสอดคล้องกับกับสมมุติฐาน ข้อที่ 1 การดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคง 8 ขั้นตอน มีแนวโน้มประสบผลสำเร็จ และสมมุติฐาน ข้อที่ 2 ความยอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบาย, การสื่อสารและการประสานงานความร่วมมือ, การบริหารจัดการ, การติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ไขปัญหา, กำลังซื้อของผู้อยู่อาศัย, นโยบายการอุดหนุนของรัฐ, รูปแบบการวางผังที่อยู่อาศัย, การมีส่วนร่วม มีอิทธิพลต่อกระบวนการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคงในแต่ละขั้นตอน (ข้อสรุปจากการสัมภาษณ์คณะกรรมการสหกรณ์เคหสถานชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ และคณะกรรมการชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ 31 มกราคม 2552)

4.8 ปัจจัยการยอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบายมีความสัมพันธ์กับการร่วมสร้างชุมชนที่มั่นคง คนในชุมชนมีส่วนร่วม นางละดา อำนัคมาตย์ ประธานสหกรณ์ฯ ให้สัมภาษณ์ว่า "...ปัจจัยการยอมรับและเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบายโครงการบ้านมั่นคงมีความสัมพันธ์กับขั้นตอนการร่วมกันสร้างชุมชนที่มั่นคง คนในชุมชนมีส่วนร่วม เพราะเป็นขั้นที่ 8 ของการทำโครงการบ้านมั่นคง สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์การมหาชน (พอช.) ได้ทำความเข้าใจกับสมาชิกในชุมชน ให้เกิดความเข้าใจร่วมกันว่า เมื่อการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคงได้ดำเนินงานมาถึงขั้นตอนสุดท้าย จนสมาชิกที่เข้าร่วมโครงการฯ มีที่อยู่อาศัยที่มีความมั่นคง ระบบสาธารณูปโภค และสิ่งแวดล้อมที่ดีแล้ว สมาชิกที่เข้าร่วมโครงการฯ ก็จะสามารถมีสถานที่เพื่อใช้ในการทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ร่วมกัน เช่น การรวมกลุ่ม ด้านอาชีพ หรือรวมกลุ่มเยาวชนเพื่อเล่นกีฬา และทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชนด้านอื่น ๆ ตามที่สมาชิกในชุมชนมีความถนัด แต่การทำกิจกรรม ต้องทำอย่างต่อเนื่อง และจริงจัง ก็จะทำให้ชุมชนมีความเข้มแข็ง ซึ่งสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์การมหาชน (พอช.) และสำนักงานทรัพย์สินฯ ชี้แจงว่า พร้อมให้การสนับสนุนทั้งด้านงบประมาณ และบุคลากรที่จะลงมาช่วยสนับสนุนในการจัดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชน เมื่อชุมชนมีการร้องขอมา และจะส่งเจ้าหน้าที่ประสานงานร่วมกับคณะทำงานของชุมชนเพื่อติดตามประเมินการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ชุมชนมีการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น จนสมาชิกฯ เกิดความเข้าใจร่วมกัน ยอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบายโครงการบ้านมั่นคงมีความสัมพันธ์กับขั้นตอนการร่วมกันสร้างชุมชนที่มั่นคง คนในชุมชนมีส่วนร่วม

ซึ่งโดยส่วนตัวแล้วคิดว่า ปัจจัยการยอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบายกับขั้นตอนการขั้นตอนการร่วมกันสร้างชุมชนที่มั่นคง คนในชุมชนมีส่วนร่วม มีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับปานกลาง..."

นางอวน คันยุไล รองประธานสหกรณ์ฯ นายหลง ผิงปันผง ประธานฝ่ายการศึกษา นายอำนาจ สุริอาสน์ รองประธานฝ่ายก่อสร้าง นางสาวสายสุรีย์ ศรีกุญชร เหรัญญิก นายสะอาด สมส่วน คณะกรรมการสหกรณ์ฯ นายสุทธิ วัฒนสาร คณะกรรมการชุมชนฯ นางนัทวรรณ

จ่าหนองว้า คณะกรรมการชุมชนฯ ให้สัมภาษณ์ว่า **"...**พวกตนเอง และสมาชิกฯ คิดว่าปัจจัยการยอมรับและเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบายโครงการบ้านมั่นคงกับขั้นตอนการร่วมกันสร้างชุมชนที่มั่นคง คนในชุมชนมีส่วนร่วม เพราะสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์การมหาชน (พอช.) ในการทำความเข้าใจกับสมาชิกในชุมชน ให้เกิดความเข้าใจร่วมกันว่า เมื่อการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคงได้ดำเนินงานมาถึงขั้นตอนสุดท้าย สมาชิกที่เข้าร่วมโครงการฯ มีที่อยู่อาศัยที่มีความมั่นคง ระบบสาธารณูปโภค และสิ่งแวดล้อมที่ดีแล้ว สมาชิกฯ ก็จะสามารถมีสถานที่เพื่อใช้ในการทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ร่วมกัน เช่น การรวมกลุ่มด้านอาชีพ หรือรวมกลุ่มเยาวชนเพื่อเล่นกีฬาและทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชนด้านอื่น ๆ ตามที่สมาชิกในชุมชนมีความถนัด แต่การทำกิจกรรม ต้องทำอย่างต่อเนื่อง และจริงจัง ก็จะทำให้ชุมชนมีความเข้มแข็ง ซึ่งสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์การมหาชน (พอช.) และสำนักงานทรัพย์สินฯ ชี้แจงว่า พร้อมให้การสนับสนุนทั้งด้านงบประมาณ และบุคลากรที่จะลงมาช่วยสนับสนุนในการจัดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชน ในการติดตามประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ชุมชนมีการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ซึ่งสมาชิกฯ เกิดความเข้าใจร่วมกัน ยอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบายโครงการบ้านมั่นคงมีความสัมพันธ์กับขั้นตอนการร่วมกันสร้างชุมชนที่มั่นคง คนในชุมชนมีส่วนร่วม ซึ่งพวกเราคิดว่าปัจจัยการยอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบายกับขั้นตอนการขั้นตอนการร่วมกันสร้างชุมชนที่มั่นคง คนในชุมชนมีส่วนร่วม มีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับปานกลาง..."

ผู้วิจัยจึงสรุปผลการศึกษาปัจจัยการยอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบายมีความสัมพันธ์กับการร่วมกันสร้างชุมชนที่มั่นคง คนในชุมชนมีส่วนร่วม ได้ดังนี้

จากการสัมภาษณ์สามารถสรุปได้ว่า ปัจจัยการยอมรับและเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบายโครงการบ้านมั่นคงกับขั้นตอนการร่วมกันสร้างชุมชนที่มั่นคง คนในชุมชนมีส่วนร่วมมีความสัมพันธ์กัน เพราะสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์การมหาชน (พอช.) และสำนักงานทรัพย์สินฯ ชี้แจงว่า พร้อมให้การสนับสนุนทั้งด้านงบประมาณ และบุคลากรที่จะลงมาช่วยสนับสนุนในการจัดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชน ในการติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ชุมชนมีการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ซึ่งสมาชิกฯ เกิดความเข้าใจร่วมกัน ยอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบายโครงการบ้านมั่นคง มีความสัมพันธ์กับขั้นตอนการร่วมกันสร้างชุมชนที่มั่นคง คนในชุมชนมีส่วนร่วม ปัจจัยการยอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบายกับขั้นตอนการขั้นตอนการร่วมกันสร้างชุมชนที่มั่นคง คนในชุมชนมีส่วนร่วม มีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับกับสมมุติฐาน ข้อที่ 1 การดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคง 8 ขั้นตอน มีแนวโน้มประสบผลสำเร็จและสมมุติฐาน ข้อที่ 2 ความยอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบาย, การสื่อสารและการประสานงานความร่วมมือ, การบริหารจัดการ, การติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ไขปัญหา, กำลังซื้อของผู้อยู่อาศัย, นโยบายการอุดหนุนของรัฐ, รูปแบบการวางผังที่อยู่อาศัย, การมีส่วนร่วมมีอิทธิพลต่อกระบวนการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคงในแต่ละขั้นตอน (ข้อสรุปจากการสัมภาษณ์คณะกรรมการสหกรณ์เคหสถานชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ และคณะกรรมการชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ 31 มกราคม 2552)

4.9 ปัจจัยการสื่อสารและการประสานงานความร่วมมือสนับสนุนสอดคล้องกันเป็นอย่างดี มีความสัมพันธ์กับการทำความเห็นให้ตรงกัน และสร้างความเป็นเจ้าของร่วมกัน

นางละดา อำนัคมาตย์ ประธานสหกรณ์ฯ ให้สัมภาษณ์ว่า "...ปัจจัยการสื่อสารและการประสานงานความร่วมมือสนับสนุนสอดคล้องกันเป็นอย่างดีของนโยบายโครงการบ้านมั่นคง มีความสัมพันธ์กับขั้นตอนทำความเห็นให้ตรงกัน และสร้างความเป็นเจ้าของร่วมกัน เพราะเป็นขั้นแรกของการทำโครงการบ้านมั่นคง คณะทำงานฯ ได้มีการประสานความร่วมมือกับสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์การมหาชน (พอช.) ในการทำความเข้าใจกับสมาชิกฯ ให้เกิดความเข้าใจร่วมกันตรงกัน จนสมาชิกเกิดความรู้สึกว่าเป็นตนเองมีส่วนร่วมและเป็นเจ้าของโครงการฯ แสดงให้เห็นว่าปัจจัยการสื่อสารและการประสานงานความร่วมมือสนับสนุนสอดคล้องกันเป็นอย่างดีของนโยบายโครงการบ้านมั่นคง มีความสัมพันธ์กับขั้นตอนการทำความเห็นให้ตรงกัน และสร้างความเป็นเจ้าของร่วมกัน ซึ่งโดยส่วนตัวแล้วคิดว่า ปัจจัยการสื่อสารและการประสานงานความร่วมมือสนับสนุนสอดคล้องกันเป็นอย่างดีของนโยบายบ้านมั่นคงกับขั้นตอนการทำความเห็นให้ตรงกัน และสร้างความเป็นเจ้าของร่วมกัน มีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับที่ดีพอสมควร..."

นางอวน คันยุไล รองประธานสหกรณ์ฯ นายหลง ผิงปันผง ประธานฝ่ายการศึกษา นายอำนาจ สุริอาสน์ รองประธานฝ่ายก่อสร้าง นางสาวสายสุรีย์ ศรีกุญชร เหรัญญิก นายสะอาด สมส่วน คณะกรรมการสหกรณ์ฯ นายสุทธิ วัฒนสาร คณะกรรมการชุมชนฯ นางนัทวรรณ จ่าหนองว้า คณะกรรมการชุมชนฯ ให้สัมภาษณ์ว่า **"...**พวกตนเอง และสมาชิกฯ คิดว่าปัจจัยการยอมรับและเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบายโครงการบ้านมั่นคงกับขั้นตอนการทำความเห็นให้ตรงกันและสร้างความเป็นเจ้าของร่วมกัน เพราะคณะทำงานฯ ได้มีการประสานความร่วมมือกับสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์การมหาชน (พอช.) ในการทำความเข้าใจกับสมาชิกฯ ให้เกิดความเข้าใจร่วมกัน ตรงกัน จนสมาชิกเกิดความรู้สึกว่าเป็นตนเองมีส่วนร่วมและเป็นเจ้าของโครงการฯ แสดงให้เห็นว่าปัจจัยการสื่อสารและการประสานงานความร่วมมือสนับสนุนสอดคล้องกันเป็นอย่างดีของนโยบายโครงการบ้านมั่นคง มีความสัมพันธ์กับขั้นตอนการทำความเห็นให้ตรงกัน และสร้างความเป็นเจ้าของร่วมกัน พวกเราคิดว่า ปัจจัยการสื่อสารและการประสานงานความร่วมมือสนับสนุนสอดคล้องกันเป็นอย่างดีของนโยบายบ้านมั่นคงกับขั้นตอนการทำความเห็นให้ตรงกัน และสร้างความเป็นเจ้าของร่วมกัน มีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับที่ดีพอสมควร..."

ผู้วิจัยจึงสรุปผลการศึกษาปัจจัยการสื่อสารและการประสานงานความร่วมมือสนับสนุนสอดคล้องกันเป็นอย่างดี มีความสัมพันธ์กับขั้นตอนการทำความเห็นให้ตรงกัน และสร้างความเป็นเจ้าของร่วมกัน ได้ดังนี้

จากการสัมภาษณ์สามารถสรุปได้ว่า ปัจจัยการสื่อสารและการประสานงานความร่วมมือสนับสนุนสอดคล้องกันเป็นอย่างดีกับกับขั้นตอนการทำความเห็นให้ตรงกัน และสร้างความเป็นเจ้าของร่วมกัน มีความสัมพันธ์กัน เพราะคณะทำงานฯ ได้มีการประสานความร่วมมือกับสถาบัน

พัฒนาองค์กรชุมชน องค์การมหาชน (พอช.) ในการทำความเข้าใจกับสมาชิกฯ ให้เกิดความเข้าใจร่วมกัน ตรงกัน จนสมาชิกเกิดความรู้สึกว่าเป็นตนเองมีส่วนร่วมและเป็นเจ้าของโครงการฯ แสดงให้เห็นว่าปัจจัยการสื่อสารและการประสานงานความร่วมมือสนับสนุนสอดคล้องกันเป็นอย่างดีของนโยบายโครงการบ้านมั่นคง มีความสัมพันธ์กับขั้นตอนการทำความเห็นให้ตรงกัน และสร้างความเป็นเจ้าของร่วมกัน ระดับที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐาน ข้อที่ 1 การดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคง 8 ขั้นตอน มีแนวโน้มประสบผลสำเร็จ และสมมุติฐาน ข้อที่ 2 ความยอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบาย, การสื่อสารและการประสานงานความร่วมมือ, การบริหารจัดการ, การติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ไขปัญหา, กำลังซื้อของผู้อยู่อาศัย, นโยบายการอุดหนุนของรัฐ, รูปแบบการวางผังที่อยู่อาศัย, การมีส่วนร่วม มีอิทธิพลต่อกระบวนการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคงในแต่ละขั้นตอน (ข้อสรุปจากการสัมภาษณ์คณะกรรมการสหกรณ์เคหสถานชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ และคณะกรรมการชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ 31 มกราคม 2552)

4.10 ปัจจัยการสื่อสารและการประสานความร่วมมือสนับสนุนสอดคล้องกันเป็นอย่างดี มีความสัมพันธ์กับการออมทรัพย์ นางละดา อำนัคมาตย์ ประธานสหกรณ์ฯ ให้สัมภาษณ์ว่า “...ปัจจัยการสื่อสารและการประสานงานความร่วมมือสนับสนุนสอดคล้องกันเป็นอย่างดีของนโยบายโครงการบ้านมั่นคง มีความสัมพันธ์กับการออมทรัพย์ เพราะเป็นขั้นตอนที่สองของการทำโครงการบ้านมั่นคง คณะทำงานฯ ได้มีการประสานความร่วมมือกับสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์การมหาชน (พอช.) ในการทำความเข้าใจกับสมาชิกฯ ในโยบายเงินกู้สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยดอกเบี้ยต่ำ ร้อยละ 4 ต่อปี แต่มีเงื่อนไขว่าสมาชิกฯ ที่เข้าร่วมโครงการฯ ต้องสมัครเข้าเป็นสมาชิกของสหกรณ์ฯ ก่อน และจะต้องออมทรัพย์กับสหกรณ์ฯ อย่างน้อย 20 % ของวงเงินสินเชื่อที่จะขอกู้เพื่อที่อยู่อาศัยจาก พอช . ประมาณ 200, 000 บาท จนสมาชิกฯ เกิดความเข้าใจร่วมกันตรงกัน แสดงให้เห็นว่าปัจจัยการสื่อสารและการประสานงานความร่วมมือสนับสนุนสอดคล้องกันเป็นอย่างดีของนโยบายโครงการบ้านมั่นคง มีความสัมพันธ์กับขั้นตอนการออมทรัพย์

ซึ่งโดยส่วนตัวแล้วคิดว่า ปัจจัยการสื่อสารและการประสานงานความร่วมมือสนับสนุนสอดคล้องกันเป็นอย่างดีของนโยบายบ้านมั่นคงกับขั้นตอนการออมทรัพย์ มีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับที่ดีพอสมควร...”

นางอวน คันยุไล รองประธานสหกรณ์ฯ นายหลง ผิงปันผง ประธานฝ่ายการศึกษา นายอำนาจ สุริอาสน์ รองประธานฝ่ายก่อสร้าง นางสาวสายสุรีย์ ศรีกุญชร เหรัญญิก นายสะอาด สมส่วน คณะกรรมการสหกรณ์ฯ นายสุทธี วัฒนสาร คณะกรรมการชุมชนฯ นางนัทวรรณ จ่าหนองว้า คณะกรรมการชุมชนฯ ให้สัมภาษณ์ว่า **“...**พวกตนเอง และสมาชิกฯ คิดว่าปัจจัยการยอมรับและเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบายโครงการบ้านมั่นคงกับขั้นตอนการออมทรัพย์ เพราะคณะทำงานฯ ได้มีการประสานความร่วมมือกับสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์การมหาชน (พอช.) ในการทำความเข้าใจกับสมาชิกฯ เกี่ยวกับโยบายเงินกู้สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยดอกเบี้ยต่ำ ร้อยละ 4

ต่อปี แต่มีเงื่อนไขว่าสมาชิกฯ ที่เข้าร่วมโครงการฯ ต้องสมัครเข้าเป็นสมาชิกของสหกรณ์ฯ ก่อน และจะต้องออมทรัพย์กับสหกรณ์ฯ อย่างน้อย 20 % ของวงเงินสินเชื่อที่จะขอกู้เพื่อที่อยู่อาศัยจาก พอช . ประมาณ 200, 000 บาท จนสมาชิกฯ เกิดความเข้าใจร่วมกัน ตรงกัน แสดงให้เห็นว่าปัจจัยการสื่อสารและการประสานงานความร่วมมือสนับสนุนสอดคล้องกันเป็นอย่างดีของนโยบายโครงการบ้านมั่นคง มีความสัมพันธ์กับขั้นตอนการออมทรัพย์ ซึ่งพวกเราคิดว่าปัจจัยการสื่อสารและการประสานงานความร่วมมือสนับสนุนสอดคล้องกันเป็นอย่างดีของนโยบายบ้านมั่นคงกับขั้นตอนการออมทรัพย์ มีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับที่ดีพอสมควร..."

ผู้วิจัยจึงสรุปผลการศึกษาปัจจัยการสื่อสารและการประสานงานความร่วมมือสนับสนุนสอดคล้องกันเป็นอย่างดี มีความสัมพันธ์กับขั้นตอนการออมทรัพย์ ได้ดังนี้

จากการสัมภาษณ์สามารถสรุปได้ว่า ปัจจัยการสื่อสารและการประสานงานความร่วมมือสนับสนุนสอดคล้องกันเป็นอย่างดีกับกับขั้นตอนการออมทรัพย์ มีความสัมพันธ์กัน เพราะคณะทำงานฯ ได้มีการประสานความร่วมมือกับสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์การมหาชน (พอช.) ในการทำความเข้าใจกับสมาชิกฯ ให้เกิดความเข้าใจร่วมกัน ตรงกัน แสดงให้เห็นว่าปัจจัยการสื่อสารและการประสานงานความร่วมมือสนับสนุนสอดคล้องกันเป็นอย่างดีของนโยบายโครงการบ้านมั่นคง มีความสัมพันธ์กับขั้นตอนการออมทรัพย์ ระดับที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐาน ข้อที่ 1 การดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคง 8 ขั้นตอน มีแนวโน้มประสบผลสำเร็จ และสมมุติฐาน ข้อที่ 2 ความยอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบาย, การสื่อสารและการประสานงานความร่วมมือ, การบริหารจัดการ, การติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ไขปัญหา, กำลังซื้อของผู้อยู่อาศัย, นโยบายการอุดหนุนของรัฐ, รูปแบบการวางผังที่อยู่อาศัย, การมีส่วนร่วม มีอิทธิพลต่อกระบวนการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคงในแต่ละขั้นตอน (ข้อสรุปจากการสัมภาษณ์คณะกรรมการสหกรณ์เคหสถานชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ และคณะกรรมการชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ 31 มกราคม 2552)

4.11 ปัจจัยการสื่อสารและการประสานความร่วมมือสนับสนุนสอดคล้องกันเป็นอย่างดี มีความสัมพันธ์กับการแบ่งงานกันทำคนในชุมชนมีส่วนร่วม

นางละดา อำนัคมาตย์ ประธานสหกรณ์ฯ ให้สัมภาษณ์ว่า "...ปัจจัยการสื่อสารและการประสานงานความร่วมมือสนับสนุนสอดคล้องกันเป็นอย่างดีของนโยบายโครงการบ้านมั่นคง มีความสัมพันธ์กับการแบ่งงานกันทำคนในชุมชนมีส่วนร่วม เพราะคณะทำงานฯ ได้มีการประสานงานความร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์การมหาชน (พอช.) และสำนักงานทรัพย์สินฯ เพื่อให้เกิดความชัดเจน ในการทำความเข้าใจกับสมาชิกที่เข้าร่วมโครงการฯ ในขั้นตอนการแบ่งงานกันทำ ชาวชุมชนมีส่วนร่วม โดยคัดเลือกคณะทำงานฯ จากสมาชิกฯ โดยดูความรู้ ความชำนาญ และประสบการณ์ของสมาชิกในชุมชนเป็นหลัก เช่น ตำแหน่งประธานฯ ดูจากสภาวะการเป็นผู้นำ เสียสละ ซื่อสัตย์ อย่างนี้เป็นต้น จนเป็นที่พอใจของสมาชิกที่เข้าร่วมประชุมและเกิดความเข้าใจร่วมกัน ตรงกัน แสดงให้เห็นว่าปัจจัยการสื่อสารและการประสานงานความ

ร่วมมือสนับสนุนสอดคล้องกันเป็นอย่างดีของนโยบายโครงการบ้านมั่นคง มีความสัมพันธ์กับขั้นตอนการการแบ่งงานกันทำคนในชุมชนมีส่วนร่วม ซึ่งโดยส่วนตัวแล้วคิดว่า ปัจจัยการสื่อสารและการประสานงานความร่วมมือสนับสนุนสอดคล้องกันเป็นอย่างดีของนโยบายบ้านมั่นคงกับขั้นตอนการแบ่งงานกันทำคนในชุมชนมีส่วนร่วม มีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับที่ดีพอสมควร..."

นางอวน คันยุไล รองประธานสหกรณ์ฯ นายหลง ผิงปันผง ประธานฝ่ายการศึกษา นายอำนาจ สุริอาสน์ รองประธานฝ่ายก่อสร้าง นางสาวสายสุรีย์ ศรีกุญชร เหรัญญิก นายสะอาด สมส่วน คณะกรรมการสหกรณ์ฯ นายสุทธี วัฒนสาร คณะกรรมการชุมชนฯ นางนัทวรรณ จ่าหนองว้า คณะกรรมการชุมชนฯ ให้สัมภาษณ์ว่า **"...**พวกตนเอง และสมาชิกฯ คิดว่าปัจจัยการสื่อสารและการประสานงานความร่วมมือสนับสนุนสอดคล้องกันเป็นอย่างดีของนโยบายบ้านมั่นคงมีความสัมพันธ์กับการแบ่งงานกันทำคนในชุมชนมีส่วนร่วม เพราะคณะทำงานฯ ได้มีการประสานงานความร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์การมหาชน (พอช.) และสำนักงานทรัพย์สินฯ เพื่อทำความเข้าใจกับสมาชิกที่เข้าร่วมโครงการฯ ในขั้นตอนการแบ่งงานกันทำ ชาวชุมชนมีส่วนร่วม โดยคัดเลือกคณะทำงานฯ จากสมาชิกฯ โดยดูความรู้ ความชำนาญ และประสบการณ์ของสมาชิกในชุมชนเป็นหลัก จนเป็นที่พอใจของสมาชิกที่เข้าร่วมประชุม และเกิดความเข้าใจร่วมกัน ตรงกัน แสดงให้เห็นว่าปัจจัยการสื่อสารและการประสานงานความร่วมมือสนับสนุนสอดคล้องกันเป็นอย่างดีของนโยบายโครงการบ้านมั่นคง มีความสัมพันธ์กับขั้นตอนการการแบ่งงานกันทำคนในชุมชนมีส่วนร่วม ซึ่งพวกตนเห็นว่า ปัจจัยการสื่อสารและการประสานงานความร่วมมือสนับสนุนสอดคล้องกันเป็นอย่างดีของนโยบายบ้านมั่นคงกับขั้นตอนการแบ่งงานกันทำคนในชุมชนมีส่วนร่วม มีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับที่ดีพอสมควร..."

ผู้วิจัยจึงสรุปผลการศึกษาปัจจัยการสื่อสารและการประสานงานความร่วมมือสนับสนุนสอดคล้องกันเป็นอย่างดี มีความสัมพันธ์กับขั้นตอนการการแบ่งงานกันทำคนในชุมชนมีส่วนร่วม ได้ดังนี้

จากการสัมภาษณ์สามารถสรุปได้ว่า ปัจจัยการสื่อสารและการประสานงานความร่วมมือสนับสนุนสอดคล้องกันเป็นอย่างดีกับกับขั้นตอนการการแบ่งงานกันทำคนในชุมชนมีส่วนร่วม มีความสัมพันธ์กัน เพราะคณะทำงานฯ ได้มีการประสานความร่วมมือกับสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์การมหาชน (พอช.) ในการทำความเข้าใจกับสมาชิกฯ ให้เกิดความเข้าใจร่วมกัน ตรงกันในขั้นตอนการแบ่งงานกันทำ ชาวชุมชนมีส่วนร่วม โดยคัดเลือกคณะทำงานฯ จากสมาชิกฯ โดยดูความรู้ ความชำนาญ และประสบการณ์ของสมาชิกในชุมชนเป็นหลัก จนเป็นที่พอใจของสมาชิกที่เข้าร่วมประชุม และเกิดความเข้าใจร่วมกัน ตรงกัน แสดงให้เห็นว่าปัจจัยการสื่อสารและการประสานงานความร่วมมือสนับสนุนสอดคล้องกันเป็นอย่างดีของนโยบายโครงการบ้านมั่นคง มีความสัมพันธ์กับขั้นตอนการการแบ่งงานกันทำคนในชุมชนมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐาน ข้อที่ 1 การดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคง 8 ขั้นตอน มีแนวโน้มประสบ

ผลสำเร็จ และสมมุติฐาน ข้อที่ 2 ความยอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบาย, การสื่อสารและการประสานงานความร่วมมือ, การบริหารจัดการ, การติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ไขปัญหา, กำลังซื้อของผู้อยู่อาศัย, นโยบายการอุดหนุนของรัฐ, รูปแบบการวางผังที่อยู่อาศัย, การมีส่วนร่วม มีอิทธิพลต่อกระบวนการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคงในแต่ละขั้นตอน (ข้อสรุปจากการสัมภาษณ์คณะกรรมการสหกรณ์เคหสถานชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ และคณะกรรมการชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ 31 มกราคม 2552)

4.12 ปัจจัยการสื่อสารและการประสานความร่วมมือสนับสนุนสอดคล้องกันเป็นอย่างดี มีความสัมพันธ์กับการสำรวจข้อมูลชุมชน

นางละดา อำนัคมาตย์ ประธานสหกรณ์ฯ ให้สัมภาษณ์ว่า "...ปัจจัยการสื่อสารและการประสานงานความร่วมมือสนับสนุนสอดคล้องกันเป็นอย่างดีของนโยบายโครงการบ้านมั่นคง มีความสัมพันธ์กับการสำรวจข้อมูลชุมชน เพราะเป็นขั้นตอนที่สี่ของการทำโครงการบ้านมั่นคง คณะทำงานฯ ได้มีการประสานความร่วมมือกับสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์การมหาชน (พอช.) ในการทำความเข้าใจกับสมาชิกฯ โดยการจัดตั้งเป็นทีมสำรวจข้อมูลชุมชนร่วมกัน ลงสำรวจข้อมูลชุมชนพร้อมกัน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้อง และเป็นไปอย่างบริสุทธิ์ยุติธรรมกับสมาชิกฯ ที่อาศัยอยู่ในชุมชนทุกคน เพราะการสำรวจข้อมูลชุมชนจะเป็นการสำรวจสิ่งปลูกสร้างที่อยู่ในชุมชนทั้งหมดว่ามีกี่หลังคาเรือน และสภาพสิ่งปลูกสร้างว่าเป็นอย่างไร ผู้อยู่อาศัยอยู่ในพื้นที่นานกี่ปี มีทะเบียนบ้านอยู่ในชุมชนจริง หรือไม่ เพราะข้อมูลที่ได้จากการสำรวจ จะต้องถูกนำมาสรุปร่วมกัน อีกครั้ง ข้อมูลที่ถูกต้องแล้วจะถูกนำไปใช้ในขั้นตอนการพิจารณาสิทธิการอยู่อาศัย และในการกำหนดรูปแบบผังที่อยู่อาศัยตามจำนวนสิทธิการอยู่อาศัยผู้อยู่อาศัยจริง สมาชิกที่เข้าร่วมโครงการฯ ยินดีปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ด้วยดี และเกิดความเข้าใจร่วมกัน ตรงกัน แสดงให้เห็นว่าปัจจัยการสื่อสารและการประสานงานความร่วมมือสนับสนุนสอดคล้องกันเป็นอย่างดีของนโยบายโครงการบ้านมั่นคง มีความสัมพันธ์กับการสำรวจข้อมูลชุมชน ซึ่งโดยส่วนตัวแล้วคิดว่า ปัจจัยการสื่อสารและการประสานงานความร่วมมือสนับสนุนสอดคล้องกันเป็นอย่างดีของนโยบายบ้านมั่นคงกับขั้นตอนการการสำรวจข้อมูลชุมชน มีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับที่ดีพอสมควร..."

นางอวน คันยุไล รองประธานสหกรณ์ฯ นายหลง ผิงปันผง ประธานฝ่ายการศึกษา นายอำนาจ สุริอาสน์ รองประธานฝ่ายก่อสร้าง นางสาวสายสุรีย์ ศรีกุญชร เหรัญญิก นายสะอาด สมส่วน คณะกรรมการสหกรณ์ฯ นายสุทธี วัฒนสาร คณะกรรมการชุมชนฯ นางนัทวรรณ จ่าหนองว้า คณะกรรมการชุมชนฯ ให้สัมภาษณ์ว่า **"...**พวกตนเอง และสมาชิกฯ คิดว่าปัจจัยการยอมรับและเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบายโครงการบ้านมั่นคงกับขั้นตอนการสำรวจข้อมูลชุมชน เพราะคณะทำงานฯ ได้มีการประสานความร่วมมือกับสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์การมหาชน (พอช.) ในการทำความเข้าใจกับสมาชิกฯ โดยการลงสำรวจข้อมูลชุมชนร่วมกัน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้อง และเป็นไปอย่างบริสุทธิ์ยุติธรรมกับสมาชิกฯ ที่อาศัยอยู่ในชุมชนทุกคน เพราะการสำรวจ

ข้อมูลชุมชนจะเป็นการสำรวจสิ่งปลูกสร้างที่อยู่ในชุมชน สภาพสิ่งปลูกสร้างว่าเป็นอย่างไร ผู้อยู่อาศัยอยู่ในพื้นที่นานกี่ปี มีทะเบียนบ้านอยู่ในชุมชนจริง หรือไม่ ข้อมูลที่ถูกต้องแล้วจะถูกนำไปใช้ในขั้นตอนการพิจารณาสิทธิการอยู่อาศัย และในการกำหนดรูปแบบผังที่อยู่อาศัยตามจำนวนสิทธิการอยู่อาศัยผู้อยู่อาศัยจริง สมาชิกที่เข้าร่วมโครงการฯ เกิดความเข้าใจร่วมกัน ตรงกัน แสดงให้เห็นว่าปัจจัยการสื่อสารและการประสานงานความร่วมมือสนับสนุนสอดคล้องกันเป็นอย่างดีของนโยบายโครงการบ้านมั่นคง มีความสัมพันธ์กับขั้นตอนการสำรวจข้อมูลชุมชน ซึ่งพวกเราคิดว่าปัจจัยการสื่อสารและการประสานงานความร่วมมือสนับสนุนสอดคล้องกันเป็นอย่างดีของนโยบายบ้านมั่นคงกับขั้นตอนการสำรวจข้อมูลชุมชน มีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับที่ดีพอสมควร...”

ผู้วิจัยจึงสรุปผลการศึกษาปัจจัยการสื่อสารและการประสานงานความร่วมมือสนับสนุนสอดคล้องกันเป็นอย่างดี มีความสัมพันธ์กับขั้นตอนการออมทรัพย์ ได้ดังนี้

จากการสัมภาษณ์สามารถสรุปได้ว่า ปัจจัยการสื่อสารและการประสานงานความร่วมมือสนับสนุนสอดคล้องกันเป็นอย่างดีกับกับขั้นตอนการสำรวจข้อมูลชุมชน มีความสัมพันธ์กัน เพราะคณะทำงานฯ ได้มีการประสานความร่วมมือกับสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์การมหาชน (พอช.) ได้จัดตั้งทีมสำรวจร่วมกับชุมชน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้อง และเป็นไปอย่างบริสุทธิ์ยุติธรรมกับสมาชิกฯ ที่อาศัยอยู่ในชุมชนทุกคน ข้อมูลที่ถูกต้องแล้วจะถูกนำไปใช้ในขั้นตอนการพิจารณาสิทธิการอยู่อาศัย และในการกำหนดรูปแบบผังที่อยู่อาศัยตามจำนวนสิทธิการอยู่อาศัยผู้อยู่อาศัยจริง จนสมาชิกเกิดความเข้าใจร่วมกัน ตรงกัน แสดงให้เห็นว่าปัจจัยการสื่อสารและการประสานงานความร่วมมือสนับสนุนสอดคล้องกันเป็นอย่างดีของนโยบายโครงการบ้านมั่นคง มีความสัมพันธ์กับขั้นตอนการสำรวจข้อมูลชุมชน ระดับที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐาน ข้อที่ 1 การดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคง 8 ขั้นตอน มีแนวโน้มประสบผลสำเร็จ และสมมุติฐาน ข้อที่ 2 ความยอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบาย, การสื่อสารและการประสานงานความร่วมมือ, การบริหารจัดการ, การติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ไขปัญหา, กำลังซื้อของผู้อยู่อาศัย, นโยบายการอุดหนุนของรัฐ, รูปแบบการวางผังที่อยู่อาศัย, การมีส่วนร่วม มีอิทธิพลต่อกระบวนการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคงในแต่ละขั้นตอน (ข้อสรุปจากการสัมภาษณ์คณะกรรมการสหกรณ์เคหสถานชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ และคณะกรรมการชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ 31 มกราคม 2552)

4.13 ปัจจัยการสื่อสารและการประสานความร่วมมือสนับสนุนสอดคล้องกันเป็นอย่างดี มีความสัมพันธ์กับการจัดระบบสิทธิในที่อยู่อาศัย

นางละดา อำนัคมาตย์ ประธานสหกรณ์ฯ ให้สัมภาษณ์ว่า “...ปัจจัยการสื่อสารและการประสานงานความร่วมมือสนับสนุนสอดคล้องกันเป็นอย่างดีของนโยบายโครงการบ้านมั่นคง มีความสัมพันธ์กับการจัดระบบสิทธิในที่อยู่อาศัย เพราะ คณะทำงานฯ ได้มีการประสานความร่วมมือกับสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์การมหาชน (พอช.) เพื่อร่วมเป็นคณะกรรมการร่วมพิจารณาสิทธิการอยู่อาศัยของสมาชิกในชุมชนฯ เพื่อให้เกิดความบริสุทธิยุติธรรมต่อสมาชิกที่เข้าร่วม

โครงการฯ ทุกคน จนได้ข้อมูลที่ถูกต้องตรงกัน และเป็นที่ยอมรับจากทุกฝ่าย และเกิดความเข้าใจร่วมกัน ตรงกัน แสดงให้เห็นว่าปัจจัยการสื่อสารและการประสานงานความร่วมมือสนับสนุนสอดคล้องกันเป็นอย่างดีของนโยบายโครงการบ้านมั่นคง มีความสัมพันธ์กับการจัดระบบสิทธิในที่อยู่อาศัย ซึ่งโดยส่วนตัวแล้วคิดว่า ปัจจัยการสื่อสารและการประสานงานความร่วมมือสนับสนุนสอดคล้องกันเป็นอย่างดีของนโยบายบ้านมั่นคงกับขั้นตอนการการจัดระบบสิทธิในที่อยู่อาศัย มีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับที่ดีพอสมควร..."

นางอวน คันยุไล รองประธานสหกรณ์ฯ นายหลง ผิงปันผง ประธานฝ่ายการศึกษา นายอำนาจ สุริอาสน์ รองประธานฝ่ายก่อสร้าง นางสาวสายสุรีย์ ศรีกุญชร เหรัญญิก นายสะอาด สมส่วน คณะกรรมการสหกรณ์ฯ นายสุทธี วัฒนสาร คณะกรรมการชุมชนฯ นางนัทวรรณ จ่าหนองว้า คณะกรรมการชุมชนฯ ให้สัมภาษณ์ว่า **"...**พวกตนเอง และสมาชิกฯ คิดว่าปัจจัยการสื่อสารและการประสานงานความร่วมมือสนับสนุนสอดคล้องกันเป็นอย่างดีของนโยบายโครงการบ้านมั่นคงกับขั้นตอนการจัดระบบสิทธิในที่อยู่อาศัย มีความสัมพันธ์กัน เพราะคณะทำงานฯ ได้มีการประสานความร่วมมือกับสถาบันพัฒนาองค์กร*ชุมชน* องค์การมหาชน (พอช.) ในการทำความเข้าใจกับสมาชิกฯ) เพื่อร่วมเป็นคณะกรรมการร่วมพิจารณาสิทธิการอยู่อาศัยของสมาชิกในชุมชนฯ จนเกิดความบริสุทธิยุติธรรม โปร่งใส ต่อสมาชิกที่เข้าร่วมโครงการฯ ทุกคน และเป็นที่ยอมรับจากทุกฝ่าย จนเกิดความเข้าใจร่วมกัน ตรงกัน แสดงให้เห็นว่าปัจจัยการสื่อสารและการประสานงานความร่วมมือสนับสนุนสอดคล้องกันเป็นอย่างดีของนโยบายโครงการบ้านมั่นคง มีความสัมพันธ์กับการจัดระบบสิทธิในที่อยู่อาศัย ซึ่งพวกเราเห็นว่า ปัจจัยการสื่อสารและการประสานงานความร่วมมือสนับสนุนสอดคล้องกันเป็นอย่างดีของนโยบายบ้านมั่นคงกับขั้นตอนการการจัดระบบสิทธิในที่อยู่อาศัย มีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับที่ดีพอสมควร..."

ผู้วิจัยจึงสรุปผลการศึกษาปัจจัยการสื่อสารและการประสานงานความร่วมมือสนับสนุนสอดคล้องกันเป็นอย่างดี มีความสัมพันธ์กับขั้นตอนการการจัดระบบสิทธิในที่อยู่อาศัย ได้ดังนี้

จากการสัมภาษณ์สามารถสรุปได้ว่า ปัจจัยการสื่อสารและการประสานงานความร่วมมือสนับสนุนสอดคล้องกันเป็นอย่างดีกับกับขั้นตอนการจัดระบบสิทธิในที่อยู่อาศัย มีความสัมพันธ์กัน เพราะคณะทำงานฯ ได้มีการประสานความร่วมมือกับสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์การมหาชน (พอช.) เพื่อร่วมเป็นคณะกรรมการร่วมพิจารณาสิทธิการอยู่อาศัยของสมาชิกในชุมชนฯ เพื่อให้เกิดความบริสุทธิยุติธรรมต่อสมาชิกที่เข้าร่วมโครงการฯ ทุกคน เป็นที่ยอมรับจากทุกฝ่าย จนสมาชิกเกิดความเข้าใจร่วมกัน ตรงกัน แสดงให้เห็นว่าปัจจัยการสื่อสารและการประสานงานความร่วมมือสนับสนุนสอดคล้องกันเป็นอย่างดีของนโยบายโครงการบ้านมั่นคง มีความสัมพันธ์กับขั้นตอนการจัดระบบสิทธิในที่อยู่อาศัย ระดับที่ดีพอสมควร ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐาน ข้อที่ 1 การดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคง 8 ขั้นตอน มีแนวโน้มประสบผลสำเร็จ และ

สมมุติฐาน ข้อที่ 2 ความยอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบาย, การสื่อสารและการประสานงานความร่วมมือ, การบริหารจัดการ, การติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ไขปัญหา, กำลังซื้อของผู้อยู่อาศัย, นโยบายการอุดหนุนของรัฐ, รูปแบบการวางผังที่อยู่อาศัย, การมีส่วนร่วมมีอิทธิพลต่อกระบวนการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคงในแต่ละขั้นตอน (ข้อสรุปจากการสัมภาษณ์คณะกรรมการสหกรณ์เคหสถานชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ และคณะกรรมการชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ 31 มกราคม 2552)

4. 14 ปัจจัยการสื่อสารและการประสานความร่วมมือสนับสนุนสอดคล้องกันเป็นอย่างดี มีความสัมพันธ์กับการร่วมวางผัง สร้างแปลน เพื่อปลูกบ้านตามใจผู้อยู่อาศัย

นางละดา อำนัคมาตย์ ประธานสหกรณ์ฯ ให้สัมภาษณ์ว่า "...ปัจจัยการสื่อสารและการประสานงานความร่วมมือสนับสนุนสอดคล้องกันเป็นอย่างดีของนโยบายโครงการบ้านมั่นคง มีความสัมพันธ์กับการร่วมวางผัง สร้างแปลน เพื่อปลูกบ้านตามใจผู้อยู่อาศัย เพราะคณะทำงานฯ ได้ประสานความร่วมมือกับสถาปนิกจากสถาบันพัฒนาองค์ องค์การมหาชน พอช.และสถาปนิกของสำนักงานทรัพย์สินฯ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อตั้งเป็น คณะทำงานร่วม นำรายชื่อสมาชิกที่เข้าร่วมโครงการฯ ที่ลงรายมือชื่อยืนยันสิทธิการอยู่อาศัยของตนเองว่าตามจำนวนที่ถูกต้องแล้ว มาออกแบบวางผังที่อยู่อาศัย ร่วมกับสมาชิกที่เข้าร่วมโครงการฯ ทุกคน การออกแบบวางผังที่อยู่อาศัยสอดคล้องกับสินเชื่อที่สมาชิกฯ ขอกู้ และถูกต้องตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคารของกรุงเทพมหานคร และเป็นที่ยอมรับจากทุกฝ่ายเกิดความเข้าใจร่วมกัน ตรงกัน แสดงให้เห็นว่าปัจจัยการสื่อสารและการประสานงานความร่วมมือสนับสนุนสอดคล้องกันเป็นอย่างดีของนโยบายโครงการบ้านมั่นคง มีความสัมพันธ์กับการร่วมวางผัง สร้างแปลน เพื่อปลูกบ้านตามใจผู้อยู่อาศัย ซึ่งโดยส่วนตัวแล้วคิดว่า ปัจจัยการสื่อสารและการประสานงานความร่วมมือสนับสนุนสอดคล้องกันเป็นอย่างดีของนโยบายบ้านมั่นคงกับการร่วมวางผัง สร้างแปลน เพื่อปลูกบ้านตามใจผู้อยู่อาศัย มีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับที่ดีพอสมควร ..."

นางอวน คันยุไล รองประธานสหกรณ์ฯ นายหลง ผิงปันผง ประธานฝ่ายการศึกษา นายอำนาจ สุริอาสน์ รองประธานฝ่ายก่อสร้าง นางสาวสายสุรีย์ ศรีกุญชร เหรัญญิก นายสะอาด สมส่วน คณะกรรมการสหกรณ์ฯ นายสุทธี วัฒนสาร คณะกรรมการชุมชนฯ นางนัทวรรณ จ่าหนองว้า คณะกรรมการชุมชนฯ ให้สัมภาษณ์ว่า **"...**พวกตนเอง และสมาชิกฯ คิดว่าปัจจัยการสื่อสารและการประสานงานความร่วมมือสนับสนุนสอดคล้องกันเป็นอย่างดีของนโยบายโครงการบ้านมั่นคงกับขั้นตอนการร่วมวางผัง สร้างแปลน เพื่อปลูกบ้านตามใจผู้อยู่อาศัยมีความสัมพันธ์กัน เพราะคณะทำงานฯ ได้ติดต่อประสานความร่วมมือกับสถาปนิกจากสถาบันพัฒนาองค์ องค์การมหาชน พอช.และสถาปนิกของสำนักงานทรัพย์สินฯ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อจัดตั้งเป็นคณะทำงานร่วม นำได้รายชื่อสมาชิกที่เข้าร่วมโครงการฯ ที่ลงรายมือชื่อยืนยันสิทธิการอยู่อาศัยของตนเองว่าตามจำนวนที่ถูกต้องแล้ว มาร่วมออกแบบวางผังที่อยู่อาศัย ร่วมกับสมาชิกที่เข้าร่วมโครงการฯ การออกแบบวางผัง ที่อยู่อาศัย จะสอดคล้องกับสินเชื่อที่สมาชิกฯ ขอกู้ และเป็นที่

ยอมรับจากทุกฝ่ายเกิดความเข้าใจร่วมกัน แสดงให้เห็นว่าปัจจัยการสื่อสารและการประสานงานความร่วมมือสนับสนุนสอดคล้องกันเป็นอย่างดีของนโยบายโครงการบ้านมั่นคง มีความสัมพันธ์กับการร่วมวางผัง สร้างแปลน เพื่อปลูกบ้านตามใจผู้อยู่อาศัย ซึ่งพวกเรามีความเห็นว่า ปัจจัยการสื่อสารและการประสานงานความร่วมมือสนับสนุนสอดคล้องกันเป็นอย่างดีของนโยบายบ้านมั่นคงกับการร่วมวางผัง สร้างแปลน เพื่อปลูกบ้านตามใจผู้อยู่อาศัย มีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับที่ดี ..."

ผู้วิจัยจึงสรุปผลการศึกษาปัจจัยการสื่อสารและการประสานงานความร่วมมือสนับสนุนสอดคล้องกันเป็นอย่างดี มีความสัมพันธ์กับขั้นตอนขั้นตอนการร่วมวางผัง สร้างแปลน เพื่อปลูกบ้านตามใจผู้อยู่อาศัย ได้ดังนี้

จากการสัมภาษณ์สามารถสรุปได้ว่า ปัจจัยการสื่อสารและการประสานงานความร่วมมือสนับสนุนสอดคล้องกันเป็นอย่างดีกับกับขั้นตอนการร่วมวางผัง สร้างแปลน เพื่อปลูกบ้านตามใจผู้อยู่อาศัย มีความสัมพันธ์กัน เพราะคณะทำงานฯ ได้ติดต่อประสานความร่วมมือกับสถาปนิกจากสถาบันพัฒนาองค์ องค์การมหาชน พอช.และสถาปนิกของสำนักงานทรัพย์สินฯ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อจัดตั้งเป็น คณะทำงานร่วม ออกแบบวางผังที่อยู่อาศัย ร่วมกับสมาชิกที่เข้าร่วมโครงการฯ การออกแบบวางผัง ที่อยู่อาศัย จะสอดคล้องกับสินเชื่อที่สมาชิกฯ ขอกู้ ถูกต้องตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคารของกรุงเทพมหานคร และเป็นที่ยอมรับจากทุกฝ่าย แสดงให้เห็นว่าปัจจัยการสื่อสารและการประสานงานความร่วมมือสนับสนุนสอดคล้องกันเป็นอย่างดีของนโยบายโครงการบ้านมั่นคง มีความสัมพันธ์กับขั้นตอนการร่วมวางผัง สร้างแปลน เพื่อปลูกบ้านตามใจผู้อยู่อาศัย ระดับที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐาน ข้อที่ 1 การดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคง 8 ขั้นตอน มีแนวโน้มประสบผลสำเร็จ และสมมุติฐาน ข้อที่ 2 ความยอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบาย , การสื่อสารและการประสานงานความร่วมมือ, การบริหารจัดการ, การติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ไขปัญหา, กำลังซื้อของผู้อยู่อาศัย, นโยบายการอุดหนุนของรัฐ, รูปแบบการวางผังที่อยู่อาศัย, การมีส่วนร่วม มีอิทธิพลต่อกระบวนการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคงในแต่ละขั้นตอน (ข้อสรุปจากการสัมภาษณ์คณะกรรมการสหกรณ์เคหสถานชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ และคณะกรรมการชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ 31 มกราคม 2552)

4.15 ปัจจัยการสื่อสารและการประสานความร่วมมือสนับสนุนสอดคล้องกันเป็นอย่างดี มีความสัมพันธ์กับการร่วมกันสร้างระบบสาธารณูปโภค และการสร้างบ้าน

นางละดา อำนัคมาตย์ ประธานสหกรณ์ฯ ให้สัมภาษณ์ว่า "...ปัจจัยการสื่อสารและการประสานงานความร่วมมือสนับสนุนสอดคล้องกันเป็นอย่างดีของนโยบายโครงการบ้านมั่นคง มีความสัมพันธ์กับการร่วมกันสร้างระบบสาธารณูปโภค และการสร้างบ้าน เพราะคณะทำงาน ได้ประสานความร่วมมือกับสถาปนิกจากสถาบันพัฒนาองค์ องค์การมหาชน พอช.และสถาปนิกของสำนักงานทรัพย์สินฯ จัดตั้งเป็นคณะทำงานร่วมกับคณะทำงานในชุมชนฯ ได้ชี้แจงว่าสถาบันพัฒนาองค์ องค์การมหาชน พอช. ได้จัดสรรงบประมาณด้านการพัฒนาระบบสาธารณูปโภคให้กับชุมชนที่เข้าร่วมโครงการบ้าน

มั่นคงหลังคาเรือน ละ 25,000 บาท เพื่อนำมาใช้พัฒนาปรับปรุงระบบสาธารณูปโภคในชุมชน เช่น ถนนในซอย ท่อระบายน้ำ เสาไฟฟ้าในชุมชน อาคารอเนกประสงค์ ก็จะทำให้สมาชิกในชุมชนได้มีสถานที่ทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชน จนสมาชิกฯ เกิดความเข้าใจร่วมกัน ตรงกัน แสดงให้เห็นว่าปัจจัยการสื่อสารและการประสานงานความร่วมมือสนับสนุนสอดคล้องกันเป็นอย่างดีของนโยบายโครงการบ้านมั่นคง มีความสัมพันธ์กับการร่วมกันสร้างระบบสาธารณูปโภค และการสร้างบ้าน ซึ่งโดยส่วนตัวแล้วคิดว่า ปัจจัยการสื่อสารและการประสานงานความร่วมมือสนับสนุนสอดคล้องกันเป็นอย่างดีของนโยบายบ้านมั่นคงกับการร่วมกันสร้างระบบสาธารณูปโภค และการสร้างบ้าน มีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับที่ดีพอสมควร ..."

นางอวน คันยุไล รองประธานสหกรณ์ฯ นายหลง ผิงปันผง ประธานฝ่ายการศึกษา นายอำนาจ สุริอาสน์ รองประธานฝ่ายก่อสร้าง นางสาวสายสุรีย์ ศรีกุญชร เหรัญญิก นายสะอาด สมส่วน คณะกรรมการสหกรณ์ฯ นายสุทธี วัฒนสาร คณะกรรมการชุมชนฯ นางนัทวรรณ จ่าหนองว้า คณะกรรมการชุมชนฯ ให้สัมภาษณ์ว่า **"...**พวกตนเอง และสมาชิกฯ คิดว่าปัจจัยการสื่อสารและการประสานงานความร่วมมือสนับสนุนสอดคล้องกันเป็นอย่างดีของนโยบายโครงการบ้านมั่นคงกับขั้นตอนการร่วมกันสร้างระบบสาธารณูปโภค และการสร้างบ้าน อาศัยมีความสัมพันธ์กัน เพราะคณะทำงานฯ ได้ติดต่อประสานความร่วมมือกับสถาปนิกจากสถาบันพัฒนาองค์ องค์การมหาชน พอช.และสถาปนิกของสำนักงานทรัพย์สินฯ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อจัดตั้งเป็นคณะทำงานร่วม ได้จัดสรรงบประมาณด้านการพัฒนาระบบสาธารณูปโภคให้กับชุมชนที่เข้าร่วมโครงการบ้านมั่นคงหลังคาเรือน ละ 25,000 บาท ใช้พัฒนาปรับปรุงระบบสาธารณูปโภคในชุมชน เช่น ท่อระบายน้ำ เสาไฟฟ้าในชุมชน ถนนในซอย อาคารอเนกประสงค์ ทำให้สมาชิกในชุมชนได้มีสถานที่ทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ ซึ่งสมาชิกฯ ที่เข้าร่วมประชุม เกิดความเข้าใจร่วมกัน แสดงให้เห็นว่าปัจจัยการสื่อสารและการประสานงานความร่วมมือสนับสนุนสอดคล้องกันเป็นอย่างดีของนโยบายโครงการบ้านมั่นคง มีความสัมพันธ์กับการร่วมกันสร้างระบบสาธารณูปโภค และการสร้างบ้าน ซึ่งโดยส่วนตัวแล้วคิดว่า ปัจจัยการสื่อสารและการประสานงานความร่วมมือสนับสนุนสอดคล้องกันเป็นอย่างดีของนโยบายบ้านมั่นคงกับการร่วมกันสร้างระบบสาธารณูปโภค และการสร้างบ้าน มีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับที่ดีพอสมควร ..."

ผู้วิจัยจึงสรุปผลการศึกษาปัจจัยการสื่อสารและการประสานงานความร่วมมือสนับสนุนสอดคล้องกันเป็นอย่างดี มีความสัมพันธ์กับขั้นตอนการร่วมกันสร้างระบบสาธารณูปโภค และการสร้างบ้าน ได้ดังนี้

จากการสัมภาษณ์สามารถสรุปได้ว่า ปัจจัยการสื่อสารและการประสานงานความร่วมมือสนับสนุนสอดคล้องกันเป็นอย่างดีกับกับขั้นตอนการร่วมกันสร้างระบบสาธารณูปโภค และการสร้างบ้านมีความสัมพันธ์กัน เพราะคณะทำงานฯ ได้ติดต่อประสานความร่วมมือกับสถาปนิกจากสถาบันพัฒนาองค์ องค์การมหาชน พอช.และสถาปนิกของสำนักงานทรัพย์สินฯ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อจัดตั้งเป็นคณะทำงานร่วม ได้จัดสรรงบประมาณด้านการพัฒนาระบบสาธารณูปโภคให้กับ

ชุมชนที่เข้าร่วมโครงการบ้านมั่นคงหลังคาเรือน ละ 25,000 บาท เพื่อนำมาใช้พัฒนาปรับปรุงระบบสาธารณูปโภคในชุมชน เช่น ถนนในซอย ท่อระบายน้ำ เสาไฟฟ้าในชุมชน อาคารอเนกประสงค์ เพื่อให้สมาชิกในชุมชนได้มีสถานที่ทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชน สมาชิกฯ เกิดความเข้าใจร่วมกัน ตรงกัน แสดงให้เห็นว่าปัจจัยการสื่อสารและการประสานงานความร่วมมือสนับสนุนสอดคล้องกันเป็นอย่างดีของนโยบายโครงการบ้านมั่นคง มีความสัมพันธ์กับการร่วมกันสร้างระบบสาธารณูปโภค และการสร้างบ้านระดับที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐาน ข้อที่ 1 การดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคง 8 ขั้นตอน มีแนวโน้มประสบผลสำเร็จ และสมมุติฐาน ข้อที่ 2 ความยอมรับและเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบาย, การสื่อสารและการประสานงานความร่วมมือ, การบริหารจัดการ,การติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ไขปัญหา, กำลังซื้อของผู้อยู่อาศัย, นโยบายการอุดหนุนของรัฐ, รูปแบบการวางผังที่อยู่อาศัย, การมีส่วนร่วม มีอิทธิพลต่อกระบวนการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคงในแต่ละขั้นตอน (ข้อสรุปจากการสัมภาษณ์คณะกรรมการสหกรณ์เคหสถานชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ และคณะกรรมการชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ 31 มกราคม 2552)

4. 16 ปัจจัยการสื่อสารและการประสานความร่วมมือสนับสนุนสอดคล้องกันเป็นอย่างดี มีความสัมพันธ์กับการร่วมกันสร้างชุมชนที่มั่นคง คนในชุมชนมีส่วนร่วม

นางละดา อำนัคมาตย์ ประธานสหกรณ์ฯ ให้สัมภาษณ์ว่า “...ปัจจัยการสื่อสารและการประสานงานความร่วมมือสนับสนุนสอดคล้องกันเป็นอย่างดีของนโยบายโครงการบ้านมั่นคง มีความสัมพันธ์กับการร่วมกันสร้างชุมชนที่มั่นคง คนในชุมชนมีส่วนร่วม เพราะคณะทำงาน ได้ติดต่อประสานความร่วมมือกับสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์การมหาชน (พอช.) และสำนักงานทรัพย์สินฯ ในการทำความเข้าใจกับสมาชิกในชุมชน ว่าเมื่อการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคง ได้ดำเนินงานจนเสร็จสิ้นกระบวนการ สมาชิกที่เข้าร่วมโครงการฯ จะมีอยู่อาศัยที่มีความมั่นคง ระบบสาธารณูปโภค และสิ่งแวดล้อมที่ดีแล้ว สมาชิกที่เข้าร่วมโครงการฯ ก็จะสามารถมีสถานที่เพื่อใช้ในการทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ร่วมกัน เช่น การรวมกลุ่มด้านอาชีพ หรือรวมกลุ่มเยาวชนเพื่อเล่นกีฬา ซึ่งสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์การมหาชน (พอช.) และสำนักงานทรัพย์สินฯ ชี้แจงว่า พร้อมให้การสนับสนุนทั้งด้านงบประมาณ และบุคลากรที่จะลงมาช่วยสนับสนุนในการจัดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชน จนสมาชิกฯ เกิดความเข้าใจร่วมกัน ตรงกัน แสดงให้เห็นว่าปัจจัยการสื่อสารและการประสานงานความร่วมมือสนับสนุนสอดคล้องกันเป็นอย่างดีของนโยบายโครงการบ้านมั่นคง มีความสัมพันธ์กับการร่วมกันสร้างชุมชนที่มั่นคง คนในชุมชนมีส่วนร่วม ซึ่งโดยส่วนตัวแล้วคิดว่า ปัจจัยการสื่อสารและการประสานงานความร่วมมือสนับสนุนสอดคล้องกันเป็นอย่างดีของนโยบายบ้านมั่นคงกับการร่วมกันสร้างชุมชนที่มั่นคง คนในชุมชนมีส่วนร่วม มีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับที่ดีพอสมควร ...”

นางอวน คันยุไล รองประธานสหกรณ์ฯ นายหลง ผิงปันผง ประธานฝ่ายการศึกษา นายอำนาจ สุริอาสน์ รองประธานฝ่ายก่อสร้าง นางสาวสายสุรีย์ ศรีกุญชร เหรัญญิก นายสะอาด สมส่วน คณะกรรมการสหกรณ์ฯ นายสุทธี วัฒนสาร คณะกรรมการชุมชนฯ นางนัทวรรณ

จ่าหนองว้า คณะกรรมการชุมชนฯ ให้สัมภาษณ์ว่า **"...**พวกตนเอง และสมาชิกฯ คิดว่าปัจจัยการสื่อสารและการประสานงานความร่วมมือสนับสนุนสอดคล้องกันเป็นอย่างดีของนโยบายโครงการบ้านมั่นคงกับขั้นตอนการร่วมกันสร้างชุมชนที่มั่นคง คนในชุมชนมีส่วนร่วม อาศัยมีความสัมพันธ์กัน เพราะคณะทำงานฯ ได้ติดต่อประสานความร่วมมือกับสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์การมหาชน (พอช.) และสำนักงานทรัพย์สินฯ ในการทำความเข้าใจกับสมาชิกในชุมชน ว่าเมื่อการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคง ได้ดำเนินงานจนเสร็จสิ้นกระบวนการแล้ว สมาชิกที่เข้าร่วมโครงการฯ จะมีอยู่อาศัยที่มีความมั่นคง ระบบสาธารณูปโภค และสิ่งแวดล้อมที่ดีแล้ว ลูกหลานที่อยู่ในชุมชน ก็จะมีสถานที่เพื่อใช้ในการทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ร่วมกัน เช่น รวมกลุ่มเยาวชนเพื่อเล่นกีฬา และกิจกรรมเป็นประโยชน์ อื่นๆ ซึ่งสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์การมหาชน (พอช.) และสำนักงานทรัพย์สินฯ พร้อมให้การสนับสนุนทั้งด้านงบประมาณ และบุคลากรที่จะลงมาช่วยสนับสนุนในการจัดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชน ซึ่งสมาชิกฯ เกิดความเข้าใจร่วมกัน ตรงกัน แสดงให้เห็นว่าปัจจัยการสื่อสารและการประสานงานความร่วมมือสนับสนุนสอดคล้องกันเป็นอย่างดีของนโยบายโครงการบ้านมั่นคง มีความสัมพันธ์กับการร่วมกันสร้างชุมชนที่มั่นคง คนในชุมชนมีส่วนร่วม ซึ่งพวกเราเห็นว่า ปัจจัยการสื่อสารและการประสานงานความร่วมมือสนับสนุนสอดคล้องกันเป็นอย่างดีของนโยบายบ้านมั่นคงกับการร่วมกันสร้างชุมชนที่มั่นคง คนในชุมชนมีส่วนร่วม มีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับที่ดีพอสมควร ..."

ผู้วิจัยจึงสรุปผลการศึกษาปัจจัยการสื่อสารและการประสานงานความร่วมมือสนับสนุนสอดคล้องกันเป็นอย่างดี มีความสัมพันธ์กับขั้นตอนการร่วมกันสร้างชุมชนที่มั่นคง คนในชุมชนมีส่วนร่วม ได้ดังนี้

จากการสัมภาษณ์สามารถสรุปได้ว่า ปัจจัยการสื่อสารและการประสานงานความร่วมมือสนับสนุนสอดคล้องกันเป็นอย่างดีกับกับขั้นตอนการร่วมกันสร้างชุมชนที่มั่นคง คนในชุมชนมีส่วนร่วม ความสัมพันธ์กัน เพราะคณะทำงานฯ ได้ติดต่อประสานความร่วมมือกับสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์การมหาชน (พอช.) และสำนักงานทรัพย์สินฯ ทำความเข้าใจกับสมาชิกที่เข้าร่วมโครงการฯ จะมีอยู่อาศัยที่มีความมั่นคง ระบบสาธารณูปโภค และสิ่งแวดล้อมที่ดี สามารถมีสถานที่เพื่อใช้ในการทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ร่วมกัน ซึ่งสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์การมหาชน (พอช.) และสำนักงานทรัพย์สินฯ พร้อมให้การสนับสนุนทั้งด้านงบประมาณ และบุคลากรที่จะลงมาช่วยสนับสนุนในการจัดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชน จนสมาชิกฯ เกิดความเข้าใจร่วมกัน ตรงกัน แสดงให้เห็นว่าปัจจัยการสื่อสารและการประสานงานความร่วมมือสนับสนุนสอดคล้องกันเป็นอย่างดีของนโยบายโครงการบ้านมั่นคง มีความสัมพันธ์กับการร่วมกันสร้างชุมชนที่มั่นคง คนในชุมชนมีส่วนร่วม ระดับที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐาน ข้อที่ 1 การดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคง 8 ขั้นตอน มีแนวโน้มประสบผลสำเร็จ และสมมุติฐาน ข้อที่ 2 ความยอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบาย, การสื่อสารและการประสานงานความร่วมมือ, การบริหารจัดการ, การติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ไขปัญหา, กำลังซื้อของผู้อยู่อาศัย, นโยบายการอุดหนุนของรัฐ, รูปแบบ

การวางผังที่อยู่อาศัย, การมีส่วนร่วม มีอิทธิพลต่อกระบวนการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคงในแต่ละขั้นตอน (ข้อสรุปจากการสัมภาษณ์คณะกรรมการสหกรณ์เคหสถานชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ และคณะกรรมการชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ 31 มกราคม 2552)

4.17 ปัจจัยด้านการบริหารจัดการ ของนโยบายมีความสัมพันธ์กับการแบ่งงานกันทำคนในชุมชนมีส่วนร่วม นางละดา อำนัคมาตย์ ประธานสหกรณ์ฯ ให้สัมภาษณ์ว่า "...ปัจจัยด้านการบริหารจัดการ ของนโยบายโครงการบ้านมั่นคง มีความสัมพันธ์กับขั้นตอนการแบ่งงานกันทำคนในชุมชนมีส่วนร่วม เพราะคณะทำงานฯ สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์การมหาชน (พอช.) และสำนักงานทรัพย์สินฯ จัดประชุมขั้นตอนการแบ่งงานกันทำ ชาวชุมชนมีส่วนร่วม ที่ประชุมได้มีการคัดเลือกคณะทำงานฯ จากสมาชิกฯ โดยดูความรู้ ความชำนาญ และประสบการณ์ของสมาชิกในชุมชนเป็นหลัก โดยใช้วิธียกมือโหวตทีละตำแหน่งจนครบจำนวนที่ต้องการ จนเป็นที่พอใจของสมาชิกที่เข้าร่วมประชุม หลังจากนั้นคณะทำงานฯ ทำงานระยะหนึ่ง ได้จัดให้คณะทำงานฯ ไปอบรมศึกษาดูงานที่ชุมชนอื่น ๆ ที่ประสบความสำเร็จในการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคง ว่ามีวิธีการบริหารจัดการชุมชนอย่างไร ถือเป็นสิ่งที่ดีสำหนับชุมชนของเราที่มีโอกาสได้เรียนรู้และเพื่อนำความรู้ที่ได้จากการอบรม ดูงานมาปรับชุมชนของเราให้ดีขึ้น ซึ่งแสดงให้เห็นว่าปัจจัยด้านการบริหารจัดการของนโยบายโครงการบ้านมั่นคง มีความสัมพันธ์กับการการแบ่งงานกันทำคนในชุมชนมีส่วนร่วม ซึ่งโดยส่วนตัวแล้วคิดว่า ปัจจัยด้านการบริหารจัดการ ของนโยบายมีความสัมพันธ์กับการแบ่งงานกันทำคนในชุมชนมีส่วนร่วมมีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับที่ดี..."

นางอวน คันยุไล รองประธานสหกรณ์ฯ นายหลง ผิงปันผง ประธานฝ่ายการศึกษา นายอำนาจ สุริอาสน์ รองประธานฝ่ายก่อสร้าง นางสาวสายสุรีย์ ศรีกุญชร เหรัญญิก นายสะอาด สมส่วน คณะกรรมการสหกรณ์ฯ นายสุทธี วัฒนสาร คณะกรรมการชุมชนฯ นางนัทวรรณ จ่าหนองว้า คณะกรรมการชุมชนฯ ให้สัมภาษณ์ว่า **"...**พวกตนเอง และสมาชิกฯ คิดว่าปัจจัยด้านการบริหารจัดการของนโยบายโครงการบ้านมั่นคงกับขั้นตอนการแบ่งงานกันทำคนในชุมชนมีส่วนร่วม มีความสัมพันธ์กัน คณะทำงานฯ ได้ประสานความร่วมมือกับสถาบันพัฒนาองค์ องค์การมหาชน พอช. สำนักงานทรัพย์สินฯ เพื่อชี้แจงทำความเข้าใจ สมาชิกที่เข้าร่วมประชุม ในขั้นตอนการแบ่งงานกันทำ ชาวชุมชนมีส่วนร่วม ได้มีมติร่วมกันให้มีการคัดเลือกตัวแทนของสมาชิกฯ เพื่อเป็นคณะทำงานฯ โดยดูจากคุณสมบัติด้านความรู้ ความชำนาญ และประสบการณ์ของสมาชิกที่อาศัยอยู่ในชุมชนเป็นหลัก ตามจำนวนที่เหมาะสม สมาชิกในที่ประชุมใช้วิธียกมือโหวตทีละตำแหน่งจนครบจำนวนที่ต้องการ และเป็นที่พอใจของสมาชิกที่เข้าร่วมประชุม หลังจากนั้นคณะทำงานฯ ได้ทำงานระยะหนึ่ง ได้ไปอบรมศึกษาดูงานที่ชุมชนอื่น ๆ ที่ประสบความสำเร็จในการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคง ว่ามีวิธีการบริหารจัดการชุมชนอย่างไร เพื่อช่วยให้คณะทำงานฯ มีโอกาสได้เรียนรู้และ ได้นำความรู้ที่ได้จากการอบรมดูงานมาปรับปรุงพัฒนาชุมชนของเรา พวกเราคิดว่า

ปัจจัยด้านการบริหารจัดการ ของนโยบายมีความสัมพันธ์กับการแบ่งงานกันทำคนในชุมชนมีส่วนร่วมมีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับที่ดี...”

ผู้วิจัยจึงสรุปผลการศึกษาปัจจัยด้านการบริหารจัดการ มีความสัมพันธ์กับขั้นตอนการแบ่งงานกันทำคนในชุมชนมีส่วนร่วม ได้ดังนี้

จากการสัมภาษณ์สามารถสรุปได้ว่า ปัจจัยการด้านการบริหารจัดการกับกับขั้นตอนการแบ่งงานกันทำคนในชุมชนมีส่วนร่วม มีความสัมพันธ์กัน คณะทำงานฯ สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์การมหาชน (พอช.) และสำนักงานทรัพย์สินฯ จัดประชุมขั้นตอนการแบ่งงานกันทำชาวชุมชนมีส่วนร่วม ที่ประชุมได้มีการคัดเลือกคณะทำงานฯ จากสมาชิกฯ และได้จัดให้คณะทำงานฯ ไปอบรมศึกษาดูงานที่ชุมชนอื่น ๆ ที่ประสบความสำเร็จในการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคง ถือเป็นสิ่งที่ดีสำหนับชุมชนของเราที่มีโอกาสได้เรียนรู้และ เพื่อนำความรู้ที่ได้จากการอบรมดูงานมาปรับชุมชนของเราให้ดีขึ้นจนสมาชิกฯ จนเกิดความเข้าใจร่วมกัน ตรงกัน แสดงให้เห็นว่าปัจจัยด้านการบริหารจัดการ ของนโยบายโครงการบ้านมั่นคง มีความสัมพันธ์กับการร่วมกันสร้างชุมชนที่มั่นคง คนในชุมชนมีส่วนร่วม ระดับที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐาน ข้อที่ 1 การดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคง 8 ขั้นตอน มีแนวโน้มประสบผลสำเร็จ และสมมุติฐาน ข้อที่ 2 ความยอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบาย, การสื่อสารและการประสานงานความร่วมมือ, การบริหารจัดการ, การติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ไขปัญหา, กำลังซื้อของผู้อยู่อาศัย, นโยบายการอุดหนุนของรัฐ, รูปแบบการวางผังที่อยู่อาศัย, การมีส่วนร่วม มีอิทธิพลต่อกระบวนการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคงในแต่ละขั้นตอน (ข้อสรุปจากการสัมภาษณ์คณะกรรมการสหกรณ์เคหสถานชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ และคณะกรรมการชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ 31 มกราคม 2552)

4.18 ปัจจัยการติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ปัญหาในแต่ละกระบวนการอย่างเป็นระบบ มีความสัมพันธ์กับการทำความเห็นให้ตรงกัน และสร้างความเป็นเจ้าของร่วมกัน

นางละดา อำนัคมาตย์ ประธานสหกรณ์ฯ ให้สัมภาษณ์ว่า “...ปัจจัยการติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ปัญหาในแต่ละกระบวนการอย่างเป็นระบบมีความสัมพันธ์กับการทำความเห็นให้ตรงกันและสร้างความแป้นเจ้าของร่วมกัน เพราะสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) พอช. ได้มีการวางแผนติดตามประเมินผลในขั้นทำความเห็นให้ตรงกัน และสร้างความเป็นเจ้าของโครงการร่วมกัน โดยการสอบถามจากสมาชิกที่เข้าร่วมประชุม และเปิดโอกาสให้สมาชิกได้ซักถามโดยเจ้าหน้าที่ พอช .ได้ตอบข้อสงสัยของสมาชิกได้อย่างชัดเจน เพื่อเป็นการประเมินว่าสมาชิกฯ ที่เข้าร่วมประชุมมีความเข้าใจการดำเนินโครงการบ้านมั่นคงขั้นตอนทำความเห็นให้ตรงกัน และสร้างความเป็นเจ้าของโครงการร่วมกันหรือไม่ นอกจากนี้ พอช. ยังได้ยังเจ้าหน้าที่ทำความเข้าใจกับสมาชิกฯ อีกหลายครั้ง จนสมาชิกฯ เกิดความเข้าใจร่วมกัน ตรงกัน แสดงให้เห็นว่าปัจจัยการปัจจัยการติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ปัญหาในแต่ละกระบวนการอย่างเป็นระบบ มีความสัมพันธ์กับการทำความเห็นให้ตรงกัน และสร้างความแป้นเจ้าของร่วมกัน ซึ่งโดยส่วนตัวแล้วคิดว่าปัจจัยการ

ติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ปัญหาในแต่ละกระบวนการอย่างเป็นระบบของนโยบายบ้านมั่นคงกับการทำความเห็นให้ตรงกัน และสร้างความแป้นเจ้าของร่วมกัน มีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับที่ดีพอสมควร ..."

นางอวน คันยุไล รองประธานสหกรณ์ฯ นายหลง ผิงปันผง ประธานฝ่ายการศึกษา นายอำนาจ สุริอาสน์ รองประธานฝ่ายก่อสร้าง นางสาวสายสุรีย์ ศรีกุญชร เหรัญญิก นายสะอาด สมส่วน คณะกรรมการสหกรณ์ฯ นายสุทธี วัฒนสาร คณะกรรมการชุมชนฯ นางนัทวรรณ จ่าหนองว้า คณะกรรมการชุมชนฯ ให้สัมภาษณ์ว่า **"...**พวกตนเอง และสมาชิกฯ คิดว่าปัจจัยการติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ปัญหาในแต่ละกระบวนการอย่างเป็นระบบของนโยบายโครงการบ้านมั่นคงกับขั้นตอนการทำความเห็นให้ตรงกัน และสร้างความแป้นเจ้าของร่วมกัน มีความสัมพันธ์กัน เพราะ สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) พอช. ได้มีการวางแผนติดตามประเมินผลในขั้นทำความเห็นให้ตรงกัน และสร้างความเป็นเจ้าของโครงการร่วมกัน โดยการสอบถามจากสมาชิกที่เข้าร่วมประชุม และเปิดโอกาสให้สมาชิกได้ซักถาม โดยเจ้าหน้าที่ พอช .ได้ตอบข้อสงสัยของสมาชิกได้อย่างชัดเจน เพื่อเป็นการประเมินว่าสมาชิกฯ ที่เข้าร่วมประชุมมีความเข้าใจการดำเนินโครงการบ้านมั่นคงขั้นตอนทำความเห็นให้ตรงกัน และสร้างความเป็นเจ้าของโครงการร่วมกันหรือไม่ นอกจากนี้ พอช. ยังได้ยังเจ้าหน้าที่ลงพื้นที่ เพื่อทำความเข้าใจกับสมาชิกฯ ในขั้นตอนดังกล่าว อีกหลายครั้ง จนสมาชิกฯ เกิดความเข้าใจร่วมกัน ตรงกัน แสดงให้เห็นว่าปัจจัยการปัจจัยการติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ปัญหาในแต่ละกระบวนการอย่างเป็นระบบมีความสัมพันธ์กับการทำความเห็นให้ตรงกัน และสร้างความแป้นเจ้าของร่วมกัน ซึ่งโดยส่วนตัวแล้วคิดว่าปัจจัยการติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ปัญหาในแต่ละกระบวนการอย่างเป็นระบบของนโยบายบ้านมั่นคงกับการทำความเห็นให้ตรงกัน และสร้างความแป้นเจ้าของร่วมกัน มีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับที่ดีพอสมควร ..."

ผู้วิจัยจึงสรุปผลการศึกษาปัจจัยการติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ปัญหาในแต่ละกระบวนการอย่างเป็นระบบ มีความสัมพันธ์กับขั้นตอนการทำความเห็นให้ตรงกัน และสร้างความเป็นเจ้าของร่วมกัน ได้ดังนี้

จากการสัมภาษณ์สามารถสรุปได้ว่า ปัจจัยการติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ปัญหาในแต่ละกระบวนการอย่างเป็นระบบ มีความสัมพันธ์กับขั้นตอนการทำความเห็นให้ตรงกัน และสร้างความเป็นเจ้าของร่วมกัน สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) พอช. ได้มีการวางแผนติดตามประเมินผลในขั้นทำความเห็นให้ตรงกัน และสร้างความเป็นเจ้าของโครงการร่วมกัน โดยการสอบถามจากสมาชิกที่เข้าร่วมประชุม และเปิดโอกาสให้สมาชิกได้ซักถาม โดยเจ้าหน้าที่ พอช .ได้ตอบข้อสงสัยของสมาชิกได้อย่างชัดเจน เพื่อเป็นการประเมินผลว่าสมาชิกฯ ที่เข้าร่วมประชุมมีความเข้าใจการดำเนินโครงการบ้านมั่นคงขั้นตอนทำความเห็นให้ตรงกัน และสร้างความเป็นเจ้าของโครงการร่วมกันหรือไม่ นอกจากนี้ พอช. ยังได้ยังเจ้าหน้าที่ลงพื้นที่ เพื่อทำความเข้าใจกับสมาชิกฯ

ในขั้นตอนดังกล่าว จนสมาชิกฯ เกิดความเข้าใจร่วมกัน ตรงกัน แสดงให้เห็นว่าปัจจัยการปัจจัยการติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ปัญหาในแต่ละกระบวนการอย่างเป็นระบบ มีความสัมพันธ์กับการทำความเห็นให้ตรงกัน และสร้างความแป้นเจ้าของร่วมกัน ระดับที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานข้อที่ 1 การดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคง 8 ขั้นตอน มีแนวโน้มประสบผลสำเร็จ และสมมุติฐานข้อที่ 2 ความยอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบาย, การสื่อสารและการประสานงานความร่วมมือ, การบริหารจัดการ, การติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ไขปัญหา, กำลังซื้อของผู้อยู่อาศัย, นโยบายการอุดหนุนของรัฐ, รูปแบบการวางผังที่อยู่อาศัย, การมีส่วนร่วม มีอิทธิพลต่อกระบวนการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคงในแต่ละขั้นตอน (ข้อสรุปจากการสัมภาษณ์คณะกรรมการสหกรณ์เคหสถานชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ และคณะกรรมการชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ 31 มกราคม 2552)

4.19 ปัจจัยการติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ปัญหาในแต่ละกระบวนการอย่างเป็นระบบ มีความสัมพันธ์กับการออมทรัพย์ นางละดา อำนัคมาตย์ ประธานสหกรณ์ฯ ให้สัมภาษณ์ว่า “...ปัจจัยการติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ปัญหาในแต่ละกระบวนการอย่างเป็นระบบมีความสัมพันธ์กับการออมทรัพย์ สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) พอช. ได้มีการติดตามประเมินผลในขั้นตอนการออมทรัพย์ พบว่าปัญหาในการออมทรัพย์ของสมาชิกฯ มีความพร้อมในการออมทรัพย์ไม่เท่าเทียมกัน บางรายประกอบอาชีพค้าขายมีรายได้ไม่แน่นอน บางรายทำงานประจำมีรายแน่นอน จัดให้มีแบ่งกลุ่มย่อย กลุ่มละ 10 คน อาจเป็นเครือญาติ หรือเพื่อนบ้านที่อยู่ละแวกเดียวกัน โดยเลือกหัวหน้ากลุ่มย่อย 1 คน เป็นผู้คอยควบคุมให้สมาชิกในกลุ่มมีการออมอย่างต่อเนื่อง ถ้าสมาชิกรายได้ไม่พร้อมส่งเงินออมทรัพย์เป็นรายเดือนก็ให้ส่งเป็นรายวัน จนสมาชิกฯ เกิดความเข้าใจร่วมกัน ตรงกัน แสดงให้เห็นว่าปัจจัยการปัจจัยการติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ปัญหาในแต่ละกระบวนการอย่างเป็นระบบ มีความสัมพันธ์กับการออมทรัพย์ ซึ่งโดยส่วนตัวแล้วคิดว่าปัจจัยการติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ปัญหาในแต่ละกระบวนการอย่างเป็นระบบองนโยบายบ้านมั่นคงกับการออมทรัพย์ มีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับที่ดีพอสมควร ...”

นางอวน คันยุไล รองประธานสหกรณ์ฯ นายหลง ผิงปันผง ประธานฝ่ายการศึกษา นายอำนาจ สุริอาสน์ รองประธานฝ่ายก่อสร้าง นางสาวสายสุรีย์ ศรีกุญชร เหรัญญิก นายสะอาด สมส่วน คณะกรรมการสหกรณ์ฯ นายสุทธี วัฒนสาร คณะกรรมการชุมชนฯ นางนัทวรรณ จ่าหนองว้า คณะกรรมการชุมชนฯ ให้สัมภาษณ์ว่า **“...**พวกตนเอง และสมาชิกฯ คิดว่าปัจจัยการติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ปัญหาในแต่ละกระบวนการอย่างเป็นระบบของนโยบายโครงการบ้านมั่นคงกับขั้นตอนการออมทรัพย์ มีความสัมพันธ์กัน พอช. พบว่าปัญหาในการออมทรัพย์ของสมาชิกฯ มีความพร้อมในการออมทรัพย์ไม่เท่าเทียมกัน จัดให้มีแบ่งกลุ่มย่อย กลุ่มละ 10 คน อาจเป็นเครือญาติ หรือบ้านที่อยู่ละแวกเดียวกัน โดยเลือกหัวหน้ากลุ่มย่อย 1 คน เป็นผู้คอยควบคุมให้สมาชิกในกลุ่มมีการออมอย่างต่อเนื่อง ถ้าสมาชิกรายได้ไม่พร้อมส่งเงินออมทรัพย์เป็นรายเดือนก็

ให้ส่งเป็นรายวัน จนสมาชิกฯ เกิดความเข้าใจร่วมกัน ตรงกัน แสดงให้เห็นว่าปัจจัยการปัจจัยการติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ปัญหาในแต่ละกระบวนการอย่างเป็นระบบ มีความสัมพันธ์กับการออมทรัพย์ ซึ่งพวกเราคิดว่าปัจจัยการติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ปัญหาในแต่ละกระบวนการอย่างเป็นระบบองนโยบายบ้านมั่นคงกับการออมทรัพย์ มีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับที่ดีพอสมควร ..."

ผู้วิจัยจึงสรุปผลการศึกษาปัจจัยการติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ปัญหาในแต่ละกระบวนการอย่างเป็นระบบ มีความสัมพันธ์กับการออมทรัพย์ ได้ดังนี้

จากการสัมภาษณ์สามารถสรุปได้ว่า ปัจจัยการติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ปัญหาในแต่ละกระบวนการอย่างเป็นระบบ มีความสัมพันธ์กับการออมทรัพย์ สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) พอช. ได้มีการวางแผนติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ปัญหาในแต่ละกระบวนการอย่างเป็นระบบในขั้นการออมทรัพย์ สมาชิกฯ มีความพร้อมในการออมทรัพย์ไม่เท่าเทียมกัน บางรายประกอบอาชีพค้าขายมีรายได้ไม่แน่นอน บางรายทำงานประจำมีรายแน่นอน จัดให้มีแบ่งกลุ่มย่อย กลุ่มละ 10 คน อาจเป็นเครือญาติ หรือเพื่อนบ้านที่อยู่ละแวกเดียวกัน โดยเลือกหัวหน้ากลุ่มย่อย 1 คน เป็นผู้คอยควบคุมให้สมาชิกในกลุ่มมีการออมอย่างต่อเนื่อง ถ้าสมาชิกรายได้ไม่พร้อมส่งเงินออมทรัพย์เป็นรายเดือนก็ให้ส่งเป็นรายวัน จนสมาชิกฯ เกิดความเข้าใจร่วมกัน ตรงกัน แสดงให้เห็นว่าปัจจัยการปัจจัยการติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ปัญหาในแต่ละกระบวนการอย่างเป็นระบบ มีความสัมพันธ์กับการออมทรัพย์ ระดับที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐาน ข้อที่ 1 การดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคง 8 ขั้นตอน มีแนวโน้มประสบผลสำเร็จ และสมมุติฐาน ข้อที่ 2 ความยอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบาย, การสื่อสารและการประสานงานความร่วมมือ, การบริหารจัดการ, การติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ไขปัญหา, กำลังซื้อของผู้อยู่อาศัย, นโยบายการอุดหนุนของรัฐ, รูปแบบการวางผังที่อยู่อาศัย, การมีส่วนร่วม มีอิทธิพลต่อกระบวนการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคงในแต่ละขั้นตอน (ข้อสรุปจากการสัมภาษณ์คณะกรรมการสหกรณ์เคหสถานชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ และคณะกรรมการชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ 31 มกราคม 2552)

4. 20 ปัจจัยการติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ปัญหาในแต่ละกระบวนการอย่างเป็นระบบ มีความสัมพันธ์กับการแบ่งงานกันทำคนในชุมชนมีส่วนร่วม

นางละดา อำนัคมาตย์ ประธานสหกรณ์ฯ ให้สัมภาษณ์ว่า "...ปัจจัยการติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ปัญหาในแต่ละกระบวนการอย่างเป็นระบบมีความสัมพันธ์กับการการแบ่งงานกันทำคนในชุมชนมีส่วนร่วม คณะทำงานชุมชนฯ ได้ทำงานระยะหนึ่งก็ประสบปัญหาความไม่เข้าใจในขอบเขต และรับความรับผิดชอบของตนเอง สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) พอช. ได้แก้ไขปัญหาด้วยการจัดให้คณะทำงานฯ ไปอบรมศึกษาดูงานที่ชุมชนอื่น ๆ ที่ประสบความสำเร็จในการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคง ว่ามีวิธีการบริหารจัดการชุมชนอย่างไร เพื่อช่วยให้

คณะทำงานฯ มีโอกาสได้เรียนรู้และ ได้นำความรู้ที่ได้จากการอบรมดูงานมาปรับปรุงพัฒนาชุมชนของเราให้ดีขึ้น จนเกิดความเข้าใจร่วมกัน ตรงกัน แสดงให้เห็นว่าปัจจัยการปัจจัยการติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ปัญหาในแต่ละกระบวนการอย่างเป็นระบบ มีความสัมพันธ์กับการการแบ่งงานกันทำคนในชุมชน มีส่วนร่วม ซึ่งโดยส่วนตัวแล้วคิดว่าปัจจัยการติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ปัญหาในแต่ละกระบวนการอย่างเป็นระบบองนโยบายบ้านมั่นคงกับการแบ่งงานกันทำคนในชุมชนมีส่วนร่วม มีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับที่ดีพอสมควร ..."

นางอวน คันยุไล รองประธานสหกรณ์ฯ นายหลง ผิงปันผง ประธานฝ่ายการศึกษา นายอำนาจ สุริอาสน์ รองประธานฝ่ายก่อสร้าง นางสาวสายสุรีย์ ศรีกุญชร เหรัญญิก นายสะอาด สมส่วน คณะกรรมการสหกรณ์ฯ นายสุทธี วัฒนสาร คณะกรรมการชุมชนฯ นางนัทวรรณ จ่าหนองว้า คณะกรรมการชุมชนฯ ให้สัมภาษณ์ว่า **"...**พวกตนเอง และสมาชิกฯ คิดว่าปัจจัยการติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ปัญหาในแต่ละกระบวนการอย่างเป็นระบบของนโยบายโครงการบ้านมั่นคงกับขั้นตอนการแบ่งงานกันทำคนในชุมชนมีส่วนร่วม มีความสัมพันธ์กัน เพราะหลังจากที่พวกเราได้ทำงานระยะหนึ่งก็ประสบปัญหาความไม่เข้าใจในหน้าที่ รับความรับผิดชอบของตนเอง สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) พอช. ได้แก้ไขปัญหา ดังกล่าว ด้วยการจัดให้คณะทำงานฯ ไปอบรมศึกษาดูงานตามที่ต่าง ๆ ที่ประสบความสำเร็จในการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคง เพื่อช่วยให้คณะทำงานฯ มีโอกาสได้เรียนรู้และ ได้นำความรู้ที่ได้จากการอบรมดูงานมาปรับปรุงพัฒนาชุมชนของเรา จนเกิดความเข้าใจร่วมกัน ตรงกัน แสดงให้เห็นว่าปัจจัยการปัจจัยการติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ปัญหาในแต่ละกระบวนการอย่างเป็นระบบ มีความสัมพันธ์กับการแบ่งงานกันทำคนในชุมชนมีส่วนร่วม ซึ่งพวกเราคิดว่าปัจจัยการติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ปัญหาในแต่ละกระบวนการอย่างเป็นระบบของนโยบายบ้านมั่นคงกับการแบ่งงานกันทำคนในชุมชนมีส่วนร่วม มีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับที่ดีพอสมควร ..."

ผู้วิจัยจึงสรุปผลการศึกษาปัจจัยการติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ปัญหาในแต่ละกระบวนการอย่างเป็นระบบ มีความสัมพันธ์กับการแบ่งงานกันทำคนในชุมชน มีส่วนร่วม ได้ดังนี้

จากการสัมภาษณ์สามารถสรุปได้ว่าปัจจัยการติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ปัญหาในแต่ละกระบวนการอย่างเป็นระบบกับการแบ่งงานกันทำคนในชุมชน มีส่วนร่วม มีความสัมพันธ์กัน สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) พอช. ได้มีการวางแผนติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ปัญหาในแต่ละกระบวนการอย่างเป็นระบบ ในขั้นการแบ่งงานกันทำคนในชุมชนมีส่วนร่วม จัดให้คณะทำงานฯ ไปอบรมศึกษาดูงานที่ชุมชนต่าง ๆ ที่ประสบความสำเร็จในการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคง เพื่อช่วยให้คณะทำงานฯ มีโอกาสได้เรียนรู้และ ได้นำความรู้ที่ได้จากการอบรมดูงานมาปรับปรุงพัฒนาชุมชนของเราให้ดีขึ้น จนเกิดความเข้าใจร่วมกัน แสดงให้เห็นว่าปัจจัยการปัจจัยการติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ปัญหาในแต่ละกระบวนการอย่างเป็นระบบ มีความสัมพันธ์กับการการแบ่งงานกันทำคนในชุมชนมีส่วนร่วม อยู่ระดับที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับ

สมมุติฐาน ข้อที่ 1 การดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคง 8 ขั้นตอน มีแนวโน้มประสบผลสำเร็จ และสมมุติฐาน ข้อที่ 2 ความยอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบาย, การสื่อสารและการประสานงานความร่วมมือ, การบริหารจัดการ, การติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ไขปัญหา, กำลังซื้อของผู้อยู่อาศัย, นโยบายการอุดหนุนของรัฐ, รูปแบบการวางผังที่อยู่อาศัย, การมีส่วนร่วม มีอิทธิพลต่อกระบวนการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคงในแต่ละขั้นตอน (ข้อสรุปจากการสัมภาษณ์คณะกรรมการสหกรณ์เคหสถานชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ และคณะกรรมการชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ 31 มกราคม 2552)

4.21 ปัจจัยการติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ปัญหาในแต่ละกระบวนการอย่างเป็นระบบ มีความสัมพันธ์กับการสำรวจข้อมูลชุมชน นางละดา อำนัคมาตย์ ประธานสหกรณ์ฯ ให้สัมภาษณ์ว่า "...ปัจจัยการติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ปัญหาในแต่ละกระบวนการอย่างเป็นระบบมีความสัมพันธ์กับการสำรวจข้อมูลชุมชน เพราะการสำรวจข้อมูลชุมชน พบปัญหาในส่วนของผู้อยู่อาศัยไม่อยู่ในพื้นที่ แต่ให้บุคคลอื่นเช่าช่วง ซึ่งไม่เข้าหลักเกณฑ์ที่ประชุมใหญ่กำหนดไว้ สถาบันพัฒนาองค์ องค์การมหาชน พอช. สำนักงานทรัพย์สินฯ ร่วมกับคณะทำงานฯ ได้ไขปัญหาโดยมีหนังสือเชิญเจ้าของบ้าน ดังกล่าว มาชี้แจงความประสงค์ที่จะเข้าร่วมโครงการฯ ซึ่งเจ้าของบ้านยินดีปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ด้วยดี และเกิดความเข้าใจร่วมกัน ตรงกัน แสดงให้เห็นว่าปัจจัยการปัจจัยการติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ปัญหาในแต่ละกระบวนการอย่างเป็นระบบมีความสัมพันธ์กับการสำรวจข้อมูลชุมชน ซึ่งโดยส่วนตัวแล้วคิดว่าปัจจัยการติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ปัญหาในแต่ละกระบวนการอย่างเป็นระบบองนโยบายบ้านมั่นคงกับการสำรวจข้อมูลชุมชน มีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับที่ดีพอสมควร ..."

นางอวน คันยุไล รองประธานสหกรณ์ฯ นายหลง ผิงปันผง ประธานฝ่ายการศึกษา นายอำนาจ สุริอาสน์ รองประธานฝ่ายก่อสร้าง นางสาวสายสุรีย์ ศรีกุญชร เหรัญญิก นายสะอาด สมส่วน คณะกรรมการสหกรณ์ฯ นายสุทธิ วัฒนสาร คณะกรรมการชุมชนฯ นางนัทวรรณ จ่าหนองว้า คณะกรรมการชุมชนฯ ให้สัมภาษณ์ว่า **"...**พวกตนเอง และสมาชิกฯ คิดว่าปัจจัยการติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ปัญหาในแต่ละกระบวนการอย่างเป็นระบบของนโยบายโครงการบ้านมั่นคงกับขั้นตอนการสำรวจข้อมูลชุมชน มีความสัมพันธ์กัน การสำรวจข้อมูลชุมชน พบปัญหาในส่วนของผู้อยู่อาศัยไม่อยู่ในพื้นที่ แต่ให้บุคคลอื่นเช่าช่วง ซึ่งไม่เข้าหลักเกณฑ์ที่ประชุมใหญ่กำหนดไว้ สถาบันพัฒนาองค์ องค์การมหาชน พอช. สำนักงานทรัพย์สินฯ ร่วมกับคณะทำงานฯ ได้แก้ไขปัญหาโดยการมีหนังสือเชิญเจ้าของบ้าน ดังกล่าว มาชี้แจงความประสงค์ที่จะเข้าร่วมโครงการฯ ซึ่งเจ้าของบ้านยินดีปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ด้วยดี และเกิดความเข้าใจร่วมกัน ตรงกัน แสดงให้เห็นว่าปัจจัยการปัจจัยการติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ปัญหาในแต่ละกระบวนการอย่างเป็นระบบ มีความสัมพันธ์กับการสำรวจข้อมูลชุมชน ซึ่งโดยส่วนตัวแล้วคิดว่า

ปัจจัยการติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ปัญหาในแต่ละกระบวนการอย่างเป็นระบบองนโยบายบ้านมั่นคงกับการสำรวจข้อมูลชุมชน มีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับที่ดีพอสมควร ..."

ผู้วิจัยจึงสรุปผลการศึกษาปัจจัยการติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ปัญหาในแต่ละกระบวนการอย่างเป็นระบบ มีความสัมพันธ์กับการสำรวจข้อมูลชุมชน ได้ดังนี้

จากการสัมภาษณ์สามารถสรุปได้ว่า ปัจจัยการติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ปัญหาในแต่ละกระบวนการอย่างเป็นระบบกับการสำรวจข้อมูลชุมชน มีความสัมพันธ์กัน เพราะสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) พอช. ได้มีการวางแผนติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ปัญหาในแต่ละกระบวนการอย่างเป็นระบบ ในขั้นการการสำรวจข้อมูลชุมชน พบว่าผู้อยู่อาศัยไม่อยู่ในพื้นที่ แต่ให้บุคคลอื่นเช่าช่วง ซึ่งไม่เข้าหลักเกณฑ์ที่ประชุมใหญ่กำหนดไว้ สถาบันพัฒนาองค์ องค์การมหาชน พอช. สำนักงานทรัพย์สินฯ ร่วมกับคณะทำงานฯ ได้ไขปัญหาโดยมีหนังสือเชิญเจ้าของบ้านดังกล่าว มาชี้แจงความประสงค์ที่จะเข้าร่วมโครงการฯ ซึ่งเจ้าของบ้านยินดีปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ด้วยดี และเกิดความเข้าใจร่วมกัน ตรงกัน แสดงให้เห็นว่าปัจจัยการปัจจัยการติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ปัญหาในแต่ละกระบวนการอย่างเป็นระบบ มีความสัมพันธ์กับการสำรวจข้อมูลชุมชนอยู่ระดับที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐาน ข้อที่ 1 การดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคง 8 ขั้นตอน มีแนวโน้มประสบผลสำเร็จ และสมมุติฐาน ข้อที่ 2 ความยอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบาย, การสื่อสารและการประสานงานความร่วมมือ, การบริหารจัดการ, การติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ไขปัญหา, กำลังซื้อของผู้อยู่อาศัย, นโยบายการอุดหนุนของรัฐ, รูปแบบการวางผังที่อยู่อาศัย, การมีส่วนร่วม มีอิทธิพลต่อกระบวนการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคงในแต่ละขั้นตอน (ข้อสรุปจากการสัมภาษณ์คณะกรรมการสหกรณ์เคหสถานชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ และคณะกรรมการชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ 31 มกราคม 2552)

4. 22 ปัจจัยการติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ปัญหาในแต่ละกระบวนการอย่างเป็นระบบ มีความสัมพันธ์กับการจัดระบบสิทธิในที่อยู่อาศัย นางละดา อำนัคมาตย์ ประธานสหกรณ์ฯ ให้สัมภาษณ์ว่า "...ปัจจัยการติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ปัญหาในแต่ละกระบวนการอย่างเป็นระบบมีความสัมพันธ์กับการจัดระบบสิทธิในที่อยู่อาศัย คณะทำงานฯ สถาบันพัฒนาองค์ องค์การมหาชน พอช. สำนักงานทรัพย์สินฯ ร่วมเป็นคณะกรรมการพิจารณาสิทธิการอยู่อาศัยของสมาชิกในชุมชนฯ เพื่อแก้ไขปัญหาความไม่เป็นธรรมในขั้นตอนการพิจารณาสิทธิ ให้เกิดความถูกต้อง และบริสุทธิ์ยุติธรรม กับสมาชิกที่เข้าร่วมโครงการทุกคน ขั้นตอนการจัดระบบสิทธิในที่อยู่อาศัยคณะกรรมการฯ ได้นำข้อมูลชุมชนจากการสำรวจที่ถูกต้องตรงกัน และเป็นที่ยอมรับจากทุกฝ่ายแล้ว ก็จะติดประกาศรายชื่อสมาชิกที่ได้สิทธิอยู่อาศัยในโครงการฯ ไว้ที่บอร์ดประชาสัมพันธ์ของชุมชน ให้สมาชิกฯ ได้รับรู้โดยทั่วกัน อย่างน้อย 15 วัน จนสมาชิกฯ เกิดการยอมรับร่วมกัน แสดงให้เห็นว่าปัจจัยการปัจจัยการติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ปัญหาในแต่ละกระบวนการอย่างเป็นระบบ มีความสัมพันธ์กับการจัดระบบสิทธิในที่อยู่อาศัย ซึ่งโดยส่วนตัวแล้วคิดว่าปัจจัย

การติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ปัญหาในแต่ละกระบวนการอย่างเป็นระบบของนโยบายบ้านมั่นคงกับการจัดระบบสิทธิในที่อยู่อาศัย มีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับที่ดีพอสมควร ..."

นางอวน คันยุไล รองประธานสหกรณ์ฯ นายหลง ผิงปันผง ประธานฝ่ายการศึกษา นายอำนาจ สุริอาสน์ รองประธานฝ่ายก่อสร้าง นางสาวสายสุรีย์ ศรีกุญชร เหรัญญิก นายสะอาด สมส่วน คณะกรรมการสหกรณ์ฯ นายสุทธี วัฒนสาร คณะกรรมการชุมชนฯ นางนัทวรรณ จ่าหนองว้า คณะกรรมการชุมชนฯ ให้สัมภาษณ์ว่า **"...**พวกตนเอง และสมาชิกฯ คิดว่าปัจจัยการติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ปัญหาในแต่ละกระบวนการอย่างเป็นระบบของนโยบายโครงการบ้านมั่นคงกับขั้นตอนการจัดระบบสิทธิในที่อยู่อาศัย มีความสัมพันธ์กัน คณะทำงานฯ สถาบันพัฒนาองค์ องค์การมหาชน พอช. สำนักงานทรัพย์สินฯ ร่วมเป็นคณะกรรมการพิจารณาสิทธิการอยู่อาศัยของสมาชิกในชุมชนฯ เพื่อแก้ไขปัญหาความไม่โปร่งใสในขั้นตอนการพิจารณาสิทธิ ให้เกิดความถูกต้อง และบริสุทธิ์ยุติธรรม กับสมาชิกที่เข้าร่วมโครงการทุกคน ขั้นตอนการจัดระบบสิทธิในที่อยู่อาศัยคณะกรรมการฯ จะนำข้อมูลชุมชนจากการสำรวจที่ถูกต้องตรงกัน และเป็นที่ยอมรับจากทุกฝ่ายแล้ว ก็จะติดประกาศรายชื่อสมาชิกที่ได้สิทธิอยู่อาศัยในโครงการฯ ไว้ที่บอร์ดประชาสัมพันธ์ของชุมชน ให้สมาชิกฯ ได้รับรู้โดยทั่วกัน ประมาณ 15 วัน จนสมาชิกฯ เกิดการยอมรับร่วมกัน แสดงให้เห็นว่าปัจจัยการปัจจัยการติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ปัญหาในแต่ละกระบวนการอย่างเป็นระบบ มีความสัมพันธ์กับการจัดระบบสิทธิในที่อยู่อาศัย ซึ่งพวกเราคิดว่าปัจจัยการติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ปัญหาในแต่ละกระบวนการอย่างเป็นระบบของนโยบายบ้านมั่นคงกับการจัดระบบสิทธิในที่อยู่อาศัย มีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับที่ดีพอสมควร ..."

ผู้วิจัยจึงสรุปผลการศึกษาปัจจัยการติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ปัญหาในแต่ละกระบวนการอย่างเป็นระบบ มีความสัมพันธ์กับการจัดระบบสิทธิในที่อยู่อาศัย ได้ดังนี้

จากการสัมภาษณ์สามารถสรุปได้ว่า ปัจจัยการติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ปัญหาในแต่ละกระบวนการอย่างเป็นระบบกับการจัดระบบสิทธิในที่อยู่อาศัย มีความสัมพันธ์กัน เพราะคณะทำงานฯ สถาบันพัฒนาองค์ องค์การมหาชน พอช. สำนักงานทรัพย์สินฯ ร่วมเป็นคณะกรรมการพิจารณาสิทธิการอยู่อาศัยของสมาชิกในชุมชนฯ เพื่อแก้ไขปัญหาความไม่โปร่งใสในขั้นตอนการพิจารณาสิทธิ ให้เกิดความถูกต้อง และบริสุทธิ์ยุติธรรม กับสมาชิกที่เข้าร่วมโครงการทุกคน จนเกิดความเข้าใจร่วมกัน ตรงกัน แสดงให้เห็นว่าปัจจัยการปัจจัยการติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ปัญหาในแต่ละกระบวนการอย่างเป็นระบบ มีความสัมพันธ์กับการจัดระบบสิทธิในที่อยู่อาศัย อยู่ระดับที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานข้อที่ 1 การดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคง 8 ขั้นตอน มีแนวโน้มประสบผลสำเร็จ และสมมุติฐาน ข้อที่ 2 ความยอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบาย, การสื่อสารและการประสานงานความร่วมมือ, การบริหารจัดการ,การติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ไขปัญหา, กำลังซื้อของผู้อยู่อาศัย, นโยบายการอุดหนุนของรัฐ, รูปแบบการวางผังที่อยู่อาศัย, การมีส่วนร่วม มีอิทธิพลต่อกระบวนการดำเนินงานโครงการบ้าน

มั่นคงในแต่ละขั้นตอน (ข้อสรุปจากการสัมภาษณ์คณะกรรมการสหกรณ์เคหสถานชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ และคณะกรรมการชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ 31 มกราคม 2552

4.23 ปัจจัยการติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ปัญหาในแต่ละกระบวนการอย่างเป็นระบบ มีความสัมพันธ์กับการร่วมวางผัง สร้างแปลน เพื่อปลูกบ้านตามใจผู้อยู่อาศัย

นางละดา อำนัคมาตย์ ประธานสหกรณ์ฯ ให้สัมภาษณ์ว่า "...ปัจจัยการติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ปัญหาในแต่ละกระบวนการอย่างเป็นระบบมีความสัมพันธ์กับการร่วมวางผัง สร้างแปลน เพื่อปลูกบ้านตามใจผู้อยู่อาศัย ในการประชุมเพื่อทำประชาวิจารณ์ การร่วมวางผัง ฯ พบว่าสมาชิกฯ บางคนไม่เห็นด้วย โดยให้เหตุผลว่าพื้นที่ใช้สอยค่อนข้างคับแคบครอบครัวมีลูกหลานหลายคน คณะทำงานร่วมซึ่งมีสถาปนิกของ พอช . และสำนักงานทรัพย์สินฯ ร่วมกับคณะทำงานของชุมนฯ ได้แก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยชี้แจงว่าพื้นที่สมาชิกฯ อยู่อาศัยนั้นมีอยู่อย่างจำกัด จึงมีความจำเป็นต้องออกแบบผังที่อยู่อาศัยให้สอดคล้องกับสินเชื่อที่สมาชิกฯ ขอกู้ และถูกต้องตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคารของกรุงเทพมหานคร และสามารถรองรับจำนวนสมาชิกที่เข้าร่วมโครงการฯ ทุกคน จนสมาชิกฯ เกิดการยอมรับร่วมกัน แสดงให้เห็นว่าปัจจัยการปัจจัยการติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ปัญหาในแต่ละกระบวนการอย่างเป็นระบบ มีความสัมพันธ์กับการร่วมวางผัง สร้างแปลน เพื่อปลูกบ้านตามใจผู้อยู่อาศัย ซึ่งโดยส่วนตัวแล้วคิดว่าปัจจัยการติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ปัญหาในแต่ละกระบวนการอย่างเป็นระบบองนโยบายบ้านมั่นคงกับการร่วมวางผัง สร้างแปลนเพื่อปลูกบ้านตามใจผู้อยู่อาศัยอาศัย มีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับที่ดีพอสมควร ..."

นางอวน คันยุไล รองประธานสหกรณ์ฯ นายหลง ผิงปันผง ประธานฝ่ายการศึกษา นายอำนาจ สุริอาสน์ รองประธานฝ่ายก่อสร้าง นางสาวสายสุรีย์ ศรีกุญชร เหรัญญิก นายสะอาด สมส่วน คณะกรรมการสหกรณ์ฯ นายสุทธี วัฒนสาร คณะกรรมการชุมชนฯ นางนัทวรรณ จ่าหนองว้า คณะกรรมการชุมชนฯ ให้สัมภาษณ์ว่า **"...**พวกตนเอง และสมาชิกฯ คิดว่าปัจจัยการติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ปัญหาในแต่ละกระบวนการอย่างเป็นระบบของนโยบายโครงการบ้านมั่นคงกับขั้นตอนการร่วมวางผัง สร้างแปลน เพื่อปลูกบ้านตามใจผู้อยู่อาศัย มีความสัมพันธ์กัน คณะทำงานฯ สถาบันพัฒนาองค์ องค์การมหาชน พอช. สำนักงานทรัพย์สินฯ ได้จัดประชุมเพื่อทำประชาวิจารณ์ การร่วมวางผัง ฯ พบว่าสมาชิกฯ บางคนไม่เห็นด้วยว่าพื้นที่ใช้สอยค่อนข้างคับแคบครอบครัวมีลูกหลานหลายคน คณะทำงานร่วม แก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยชี้แจงว่าพื้นที่สมาชิกฯ อยู่อาศัยนั้นมีอยู่อย่างจำกัด จึงมีความจำเป็นต้องออกแบบผังที่อยู่อาศัยให้สอดคล้องกับสินเชื่อที่สมาชิกฯ ขอกู้ และถูกต้องตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคารของกรุงเทพมหานคร และสามารถรองรับจำนวนสมาชิกที่เข้าร่วมโครงการฯ ทุกคน จนสมาชิกฯ เกิดการยอมรับร่วมกันด้วยดี แสดงให้เห็นว่าปัจจัยการปัจจัยการติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ปัญหาในแต่ละกระบวนการอย่างเป็นระบบ มีความสัมพันธ์กับการร่วมวางผัง สร้างแปลน เพื่อปลูกบ้านตามใจผู้อยู่อาศัย ซึ่งพวกเรา คิดว่าปัจจัยการติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ปัญหาในแต่ละกระบวนการอย่างเป็น

ระบบองนโยบายบ้านมั่นคงกับการร่วมวางผัง สร้างแปลนเพื่อปลูกบ้านตามใจผู้อยู่อาศัย มีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับที่ดีพอสมควร ..."

ผู้วิจัยจึงสรุปผลการศึกษาปัจจัยการติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ปัญหาในแต่ละกระบวนการอย่างเป็นระบบ มีความสัมพันธ์กับการร่วมวางผัง สร้างแปลนเพื่อปลูกบ้านตามใจผู้อยู่อาศัยอาศัย ได้ดังนี้

จากการสัมภาษณ์สามารถสรุปได้ว่า ปัจจัยการติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ปัญหาในแต่ละกระบวนการอย่างเป็นระบบกับการร่วมวางผัง สร้างแปลนเพื่อปลูกบ้านตามใจผู้อยู่อาศัยอาศัย มีความสัมพันธ์กัน คณะทำงานฯ สถาบันพัฒนาองค์ องค์การมหาชน พอช. สำนักงานทรัพย์สินฯ ได้จัดประชุมเพื่อทำประชาวิจารณ์ การร่วมวางผัง ฯ พบว่าสมาชิกฯบางคนไม่เห็นด้วยว่าพื้นที่ใช้สอยค่อนข้างคับแคบครอบครัวมีลูกหลานหลายคน โดยชี้แจงว่าพื้นที่สมาชิกฯ อยู่อาศัยนั้นมีอยู่อย่างจำกัด จึงมีความจำเป็นต้องออกแบบผังที่อยู่อาศัยให้สอดคล้องกับสินเชื่อที่สมาชิกฯ ขอกู้ และถูกต้องตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคารของกรุงเทพมหานคร และสามารถรองรับจำนวนสมาชิกที่เข้าร่วมโครงการฯ ทุกคน จนสมาชิกฯ เกิดการยอมรับร่วมกันโดยดี แสดงให้เห็นว่าปัจจัยการปัจจัยการติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ปัญหาในแต่ละกระบวนการอย่างเป็นระบบ มีความสัมพันธ์กับการร่วมวางผัง สร้างแปลน เพื่อปลูกบ้านตามใจผู้อยู่อาศัย อยู่ระดับที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐาน ข้อที่ 1 การดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคง 8 ขั้นตอน มีแนวโน้มประสบผลสำเร็จ และสมมุติฐาน ข้อที่ 2 ความยอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบาย, การสื่อสารและการประสานงานความร่วมมือ, การบริหารจัดการ, การติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ไขปัญหา, กำลังซื้อของผู้อยู่อาศัย, นโยบายการอุดหนุนของรัฐ, รูปแบบการวางผังที่อยู่อาศัย, การมีส่วนร่วมมีอิทธิพลต่อกระบวนการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคงในแต่ละขั้นตอน (ข้อสรุปจากการสัมภาษณ์คณะกรรมการสหกรณ์เคหสถานชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ และคณะกรรมการชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ 31 มกราคม 2552)

4.24 ปัจจัยการติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ปัญหาในแต่ละกระบวนการอย่างเป็นระบบ มีความสัมพันธ์กับการร่วมกันสร้างระบบสาธารณูปโภค และการสร้างบ้าน นางละดา อำนัคมาตย์ ประธานสหกรณ์ฯ ให้สัมภาษณ์ว่า "...ปัจจัยการติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ปัญหาในแต่ละกระบวนการอย่างเป็นระบบมีความสัมพันธ์กับการร่วมกันสร้างระบบสาธารณูปโภค และการสร้างบ้าน ในการประชุมเพื่อทำประชาวิจารณ์ ร่วมกันสร้างระบบสาธารณูปโภค และการสร้างบ้าน พบว่าสมาชิกฯ บางคนไม่เห็นด้วย โดยให้เหตุผลว่าถนนในซอยคับแคบเกินไป เพราะเวลามีรถยนต์ เข้า – ออก จะเกิดความไม่สะดวก แต่คณะทำงานร่วม ได้แก้ไขปัญหา โดยการชี้แจงสมาชิกฯว่า พื้นที่ส่วนใหญ่ได้ถูกใช้ไปเพื่อรองรับให้เพียงพอกับจำนวนสมาชิกที่เข้าโครงการฯ ไปแล้วส่วนหนึ่งแล้ว จึงเหลือพื้นที่ไม่มากนัก จำเป็นต้องออกแบบระบบสาธารณูปโภคตามข้อจำกัดของพื้นที่ที่มีอยู่ ในที่สุดก็ได้ข้อสรุปร่วมกันในขั้นตอนการสร้างระบบ

สาธารณูปโภคและการสร้างบ้าน สมาชิกที่เข้าร่วมโครงการฯ ต่างก็เข้าใจเหตุผลข้อนี้ดี แสดงให้เห็นว่าปัจจัยการปัจจัยการติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ปัญหาในแต่ละกระบวนการอย่างเป็นระบบ มีความสัมพันธ์กับการร่วมกันสร้างระบบสาธารณูปโภค และการสร้างบ้าน โดยส่วนตัวแล้วคิดว่าปัจจัยการติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ปัญหาในแต่ละกระบวนการอย่างเป็นระบบของนโยบายบ้านมั่นคงกับการร่วมกันสร้างระบบสาธารณูปโภค และการสร้างบ้าน มีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับที่ดีพอสมควร ..."

นางอวน คันยุไล รองประธานสหกรณ์ฯ นายหลง ผิงปันผง ประธานฝ่ายการศึกษา นายอำนาจ สุริอาสน์ รองประธานฝ่ายก่อสร้าง นางสาวสายสุรีย์ ศรีกุญชร เหรัญญิก นายสะอาด สมส่วน คณะกรรมการสหกรณ์ฯ นายสุทธิ วัฒนสาร คณะกรรมการชุมชนฯ นางนัทวรรณ จ่าหนองว้า คณะกรรมการชุมชนฯ ให้สัมภาษณ์ว่า **"...**พวกตนเอง และสมาชิกฯ คิดว่าปัจจัยการติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ปัญหาในแต่ละกระบวนการอย่างเป็นระบบของนโยบายโครงการบ้านมั่นคงกับขั้นตอนการร่วมกันสร้างระบบสาธารณูปโภค และการสร้างบ้าน มีความสัมพันธ์กัน คณะทำงานฯ สถาบันพัฒนาองค์ องค์การมหาชน พอช. สำนักงานทรัพย์สินฯ ได้จัดประชุมเพื่อทำประชาวิจารณ์การร่วมกันสร้างระบบสาธารณูปโภค และการสร้างบ้าน พบว่าสมาชิกฯ บางคนไม่เห็นด้วย โดยให้เหตุผลว่าถนนในซอยคับแคบเกินไป เพราะเวลามีรถยนต์ เข้า – ออก จะเกิดความไม่สะดวก แต่คณะทำงานร่วม ได้แก้ไขปัญหา โดยการชี้แจงสมาชิกฯว่า พื้นที่ส่วนใหญ่ได้ถูกใช้ไปเพื่อรองรับให้เพียงพอกับจำนวนสมาชิกที่เข้าโครงการฯ ไปแล้วส่วนหนึ่งแล้ว จึงเหลือพื้นที่ไม่มากนักจำเป็นต้องออกแบบระบบสาธารณูปโภคตามข้อจำกัดของพื้นที่ที่มีอยู่ ในที่สุดก็ได้ข้อสรุปร่วมกันในขั้นตอนการสร้างระบบสาธารณูปโภคและการสร้างบ้าน สมาชิกที่เข้าร่วมโครงการฯ ต่างก็เข้าใจเหตุผลข้อนี้ดี แสดงให้เห็นว่าปัจจัยการปัจจัยการติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ปัญหาในแต่ละกระบวนการอย่างเป็นระบบ มีความสัมพันธ์กับการร่วมกันสร้างระบบสาธารณูปโภค และการสร้างบ้าน โดยส่วนตัวแล้วคิดว่าปัจจัยการติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ปัญหาในแต่ละกระบวนการอย่างเป็นระบบของนโยบายบ้านมั่นคงกับการร่วมกันสร้างระบบสาธารณูปโภค และการสร้างบ้าน มีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับที่ดีพอสมควร

ผู้วิจัยจึงสรุปผลการศึกษาปัจจัยการติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ปัญหาในแต่ละกระบวนการอย่างเป็นระบบ มีความสัมพันธ์การร่วมกันสร้างระบบสาธารณูปโภค และการสร้างบ้าน ได้ดังนี้

จากการสัมภาษณ์สามารถสรุปได้ว่า ปัจจัยการติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ปัญหาในแต่ละกระบวนการอย่างเป็นระบบกับการร่วมกันสร้างระบบสาธารณูปโภค และการสร้างบ้านมีความสัมพันธ์กัน คณะทำงานฯ สถาบันพัฒนาองค์ องค์การมหาชน พอช. สำนักงานทรัพย์สินฯ ได้จัดประชุมเพื่อทำประชาวิจารณ์ พบว่าสมาชิกฯ บางคนไม่เห็นด้วย ได้แก้ไขปัญหา โดยการชี้แจงสมาชิกฯ พื้นที่ส่วนใหญ่ได้ถูกใช้ไปเพื่อรองรับให้เพียงพอกับจำนวนสมาชิกที่เข้าโครงการฯ ไปแล้ว

ส่วนหนึ่งแล้ว จึงเหลือพื้นที่ไม่มากนัก จำเป็นต้องออกแบบระบบสาธารณูปโภคตามข้อจำกัดของพื้นที่ที่มีอยู่ สมาชิกที่เข้าร่วมโครงการฯ ต่างก็เข้าใจเหตุผลข้อนี้ดี แสดงให้เห็นว่าปัจจัยการปัจจัยการติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ปัญหาในแต่ละกระบวนการอย่างเป็นระบบ มีความสัมพันธ์กับการร่วมกันสร้างระบบสาธารณูปโภค และการสร้างบ้าน โดยส่วนตัวแล้วคิดว่าปัจจัยการติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ปัญหาในแต่ละกระบวนการอย่างเป็นระบบของนโยบายบ้านมั่นคงกับการร่วมกันสร้างระบบสาธารณูปโภค และการสร้างบ้าน มีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐาน ข้อที่ 1 การดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคง 8 ขั้นตอน มีแนวโน้มประสบผลสำเร็จ และสมมุติฐาน ข้อที่ 2 ความยอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบาย, การสื่อสารและการประสานงานความร่วมมือ, การบริหารจัดการ, การติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ไขปัญหา, กำลังซื้อของผู้อยู่อาศัย, นโยบายการอุดหนุนของรัฐ, รูปแบบการวางผังที่อยู่อาศัย, การมีส่วนร่วม มีอิทธิพลต่อกระบวนการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคงในแต่ละขั้นตอน (ข้อสรุปจากการสัมภาษณ์คณะกรรมการสหกรณ์เคหสถานชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ และคณะกรรมการชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ 31 มกราคม 2552)

4.25 ปัจจัยการติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ปัญหาในแต่ละกระบวนการอย่างเป็นระบบ มีความสัมพันธ์กับการสร้างชุมชนที่มั่นคง คนในชุมชนมีส่วนร่วม

นางละดา อำนัคมาตย์ ประธานสหกรณ์ฯ ให้สัมภาษณ์ว่า “...ปัจจัยการติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ปัญหาในแต่ละกระบวนการอย่างเป็นระบบมีความสัมพันธ์กับการสร้างชุมชนที่มั่นคง คนในชุมชนมีส่วนร่วม ในการประชุมเพื่อทำความเข้าใจ สมาชิกที่เข้าร่วมประชุมบางรายเกิดข้อสงสัยว่าการจัดทำกิจกรรม ดังกล่าว ชุมชนจะใช้งบประมาณจากที่ใด และจะมีหน่วยงานใดบ้างที่จะให้การสนับสนุน เพราะที่ผ่านมาชุมชนยังขาดทั้งงบประมาณ และบุคลากรที่จะลงมาช่วยสนับสนุนในการจัดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ ซึ่งสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์การมหาชน (พอช.) และสำนักงานทรัพย์สินฯ ได้แก้ไขปัญหาโดยชี้แจงว่า พร้อมให้การสนับสนุนทั้งด้านงบประมาณ และบุคลากรที่จะลงมาช่วยสนับสนุนในการจัดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชน และจะส่งเจ้าหน้าที่ประสานงานร่วมกับคณะทำงานของชุมชน เพื่อติดตามประเมินการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ชุมชนมีการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น จนสมาชิกฯ ยอมรับ และเข้าใจตรงกัน แสดงให้เห็นว่าปัจจัยการปัจจัยการติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ปัญหาในแต่ละกระบวนการอย่างเป็นระบบมีความสัมพันธ์กับการสร้างชุมชนที่มั่นคง คนในชุมชนมีส่วนร่วม โดยส่วนตัวแล้วคิดว่าปัจจัยการติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ปัญหาในแต่ละกระบวนการอย่างเป็นระบบของนโยบายบ้านมั่นคงกับการสร้างชุมชนที่มั่นคง คนในชุมชนมีส่วนร่วม มีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับที่ดีพอสมควร ...”

นางอวน คันยุไล รองประธานสหกรณ์ฯ นายหลง ผิงปันผง ประธานฝ่ายการศึกษา นายอำนาจ สุริอาสน์ รองประธานฝ่ายก่อสร้าง นางสาวสายสุรีย์ ศรีกุญชร เหรัญญิก นายสะอาด สมส่วน คณะกรรมการสหกรณ์ฯ นายสุทธิ วัฒนสาร คณะกรรมการชุมชนฯ นางนัทวรรณ จ่าหนอง

ว้า คณะกรรมการชุมชนฯ ให้สัมภาษณ์ว่า **"...**พวกตนเอง และสมาชิกฯ คิดว่าปัจจัยการติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ปัญหาในแต่ละกระบวนการอย่างเป็นระบบของนโยบายโครงการบ้านมั่นคงกับขั้นตอนการสร้างชุมชนที่มั่นคง คนในชุมชนมีส่วนร่วม มีความสัมพันธ์กัน คณะทำงานฯ สถาบันพัฒนาองค์ องค์การมหาชน พอช. สำนักงานทรัพย์สินฯ ได้จัดประชุมเพื่อทำความเข้าใจการสร้างชุมชนที่มั่นคง คนในชุมชนมีส่วนร่วม ซึ่งสมาชิกที่เข้าร่วมประชุมบางคน เกิดข้อสงสัยว่าการจัดทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ ดังกล่าว พวกเราไม่มีงบประมาณ ชุมชนจะใช้งบประมาณจากไหน และจะมีหน่วยงานใดบ้างที่จะให้การสนับสนุน เพราะที่ผ่านมาชุมชนยังขาดทั้งงบประมาณ และบุคลากรที่จะลงมาช่วยสนับสนุน ในการจัดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ ซึ่งสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์การมหาชน (พอช.) และสำนักงานทรัพย์สินฯ ได้แก้ไขปัญหาโดยชี้แจงว่า พร้อมให้การสนับสนุนทั้งด้านงบประมาณ และบุคลากรที่จะลงมาช่วยสนับสนุนในการจัดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชน และจะส่งเจ้าหน้าที่ประสานงานร่วมกับคณะทำงานของชุมชน เพื่อติดตามประเมินการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง จนสมาชิกฯ ยอมรับ และเข้าใจตรงกัน แสดงให้เห็นว่าปัจจัยการปัจจัยการติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ปัญหาในแต่ละกระบวนการอย่างเป็นระบบ มีความสัมพันธ์กับการสร้างชุมชนที่มั่นคง คนในชุมชนมีส่วนร่วม ซึ่งพวกเราคิดว่าปัจจัยการติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ปัญหาในแต่ละกระบวนการอย่างเป็นระบบของนโยบายบ้านมั่นคงกับการสร้างชุมชนที่มั่นคง คนในชุมชนมีส่วนร่วม มีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับที่ดีพอสมควร ..."

ผู้วิจัยจึงสรุปผลการศึกษาปัจจัยการติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ปัญหาในแต่ละกระบวนการอย่างเป็นระบบ มีความสัมพันธ์กับการสร้างชุมชนที่มั่นคง คนในชุมชนมีส่วนร่วม ได้ดังนี้

จากการสัมภาษณ์สามารถสรุปได้ว่า ปัจจัยการติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ปัญหาในแต่ละกระบวนการอย่างเป็นระบบกับการสร้างชุมชนที่มั่นคง คนในชุมชนมีส่วนร่วม มีความสัมพันธ์กัน สมาชิกที่เข้าร่วมประชุมบางรายเกิดข้อสงสัยว่าการจัดทำกิจกรรม ดังกล่าว ชุมชนจะใช้งบประมาณจากที่ใด และจะมีหน่วยงานใดบ้างที่จะให้การสนับสนุน เพราะที่ผ่านมาชุมชนยังขาดทั้งงบประมาณ และบุคลากรที่จะลงมาช่วยสนับสนุนในการจัดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ ซึ่งสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์การมหาชน (พอช.) และสำนักงานทรัพย์สินฯ ได้แก้ไขปัญหาโดยชี้แจงว่า พร้อมให้การสนับสนุนทั้งด้านงบประมาณ และบุคลากรที่จะลงมาช่วยสนับสนุนในการจัดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชน เพื่อติดตามประเมินการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ชุมชนมีการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น จนสมาชิกฯ ยอมรับและเข้าใจตรงกัน แสดงให้เห็นว่าปัจจัยการปัจจัยการติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ปัญหาในแต่ละกระบวนการอย่างเป็นระบบ มีความสัมพันธ์กับการสร้างชุมชนที่มั่นคง คนในชุมชนมีส่วนร่วม แสดงให้เห็นว่าปัจจัยการปัจจัยการติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ปัญหาในแต่ละกระบวนการอย่างเป็นระบบ มีความสัมพันธ์กับกับการสร้างชุมชนที่มั่นคง คนในชุมชนมีส่วนร่วม โดยส่วนตัวแล้วคิดว่าปัจจัยการติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ปัญหาในแต่ละกระบวนการอย่างเป็นระบบของนโยบายบ้านมั่นคงกับการร่วมกันสร้าง

ระบบสาธารณูปโภค และการสร้างบ้าน มีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานข้อที่ 1 การดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคง 8 ขั้นตอน มีแนวโน้มประสบผลสำเร็จ และสมมุติฐานข้อที่ 2 ความยอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบาย, การสื่อสารและการประสานงานความร่วมมือ, การบริหารจัดการ, การติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ไขปัญหา, กำลังซื้อของผู้อยู่อาศัย , นโยบายการอุดหนุนของรัฐ, รูปแบบการวางผังที่อยู่อาศัย, การมีส่วนร่วม มีอิทธิพลต่อกระบวนการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคงในแต่ละขั้นตอน (ข้อสรุปจากการสัมภาษณ์คณะกรรมการสหกรณ์เคหสถานชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ และคณะกรรมการชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ 31 มกราคม 2552)

4. 26 ปัจจัยด้านกำลังซื้อของผู้อยู่อาศัย มีความสัมพันธ์กับการออมทรัพย์

นางละดา อำนัคมาตย์ ประธานสหกรณ์ฯ ให้สัมภาษณ์ว่า “...ปัจจัยด้านกำลังซื้อของผู้อยู่อาศัยมีความสัมพันธ์กับการออมทรัพย์ กำลังซื้อของผู้เข้าร่วมโครงการบ้านมั่นคง มีความพร้อมอยู่ในระดับหนึ่ง โดยเฉพาะในขั้นตอนการออมทรัพย์ สมาชิกฯ แต่ละคนมีความพร้อมในการออมทรัพย์ไม่เท่าเทียมกัน บางรายทำงานประจำมีรายได้ที่แน่นอน บางรายประกอบอาชีพค้าขายมีรายได้ไม่แน่นอน ทำให้ระดับการออมทรัพย์ ไม่สม่ำเสมอ สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์การมหาชน (พอช.) เชิญคณะทำงานฯ และสมาชิกฯ มาประชุมเพื่อแก้ไขปัญหาร่วมกัน ที่ประชุมมีมติร่วมกันให้มีการแบ่งกลุ่มย่อยประมาณ กลุ่มละ 10 คน อาจเป็นเครือญาติกัน หรือมีที่อยู่ละแวกเดียวกัน โดยตั้งหัวหน้ากลุ่มย่อย 1 คน เป็นผู้ตามเก็บเงินออมทรัพย์จากเพื่อนสมาชิกฯ ในกลุ่มของตนตามความสามารถที่สมาชิกฯ จะออมได้ ซึ่งได้ผลดี จนสมาชิกฯ ยอมรับและเข้าใจตรงกัน แสดงให้เห็นว่าปัจจัยด้านกำลังซื้อของผู้อยู่อาศัย มีความสัมพันธ์กับการการออมทรัพย์ โดยส่วนตัวแล้วคิดว่าปัจจัยด้านกำลังซื้อของผู้อยู่อาศัย ของนโยบายบ้านมั่นคงกับการการออมทรัพย์มีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับที่ดีพอสมควร ...”

นางอวน คันยุไล รองประธานสหกรณ์ฯ นายหลง ผิงปันผง ประธานฝ่ายการศึกษา นายอำนาจ สุริอาสน์ รองประธานฝ่ายก่อสร้าง นางสาวสายสุรีย์ ศรีกุญชร เหรัญญิก นายสะอาด สมส่วน คณะกรรมการสหกรณ์ฯ นายสุทธี วัฒนสาร คณะกรรมการชุมชนฯ นางนัทวรรณ จ่าหนองว้า คณะกรรมการชุมชนฯ ให้สัมภาษณ์ว่า **“...**พวกตนเอง และสมาชิกฯ คิดว่าปัจจัยกำลังซื้อของสมาชิก มีความพร้อมอยู่ในระดับหนึ่ง โดยเฉพาะในขั้นตอนการออมทรัพย์ สมาชิกฯ แต่ละคนมีความพร้อมในการออมทรัพย์ไม่เท่าเทียมกัน บางรายทำงานประจำมีรายได้ที่แน่นอน บางรายประกอบอาชีพค้าขายมีรายได้ไม่แน่นอน ทำให้ระดับการออมทรัพย์ ไม่สม่ำเสมอ สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์การมหาชน (พอช.) เชิญคณะทำงานฯ และสมาชิกฯ มาประชุมเพื่อแก้ไขปัญหาร่วมกัน ที่ประชุมมีมติร่วมกันให้มีการแบ่งกลุ่มย่อยประมาณ กลุ่มละ 10 คน อาจเป็นเครือญาติกัน หรือมีที่อยู่ละแวกเดียวกัน โดยตั้งหัวหน้ากลุ่มย่อย 1 คน เป็นผู้ตามเก็บเงินออมทรัพย์จากเพื่อนสมาชิกฯ ในกลุ่มของตน ตามความสามารถที่สมาชิกฯ จะออมได้ จนสมาชิกฯ ยอมรับและเข้าใจ

ตรงกัน แสดงให้เห็นว่าปัจจัยด้านกำลังซื้อของผู้อยู่อาศัย มีความสัมพันธ์กับการออมทรัพย์ พวกเราคิดว่าปัจจัยด้านกำลังซื้อของผู้อยู่อาศัย ของนโยบายบ้านมั่นคงกับการการออมทรัพย์ มีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับที่ดีพอสมควร ..."

ผู้วิจัยจึงสรุปผลการศึกษาปัจจัยด้านกำลังซื้อของผู้อยู่อาศัย มีความสัมพันธ์กับการออมทรัพย์ ได้ดังนี้

จากการสัมภาษณ์สามารถสรุปได้ว่าปัจจัยด้านกำลังซื้อของผู้อยู่อาศัย มีความสัมพันธ์กับการออมทรัพย์ เพราะกำลังซื้อของสมาชิกฯ มีความพร้อมอยู่ในระดับหนึ่ง โดยเฉพาะในขั้นตอนการออมทรัพย์ สมาชิกฯ แต่ละคนมีความพร้อมในการออมทรัพย์ไม่เท่าเทียมกัน สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์การมหาชน (พอช.) ประชุมเพื่อแก้ไขปัญหาร่วมกัน โดยแบ่งกลุ่มย่อยประมาณ กลุ่มละ 10 คน อาจเป็นเครือญาติกัน หรือมีที่อยู่ละแวกเดียวกัน โดยตั้งหัวหน้ากลุ่มย่อย 1 คน เป็นผู้ตามเก็บเงินออมทรัพย์จากเพื่อนสมาชิกฯ ในกลุ่มของตน ตามความสามารถที่สมาชิกฯ จะออมได้ จนสมาชิกฯ ยอมรับและเข้าใจตรงกัน แสดงให้เห็นว่าปัจจัยด้านกำลังซื้อของผู้อยู่อาศัย มีความสัมพันธ์กับการออมทรัพย์ อยู่ในระดับที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐาน ข้อที่ 1 การดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคง 8 ขั้นตอน มีแนวโน้มประสบผลสำเร็จ และสมมุติฐาน ข้อที่ 2 ความยอมรับและเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบาย, การสื่อสารและการประสานงานความร่วมมือ, การบริหารจัดการ, การติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ไขปัญหา, กำลังซื้อของผู้อยู่อาศัย, นโยบายการอุดหนุนของรัฐ, รูปแบบการวางผังที่อยู่อาศัย, การมีส่วนร่วม มีอิทธิพลต่อกระบวนการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคงในแต่ละขั้นตอน (ข้อสรุปจากการสัมภาษณ์คณะกรรมการสหกรณ์เคหสถานชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ และคณะกรรมการชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ 31 มกราคม 2552)

4. 27 ปัจจัยนโยบายการอุดหนุนของภาครัฐมีความสัมพันธ์กับการออมทรัพย์

นางละดา อำนัคมาตย์ ประธานสหกรณ์ฯ ให้สัมภาษณ์ว่า "...ปัจจัยด้านกำลังซื้อของผู้อยู่อาศัยมีความสัมพันธ์กับการออมทรัพย์ เพราะสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์การมหาชน (พอช.) มีนโยบายการอุดหนุนเงินกู้สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยดอกเบี้ยต่ำ ร้อยละ 4 ต่อปี ให้สมาชิกในชุมชนกู้ แต่มีเงื่อนไขว่าสมาชิกฯ ที่เข้าร่วมโครงการฯ ต้องสมัครเข้าเป็นสมาชิกของสหกรณ์ฯ ก่อน และจะต้องออมทรัพย์กับสหกรณ์ฯ อย่างน้อย 20 % ของวงเงินสินเชื่อที่จะขอกู้เพื่อที่อยู่อาศัยจาก พอช . ประมาณ 200, 000 บาท จนสมาชิกฯ เกิดความเข้าใจร่วมกัน โดยที่สมาชิกเข้าใจยอมรับและเข้าใจตรงกัน แสดงให้เห็นว่าปัจจัยด้านนโยบายการอุดหนุนของภาครัฐ มีความสัมพันธ์กับการการออมทรัพย์ โดยส่วนตัวแล้วคิดว่าปัจจัยด้านนโยบายการอุดหนุนของภาครัฐ ของนโยบายบ้านมั่นคงกับการออมทรัพย์ มีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับที่ดีพอสมควร ..."

นางอวน คันยุไล รองประธานสหกรณ์ฯ นายหลง ผิงปันผง ประธานฝ่ายการศึกษา นายอำนาจ สุริอาสน์ รองประธานฝ่ายก่อสร้าง นางสาวสายสุรีย์ ศรีกุญชร เหรัญญิก นายสะอาด

สมส่วน คณะกรรมการสหกรณ์ฯ นายสุทธี วัฒนสาร คณะกรรมการชุมชนฯ นางนัทวรรณ จ่าหนองว้า คณะกรรมการชุมชนฯ ให้สัมภาษณ์ว่า **"...**พวกตนเอง และสมาชิกฯ คิดว่าปัจจัยนโยบายการอุดหนุนของภาครัฐกับการออมทรัพย์ มีความสัมพันธ์กันเพราะสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์การมหาชน (พอช.) มีนโยบายการอุดหนุนเงินกู้สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยดอกเบี้ยต่ำ ร้อยละ 4 ต่อปี ให้แก่สมาชิกในชุมชนกู้ แต่มีเงื่อนไขว่าสมาชิกฯ ที่เข้าร่วมโครงการฯ ต้องสมัครเข้าเป็นสมาชิกของสหกรณ์ฯ ก่อน และจะต้องออมทรัพย์กับสหกรณ์ฯ อย่างน้อย 20 % ของวงเงินสินเชื่อที่จะขอกู้เพื่อที่อยู่อาศัยจาก พอช . หรือประมาณ 200, 000 บาท ซึ่งสมาชิกฯ เกิดความเข้าใจร่วมกัน โดยที่สมาชิกเข้าใจยอมรับ และเข้าใจตรงกัน แสดงให้เห็นว่าปัจจัยด้านนโยบายการอุดหนุนของภาครัฐ มีความสัมพันธ์กับการการออมทรัพย์ โดยส่วนตัวแล้วคิดว่าปัจจัยด้านนโยบายการอุดหนุนของภาครัฐของนโยบายบ้านมั่นคงกับการออมทรัพย์ มีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับที่ดีพอสมควร ..."

ผู้วิจัยจึงสรุปผลการศึกษาปัจจัยด้านนโยบายการอุดหนุนของภาครัฐ มีความสัมพันธ์กับการออมทรัพย์ ได้ดังนี้

จากการสัมภาษณ์สามารถสรุปได้ว่าปัจจัยด้านนโยบายการอุดหนุนของภาครัฐ มีความสัมพันธ์กับการออมทรัพย์ เพราะสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์การมหาชน (พอช.) มีนโยบายการอุดหนุนเงินกู้สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยดอกเบี้ยต่ำ ร้อยละ 4 ต่อปี ให้สมาชิกในชุมชนกู้ แต่มีเงื่อนไขว่าสมาชิกฯ ที่เข้าร่วมโครงการฯ สมัครต้องเข้าเป็นสมาชิกของสหกรณ์ฯ และต้องออมทรัพย์กับสหกรณ์ฯ อย่างน้อย 20 % ของวงเงินสินเชื่อที่จะขอกู้เพื่อที่อยู่อาศัยจาก พอช . ประมาณ 200, 000 บาท จนสมาชิกฯ เกิดความเข้าใจร่วมกัน โดยที่สมาชิกเข้าใจยอมรับ และเข้าใจตรงกัน แสดงให้เห็นว่าปัจจัยด้านนโยบายการอุดหนุนของภาครัฐ มีความสัมพันธ์กับการการออมทรัพย์ โดยส่วนตัวแล้วคิดว่าปัจจัยด้านนโยบายการอุดหนุนของภาครัฐ ของนโยบายบ้านมั่นคงกับการออมทรัพย์ มีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐาน ข้อที่ 1 การดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคง 8 ขั้นตอน มีแนวโน้มประสบผลสำเร็จ และสมมุติฐาน ข้อที่ 2 ความยอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบาย, การสื่อสารและการประสานงานความร่วมมือ, การบริหารจัดการ, การติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ไขปัญหา, กำลังซื้อของผู้อยู่อาศัย, นโยบายการอุดหนุนของรัฐ, รูปแบบการวางผังที่อยู่อาศัย, การมีส่วนร่วม มีอิทธิพลต่อกระบวนการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคงในแต่ละขั้นตอน (ข้อสรุปจากการสัมภาษณ์คณะกรรมการสหกรณ์เคหสถานชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ และคณะกรรมการชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ 31 มกราคม **2552)**

4. 28 ปัจจัยนโยบายการอุดหนุนของภาครัฐมีความสัมพันธ์กับการสร้างระบบสาธารณูปโภคและการสร้างบ้าน

นางละดา อำนัคมาตย์ ประธานสหกรณ์ฯ ให้สัมภาษณ์ว่า "...ปัจจัยด้านปัจจัยนโยบายการอุดหนุนของภาครัฐมีความสัมพันธ์กับการสร้างระบบสาธารณูปโภคและการสร้างบ้าน สถาบันพัฒนาองค์ องค์การมหาชน พอช. ได้มีนโยบายการอุดหนุนงบประมาณด้านการพัฒนาระบบ

สาธารณูปโภคให้กับชุมชนที่เข้าร่วมโครงการบ้านมั่นคงฟรี โดยมีงบประมาณให้ตามจำนวนหลังคาเรือน หลังคาเรือน ละ 25,000 บาท เพื่อนำมาใช้พัฒนาปรับปรุงระบบสาธารณูปโภคในชุมชน เช่น ถนนในซอย ท่อระบายน้ำ เสาไฟฟ้าในชุมชน อาคารอเนกประสงค์ ให้เกิดความเหมาะสมกับขนาดพื้นที่ที่มีอยู่อย่างจำกัด เพราะการสร้างระบบสาธารณูปโภค เช่น อาคารอเนกประสงค์ ถนนหนทางที่ดี ก็จะทำให้สมาชิกในชุมชนได้มีสถานที่ทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชน และคนในชุมชนมีส่วนร่วม ทำให้ชุมชนเกิดความเข้มแข็งในที่สุด จนสมาชิกฯ เกิดความเข้าใจร่วมกัน แสดงให้เห็นว่าปัจจัยด้านนโยบายการอุดหนุนของภาครัฐ มีความสัมพันธ์กับการสร้างระบบสาธารณูปโภคและการสร้างบ้าน โดยส่วนตัวแล้วคิดว่าปัจจัยด้านนโยบายการอุดหนุนของภาครัฐ ของนโยบายบ้านมั่นคงกับการสร้างระบบสาธารณูปโภคและการสร้างบ้าน มีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับที่ดีพอสมควร ..."

นางอวน คันยุไล รองประธานสหกรณ์ฯ นายหลง ผิงปันผง ประธานฝ่ายการศึกษา นายอำนาจ สุริอาสน์ รองประธานฝ่ายก่อสร้าง นางสาวสายสุรีย์ ศรีกุญชร เหรัญญิก นายสะอาด สมส่วน คณะกรรมการสหกรณ์ฯ นายสุทธี วัฒนสาร คณะกรรมการชุมชนฯ นางนัทวรรณ จ่าหนองว้า คณะกรรมการชุมชนฯ ให้สัมภาษณ์ว่า "...พวกตนเอง และสมาชิกฯ คิดว่าปัจจัยนโยบายการอุดหนุนของภาครัฐกับการสร้างระบบสาธารณูปโภคและการสร้างบ้าน มีความสัมพันธ์กัน เพราะสถาบันพัฒนาองค์ องค์การมหาชน พอช. ได้มีนโยบายการอุดหนุนงบประมาณด้านการพัฒนาระบบสาธารณูปโภคให้กับชุมชนที่เข้าร่วมโครงการบ้านมั่นคง โดยมีงบประมาณให้ หลังคาเรือน ละ 25,000 บาท เพื่อนำมาใช้ปรับปรุงระบบสาธารณูปโภคในชุมชน เช่น ถนนในซอย ท่อระบายน้ำ เสาไฟฟ้าในชุมชน อาคารอเนกประสงค์ เพราะการสร้างระบบสาธารณูปโภค เช่น อาคารอเนกประสงค์ ถนนหนทางที่ดี ก็จะทำให้สมาชิกในชุมชนได้มีสถานที่ทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชน ทำให้ชุมชนเกิดความเข้มแข็งในที่สุด จนสมาชิกฯ เกิดความเข้าใจร่วมกัน แสดงให้เห็นว่าปัจจัยด้านนโยบายการอุดหนุนของภาครัฐ มีความสัมพันธ์กับการสร้างระบบสาธารณูปโภคและการสร้างบ้าน โดยส่วนตัวแล้วคิดว่าปัจจัยด้านนโยบายการอุดหนุนของภาครัฐ ของนโยบายบ้านมั่นคงกับการสร้างระบบสาธารณูปโภคและการสร้างบ้าน มีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับที่ดีพอสมควร ..."

ผู้วิจัยจึงสรุปผลการศึกษาปัจจัยด้านนโยบายการอุดหนุนของภาครัฐ มีความสัมพันธ์กับการสร้างระบบสาธารณูปโภคและการสร้างบ้าน ได้ดังนี้

จากการสัมภาษณ์สามารถสรุปได้ว่าปัจจัยด้านนโยบายการอุดหนุนของภาครัฐ มีความสัมพันธ์กับการสร้างระบบสาธารณูปโภคและการสร้างบ้าน เพราะสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์การมหาชน (พอช.) ได้มีนโยบายการอุดหนุนงบประมาณด้านการพัฒนาระบบสาธารณูปโภคให้กับชุมชนที่เข้าร่วมโครงการบ้านมั่นคงฟรี โดยมีงบประมาณให้ตามจำนวนหลังคาเรือน หลังคาเรือน ละ 25,000 บาท เพื่อนำมาใช้พัฒนาปรับปรุงระบบสาธารณูปโภคในชุมชน เช่น ถนนในซอย ท่อระบายน้ำ เสาไฟฟ้าในชุมชน อาคารอเนกประสงค์ จนสมาชิกฯ เกิดความเข้าใจร่วมกัน โดยที่สมาชิกเข้าใจยอมรับ และเข้าใจตรงกัน แสดงให้เห็นว่าปัจจัยด้านนโยบายการอุดหนุนของภาครัฐ มีความสัมพันธ์กับการสร้างระบบสาธารณูปโภคและการสร้างบ้าน อยู่ในระดับที่ดี

ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐาน ข้อที่ 1 การดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคง 8 ขั้นตอน มีแนวโน้มประสบผลสำเร็จ และสมมุติฐาน ข้อที่ 2 ความยอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบาย, การสื่อสารและการประสานงานความร่วมมือ, การบริหารจัดการ, การติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ไขปัญหา, กำลังซื้อของผู้อยู่อาศัย, นโยบายการอุดหนุนของรัฐ, รูปแบบการวางผังที่อยู่อาศัย, การมีส่วนร่วม มีอิทธิพลต่อกระบวนการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคงในแต่ละขั้นตอน (ข้อสรุปจากการสัมภาษณ์คณะกรรมการสหกรณ์เคหสถานชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ และคณะกรรมการชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ 31 มกราคม 2552)

4. 29 ปัจจัยรูปแบบการวางผังที่อยู่อาศัยมีความสัมพันธ์กับการร่วมวางผัง สร้างแปลน เพื่อปลูกบ้านตามใจผู้อยู่อาศัย

นางละดา อำนัคมาตย์ ประธานสหกรณ์ฯ ให้สัมภาษณ์ว่า “...ปัจจัยรูปแบบการวางผังที่อยู่อาศัยมีความสัมพันธ์กับการการร่วมวางผัง สร้างแปลน เพื่อปลูกบ้านตามใจผู้อยู่อาศัย เพราะรูปแบบการวางผังที่อยู่อาศัย โดยเฉพาะขั้นตอนการร่วมวางผัง สร้างแปลน เพื่อปลูกบ้านตามใจผู้อยู่อาศัย คณะทำงานฯ สถาปนิกจากสถาบันพัฒนาองค์ องค์การมหาชน พอช.และสถาปนิกของสำนักงานทรัพย์สินฯ ได้ตั้งเป็นคณะทำงานร่วมออกแบบผังที่อยู่อาศัยให้สอดคล้องกับสินเชื่อที่สมาชิกฯ ขอกู้ และถูกต้องตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคารของกรุงเทพมหานคร และสามารถรองรับจำนวนสมาชิกที่เข้าร่วมโครงการฯ ทุกคน ซึ่งได้ข้อสรุปในการวางผังเป็นรูปแบบความสัมพันธ์เดิมเป็นฐาน ตามจำนวนสิทธิการอยู่อาศัยจริง คือ 92 หลังคาเรือน พื้นที่ ประมาณ 5 ไร่ 2 งาน 33 ตารางวา ได้เป็นรูปแบบที่อยู่อาศัยเป็นบ้านทาวน์ 2 ชั้นครึ่ง พื้นที่ใช้สอยประมาณ **3.5×7** เมตร โดยมีถนนในซอยกว้างประมาณ 4 เมตร สมาชิกที่เข้าร่วมโครงการฯ ก็เข้าใจเหตุผลข้อนี้ดี แสดงให้เห็นว่าปัจจัยด้านรูปแบบการวางผังที่อยู่อาศัย มีความสัมพันธ์กับการการร่วมวางผัง สร้างแปลน เพื่อปลูกบ้านตามใจผู้อยู่อาศัย โดยส่วนตัวแล้วคิดว่าปัจจัยการวางผังที่อยู่อาศัยของนโยบายบ้านมั่นคงกับการร่วมวางผัง สร้างแปลน เพื่อปลูกบ้านตามใจผู้อยู่อาศัย มีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับที่ดีพอสมควร ...”

นางอวน คันยุไล รองประธานสหกรณ์ฯ นายหลง ผิงปันผง ประธานฝ่ายการศึกษา นายอำนาจ สุริอาสน์ รองประธานฝ่ายก่อสร้าง นางสาวสายสุรีย์ ศรีกุญชร เหรัญญิก นายสะอาด สมส่วน คณะกรรมการสหกรณ์ฯ นายสุทธี วัฒนสาร คณะกรรมการชุมชนฯ นางนัทวรรณ จ่าหนองว้า คณะกรรมการชุมชนฯ ให้สัมภาษณ์ว่า **“...**พวกตนเอง และสมาชิกฯ คิดว่าปัจจัยรูปแบบการวางผังที่อยู่อาศัยกับการร่วมวางผัง สร้างแปลน เพื่อปลูกบ้านตามใจผู้อยู่อาศัย มีความสัมพันธ์กัน เพราะคณะทำงานฯ สถาปนิกจากสถาบันพัฒนาองค์ องค์การมหาชน พอช.และสถาปนิกของสำนักงานทรัพย์สินฯ ได้ร่วมร่วมออกแบบผังที่อยู่อาศัยให้สอดคล้องกับสินเชื่อที่สมาชิกฯ ขอกู้ และถูกต้องตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคารของกรุงเทพมหานคร ตามความต้องการของสมาชิกฯ และสามารถรองรับจำนวนสมาชิกที่เข้าร่วมโครงการฯ ทุกคน ซึ่งได้ข้อสรุปในการวางผังเป็นรูปแบบความสัมพันธ์เดิมเป็นฐาน ตามจำนวนสิทธิการอยู่อาศัยจริง คือ 92 หลังคาเรือน พื้นที่ ประมาณ 5

ไร่ 2 งาน 33 ตารางวา ได้เป็นรูปแบบที่อยู่อาศัยเป็นบ้านทาวน์ 2 ชั้นครึ่ง พื้นที่ใช้สอยประมาณ **3.5×7** เมตร โดยมีถนนในซอยกว้างประมาณ 4 เมตร สมาชิกที่เข้าร่วมโครงการฯ ยอมรับร่วมกัน แสดงให้เห็นว่าปัจจัยด้านรูปแบบการวางผังที่อยู่อาศัย มีความสัมพันธ์กับการการร่วมวางผัง สร้างแปลน เพื่อปลูกบ้านตามใจผู้อยู่อาศัย พวกเราคิดว่าปัจจัยการวางผังที่อยู่อาศัย ของนโยบายบ้านมั่นคงกับการร่วมวางผัง สร้างแปลน เพื่อปลูกบ้านตามใจผู้อยู่อาศัย มีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับที่ดีพอสมควร ..."

ผู้วิจัยจึงสรุปผลการศึกษาปัจจัยรูปแบบการวางผังที่อยู่อาศัย มีความสัมพันธ์กับการร่วมวางผัง สร้างแปลน เพื่อปลูกบ้านตามใจผู้อยู่อาศัย ได้ดังนี้

จากการสัมภาษณ์สามารถสรุปได้ว่าปัจจัยรูปแบบการวางผังที่อยู่อาศัย มีความสัมพันธ์กับการการร่วมวางผัง สร้างแปลน เพื่อปลูกบ้านตามใจผู้อยู่อาศัย คณะทำงานฯ สถาปนิกจากสถาบันพัฒนาองค์ องค์การมหาชน พอช.และสถาปนิกของสำนักงานทรัพย์สินฯ ได้ตั้งเป็นคณะทำงานร่วมออกแบบผังที่อยู่อาศัยให้สอดคล้องกับสินเชื่อที่สมาชิกฯ ขอกู้ และถูกต้องตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคารของกรุงเทพมหานคร และสามารถรองรับจำนวนสมาชิกที่เข้าร่วมโครงการฯ ทุกคน ซึ่งได้ข้อสรุปในการวางผังเป็นรูปแบบความสัมพันธ์เดิมเป็นฐาน ตามจำนวนสิทธิการอยู่อาศัยจริง คือ 92 หลังคาเรือน พื้นที่ ประมาณ 5 ไร่ 2 งาน 33 ตารางวา ได้เป็นรูปแบบที่อยู่อาศัยเป็นบ้านทาวน์ 2 ชั้นครึ่ง พื้นที่ใช้สอยประมาณ **3.5×7** เมตร สมาชิกที่เข้าร่วมโครงการฯ ก็เข้าใจเหตุผลข้อนี้ดี แสดงให้เห็นว่าปัจจัยด้านรูปแบบการวางผังที่อยู่อาศัย มีความสัมพันธ์กับการการร่วมวางผัง สร้างแปลน เพื่อปลูกบ้านตามใจผู้อยู่อาศัย อยู่ในระดับที่ดี โดยที่สมาชิกเข้าใจยอมรับ และเข้าใจตรงกัน แสดงให้เห็นว่าปัจจัยการวางผังที่อยู่อาศัย มีความสัมพันธ์กับการสร้างระบบสาธารณูปโภคและการสร้างบ้าน อยู่ในระดับที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐาน ข้อที่ 1 การดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคง 8 ขั้นตอน มีแนวโน้มประสบผลสำเร็จ และสมมุติฐาน ข้อที่ 2 ความยอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบาย, การสื่อสารและการประสานงานความร่วมมือ, การบริหารจัดการ,การติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ไขปัญหา, กำลังซื้อของผู้อยู่อาศัย, นโยบายการอุดหนุนของรัฐ, รูปแบบการวางผังที่อยู่อาศัย, การมีส่วนร่วม มีอิทธิพลต่อกระบวนการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคงในแต่ละขั้นตอน (ข้อสรุปจากการสัมภาษณ์คณะกรรมการสหกรณ์เคหสถานชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ และคณะกรรมการชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ 31 มกราคม 2552)

4. 30 ปัจจัยรูปแบบการวางผังที่อยู่อาศัยมีความสัมพันธ์กับการร่วมกันสร้างระบบสาธารณูปโภค และการสร้างบ้าน ได้ดังนี้

นางละดา อำนัคมาตย์ ประธานสหกรณ์ฯ ให้สัมภาษณ์ว่า "...ปัจจัยรูปแบบการวางผังที่อยู่อาศัยมีความสัมพันธ์กับการร่วมกันสร้างระบบสาธารณูปโภค และการสร้างบ้าน เพราะรูปแบบการวางผังที่อยู่อาศัย โดยเฉพาะขั้นตอนการร่วมกันสร้างระบบสาธารณูปโภค และการสร้างบ้าน คณะทำงานฯ สถาปนิกจากสถาบันพัฒนาองค์ องค์การมหาชน พอช.และสถาปนิกของ

สำนักงานทรัพย์สินฯ เพื่อตั้งเป็นคณะทำงานร่วม ได้นำข้อสรุปจากการวางผังการอยู่อาศัยตามจำนวนสิทธิของสมาชิกที่เข้าร่วมโครงการฯ มาคำนวณหาพื้นที่ที่เหลือ เพื่อใช้ในการสร้างระบบสาธารณูปโภคในชุมชน ให้เกิดความเหมาะสมกับขนาดพื้นที่ที่มีอยู่อย่างจำกัด เช่น ถนนในซอยกว้างประมาณ 4 เมตร เพราะพื้นที่ส่วนใหญ่ได้ถูกใช้ไปเพื่อรองรับให้เพียงพอกับจำนวนสมาชิกที่เข้าโครงการฯ ไปแล้วส่วนหนึ่งแล้ว จึงเหลือพื้นที่ไม่มากนัก จำเป็นต้องออกแบบระบบสาธารณูปโภคตามข้อจำกัดของพื้นที่ที่มีอยู่ในที่สุดก็ได้ข้อสรุปร่วมกันสมาชิกที่เข้าร่วมโครงการฯ ก็เข้าใจเหตุผลข้อนี้ดี แสดงให้เห็นว่าปัจจัยด้านรูปแบบการวางผังที่อยู่อาศัย มีความสัมพันธ์กับการการร่วมวางผัง สร้างแปลน เพื่อปลูกบ้านตามใจผู้อยู่อาศัย โดยส่วนตัวแล้วคิดว่าปัจจัยการวางผังที่อยู่อาศัย ของนโยบายบ้านมั่นคงกับการร่วมวางผัง สร้างแปลน เพื่อปลูกบ้านตามใจผู้อยู่อาศัย มีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับที่ดีพอสมควร ..."

นางอวน คันยุไล รองประธานสหกรณ์ฯ นายหลง ผิงปันผง ประธานฝ่ายการศึกษา นายอำนาจ สุริอาสน์ รองประธานฝ่ายก่อสร้าง นางสาวสายสุรีย์ ศรีกุญชร เหรัญญิก นายสะอาด สมส่วน คณะกรรมการสหกรณ์ฯ นายสุทธี วัฒนสาร คณะกรรมการชุมชนฯ นางนัทวรรณ จ่าหนองว้า คณะกรรมการชุมชนฯ ให้สัมภาษณ์ว่า **"...**พวกตนเอง และสมาชิกฯ คิดว่าปัจจัยรูปแบบการวางผังที่อยู่อาศัยกับการร่วมกันสร้างระบบสาธารณูปโภค และการสร้างบ้าน มีความสัมพันธ์กัน คณะทำงานฯ สถาปนิกจากสถาบันพัฒนาองค์ องค์การมหาชน พอช.และสถาปนิกของสำนักงานทรัพย์สินฯ เพื่อตั้งเป็นคณะทำงานร่วม ได้ชี้แจงว่า ได้จัดสรรงบประมาณด้านการพัฒนาระบบสาธารณูปโภคให้กับชุมชนที่เข้าร่วมโครงการบ้านมั่นคง หลังคาเรือน ละ 25,000 บาท เพื่อใช้พัฒนาปรับปรุงระบบสาธารณูปโภคในชุมชน เช่น ถนนในซอย ท่อระบายน้ำ เสาไฟฟ้าในชุมชน อาคารอเนกประสงค์ คณะทำงานร่วม ได้นำข้อสรุปจากการวางผังการอยู่อาศัยตามจำนวนสิทธิของสมาชิกที่เข้าร่วมโครงการฯ มาคำนวณหาพื้นที่ในการสร้างระบบสาธารณูปโภค ให้สอดคล้องกับขนาดพื้นที่ที่มีอยู่อย่างจำกัด เพราะพื้นที่ส่วนใหญ่ได้ถูกใช้ไปเพื่อรองรับให้เพียงพอกับจำนวนสมาชิกที่เข้าโครงการฯ สมาชิกที่เข้าร่วมโครงการฯ ก็เข้าใจเหตุผลข้อนี้ดี แสดงให้เห็นว่าปัจจัยด้านรูปแบบการวางผังที่อยู่อาศัย มีความสัมพันธ์กับการการร่วมวางผัง สร้างแปลน เพื่อปลูกบ้านตามใจผู้อยู่อาศัย โดยส่วนตัวแล้วคิดว่าปัจจัยการวางผังที่อยู่อาศัย ของนโยบายบ้านมั่นคงกับการร่วมวางผัง สร้างแปลน เพื่อปลูกบ้านตามใจผู้อยู่อาศัย มีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับที่ดีพอสมควร ..."

ผู้วิจัยจึงสรุปผลการศึกษาปัจจัยรูปแบบการวางผังที่อยู่อาศัย มีความสัมพันธ์กับการร่วมกันสร้างระบบสาธารณูปโภค และการสร้างบ้าน ได้ดังนี้

จากการสัมภาษณ์สามารถสรุปได้ว่าปัจจัยรูปแบบการวางผังที่อยู่อาศัย มีความสัมพันธ์กับการการร่วมวางผัง สร้างแปลน เพื่อปลูกบ้านตามใจผู้อยู่อาศัย คณะทำงานฯ สถาปนิกจากสถาบันพัฒนาองค์ องค์การมหาชน พอช.และสถาปนิกของสำนักงานทรัพย์สินฯ เพื่อตั้งเป็นคณะทำงานร่วม ได้นำข้อสรุปจากการวางผังการอยู่อาศัยตามจำนวนสิทธิของสมาชิกที่เข้าร่วมโครงการฯ มาคำนวณหาพื้นที่ที่เหลือ เพื่อใช้ในการสร้างระบบสาธารณูปโภคในชุมชน ให้เกิดความเหมาะสม

กับขนาดพื้นที่ที่มีอยู่อย่างจำกัด เพราะพื้นที่ส่วนใหญ่ได้ถูกใช้ไปเพื่อรองรับให้เพียงพอกับจำนวนสมาชิกที่เข้าโครงการฯ ไปแล้วส่วนหนึ่งแล้ว จึงเหลือพื้นที่ไม่มากนัก สมาชิกที่เข้าร่วมโครงการฯ ก็เข้าใจเหตุผลข้อนี้ดี แสดงให้เห็นว่าปัจจัยด้านรูปแบบการวางผังที่อยู่อาศัย มีความสัมพันธ์กับการร่วมวางผัง สร้างแปลน เพื่อปลูกบ้านตามใจผู้อยู่อาศัย อยู่ในระดับที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานข้อที่ 1 การดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคง 8 ขั้นตอน มีแนวโน้มประสบผลสำเร็จ และสมมุติฐานข้อที่ 2 ความยอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบาย, การสื่อสารและการประสานงานความร่วมมือ, การบริหารจัดการ, การติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ไขปัญหา, กำลังซื้อของผู้อยู่อาศัย , นโยบายการอุดหนุนของรัฐ, รูปแบบการวางผังที่อยู่อาศัย, การมีส่วนร่วม มีอิทธิพลต่อกระบวนการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคงในแต่ละขั้นตอน (ข้อสรุปจากการสัมภาษณ์คณะกรรมการสหกรณ์เคหสถานชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ และคณะกรรมการชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ 31 มกราคม 2552)

4. 31 ปัจจัยการมีส่วนร่วมมีความสัมพันธ์กับร่วมกันสร้างชุมชนที่มั่นคง คนในชุมชนมีส่วนร่วม ได้ดังนี้

นางละดา อำนัคมาตย์ ประธานสหกรณ์ฯ ให้สัมภาษณ์ว่า “ ...ปัจจัยการมีส่วนร่วมมีความสัมพันธ์กับร่วมกันสร้างชุมชนที่มั่นคง คนในชุมชนมีส่วนร่วม เพราะสมาชิกในชุมชนเข้ามีส่วนร่วมทุกขั้นตอนโดยเฉพาะขั้นตอนการร่วมสร้างชุมชนที่มั่นคง คนในชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ สถาบันพัฒนาองค์ องค์การมหาชน พอช.และสำนักงานทรัพย์สินฯ เมื่อสมาชิกที่เข้าร่วมโครงการฯ มีที่อยู่อาศัยที่มีความมั่นคง ระบบสาธารณูปโภค และสิ่งแวดล้อมที่ดี สมาชิกฯ ก็สามารถมีสถานในการจัดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ร่วมกัน เช่น การรวมกลุ่มด้านอาชีพ หรือรวมกลุ่มเยาวชนเพื่อเล่นกีฬา และทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชนด้านอื่น ๆ ตามที่สมาชิกในชุมชนมีความถนัด เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ซึ่งสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์การมหาชน (พอช.) และสำนักงานทรัพย์สินฯ พร้อมให้การสนับสนุนทั้งด้านงบประมาณ และบุคลากรช่วยสนับสนุนในการจัดกิจกรรม เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น แสดงให้เห็นว่าปัจจัยการมีส่วนร่วมมีความสัมพันธ์กับการร่วมกันสร้างชุมชนที่มั่นคง คนในชุมชนมีส่วนร่วม โดยส่วนตัวแล้วคิดว่าปัจจัยการมีส่วนร่วมของนโยบายบ้านมั่นคงกับการร่วมกันสร้างชุมชนที่มั่นคง คนในชุมชนมีส่วนร่วมมีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับที่ดี ...”

นางอวน คันยุไล รองประธานสหกรณ์ฯ นายหลง ผิงปันผง ประธานฝ่ายการศึกษา นายอำนาจ สุริอาสน์ รองประธานฝ่ายก่อสร้าง นางสาวสายสุรีย์ ศรีกุญชร เหรัญญิก นายสะอาด สมส่วน คณะกรรมการสหกรณ์ฯ นายสุทธี วัฒนสาร คณะกรรมการชุมชนฯ นางนัทวรรณ จ่าหนองว้า คณะกรรมการชุมชนฯ ให้สัมภาษณ์ว่า **“...**พวกตนเอง และสมาชิกฯ คิดว่าปัจจัยการมีส่วนร่วมกับการร่วมกันสร้างชุมชนที่มั่นคง คนในชุมชนมีส่วนร่วม มีความสัมพันธ์กัน เพราะสมาชิกในชุมชนเข้ามีส่วนร่วมในทุกกระบวนการ โดยเฉพาะขั้นตอนการร่วมสร้างชุมชนที่มั่นคง คนในชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ สถาบันพัฒนาองค์ องค์การมหาชน พอช.และสำนักงาน

ทรัพย์สินฯ ทำความเข้าใจว่า เมื่อสมาชิกที่เข้าร่วมโครงการฯ มีที่อยู่อาศัยที่มีความมั่นคง ระบบสาธารณูปโภค และสิ่งแวดล้อมที่ดี สมาชิกฯ สามารถมีสถานในการจัดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ร่วมกัน เช่น การรวมกลุ่มด้านการประกอบอาชีพ หรือรวมกลุ่มเยาวชนเพื่อเล่นกีฬา และทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชนด้านอื่น ๆ ตามที่สมาชิกในชุมชนมีความถนัด เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ซึ่งสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์การมหาชน (พอช.) และสำนักงานทรัพย์สินฯ พร้อมให้การสนับสนุนทั้งด้านงบประมาณ และบุคลากรช่วยสนับสนุนในการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น แสดงให้เห็นว่าปัจจัยการมีส่วนร่วม มีความสัมพันธ์กับการร่วมกันสร้างชุมชนที่มั่นคง คนในชุมชนมีส่วนร่วม พวกเราเห็นว่าปัจจัยการมีส่วนร่วมของนโยบายบ้านมั่นคงกับการร่วมกันสร้างชุมชนที่มั่นคง คนในชุมชนมีส่วนร่วม มีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับที่ดี ..."

ผู้วิจัยจึงสรุปผลการศึกษาปัจจัยการมีส่วนร่วม มีความสัมพันธ์กับการร่วมกันสร้างชุมชนที่มั่นคง คนในชุมชนมีส่วนร่วม ได้ดังนี้

จากการสัมภาษณ์สามารถสรุปได้ว่าปัจจัยการมีส่วนร่วม มีความสัมพันธ์กับการร่วมกันสร้างชุมชนที่มั่นคง คนในชุมชนมีส่วนร่วม เพราะสมาชิกในชุมชนเข้ามีส่วนร่วมในทุกขั้นตอน โดยเฉพาะขั้นตอนการร่วมสร้างชุมชนที่มั่นคง คนในชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ สถาบันพัฒนาองค์ องค์การมหาชน พอช.และสำนักงานทรัพย์สินฯ ทำความเข้าใจว่า เมื่อสมาชิกที่เข้าร่วมโครงการฯ มีที่อยู่อาศัยที่มีความมั่นคง ระบบสาธารณูปโภค และสิ่งแวดล้อมที่ดี สมาชิกฯ สามารถมีสถานในการจัดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ร่วมกัน เช่น การรวมกลุ่มด้านการประกอบอาชีพ หรือรวมกลุ่มเยาวชนเพื่อเล่นกีฬา และทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชนด้านอื่น ๆ ตามที่สมาชิกในชุมชนมีความถนัด เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ซึ่งสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์การมหาชน (พอช.) และสำนักงานทรัพย์สินฯ พร้อมให้การสนับสนุนทั้งด้านงบประมาณ และบุคลากรช่วยสนับสนุนในการจัดกิจกรรม เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น แสดงให้เห็นว่าปัจจัยการมีส่วนร่วม มีความสัมพันธ์กับการร่วมกันสร้างชุมชนที่มั่นคง คนในชุมชนมีส่วนร่วม พวกเราเห็นว่าปัจจัยการมีส่วนร่วมของนโยบายบ้านมั่นคงกับการร่วมกันสร้างชุมชนที่มั่นคง คนในชุมชนมีส่วนร่วม มีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐาน ข้อที่ 1 การดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคง 8 ขั้นตอน มีแนวโน้มประสบผลสำเร็จ และสมมุติฐาน ข้อที่ 2 ความยอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบาย, การสื่อสารและการประสานงานความร่วมมือ, การบริหารจัดการ, การติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ไขปัญหา, กำลังซื้อของผู้อยู่อาศัย, นโยบายการอุดหนุนของรัฐ, รูปแบบการวางผังที่อยู่อาศัย, การมีส่วนร่วม มีอิทธิพลต่อกระบวนการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคงในแต่ละขั้นตอน (ข้อสรุปจากการสัมภาษณ์คณะกรรมการสหกรณ์เคหสถานชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ และคณะกรรมการชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ 31 มกราคม 2552)

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องการวิเคราะห์กระบวนการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคง กรณีศึกษาชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ กรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อกระบวนการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคง ทั้ง 8 ขั้นตอน กระบวนการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคง ประสบความสำเร็จ/ความล้มเหลว โดยใช้แนวทางการวิเคราะห์นโยบายสาธารณะของ **William N. Dunn** โดยการวิเคราะห์ปัญหาของกระบวนการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคงในชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ด้านการบริหารจัดการ และการดำเนินงาน โดยได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการของการวิเคราะห์ว่ามีปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลต่อความสำเร็จและความล้มเหลวในการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคง และการดำเนินโครงการบ้านมั่นคงประสบความสำเร็จหรือล้มเหลว ซึ่งผลของการศึกษา ดังกล่าว พบว่าการ ปัจจัยความยอมรับและเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบาย, ปัจจัยการสื่อสารและการประสานงาน,ปัจจัยการบริหารจัดการ, ปัจจัยการติดตามประเมินผล,ปัจจัยกำลังซื้อของผู้อยู่อาศัย,ปัจจัยนโยบายการอุดหนุนของรัฐ, ปัจจัยรูปแบบการวางผังที่อยู่อาศัย,ปัจจัยการมีส่วนร่วม ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของกระบวนการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคง 8 ขั้นตอน และการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคงชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ กรุงเทพมหานคร ประสบผลสำเร็จ จะนำมาใช้เพื่อเป็นทางเลือก และข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาในการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคง ชุมชนอื่น ๆ โดยหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดนโยบายแล้วไปปฏิบัติต่อไป

เป็นการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพโดยกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่ใช้ในการวิจัย คือ กลุ่มคณะกรรมการสหกรณ์เคหสถานชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ จำกัด จำนวน 6 คน และกลุ่มคณะกรรมการชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ จำนวน 2 คน รวมทั้งหมด 8 คน

เครื่องมือที่ใช้สำหรับงานวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์คณะกรรมการสหกรณ์เคหสถานชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ จำกัด จำนวน 6 คน และกลุ่มคณะกรรมการชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ จำนวน 2 คน แบบเจาะลึก (In-depth Interview) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา

ตารางสรุปผลการวิจัย

<u>ส่วนที่ 1</u> ขั้นเตรียมการ

ขั้นตอน	ระดับขั้นความสำเร็จ/ล้มเหลว			
	ดี	ปานกลาง	พอใจ	ปรับปรุง
1. เตรียมความพร้อม	⬆			
2. จัดประชุมประชาคม	⬆			

<u>ส่วนที่ 2</u> กระบวนการดำเนินโครงการบ้านมั่นคง 8 ขั้นตอน

ขั้นตอน	ระดับขั้นความสำเร็จ/ล้มเหลว			
	ดี	ปานกลาง	พอใจ	ปรับปรุง
1. ขั้นทำความเห็นให้ตรงกัน และสร้างความเป็นเจ้าของโครงการร่วมกัน	⬆			
2. ขั้นการออมทรัพย์	⬆			
3. ขั้นการแบ่งงานกันทำ คนในชุมชนมีส่วนร่วม	⬆			
4. ขั้นการสำรวจข้อมูลชุมชน	⬆			
5. ขั้นการจัดระบบสิทธิในที่อยู่อาศัย	⬆			
6. ขั้นการร่วมวางผัง สร้างแปลน เพื่อปลูกบ้านตามใจผู้อยู่อาศัย	⬆			
7. ขั้นการร่วมกันสร้างระบบสาธารณูปโภคและการสร้างบ้าน			⬆	
8. ขั้นการร่วมสร้างชุมชนที่มั่นคง คนในชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่เป็นประโยชน์			⬆	

<u>ส่วนที่ 3</u> ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จ และความล้มเหลว

ปัจจัย	ระดับขั้นความสำเร็จ/ล้มเหลว			
	ดี	ปานกลาง	พอใจ	ปรับปรุง
1. ความยอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบาย		⬆		
2. การสื่อสาร และการประสานงานความร่วมมือสนับสนุนสอดคล้องเป็นอย่างดี		⬆		
3. การบริหารจัดการ			⬆	
4. การติดตามประเมินผล และวางแนวทางแก้ไขปัญหาในแต่ละกระบวนการอย่างเป็นระบบและ ต่อเนื่อง		⬆		
5. กำลังซื้อของผู้อยู่อาศัย			⬆	
6. นโยบายอุดหนุนของภาครัฐ			⬆	
7. รูปแบบการวางผังที่อยู่อาศัย			⬆	
8. การมีส่วนร่วม			⬆	

<u>ส่วนที่ 4</u> ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จ และความล้มเหลว กับกระบวนการดำเนินโครงการบ้านมั่นคง 8 ขั้นตอน

ปัจจัย	ระดับขั้นความสำเร็จ/ล้มเหลว			
	ดี	ปานกลาง	พอใจ	ปรับปรุง
1. ความยอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบาย มีความสัมพันธ์กับการทำความเห็นให้ตรงกัน และสร้างความเป็นเจ้าของโครงการร่วมกัน	⬆			
2. ความยอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบาย มีความสัมพันธ์กับการออมทรัพย์	⬆			
3. ความยอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบาย มีความสัมพันธ์กับการแบ่งงานกันทำคนในชุมชนมีส่วนร่วม	⬆			
4. ความยอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบาย มีความสัมพันธ์กับการสำรวจข้อมูลชุมชน	⬆			
5. ความยอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบาย มีความสัมพันธ์กับการจัดระบบสิทธิในที่อยู่อาศัย	⬆			
6. ความยอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบาย มีความสัมพันธ์กับการร่วมวางผังสร้างแปลน เพื่อปลูกบ้านตามใจผู้อยู่อาศัย	⬆			

ปัจจัย	ระดับขั้นความสำเร็จ/ล้มเหลว			
	ดี	ปานกลาง	พอใจ	ปรับปรุง
7. ความยอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบายมีความสัมพันธ์กับการร่วมกันสร้างระบบสาธารณูปโภค	⬆			
8. ความยอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบายมีความสัมพันธ์กับการร่วมกันสร้างชุมชนที่มั่นคง		⬆		
9. การสื่อสาร และการประสานงานความร่วมมือสนับสนุนสอดคล้องกันเป็นอย่างดีมีความสัมพันธ์กับการทำความเห็นให้ตรงกัน และสร้างความเป็นเจ้าของโครงการร่วมกัน	⬆			
10.การสื่อสาร และการประสานงานความร่วมมือสนับสนุนสอดคล้องกันเป็นอย่างดีมีความสัมพันธ์กับการออมทรัพย์	⬆			
11.การสื่อสาร และการประสานงานความร่วมมือสนับสนุนสอดคล้องกันเป็นอย่างดีมีความสัมพันธ์กับการแบ่งงานกันทำคนในชุมชนมีส่วนร่วม		⬆		
12.การสื่อสาร และการประสานงานความร่วมมือสนับสนุนสอดคล้องกันเป็นอย่างดีมีความสัมพันธ์กับการสำรวจข้อมูลชุมชน	⬆			
13.การสื่อสาร และการประสานงานความร่วมมือสนับสนุนสอดคล้องกันเป็นอย่างดีมีความสัมพันธ์กับการจัดระบบสิทธิในที่อยู่อาศัย	⬆			
14.การสื่อสาร และการประสานงานความร่วมมือสนับสนุนสอดคล้องกันเป็นอย่างดีมีความสัมพันธ์กับการร่วมวางผังสร้างแปลน เพื่อปลูกบ้านตามใจผู้อยู่อาศัย	⬆			
15.การสื่อสาร และการประสานงานความร่วมมือสนับสนุนสอดคล้องกันเป็นอย่างดีมีความสัมพันธ์กับการร่วมกันสร้างระบบสาธารณูปโภค	⬆			
16.การสื่อสาร และการประสานงานความร่วมมือสนับสนุนสอดคล้องกันเป็นอย่างดีมีความสัมพันธ์กับการร่วมกันสร้างชุมชนที่มั่นคง	⬆			
17.การบริหารจัดการมีความสัมพันธ์กับการแบ่งงานกันทำคนในชุมชนมีส่วนร่วม	⬆			

ปัจจัย	ระดับขั้นความสำเร็จ/ล้มเหลว			
	ดี	ปานกลาง	พอใจ	ปรับปรุง
18.การติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ไขปัญหาในแต่ละกระบวนการอย่างเป็นระบบ ต่อเนื่อง มีความสัมพันธ์กับการทำความเห็นให้ตรงกัน และสร้างความเป็นเจ้าของโครงการร่วมกัน	⬆			
19.การติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ไขปัญหาในแต่ละกระบวนการอย่างเป็นระบบ ต่อเนื่องมีความสัมพันธ์กับการออมทรัพย์	⬆			
20.การติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ไขปัญหาในแต่ละกระบวนการอย่างเป็นระบบมีความสัมพันธ์กับการแบ่งงานกันทำคนในชุมชนมีส่วนร่วม	⬆			
21.การติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ไขปัญหาในแต่ละกระบวนการอย่างเป็นระบบ ต่อเนื่องมีความสัมพันธ์กับการจัดระบบสิทธิในที่อยู่อาศัย	⬆			
22.การติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ไขปัญหาในแต่ละกระบวนการอย่างเป็นระบบ ต่อเนื่องมีความสัมพันธ์กับการการร่วมวางผังสร้างแปลน เพื่อปลูกบ้านตามใจผู้อยู่อาศัย	⬆			
23.การติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ไขปัญหาในแต่ละกระบวนการอย่างเป็นระบบ ต่อเนื่อง มีความสัมพันธ์กับการร่วมกันสร้างระบบสาธารณูปโภค	⬆			
24. การติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ไขปัญหาในแต่ละกระบวนการอย่างเป็นระบบ ต่อเนื่อง มีความสัมพันธ์กับการการร่วมกันสร้างชุมชนที่มั่นคง	⬆			
25. กำลังซื้อของผู้อยู่อาศัย มีความสัมพันธ์กับการออมทรัพย์	⬆			
26.นโยบายการอุดหนุนของภาครัฐ มีความสัมพันธ์กับการร่วมวางผัง สร้างแปลน เพื่อปลูกบ้านตามใจผู้อยู่อาศัย	⬆			
27.นโยบายการอุดหนุนของภาครัฐ มีความสัมพันธ์กับการออมทรัพย์	⬆			
28.นโยบายการอุดหนุนของภาครัฐ มีความสัมพันธ์กับการร่วมกันสร้างระบบสาธารณูปโภค และการสร้างบ้าน	⬆			

ปัจจัย	ระดับขั้นความสำเร็จ/ล้มเหลว			
	ดี	ปานกลาง	พอใจ	ปรับปรุง
29.รูปแบบการวางผังที่อยู่อาศัยมีความสัมพันธ์กับการร่วมวางผัง สร้างแปลน เพื่อปลูกบ้านตามใจผู้อยู่อาศัย	⬆			
30.รูปแบบการวางผังที่อยู่อาศัยมีความสัมพันธ์กับการร่วมกันสร้างระบบสาธารณูปโภค และการสร้างบ้าน	⬆			
31.การมีส่วนร่วมมีความสัมพันธ์กับการร่วมกันสร้างชุมชนที่มั่นคง คนในชุมชนมีส่วนร่วม	⬆			

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการศึกษาส่วนที่ 1 ขั้นเตรียมการ

1.1 ขั้นเตรียมความพร้อม

ผลการศึกษาในขั้นเตรียมความพร้อม พบว่า การเตรียมความพร้อมในการให้ความรู้ความเข้าใจถึงวัตถุประสงค์ และขั้นตอน ในการดำเนินงานกระบวนโครงการบ้านมั่นคงมั่นคง ทั้ง 8 ขั้นตอน ของสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์การมหาชน (พอช.) (หน่วยงานผู้กำหนดนโยบาย) แก่กลุ่มผู้นำไปปฏิบัติในระดับชุมชนคือ คณะกรรมการสหกรณ์เคหสถานชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ และคณะกรรมการชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ ในการดำเนินกระบวนการโครงการบ้านมั่นคง อยู่ในเกณฑ์ดี ซึ่งสอดคล้องกับ อภิศักดิ์ ไฝทาคำ (2538, หน้า 70-71 อ้างถึงใน เดโช แสนภักดี, 2546, หน้า 22) การเตรียมการ (Prerequisites to participation) สิ่งที่จำเป็นที่ต้องเตรียมพร้อมก่อนระดมการมีส่วนร่วมของประชาชน คือการให้ความรู้แก่ประชาชน เพื่อปลุกระดมให้เห็นสภาพปัญหาที่สัมพันธ์เกี่ยวข้องกันตลอดจนความรู้และความคิดพื้นฐานเกี่ยวกับประเด็นปัญหาเหล่านั้น การรู้จักใช้ความรู้ ความชำนาญ จากแหล่งต่างๆ อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้สามารถเรียนรู้เกี่ยวกับปัญหาได้รวดเร็วและการตัดสินใจแก้ปัญหาได้ดีขึ้น

1.2 ขั้นประชุมประชาคม

ผลการศึกษาในขั้นประชุมประชาคม พบว่า ผู้นำชุมชนได้มีการประชาสัมพันธ์ให้สมาชิกในชุมชนรับรู้โดยทั่วกัน โดยการประกาศเสียงตามสาย และการออกหนังสือเชิญสมาชิกในชุมชมเข้าร่วมประชุมอย่างพร้อมเพียงกัน โดยมีสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์การมหาชน (พอช.) และสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ เป็นที่ปรึกษาในเรื่องคุณสมบัติของผู้ที่จะเข้าร่วมโครงการบ้านมั่นคง ต้องเป็นผู้ที่อยู่อาศัยในชุมชนจริง และมีทะเบียนบ้านจริงในชุมชน สามารถสมัครเข้าร่วมโครงการฯ โดยสมาชิกสหกรณ์ฯ ต้องร่วมออมทรัพย์อย่างสม่ำเสมอ มีเงินออมสมทบครบตามจำนวนที่ พอช. กำหนด และเข้าร่วมกิจกรรมกับชุมชนอย่างต่อเนื่อง จึงจะอยู่ในข่ายการพิจารณาสิทธิการอยู่อาศัยในโครงการฯ ซึ่งมีสมาชิกเข้าร่วมประชุมเกิน 80% ของสมาชิกในชุมชน และมีความเข้าใจอยู่ในระดับที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับอภิศักดิ์ ไฝทาคำ (2538, หน้า 70-71 อ้างถึงใน เดโช แสนภักดี, 2546, หน้า 22) การเตรียมการ (prerequisites to participation) สิ่งที่จำเป็นที่ต้องเตรียมพร้อมก่อนระดมการมีส่วนร่วมของประชาชน คือการให้ความรู้แก่ประชาชน เพื่อปลุกระดมให้เห็นสภาพปัญหาที่สัมพันธ์เกี่ยวข้องกันตลอดจนความรู้และความคิดพื้นฐานเกี่ยวกับประเด็นปัญหาเหล่านั้น การรู้จักใช้ความรู้ ความชำนาญ จากแหล่งต่างๆ อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้สามารถเรียนรู้เกี่ยวกับปัญหาได้รวดเร็วและการตัดสินใจแก้ปัญหาได้ดี และเป็นแนวทางเดียวกับความเห็นของ ริปเพลย์และแฟรงคลิน (Ripley & Franklin อ้างถึงใน จุมพล หนิมพานิช, 2547, หน้า 151-156) ที่ได้เสนอแนวทางการวัดความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการนำนโยบายไปปฏิบัติว่าวัดได้จากระดับความ

ร่วมมือที่ผู้นำนโยบายไปปฏิบัติต่อผู้กำหนดนโยบาย ถ้าระดับความร่วมมือมีสูง ระดับของความสำเร็จก็จะสูงตามไปด้วย

<u>ส่วนที่ 2</u> กระบวนการดำเนินโครงการบ้านมั่นคง 8 ขั้นตอน

2.1 ขั้นทำความเห็นให้ตรงกัน และสร้างความเป็นเจ้าของโครงการร่วมกัน

ผลการศึกษาในขั้นทำความเห็นให้ตรงกัน และสร้างความเป็นเจ้าของโครงการร่วมกัน พบว่า ผู้นำชุมชนฯ ได้มีการประสานความร่วมมือกับสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์การมหาชน (พอช.) และสำนักงานทรัพย์สินฯ ในการทำความเข้าใจกับสมาชิกในชุมชน ให้เกิดความเข้าใจร่วมกันในการดำเนินงานขั้นทำความเห็นให้ตรงกัน และสร้างความเป็นเจ้าของโครงการร่วมกัน ได้เป็นอย่างดี ซึ่ง พอช ก็ได้มีการวางแผนติดตามประเมินผลในขั้นทำความเห็นให้ตรงกัน และสร้างความเป็นเจ้าของโครงการร่วมกัน ด้วยการเปิดโอกาสให้สมาชิกที่เข้าร่วมประชุมได้ซักถามในสิ่งที่ตนเองไม่เข้าใจ โดยมีเจ้าหน้าที่จาก พอช .จะเป็นผู้ตอบ ข้อสงสัยของสมาชิกฯ จนหมดข้อสงสัย จะส่งผลสัมพันธ์ในขั้นตอนการออมทรัพย์ ซึ่งเป็นขั้นตอนที่สองของกระบวนการดำเนินงานโครงการฯ โดยที่สมาชิกฯ จะเกิดความรู้สึกว่าตนเองได้มีส่วนร่วมและเกิดความรู้สึกว่าเป็นเจ้าของโครงการฯ ก็จะเข้าร่วมในขั้นตอนการออมทรัพย์ด้วยดี ซึ่งขั้นตอนทำความเห็นให้ตรงกัน และสร้างความเป็นเจ้าของโครงการร่วมกัน ๆ ถือว่าประสบผลสำเร็จอยู่ในระดับที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับ บาตเนการ์และวิลเลี่ยม (Bhatnagar & williams, 1992 อ้างถึงใน เตโช แสนภักดี , 2546 , หน้า 21) การมีส่วนร่วมมิใช่เป็นเพียงการสร้างความภาคภูมิใจในการได้มีโอกาสเข้าร่วมในส่วนของปัจเจกบุคคล และสร้างความสามัคคีในชุมชนเท่านั้น และจะเป็นที่ช่วยในการพัฒนาของรัฐให้ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ และสอดคล้องกับความต้องการของชุมชนด้วย ซึ่งบาตเนการ์และวิลเลี่ยม (Bhatnagar & williams, ได้สรุปถึงวัตถุประสงค์ของการมีส่วนร่วมไว้ ดังนี้

(1) ประสิทธิภาพ (efficiency) คือ การสร้างความเห็นพร้องต้องกัน ความร่วมมือและความสัมพันธ์ที่จะนำไปสู่ความสำเร็จได้อย่างราบรื่นโดยการใช้ต้นทุนน้อยที่สุด

(2) ประสิทธิภาพ (effeciveness) คือ สามารถดำเนินโครงการสำเร็จได้ตามเป้าหมาย

(3) ผลประโยชน์ที่ได้รับ (beneficiary capacity) คือ ผลประโยชน์ที่ผู้มีส่วนร่วมในโครงการได้รับ

(4) การพึ่งพาตนเอง (self – reliance) คือ ความรู้สึกถึงการเป็นอิสระ การตระหนักในตนเอง (self – awareness) และความรู้สึกเชื่อมั่นของคนในชนบทที่จะเรียนรู้และวางแผนการดำรงชีวิตของตนเอง

(5) การให้อำนาจ (empowerment) คือ การให้อำนาจในการจัดการ

(6) การสนับสนุน (sustainability) คือ การมีส่วนร่วมจะทำให้ประชาชนในท้องถิ่นรักษาและช่วยกันดำเนินงานโครงการให้ต่อเนื่องต่อไป และสอดคล้องกับความเห็นของ Cohen and Up Hoff

(1980 : 213-218) ได้สร้างกรอบพื้นฐานเพื่ออธิบายและวิเคราะห์การมีส่วนร่วม โดยแบ่งออกเป็น 4 รูปแบบ คือ

1. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision Making) ประกอบด้วย การริเริ่ม ตัดสินใจ ดำเนินการตัดสินใจ และตัดสินใจปฏิบัติการ

2. การมีส่วนร่วมปฏิบัติการ (Implementation) ประกอบด้วย การสนับสนุนทรัพยากร และข่าวสาร การเข้าร่วมในการบริหาร การประสานขอความร่วมมือ

3. การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ (Benefits) ประกอบด้วย ผลประโยชน์ด้านวัสดุ ด้านสังคมโดยให้การบริการที่ช่วยส่งเสริมให้ชุมชนมีคุณภาพที่ดีขึ้น และส่วนบุคคลเป็นผลประโยชน์ด้านจิตใจ

4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (Evaluation) เป็นการควบคุมและตรวจสอบการดำเนินกิจกรรมทั้งหมด และเป็นการแสดงถึงการปรับตัวในการมีส่วนร่วมต่อไป โดยรัฐควรเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมประเมินผลด้วย

2.2 ขั้นการออมทรัพย์

ผลการศึกษาในขั้นตอนการออมทรัพย์ พบว่า ผู้นำชุมชนฯ ได้การประสานความร่วมมือกับสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์การมหาชน (พอช.) และสำนักงานทรัพย์สินฯ เพื่อทำความเข้าใจกับสมาชิกในชุมชน ให้เกิดความเข้าใจขั้นตอนการออมทรัพย์ร่วมกันเป็นอย่างดี ซึ่ง พอช ก็ได้มีการวางแผนติดตามประเมินผลในขั้นการออมทรัพย์ โดยการส่งเจ้าหน้าที่ของ พอช .ร่วมกับคณะทำงานในชุมชนฯ แก้ไขปัญหาการออมทรัพย์ไม่เท่าเทียมกันด้วยการแบ่งกลุ่มย่อย กลุ่มละ 10 คน เลือกหัวหน้ากลุ่มย่อย 1 คน เป็นผู้คอยควบคุมให้สมาชิกในกลุ่มมีการออมทรัพย์ อย่างต่อเนื่อง ถ้าสมาชิกรายได้ไม่พร้อมส่งเงินออมทรัพย์เป็นรายเดือนก็ให้ส่งเป็นรายวัน ก็จะส่งผลสัมพันธ์กับขั้นตอนการแบ่งงานกันทำ คนในชุมชนมีส่วนร่วม จะเห็นได้จากสมาชิกฯ มีการแบ่งกลุ่มย่อย เพื่อช่วยกันดูแลสมาชิกฯ ในกลุ่มของตนเอง ให้สามารถออมทรัพย์ จนครบ 20 % ของเงินสินเชื่อที่จะขอกู้ ซึ่งขั้นตอนการออมทรัพย์ ถือว่าประสบผลสำเร็จอยู่ในระดับที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับกำลังซื้อที่อยู่อาศัย และความต้องการที่อยู่อาศัย (Housing Need) ความต้องการที่อยู่อาศัย ที่มีการกล่าวถึงโดยทั่วไปสามารถแบ่งได้ 3 ลักษณะ ได้แก่ (ธนาคารอาคารสงเคราะห์, 2540 : 8-11)

1. ความจำเป็นที่ต้องมีที่อยู่อาศัย (Housing Need) มนุษย์ทุกคนมีความจำเป็นที่จะต้องมีที่อยู่อาศัย เนื่องจากที่อยู่อาศัยถือเป็นปัจจัยสี่ของชีวิต มนุษย์ทุกคนเกิดมาและแสวงหาที่อยู่อาศัย ไม่ว่าที่อยู่อาศัยนั้นจะมีคุณภาพต่ำเพียงใด หรือตนจะเป็นเจ้าของที่อยู่อาศัยนั้น หรือไม่ก็ตาม

2. ความอยากได้หรือความต้องการฉาบฉวย(Housing Want) เมื่อมนุษย์ทุกคนต่างมีความจำเป็นที่จะต้องมีที่อยู่อาศัยซึ่งเป็นการตอบสนองด้านปัจจัยสี่ ดังนั้น จึงอยากได้หรือต้องการมีที่อยู่อาศัยไม่มีที่สิ้นสุด แม้บุคคลที่มีที่อยู่อาศัยแล้ว แต่ไม่ได้เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์เป็นของตนเอง ส่วนผู้ที่มีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเองแล้วยังมีความใฝ่ฝันที่จะมีที่อยู่อาศัยที่มีคุณภาพดีขึ้นไปอีกตามลำดับ

3. ความต้องการซื้อที่อยู่อาศัยตามอำนาจซื้อ (Housing Demand) ความอยากได้บ้าน หรือความใฝ่ฝันที่จะมีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเองนั้นจะเป็นจริงได้ก็ต่อเมื่อบุคคลนั้นมีเงินพอที่จะซื้อได้ (affordability) หากไม่มีเงินพอ ความฝันนั้นก็จะเป็นเพียงความต้องการ ไม่ใช่ความต้องการที่มีอำนาจซื้อ เนื่องจาก

ความต้องการหาซื้อบ้าน = ความอยากได้บ้าน และกำลังซื้อ

หากประชาชนไม่ต้องการซื้อบ้านและไม่มีกำลังซื้อ { ผู้ประกอบการไม่มีโอกาสในการขาย

หากประชาชนต้องการซื้อบ้านและไม่มีกำลังซื้อ { ผู้ประกอบการมีโอกาสในการขาย โดยการใช้กลยุทธ์ทางการผลิตและการเงินช่วย อาทิ ให้ผู้ซื้อผ่อนดาวน์น้อยแต่ผ่อนนาน หรือใช้วิธีซื้อแล้วเข้าอยู่อาศัยทันที เพื่อประหยัดค่าใช้จ่ายในการเช่าที่พักอาศัย

หากประชาชนมีกำลังซื้อบ้านแต่ไม่มีความต้องการ { ผู้ประกอบการมีโอกาสในการขาย ใช้กลยุทธ์ทางการตลาด กระตุ้น

หากประชาชนต้องการบ้านมีกำลังซื้อและเต็มใจซื้อ { การซื้อขายที่อยู่อาศัยจึงจะเกิดขึ้น

2.3 ขั้นการแบ่งงานกันทำ คนในชุมชนมีส่วนร่วม

ผลการศึกษาในขั้นตอนการแบ่งงานกันทำ ชาวชุมชนมีส่วนร่วม พบว่า ผู้นำชุมชนฯ ได้มีการประสานความร่วมมือกับสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์การมหาชน (พอช.) และสำนักงานทรัพย์สินฯ ในการทำความเข้าใจกับสมาชิกในชุมชน ให้เกิดความเข้าใจร่วมกันในขั้นตอนการแบ่งงานกันทำ ชาวชุมชนมีส่วนร่วม โดยใช้มติที่ประชุมคัดเลือกคณะทำงานฯ จากคุณสมบัติด้านความรู้ ความชำนาญ และประสบการณ์ของสมาชิกที่อาศัยอยู่ในชุมชนเป็นหลัก ตามจำนวนที่เหมาะสม เช่น ตำแหน่งประธานฯ 1 คน ดูจากสภาวะการเป็นผู้นำ เสียสละ ชื่อสัตว์ อย่างนี้เป็นต้น พอช การวางแผนติดตามประเมินผลในขั้นตอนการแบ่งงานกันทำ ชาวชุมชนมีส่วนร่วม โดยการส่งเจ้าหน้าที่ทำงานร่วมกับคณะทำงานในชุมชนฯ แก้ไขปัญหาปัญหาด้านการบริหารจัดการให้กับคณะทำงานฯ โดยจัดอบรมคณะทำงานฯ และศึกษาดูงานชุมชนที่ประสบความสำเร็จในการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคง มีวิธีการบริหารจัดการชุมชนอย่างไร เพื่อช่วยให้คณะทำงานฯ มีโอกาสได้เรียนรู้และ ได้นำความรู้ที่ได้จากการอบรมดูงานมาปรับปรุงพัฒนาชุมชนของเราให้ดีขึ้น ขั้นตอนการแบ่งงานกันทำ ชาวชุมชนมีส่วนร่วม ถือว่าประสบผลสำเร็จอยู่ในระดับที่ดี ซึ่งสอดคล้อง

กับความเห็นของพัฒน์ บุญยรัตพันธุ์ ได้อธิบายไว้ในหนังสือ การสร้างพลังชุมชนโดยขบวนการพัฒนาชุมชนไว้ดังนี้ (พัฒน์ บุญยรัตพันธุ์, 2517)

ผู้นำชุมชน หมายถึง ผู้ที่มีบุคลิกภาพเด่น ประกอบกับความสามารถเป็นพิเศษในกลุ่มคนหรือในท้องถิ่นนั้น ๆ ซึ่งในกลุ่มแต่ละกลุ่มย่อมประกอบด้วย บุคคลที่มีบุคลิกภาพ ความรู้ความสามารถหรือทักษะที่แตกต่างกันไป ในขณะที่ทุกคนมีความผูกพันซึ่งกันและกันในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มจะต้องยอมรับนับถือความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ด้วยเหตุนี้เองสถานการณ์ ที่บีบตัวขึ้น จึงผลักดันให้สมาชิกของกลุ่มบางคนกลายเป็นผู้นำ และบางคนก็กลายเป็นผู้ตาม ส่วนประกอบที่ทำให้บุคคลกลายเป็นผู้นำ ย่อมมาจากลักษณะพิเศษประจำตัว เช่น ความซื่อสัตย์สุจริต ความยุติธรรม ความโอบอ้อมอารี และความเสียสละ

ผู้นำต้องมีองค์ประกอบที่สำคัญ ได้แก่

1. ผู้นำต้องมีความรู้เรื่องใดเรื่องหนึ่งที่กลุ่มต้องการ
2. ผู้นำต้องมีผู้ตามซึ่งได้แก่สมาชิกในกลุ่ม
3. ต้องมีสถานการณ์ที่จะใช้ความรู้
4. ผู้นำต้องมีความสามารถที่จะใช้ความรู้ให้เป็นประโยชน์ต่อกลุ่ม

2.4 ขั้นการสำรวจข้อมูลชุมชน

ผลการศึกษาในขั้นตอนการสำรวจข้อมูลชุมชน พบว่า ผู้นำชุมชนฯ และคณะทำงานฯ ได้มีการประสานความร่วมมือกับสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์การมหาชน (พอช.) และสำนักงานทรัพย์สินฯ ในการทำความเข้าใจกับสมาชิกในชุมชน ให้เกิดความเข้าใจร่วมกันในขั้นตอนการสำรวจข้อมูลชุมชน คือ จัดตั้งเป็นทีมสำรวจข้อมูลชุมชนร่วมกัน ลงสำรวจข้อมูลชุมชนพร้อมกัน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้อง และเป็นไปอย่างบริสุทธิ์ยุติธรรมกับสมาชิกฯ พอช การวางแผนติดตามประเมินผลในขั้นตอนการสำรวจข้อมูลชุมชน โดยการส่งเจ้าหน้าที่ลงทำงานร่วมกับคณะทำงานในชุมชนฯ แก้ไขปัญหาเจ้าของบ้านไม่อยู่ในพื้นที่ แต่กับให้บุคคลอื่นเช่าต่อไม่เข้าหลักเกณฑ์ที่ประชุมใหญ่กำหนดไว้ เจ้าของบ้านยินดีปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ด้วยดี ขั้นตอนการสำรวจข้อมูลชุมชน ถือว่าประสบผลสำเร็จอยู่ในระดับที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับ

Cohen and UpHoff (1980 : 213-218) ได้สร้างกรอบพื้นฐานเพื่ออธิบายและวิเคราะห์การมีส่วนร่วม โดยแบ่งออกเป็น 4 รูปแบบ คือ

1. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision Making) ประกอบด้วย การริเริ่ม ตัดสินใจ ดำเนินการตัดสินใจ และตัดสินใจปฏิบัติการ

2. การมีส่วนร่วมปฏิบัติการ (Implementation) ประกอบด้วย การสนับสนุนทรัพยากรและข่าวสาร การเข้าร่วมในการบริหาร การประสานขอความร่วมมือ

3. การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ (Benefits) ประกอบด้วย ผลประโยชน์ด้านวัสดุ ด้านสังคมโดยให้การบริการที่ช่วยส่งเสริมให้ชุมชนมีคุณภาพที่ดีขึ้น และส่วนบุคคลเป็นผลประโยชน์ด้านจิตใจ

4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (Evaluation) เป็นการควบคุมและตรวจสอบการดำเนินกิจกรรมทั้งหมด และเป็นการแสดงถึงการปรับตัวในการมีส่วนร่วมต่อไป โดยรัฐควรเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมประเมินผลด้วย ของ ริปเพลย์ และแฟรงคลิน (Ripley & Franklin อ้างถึงใน จุมพล หนิมพานิช, 2547, หน้า 151-156) ที่ได้เสนอแนวทางการวัดความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการนำนโยบายไปปฏิบัติว่าวัดได้จากระดับความร่วมมือที่ผู้นำนโยบายไปปฏิบัติต่อผู้กำหนดนโยบาย ถ้าระดับความร่วมมือมีสูง ระดับของความสำเร็จก็จะสูงตามไปด้วย

2.5 ขั้นการจัดระบบสิทธิในที่อยู่อาศัย

ผลการศึกษาในขั้นตอนการจัดระบบสิทธิในที่อยู่อาศัย พบว่า ผู้นำชุมชนฯ และคณะทำงานฯ ได้มีการประสานความร่วมมือกับสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์การมหาชน (พอช.) และสำนักงานทรัพย์สินฯ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการทำความเข้าใจกับสมาชิกในชุมชน ให้เกิดความเข้าใจร่วมกันในขั้นตอนการจัดระบบสิทธิในที่อยู่อาศัย คือ จัดตั้งเป็นคณะกรรมการร่วมพิจารณาสิทธิการอยู่อาศัยของสมาชิกในชุมชนฯ เพื่อให้เกิดความถูกต้อง และบริสุทธิ์ยุติธรรม กับสมาชิกที่เข้าร่วมโครงการทุกคน พอช วางแผนติดตามประเมินผล ในขั้นตอนการจัดระบบสิทธิในที่อยู่อาศัย โดยใช้วิธีติดประกาศรายชื่อสมาชิกที่ได้สิทธิอยู่อาศัยในโครงการฯ ไว้ที่บอร์ดประชาสัมพันธ์ของชุมชน ให้สมาชิกฯ ได้รับรู้โดยทั่วกัน ประมาณ 15 วัน เพื่อให้สมาชิกที่เข้าโครงการฯ รายที่มีปัญหาหรือมีรายชื่อตกหล่นนำพยานหลักฐานมา ชี้แจงคณะทำงานฯ เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง อีกครั้ง ถ้าภายในระยะเวลา 15 วัน ไม่มีสมาชิกฯ รายใดคัดค้านรายชื่อที่ติดประกาศไว้ ก็จะถือว่ารายชื่อดังกล่าวถูกต้อง ซึ่งขั้นตอนจัดระบบสิทธิในที่อยู่อาศัย ถือว่าประสบผลสำเร็จอยู่ในระดับที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับ Cohen and UpHoff (1980 : 213-218) ได้สร้างกรอบพื้นฐานเพื่ออธิบายและวิเคราะห์การมีส่วนร่วม โดยแบ่งออกเป็น 4 รูปแบบ คือ

1. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision Making) ประกอบด้วย การริเริ่ม ตัดสินใจ ดำเนินการตัดสินใจ และตัดสินใจปฏิบัติการ

2. การมีส่วนร่วมปฏิบัติการ (Implementation) ประกอบด้วย การสนับสนุนทรัพยากรและข่าวสาร การเข้าร่วมในการบริหาร การประสานขอความร่วมมือ

3. การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ (Benefits) ประกอบด้วย ผลประโยชน์ด้านวัสดุ ด้านสังคมโดยให้การบริการที่ช่วยส่งเสริมให้ชุมชนมีคุณภาพที่ดีขึ้น และส่วนบุคคลเป็นผลประโยชน์ด้านจิตใจ

4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (Evaluation) เป็นการควบคุมและตรวจสอบการดำเนินกิจกรรมทั้งหมด และเป็นการแสดงถึงการปรับตัวในการมีส่วนร่วมต่อไป โดยรัฐควรเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมประเมินผลด้วย และสอดคล้องกับแนวคิดของ ริปเพลย์ และแฟรงคลิน (Ripley & Franklin อ้างถึงใน จุมพล หนิมพานิช, 2547, หน้า 151-156) ที่ได้เสนอแนวทางการวัดความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการนำนโยบายไปปฏิบัติว่าวัดได้จากระดับความ

ร่วมมือที่ผู้นำนโยบายไปปฏิบัติต่อผู้กำหนดนโยบาย ถ้าระดับความร่วมมือมีสูง ระดับของความสำเร็จก็จะสูงตามไปด้วย

2.6 ขั้นการร่วมวางผัง สร้างแปลน เพื่อปลูกบ้านตามใจผู้อยู่อาศัย

ผลการศึกษาในขั้นตอนการร่วมวางผัง สร้างแปลน เพื่อปลูกบ้านตามใจผู้อยู่อาศัย พบว่า ผู้นำชุมชนฯ และคณะทำงานฯ ได้มีการประสานความร่วมมือกับสถาปนิกจากสถาบันพัฒนาองค์องค์การมหาชน พอช.และสถาปนิกของสำนักงานทรัพย์สินฯ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการเข้าร่วมทำประชาวิจารณ์รูปแบบการวางผังการอยู่อาศัย โดยจัดตั้งเป็นคณะทำงานร่วมกับทีมทำงานในชุมชนฯ ได้ผังการอยู่อาศัยที่ตรงใจและเพียงพอกับสมาชิกที่เข้าร่วมโครงการฯ ถูกต้องตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคารของกรุงเทพมหานคร พอช.วางแผนติดตามประเมินผลและแก้ปัญหาในขั้นตอนการร่วมวางผัง สร้างแปลน เพื่อปลูกบ้านตามใจผู้อยู่อาศัย แต่สมาชิกฯ บางคนไม่เห็นด้วยกับรูปแบบการวางผังที่อยู่อาศัยว่าพื้นที่ใช้สอยค่อนข้างคับแคบครอบครัวมีลูกหลานหลายคน โดยชี้แจงกับสมาชิกฯว่า พื้นที่อยู่อาศัย มีอยู่อย่างจำกัด จึงมีความจำเป็นต้องออกแบบผังที่อยู่อาศัยให้สอดคล้องกับสินเชื่อที่สมาชิกฯ ขอกู้ และถูกต้องตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคารของกรุงเทพมหานคร และสามารถรองรับจำนวนสมาชิกที่เข้าร่วมโครงการฯ ทุกคน ขั้นตอนร่วมวางผัง สร้างแปลน เพื่อปลูกบ้านตามใจผู้อยู่อาศัย ถือว่าประสบผลสำเร็จอยู่ในระดับที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการวางผังเมือง ผังเมืองรวม **“ผังเมืองรวม”** หมายความว่า แผนผัง นโยบาย โครงการ รวมถึงมาตรการควบคุมโดยทั่วไป เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนา และการดำรงรักษาเมืองและบริเวณที่เกี่ยวข้องชุมชนหรือชนบท ในด้านการใช้ประโยชน์ในทรัพย์สิน การคมนาคมและขนส่ง การสาธารณูปโภค บริการสาธารณะและสภาพแวดล้อม เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของการผังเมือง (ดวงจันทร์ อาภาวัชรุตม์ เจริญเมือง, 2541) **เกณฑ์ที่ใช้ในการวางผังเมือง** เกณฑ์ที่ใช้ในการวางผังเมืองจาการศึกษาเอกสารของกรมผังเมือง (อุทิศ บุญรือ และคณะ 2544) ได้กล่าวถึงเกณฑ์ที่ใช้ในการจัดทำผังเมืองผังเมืองตั้งแต่การวางผังเมือง ประชากร การกำหนดขอบเขตของผังเมืองระยะเวลาในการประกาศใช้ การแก้ไขปรับปรุง การกำหนดประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดิน เกณฑ์สำคัญที่ใช้ในการทำผังเมืองมีดังต่อไปนี้

เกณฑ์การใช้ประโยชน์ที่ดินในเมือง

การใช้ประโยชน์ที่ดินในชุมชนเมือง ที่ไม่มีการควบคุมหรือวางผังเมืองรวมก่อน จะมีลักษณะคละปะปนกันไม่เป็นระเบียบ ศูนย์กลางชุมชนจะอยู่กันอย่างหนาแน่น ประกอบด้วย ตลาดร้านค้าและพาหนะต่าง ๆ ความแออัดจะกระจุกตัวที่ศูนย์กลาง และกระจายออกไปลอบนอกชุมชน เป็นลักษณะธรรมชาติของการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์ (Human Settlement) โดยเฉพาะชุมชนเมืองในประเทศไทย เมื่อชุมชนขยายตัวไปสู่ความเป็นเมือง ปัญหาต่าง ๆ ก็ตามมา การวางผังเมืองรวมเป็นการจัดระเบียบการใช้ประโยชน์ที่ดิน ระบบคมนาคม และขนส่ง และเตรียมการรองรับการขยายตัวของเมืองในอนาคต จึงเป็นการแก้ไขปัญหาในเมืองต้นและจำเป็น เกณฑ์พิจารณาแยกประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดินเมืองมีดังนี้

- พิจารณาการใช้ประโยชน์ของอาคารเป็นหลัก
- พิจารณาจากข้อมูลสำรวจทำแผนที่การใช้ประโยชน์ที่ดินปัจจุบัน
- เป็นการใช้อาคารและที่ดินที่เกี่ยวข้องกับการดำรงชีวิตของประชาชน 3 ส่วน ส่วนที่อยู่อาศัย ส่วนทำงาน และส่วนบริการสาธารณะ และส่วนพักผ่อนหย่อนใจ

(1.) ส่วนที่อยู่อาศัยแบ่งเป็นประเภท ดังนี้

- ที่ดินประเภทที่อยู่อาศัยหนาแน่นปานกลางให้เป็นสีส้ม ให้ใช้ประโยชน์เพื่อการอยู่อาศัย สถาบันราชการ การสาธารณูปโภคสาธารณูปการเป็นส่วนใหญ่ สำหรับการใช้พื้นที่เพื่อกิจการอื่น ให้ใช้เพิ่มเติมได้อีกไม่เกินร้อยละ 15
- ที่ดินประเภทอยู่อาศัยหนาแน่นน้อยให้เป็นสีเหลือง ให้ใช้ประโยชน์เพื่อการอยู่อาศัย สถาบันราชการ การสาธารณูปโภคสาธารณูปการเป็นส่วนใหญ่ สำหรับใช้ประโยชน์ที่ดินนี้ เพื่อกิจการอื่น ให้ใช้เพิ่มเติมได้อีกได้ไม่เกินร้อยละ 15
- ที่ดินประเภทพานิชยกรรมและที่อยู่อาศัยหนาแน่นมาก ให้เป็นสีแดงให้ใช้ประโยชน์เพื่อการพานิชยกรรม การอยู่อาศัย สถาบันราชการ การสาธารณูปโภคสาธารณูปการเป็นส่วนใหญ่ สำหรับการใช้พื้นที่กิจกรรมอื่น ให้ใช้ได้อีกไม่เกินร้อยละ 10 ของที่ดินประเภทนี้

(2) ส่วนทำงานและบริการสาธารณะ ดังนี้

- ที่ดินประเภทสถาบันราชการ การสาธารณูปโภคสาธารณูปการ ให้เป็นสีน้ำเงิน ให้ใช้ประโยชน์เพื่อกิจการของรัฐ กิจการการสาธารณูปโภคสาธารณูปการ หรือสาธารณะประโยชน์เท่านั้น
- ที่ดินประเภทการศึกษาให้ใช้เป็นสีเขียวมะกอก ให้ใช้ประโยชน์เพื่อการศึกษาหรือเกี่ยวข้องกับการศึกษา สถาบันราชการ หรือสาธารณะประโยชน์เท่านั้น
- ที่ดินประเภทสถาบันศาสนาให้เป็นสีเทาอ่อน ให้ใช้ประโยชน์เพื่อการศาสนา การศึกษา สถาบันราชการ หรือสาธารณะประโยชน์เท่านั้น
- ที่ดินประเภทอุตสาหกรรมและคลังสินค้าให้เป็นสีม่วง ให้ใช้ประโยชน์เพื่ออุตสาหกรรมและคลังสินค้าหรือกิจการที่เกี่ยวข้อง กิจการการสาธารณูปโภคสาธารณูปการเป็นส่วนใหญ่ สำหรับการใช้พื้นที่เพื่อกิจการอื่น ให้ใช้ได้อีกไม่เกินร้อยละ 10
- ที่ดินประเภทอุตสาหกรรมเฉพาะกิจให้เป็นสีม่วงอ่อน ให้ใช้ประโยชน์เพื่ออุตสาหกรรมที่ให้บริการแก่ชุมชน โรงงานที่ประกอบกิจการโดยไม่เป็นมลพิษต่อชุมชนหรือสิ่งแวดล้อมตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ การสาธารณูปโภคสาธารณูปการเป็นส่วนใหญ่สำหรับการใช้พื้นที่เพื่อกิจการอื่นให้ใช้ได้อีกไม่เกินร้อยละ 15
- ที่ดินประเภทชนบทและเกษตรกรรมให้เป็นสีเขียว ให้ใช้ประโยชน์เพื่อเกษตรกรรมหรือเกี่ยวข้องกับเกษตรกรรม สถาบันราชการ การสาธารณูปโภคสาธารณูปการเป็นส่วนใหญ่สำหรับการใช้พื้นที่เพื่อกิจการอื่น ให้ใช้ได้อีกไม่เกินร้อยละ 5

- ที่ดินประเภทโครงการคมนาคมขนส่งให้เป็นสีชมพู ให้ใช้ประโยชน์เพื่อการก่อสร้างถนน การสาธารณูปโภคสาธารณูปการที่เกี่ยวข้อง หรือเกตรกรรมเท่านั้น

(3) ส่วนที่พักผ่อนหย่อนใจ แบ่งเป็นประเภท ดังนี้

- ที่ดินประเภทที่โล่งเพื่อนันทนาการและรักษาสุขภาพแวดล้อมหรือสาธารณะประโยชน์เท่านั้น ในกรณีที่ที่ดินเอกชนเป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครองโดยชอบด้วยกฎหมายให้ใช้ประโยชน์เพื่อนันทนาการ การรักษาสุขภาพแวดล้อม การอยู่อาศัย เกษตรกรรม สาธารณูปโภคสาธารณูปการ หรือสาธารณะประโยชน์เท่านั้น

2.7 ขั้นการร่วมกันสร้างระบบสาธารณูปโภคและการสร้างบ้าน

ผลการศึกษาในขั้นตอนการร่วมกันสร้างระบบสาธารณูปโภคและการสร้างบ้าน พบว่า ผู้นำชุมชนฯ และคณะทำงานฯ ได้ประสานความร่วมมือกับสถาปนิกจากสถาบันพัฒนาองค์ องค์การมหาชน พอช.และสถาปนิกของสำนักงานทรัพย์สินฯ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อเข้าร่วมทำประชาวิจารณ์ระบบสาธารณูปโภคและการสร้างบ้าน โดยจัดตั้งเป็นคณะทำงานร่วมกับทีมทำงานในชุมชนฯ ได้ระบบสาธารณูปโภคที่ตรงใจสมาชิกที่เข้าร่วมโครงการฯ อยู่ในระดับที่น่าพอใจ ถูกต้องตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคารของกรุงเทพมหานคร พอช มีการวางแผนติดตามประเมินผลและแก้ไขปัญหาในขั้นตอนการร่วมกันสร้างระบบสาธารณูปโภคและการสร้างบ้าน ที่สมาชิกฯ บางคนไม่เห็นด้วยกับรูปแบบการสร้างระบบสาธารณูปโภค ถนนคับแคบเกินไป เวลามีรถยนต์ เข้า – ออก จะเกิดความไม่สะดวก โดยทำความเข้าใจกับสมาชิกฯ ว่าพื้นที่ส่วนใหญ่ได้ถูกใช้ไปเพื่อรองรับให้เพียงพอกับจำนวนสมาชิกที่เข้าโครงการฯ จึงเหลือพื้นที่ไม่มากนัก จำเป็นต้องออกแบบระบบสาธารณูปโภคตามข้อจำกัดของพื้นที่ที่มีอยู่ถูกต้องตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคารของกรุงเทพมหานคร ซึ่งขั้นตอนการร่วมกันสร้างระบบสาธารณูปโภคและการสร้างบ้าน ถือว่าประสบผลสำเร็จอยู่ในระดับพอใช้ ซึ่งสอดคล้องกับ (Cohen and UpHoff 1980 : 213-218) ได้สร้างกรอบพื้นฐานเพื่ออธิบายและวิเคราะห์การมีส่วนร่วม โดยแบ่งออกเป็น 4 รูปแบบ คือ

1. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision Making) ประกอบด้วย การริเริ่ม ตัดสินใจดำเนินการตัดสินใจ และตัดสินใจปฏิบัติการ

2. การมีส่วนร่วมปฏิบัติการ (Implementation) ประกอบด้วย การสนับสนุนทรัพยากรและข่าวสาร การเข้าร่วมในการบริหาร การประสานขอความร่วมมือ

3. การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ (Benefits) ประกอบด้วย ผลประโยชน์ด้านวัสดุ ด้านสังคมโดยให้การบริการที่ช่วยส่งเสริมให้ชุมชนมีคุณภาพที่ดีขึ้น และส่วนบุคคลเป็นผลประโยชน์ด้านจิตใจ

4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (Evaluation) เป็นการควบคุมและตรวจสอบการดำเนินกิจกรรมทั้งหมด และเป็นการแสดงถึงการปรับตัวในการมีส่วนร่วมต่อไป โดยรัฐควรเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมประเมินผลด้วยและสอดคล้องกับแนวคิดของ ริปเพลย์และแฟรงคลิน (Ripley & Franklin อ้างถึงใน จุมพล หนิมพานิช, 2547, หน้า 151-156) ที่ได้เสนอ

แนวทางการวัดความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการนำนโยบายไปปฏิบัติว่าวัดได้จากระดับความร่วมมือที่ผู้นำนโยบายไปปฏิบัติต่อผู้กำหนดนโยบาย ถ้าระดับความร่วมมือมีสูง ระดับของความสำเร็จก็จะสูงตามไปด้วย

2.8 ขั้นการร่วมสร้างชุมชนที่มั่นคง คนในชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่เป็นประโยชน์

ผลการศึกษาในขั้นตอนการร่วมสร้างชุมชนที่มั่นคง คนในชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ พบว่า ผู้นำชุมชนฯ และคณะทำงานฯ ได้มีการประสานความร่วมมือกับสถาบันพัฒนาองค์ องค์การมหาชน พอช.และสำนักงานทรัพย์สินฯ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการทำความเข้าใจกับสมาชิกในชุมชน ให้เกิดความเข้าใจร่วมกันว่าการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคง ขั้นตอนสุดท้ายสมาชิกที่เข้าร่วมโครงการฯ มีที่อยู่อาศัยที่มีความมั่นคง ระบบสาธารณูปโภค และสิ่งแวดล้อมที่ดี สมาชิกที่เข้าร่วมโครงการฯ สามารถมีสถานที่เพื่อใช้ในการทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ร่วมกัน เช่น การรวมกลุ่มด้านอาชีพ หรือรวมกลุ่มเยาวชนเพื่อเล่นกีฬา และทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชนด้านอื่น ๆ ตามที่สมาชิกในชุมชนมีความถนัด เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น อยู่ในระดับที่น่าพอใจ พอช ได้การวางแผนติดตามประเมินผลและแก้ไขปัญหาในขั้นตอนการร่วมสร้างชุมชนที่มั่นคง คนในชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ ที่สมาชิกเข้าร่วมประชุมบางรายเกิดข้อสงสัยว่าการจัดทำกิจกรรม ดังกล่าว ชุมชนจะใช้งบประมาณจากที่ใด และจะมีหน่วยงานใดบ้างที่จะให้การสนับสนุน ซึ่งสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์การมหาชน (พอช.) และสำนักงานทรัพย์สินฯ ชี้แจงว่า พร้อมให้การสนับสนุนทั้งด้านงบประมาณ และบุคลากรที่จะลงมาช่วยสนับสนุนในการจัดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชน และจะจัดส่งเจ้าหน้าที่ประสานงานร่วมกับคณะทำงานของชุมชนเพื่อติดตามประเมินการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ชุมชนมีการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ซึ่งขั้นตอนการร่วมสร้างชุมชนที่มั่นคง คนในชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ ถือว่าประสบผลสำเร็จอยู่ในระดับพอใช้ ซึ่งสอดคล้องกับเดวิท แมทิวส์ (เขียน) ฐิรวุฒิ เสนาคำ (แปล) (2541 : 15-18) ได้เสนอหลักการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนในกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน มีดังต่อไปนี้

1. การกำหนดประเด็นปัญหาโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน คือ การเปิดโอกาสให้ประชาชนขบคิดปัญหา ไม่เพียงแต่จากแง่มุมผลประโยชน์ของตนเท่านั้น แต่รวมถึงผลประโยชน์ของคนอื่นด้วย ซึ่งเท่ากับเป็นการกระตุ้นให้ประชาชนเกิดสำนึกในชะตากรรมร่วม และเป็นขั้นแรกของการกระตุ้นสำนึกของประชาชน และร่วมแก้ไขปัญหาที่กำลังเกิดขึ้นกับชุมชนของตน

2. การสร้างทางเลือกให้กับชุมชน โดยผ่านกระบวนการสนทนาแบบพินิจพิเคราะห์เป็นกระบวนการตัดสินใจที่เชื่อมโยงใกล้ชิดกับการปฏิบัติ แม้การสนทนาจะยังไม่ตกลงเห็นพ้องต้องกัน แต่เป็นการสร้างแนวกว้าง ๆ และเผยให้เห็นเป้าหมายที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กันของผู้เข้าร่วม นอกจากนี้ยังเป็นการสร้างสำนึกความเป็นไปได้ของการดำเนินกิจกรรม ซึ่งเป็นตัวช่วยเสริมสร้างพลังรวมหมู่ในการดำเนินกิจกรรมตามที่ตัดสินใจ

3. การดำเนินกิจกรรมสาธารณะ เป็นกิจกรรมระดมพลังรวมหมู่ของประชาชน มีความหลากหลาย และเกี่ยวข้องกับประชาชนจำนวนมาก เกิดจากกระบวนการสนทนาแบบพินิจพิเคราะห์ นำมาซึ่งการกำหนดแนวทางทั่วไปของการดำเนินกิจกรรม เผยให้เห็นผลประโยชน์ที่เกี่ยวเนื่องกันของผู้เข้าร่วมและเป้าหมายที่อาจร่วมกันได้ กิจกรรมสาธารณะเกิดจากเป้าหมายร่วมกันของผู้คน จึงก่อให้เกิดการรวมพลังเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่กันและกัน

4. การประเมินผลกิจกรรมโดยสาธารณะ คือ การเปิดโอกาสให้เข้ามามีส่วนร่วม ในการประเมินผลกิจกรรมที่ดำเนินการในชุมชน โดยให้ชาวบ้านตัดสินใจร่วมกันว่าความพยายามและกิจกรรมที่ดำเนินการใดมีประโยชน์และมีคุณค่าอย่างแท้จริงต่อชุมชนพวกเขา เป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนประเมินและปรับเปลี่ยนกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง

<u>ส่วนที่ 3</u> ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จ และความล้มเหลว

3.1 ความยอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบาย

ผลการศึกษาปัจจัยความยอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบาย พบว่าคณะทำงานฯ และสมาชิกในชุมชนที่เข้าร่วมโครงการบ้านมั่นคง ยอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบายการดำเนินงานกระบวนการโครงการบ้านมั่นคง ทั้ง 8 ขั้นตอนโดยให้ความร่วมมือด้วยดี ซึ่งปัจจัยความยอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบาย ถือว่าประสบผลสำเร็จอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับและสอดคล้องกับทินพันธ์ นาคะตะ (2516) โครงการที่รัฐบาลบัญญัติขึ้นเป็นแนวทางสำหรับการปฏิบัติในการสรรหาคุณค่าต่าง ๆ ให้แก่สังคม อาจพิจารณาเป็น 2 แนวทาง ดังนี้ ในความหมายที่แค นโยบายสาธารณะ หมายถึง กิจกรรม/การกระทำของ รัฐบาลและมิติการเลือกตัดสินใจของรัฐบาล ส่วนในความหมายที่กว้าง นโยบายสาธารณะหมายถึงแนวทางในการกระทำของรัฐบาล ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าเป็นแนวทางกว้างๆ ที่รัฐบาลได้ทำการตัดสินใจเลือกและกำหนดไว้ล่วงหน้า เพื่อชี้นำให้มีกิจกรรม/การกระทำต่างๆ เกิดขึ้นเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย/วัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้ โดยมีการวางแผน การจัดทำโครงการ วิธีการบริหารงานหรือกระบวนการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ด้วยวิธีปฏิบัติงานที่ถูกต้องเหมาะสม สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง และความต้องการของประชาชน/ผู้ใช้บริการในแต่ละเรื่อง

3.2 การสื่อสารและการประสานงานความร่วมมือสนับสนุนสอดคล้องเป็นอย่างดี

ผลการศึกษาปัจจัยการสื่อสาร และการประสานงานความร่วมมือสนับสนุนสอดคล้องเป็นอย่างดี พบว่า ผู้นำชุมชน และคณะทำงานฯ ได้มีการติดต่อประสานความร่วมมือกับสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์การมหาชน (พอช.) เพื่อร่วมทำความเข้าใจกับสมาชิกฯ ให้เกิดความเข้าใจร่วมกันตรงกัน การประสานความร่วมมือได้มาตรฐาน ตามวัตถุประสงค์ของนโยบายเป็นอย่างดี จะเห็นได้จาก สมาชิกที่เข้าร่วมประชุมมีความเข้าใจขั้นตอนการทำบ้านมั่นคงเป็นอย่างดี ซึ่งปัจจัยการสื่อสารและการประสานงานความร่วมมือสนับสนุนสอดคล้องเป็นอย่างดี ถือว่าประสบผลสำเร็จอยู่ในระดับ

ปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับเอ็ดเวิรด์ และชาร์กันสกี้ย์ (Edwards & Sharkansky, 1978 อ้างถึงใน จุมพล หนิมพานิช, 2547, หน้า 151 -156) ได้เสนอว่ามีอยู่ 5 ปัจจัย ได้แก่

1. ระบบสื่อสาร ผู้ที่ทำหน้าที่ในการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติจะต้องกมีความรู้ ความเข้าใจว่าจะต้องทำอะไรบ้าง การสั่งงานตลอดจนคำสั่งต่างๆ จะต้องสั่งให้ตรงจุด ตรงหน่วย และที่สำคัญก็คือ จะต้องชัดเจนและคงเส้นคงวาไม่ขัดแย้งกับคำสั่งอื่น งานจึงจะเดินหน้าไปด้วยดี

2. ทรัพยากรและอำนาจในการจัดสรรหรือแบ่งปันทรัพยากร อันได้แก่อัตรากำลังและความรู้ความสามารถของบุคลากร รวมทั้งข่าวสารข้อมูลตลอดจนอำนาจในการสั่งการที่จะต้องมอบให้กับผู้ที่นำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ

3. ลักษณะของหน่วยงานที่นำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ มีลักษณะของ “การเมืองภายในระบบราชการ” หรือไม่ การแข่งขันระหว่างหน่วยงานเพื่อขยายอาณาจักรของตนเป็นเช่นไร และผลประโยชน์ของหน่วยงานในการดำเนินงานหรือไม่ดำเนินงานอย่างใดอย่างหนึ่งมีลักษณะเช่นไร

4. มาตรฐานของระเบียบวิธีการที่ใช้ในการปฏิบัติงาน มาตรฐานของระเบียบเหล่านี้บางครั้งอาจเป็นประโยชน์ในการทำงานที่มีลักษณะเป็นงานประจำ แต่อาจไม่เอื้ออำนวยต่อการทำงานลักษณะใหม่

5. การติดตามผลถือเป็นปัจจัยที่จำเป็นหรือสำคัญอย่างมาก ทั้งนี้เพื่อให้ทราบว่าได้มีการปฏิบัติงานตามแผนจริงหรือไม่ มีปัญหาและอุปสรรคหรือไม่อย่างไร แลความจะต้องหามาตรการในการแก้ไข และปรับปรุงวิธีการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ เพื่อให้ได้ผลดียิ่งขึ้นไป หรือไม่อย่างไร

3.3 การบริหารจัดการ

ผลการศึกษาปัจจัยด้านการบริหารจัดการ พบว่า ความพร้อมของสหกรณ์ฯ ในด้านการบริหารจัดการขั้นตอนการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคง ทั้ง 8 ขั้นตอน มีความพร้อมอยู่ในระดับพอใช้ เท่านั้น เนื่องจากบุคลากรมีจำนวนน้อย และขาดประสบการณ์ ไม่มีเงินเดือนให้ ด้านสถานที่ทำการคับแคบ อุปกรณ์ต่าง ๆ ชำรุดไม่สามารถใช้การได้เท่าที่ควร สหกรณ์ฯ ต้องการงบประมาณสนับสนุนจากภาครัฐ ซึ่งปัจจัยด้านการบริหารจัดการ ถือว่าประสบผลสำเร็จอยู่ในระดับพอใช้ ซึ่งสอดคล้องกับการนำเสนอบทความผลการวิจัยของ วรเดช จันทรศร และลิขิต ธีรเวคิน 2530 หน้า 96-106 เรื่อง การนำนโยบายไปปฏิบัติในระบบราชการไทย ที่ได้ทำการศึกษาการนำนโยบายไปปฏิบัติของกรมประมง ปี 2530 พบว่ามีปัญหา 4ประการ ในกระบวนการนำนโยบายไปปฏิบัติของกรมประมง คือ 1 หน่วยงานองค์การกลุ่มบุคคลที่นำนโยบายไปปฏิบัติในส่วนภูมิภาค และท้องถิ่นขาดความเข้าใจในนโยบายของส่วนกลางหรือนโยบายของกรม 2 หน่วยงานระดับปฏิบัติขาดศักยภาพในด้านบุคคล เครื่องมือ อุปกรณ์ และงบประมาณ 3 ขาดการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานระดับภูมิภาคและท้องถิ่นอย่างเป็นระบบ 4 ขาดการประสานงานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานของกรมระดับจังหวัด เช่นขาดการร่วมมือใช้ทรัพยากร เป็นต้น

3.4 การติดตามประเมินผล และวางแนวทางแก้ไขปัญหาในแต่ละกระบวนการอย่างเป็นระบบและ ต่อเนื่อง

ผลการศึกษาปัจจัยด้านการติดตามประเมินผล และวางแนวทางแก้ไขปัญหาในแต่ละกระบวนการอย่างเป็นระบบและ ต่อเนื่อง พบว่า สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์การมหาชน (พอช.) จัดส่งเจ้าหน้าที่ของ พอช ลงพื้นที่ทำงาน ร่วมกับคณะทำงานในชุมชนฯ เพื่อติดตามประเมินผล และวางแนวทางแก้ไขปัญหาการดำเนินงานกระบวนการโครงการบ้านมั่นคง ในแต่ละกระบวนการอย่างเป็นระบบและ ต่อเนื่อง ปัจจัยด้านการติดตามประเมินผล และวางแนวทางแก้ไขปัญหาในแต่ละกระบวนการอย่างเป็นระบบและ ต่อเนื่อง ถือว่าประสบผลสำเร็จอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ วิลเลี่ยม (William, 1971 อ้างถึงในจุมพล หนิมพานิช, 2547 หน้า 151 -156) ที่ว่าในระหว่างการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติควรมีการประเมินผลเป็นระยะ ๆ ทั้งนี้ เพื่อให้ทราบว่างานที่ปฏิบัตินั้นสอดคล้องกับเป้าหมายมากน้อยเพียงใด และกรณีที่เกิดปัญหาหรืออุปสรรคจะสามารถแก้ไขได้ตรงจุดและทันการ ก่อสร้าง

3.5 กำลังซื้อของผู้อยู่อาศัย

ผลการศึกษาปัจจัยด้านกำลังซื้อของผู้อยู่อาศัย พบว่า กำลังซื้อของผู้อยู่อาศัยที่เข้าร่วมในกระบวนการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคง 8 ขั้นตอน มีความพร้อมอยู่ในระดับหนึ่ง โดยเฉพาะในขั้นตอนการออมทรัพย์ สมาชิกฯ มีความพร้อมในการออมทรัพย์ไม่เท่าเทียมกัน บางรายทำงานประจำมีรายได้ที่แน่นอน บางรายประกอบอาชีพค้าขายมีรายไม่แน่นอน ทำให้ระดับการออมทรัพย์ไม่สม่ำเสมอ สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์การมหาชน (พอช.) ให้สมาชิกฯ แบ่งกลุ่มย่อยประมาณ กลุ่มละ 10 คน อาจเป็นเครือญาติกัน หรือมีที่อยู่ละแวกเดียวกัน โดยตั้งหัวหน้ากลุ่มย่อย 1 คน เป็นผู้ตามเก็บเงินออมทรัพย์จากเพื่อนสมาชิกฯ ในกลุ่มของตน ตามความสามารถที่สมาชิกฯ จะออมได้ เพื่อให้ระดับการออมทรัพย์มีความสม่ำเสมอ ปัจจัยด้านกำลังซื้อของผู้อยู่อาศัย ถือว่าประสบผลสำเร็จอยู่ในระดับพอใช้ ซึ่งสอดคล้องกับ แนวคิดเกี่ยวกับกำลังซื้อที่อยู่อาศัย และความต้องการที่อยู่อาศัย (Housing Need) ความต้องการที่อยู่อาศัย ที่มีการกล่าวถึงโดยทั่วไป สามารถแบ่งได้ 3 ลักษณะ ได้แก่ (ธนาคารอาคารสงเคราะห์, 2540 : 8-11)

1. ความจำเป็นที่ต้องมีที่อยู่อาศัย (Housing Need) มนุษย์ทุกคนมีความจำเป็นที่จะต้องมีที่อยู่อาศัย เนื่องจากที่อยู่อาศัยถือเป็นปัจจัยสี่ของชีวิต มนุษย์ทุกคนเกิดมาและแสวงหาที่อยู่อาศัย ไม่ว่าที่อยู่อาศัยนั้นจะมีคุณภาพต่ำเพียงใด หรือตนจะเป็นเจ้าของที่อยู่อาศัยนั้น หรือไม่ก็ตาม

2. ความอยากได้หรือความต้องการฉาบฉวย(Housing Want) เมื่อมนุษย์ทุกคนต่างมีความจำเป็นที่จะต้องมีที่อยู่อาศัยซึ่งเป็นการตอบสนองด้านปัจจัยสี่ ดังนั้น จึงอยากได้หรือต้องการมีที่อยู่อาศัยไม่มีที่สิ้นสุด แม้บุคคลที่มีที่อยู่อาศัยแล้ว แต่ไม่ได้เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์เป็นของตนเอง ส่วนผู้ที่มีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเองแล้วยังมีความใฝ่ฝันที่จะมีที่อยู่อาศัยที่มีคุณภาพดีขึ้นไปอีกตามลำดับ

3. ความต้องการซื้อที่อยู่อาศัยตามอำนาจซื้อ(Housing Demand) ความอยากได้บ้าน หรือความใฝ่ฝันที่จะมีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเองนั้นจะเป็นจริงได้ก็ต่อเมื่อบุคคลนั้นมีเงินพอที่จะซื้อได้ (affordability) หากไม่มีเงินพอ ความฝันนั้นก็จะเป็นเพียงความต้องการ ไม่ใช่ความต้องการที่มีอำนาจซื้อ เนื่องจาก

ความต้องการหาซื้อบ้าน = ความอยากได้บ้าน และกำลังซื้อ

หากประชาชนไม่ต้องการซื้อบ้านและไม่มีกำลังซื้อ { ผู้ประกอบการไม่มีโอกาสในการขาย

หากประชาชนต้องการซื้อบ้านและไม่มีกำลังซื้อ { ผู้ประกอบการมีโอกาสในการขาย โดยการใช้กลยุทธ์ทางการผลิตและการเงินช่วย อาทิ ให้ผู้ซื้อผ่อนดาวน์น้อยแต่ผ่อนนาน หรือใช้วิธีซื้อแล้วเข้าอยู่อาศัยทันที เพื่อประหยัดค่าใช้จ่ายในการเช่าที่พักอาศัย

หากประชาชนมีกำลังซื้อบ้านแต่ไม่มีความต้องการ { ผู้ประกอบการมีโอกาสในการขาย ใช้กลยุทธ์ทางการตลาด กระตุ้น

หากประชาชนต้องการบ้านมีกำลังซื้อและเต็มใจซื้อ { การซื้อขายที่อยู่อาศัยจึงจะเกิดขึ้น

3.6 นโยบายอุดหนุนของภาครัฐ

ผลการศึกษาปัจจัยด้านนโยบายการอุดหนุนของภาครัฐ พบว่า สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์การมหาชน (พอช.) ได้มีการสนับสนุนเจ้าหน้าที่ลงทำงานในพื้นที่ร่วมกับคณะทำงานของชุมชนในขั้นตอนการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคง ทั้ง 8 ขั้นตอน ทำงานสอดประสานกันเป็นอย่างดี แต่ในด้านงบประมาณสิ้นเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยประมาณ 200,000 บาท ยังน้อยเกินไปยังไม่เพียงพอกับการสร้างที่อยู่อาศัย ต้องเพิ่มวงเงินสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยให้มากขึ้น ปัจจัยด้านการอุดหนุนของภาครัฐ ถือว่าประสบผลสำเร็จอยู่ในระดับพอใช้ ซึ่งสอดคล้องกับการอุดหนุนที่อยู่อาศัยผู้มีรายได้น้อย แนวคิดของ Public Housing (Beyer 1989 : 10-11) ได้ให้คำจำกัดความของคำว่า Public Housing ไว้ดังนี้ “Public Housing โดยความหมายง่ายๆ ก็ คือผลิตผลที่ยุ่งยากซับซ้อน ประการแรกเป็นผลิตผลที่ใหญ่โตคงทนและถาวร มีสถานที่ตั้งแน่นอนและถูกใช้ในสถานที่ที่ถูกสร้างขึ้นมาเมื่อสร้างขึ้นมันจะอยู่ได้หลายปีจนกระทั่งไร้ประโยชน์ และมันเป็นส่วนหนึ่งของที่ดิน”

(De. Rowler 1990 : 20-22) ได้ให้ความหมายไว้ว่า “อาคารสงเคราะห์ตามความหมายอย่างกว้างๆ หมายถึงการจัดสร้างที่อยู่อาศัยเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบปัญหาเรื่องที่อยู่อาศัย โดยไม่หวังผลกำไร มีคุณภาพดี และมีรากฐานที่ทันสมัย”

โดยสรุปจากคำนิยามข้างต้น Public Housing หรืออาคารสงเคราะห์ คือการแก้ปัญหาในเรื่องที่อยู่อาศัย ทั้งสภาพการไม่มีที่อยู่อาศัย และสภาพการมีที่อยู่อาศัยที่ไม่เหมาะสมเพื่อให้ประชาชนได้มีที่อยู่อาศัยที่เหมาะสมและถูกสุขลักษณะในราคาที่เหมาะสม

จุดเริ่มต้นของนโยบายที่อยู่อาศัย

การแทรกแซงของรัฐในตลาดที่อยู่อาศัยเริ่มในทศวรรษที่ 50 (1950’ s) ประเทศอังกฤษและสวีเดน นับได้ว่าเป็น 2 ประเทศที่มีประวัติอันยาวนานแต่สำหรับประเทศอื่นนับเป็นเรื่องใหม่ประสบการณ์จากหลายประเทศพบว่า ประเทศที่มีความจำเป็นและต้องการให้เกิดผลกระทบต่อเศรษฐกิจและสังคมในระยะสั้นเพียงใด รัฐก็จะยิ่งแทรกแซงมากขึ้นเท่านั้น
ทศวรรษที่ 50 (1950’ s) ซึ่งเป็นช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 หลายประเทศประสบกับภาวการณ์ที่ประชาชนมีความต้องการที่อยู่อาศัยสูงมาก รัฐบาลเยอรมนี ฝรั่งเศล เบลเยี่ยม และ เนเธอร์แลนด์ ได้สร้างกรอบในการเร่งรัดการสร้างที่อยู่อาศัยโดยหลักการ “โครงการอุดหนุนอิฐและปูน” (Brick and Mortar Subsidies) ส่วนในทวีปยุโรปตะวันออก รัฐบาลได้กำหนดนโยบาย “ที่อยู่อาศัยที่พอเพียงสำหรับทุกคน” (Housing for all Approach) ส่วนประเทศในยุโรปตอนใต้ (กรีซ โปรตุเกส อิตาลี สเปน) นโยบายที่อยู่อาศัยมีความสำคัญน้อยกว่าประเด็นทางการเมืองด้านอื่นๆ

ทศวรรษที่ 80 (1980’ s) กลับคืนสู่ระบบตลาดเสรี ระยะเวลาหลายปีที่ผ่านมานโยบายที่อยู่อาศัยของประเทศต่างๆ ในยุโรปได้ปรับเปลี่ยนวัตถุประสงค์ไปเนื่องจากความต้องการบ้านเชิงปริมาณลดลง แต่ความต้องการด้านคุณภาพมาตรฐานเพิ่มมากขึ้น จึงมีการเปลี่ยนแปลงนโยบายจากด้านอุปทานเป็นด้านอุปสงค์ ในยุโรปตะวันออกภายหลังการล่มสลายของประเทศหลังม่านเหล็กได้เกิดการเปลี่ยนแปลง และโครงการที่อยู่อาศัยของรัฐที่เดิมรัฐได้มีบทบาทในการพัฒนาโครงการที่อยู่อาศัยนั้นได้ยุดติลง

การแทรกแซงและเป้าหมายของรัฐบาลในประเทศต่างๆ ยังคงเปลี่ยนแปลงไปเรื่อยๆ ทั้งนี้โดยไม่จำต้องขึ้นอยู่กับการเมืองเท่านั้นแต่บางครั้งความเปลี่ยนแปลงด้านนโยบายเป็นผลสืบเนื่องมาจาก การเปลี่ยนแปลงด้านประชากร สังคมเศรษฐกิจ เพื่อรองรับความเปลี่ยนแปลงโครงสร้างครอบครัว การย้ายถิ่นฐาน และการวางผังเมือง ความจำเป็นในการอุดหนุน[17]

การอุดหนุนที่อยู่อาศัยมีอยู่ในทุกประเทศโดยเฉพาะในประเทศอุตสาหกรรม ที่มีการอพยพย้ายถิ่นจากชนบทเข้าสู่เมือง การกำหนดนโยบายด้านการพัฒนาที่อยู่อาศัยมีขึ้นเพื่อสนองความต้องการทางสังคมและการเมือง ดังนั้นก่อนที่รัฐจะกำหนดนโยบายที่อยู่อาศัยรัฐจะต้องแสดงความชัดเจนว่าการเข้าไปแทรกแซงที่อยู่อาศัยนั้นจะดำเนินการเพื่อวัตถุประสงค์ใด

1. เพื่อยกระดับสุขภาพอนามัยของประชาชน

นโยบายด้านที่อยู่อาศัยในยุคต้นๆ เริ่มมาจากมาตรการป้องกันไฟและการส่งเสริมความปลอดภัยในชุมชน นโยบายด้านที่อยู่อาศัยเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างหลักประกัน ว่าชุมชนเมืองจะเป็นชุมชนที่น่าอยู่สำหรับประชากรส่วนใหญ่และแม้ว่าวัตถุประสงค์ดังกล่าวนี้จะยังคงเป็นนโยบายด้านที่อยู่อาศัยในปัจจุบันก็ตามแต่เมื่อเวลาผ่านไปที่อยู่อาศัยได้มีผลกระทบต่อชุมชนอย่างลึกซึ่ง กว้างขวาง และมีความสำคัญยิ่งขึ้นเพราะมิใช่เพื่อการปรับปรุงสภาพความเป็นอยู่ให้ดีขึ้นเท่านั้น

2. เพื่อยกระดับความยุติธรรมความเท่าเทียมกัน และความมีเสถียรภาพทางสังคม

การให้การอุดหนุนด้านที่อยู่อาศัยเป็นหนทางเดียวที่สามารถแก้ไขปัญหาความไม่เท่าเทียมกันเรื่องรายได้ และการกระจายความมั่นคงในสังคมใดสังคมหนึ่ง ความมุ่งหมายของการอุดหนุนด้านที่อยู่อาศัย คือมุ่งลดความไม่เสมอภาค ความได้เปรียบเสียเปรียบจากการค้ากำไรที่ดินและอสังหาริมทรัพย์ในกลุ่มชนชั้น ประกอบกับการที่รัฐจะต้องจัดให้มีนโยบายด้านสวัสดิการสังคมจึงเป็นที่ยอกมรับว่าที่อยู่อาศัยเป็นนโยบายที่สำคัญของประเทศ

ในศตวรรษที่ 19 มีการพัฒนาโครงการที่อยู่อาศัยเกิดขึ้นครั้งแรก โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อตอบสนองความต้องการของนักธุรกิจชาวยุโรปผู้มั่งคั่งซึ่งมีความเชื่อว่าโครงการที่อยู่อาศัยจะเป็นหนทางหนึ่งที่จะทำให้คนงานได้พักอาศัยอยู่ในบ้านที่มีคุณภาพดี เนื่องจากพบว่าการที่คนงานมีความสุขและมีสุขภาพดี ย่อมไม่ประท้วงหยุดงาน และทำงานได้มากขึ้น

หลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ยุติ โครงการก่อสร้างที่อยู่อาศัยขนาดใหญ่นับว่าเป็นเครื่องมือสำคัญที่สุดประการเดียวที่จะสร้างสวัสดิการและป้องกันมิให้มีการจลาจลในชุมชนเมืองในยุโรป รัฐบานประเทศต่างๆ ในยุโรปและประเทศในกลุ่มสังคมนิยมในยุคนั้น มองว่าการมีบ้านถือเป็นสิทธิของประชาชนไม่ใช่เป็นเพียงสินค้าชนิดหนึ่ง

3. การแก้ไขปัญหาด้านนโยบายหรือความล้มเหลวของกลไกตลาด

นโยบายที่อยู่อาศัยสามารถเข้ามามีบทบาทสำคัญในระบบเศรษฐกิจเนื่องจากมีความสัมพันธ์กับตลาดแรงงาน การลงทุนในเรื่องที่อยู่อาศัยเป็นตัวกระตุ้นเศรษฐกิจในระดับท้องถิ่น หรือระดับภูมิภาค และเป็นเครื่องมือในการกระจายรายได้ระหว่างภูมิภาคและที่สำคัญคือ สามารถช่วยกระตุ้นให้มีการย้ายถิ่นของประชาชนได้ด้วย ตัวอย่างเช่น ในทศวรรษที่ 70 (1970's) และ 80 (1980's) เมืองอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ในยุโรปตะวันออกเริ่มประสบภาวะถอยรัฐบาลจึงได้กระตุ้นให้คนงานนับล้านเคลื่อนย้ายถิ่นฐาน และหนึ่งในมาตรการที่สำคัญ คือการพัฒนาบ้านราคาถูกในเมืองบริวารให้เพียงพอต่อความต้องการของประชาชน

ในหลายประเทศครอบครัวที่ก่อสร้างตัวใหม่ มักประสบกับความยากลำบากในการมีบ้านเป็นของตนเองครอบครัวเหล่านี้มิอาจแม้กระทั่งซื้อบ้านคาคาถูกที่สุดได้ ทางเลือกที่ปฏิบัติได้แก่การยังคงอาศัยอยู่กับครอบครัวพ่อแม่ หรือสร้างบ้านในพื้นที่ ที่ไม่ได้รับอนุญาตจากทางราชการ ขณะที่ระบบเศรษฐกิจของชุมชนเมืองต้องการแรงงานอย่างต่อเนื่องจะเห็นได้ชัดว่าตลาดที่อยู่อาศัยกับตลาดแรงงาน มีความเชื่อมโยงกันอย่างแยกไม่ออก การให้อุดหนุนของรัฐนับได้ว่าเป็นหนทางหนึ่งที่

จะช่วยเพิ่มอุปทาน ที่อยู่อาศัยในราคาที่หาซื้อได้ในเมือง ดังนั้นสิ่งที่ต้องการทำความเข้าใจเป็นอันดับแรกคืออะไรเป็นข้อจำกัดในการซื้อ หรือการมีบ้านของคนทั่วไปก่อนที่จะนำไปสู่การกำหนดนโยบายเพื่อแก้ปัญหาดังกล่าว

4. การกระตุ้นการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจโดยอาศัยนโยบายที่อยู่อาศัย

โดยปกติภาคอุตสาหกรรมก่อสร้าง จะให้ความสนใจนโยบายที่อยู่อาศัยอย่างมาก เนื่องจากอุตสาหกรรมก่อสร้างใช้แรงงานจำนวนมาก ดังนั้นการกระตุ้นภาคการผลิตที่อยู่อาศัยจึงเป็นการสร้างงานให้เพิ่มขึ้น และยังส่งผลต่อธุรกิจต่อเนื่องอื่นๆ ด้วย เช่นอุตสาหกรรมผลิตวัสดุก่อสร้าง การตกแต่ง และภูมิสถาปัตย์ เป็นต้นและอุตสาหกรรมก่อสร้างมีส่วนกระทบต่อระบบของประเทศระหว่าง 10-15% ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ

ในช่วงระบบเศรษฐกิจถดถอยนั้น รัฐบาลมักเห็นว่าการกระตุ้นอุตสาหกรรมก่อสร้างเป็นหนทางที่ดีที่สุดที่จะกระตุ้นให้เกิดการผลิต และสร้างความเชื่อมั่นของประชาชนให้กลับคืนมารัฐบาลในยุคต้นๆ ของการปฏิรูประบบเศรษฐกิจถือว่าอุตสาหกรรมก่อสร้างเป็นอุตสาหกรรมหลักของประเทศแต่ในทางตรงกันข้ามหากอุตสาหกรรมก่อสร้างมีความร้อนแรงเกินไปก็อาจส่งผลให้เกิดวิฤตการณ์ด้านการเงินได้เช่นกัน ดังตัวอย่างที่เกิดขึ้นในปี พ.ศ. 2540

ประเภท หรือวิธีต่างๆ ในการอุดหนุน

1. อุดหนุนหน่วยงานผลิตที่อยู่อาศัยให้ต้นทุนต่ำลง
   - อุดหนุนค่าก่อสร้างหรือค่าพัฒนาสาธารณูปโภค
   - อุดหนุนค่าแรง วัสดุ การจัดการ ค่าบริการชุมชน
   - ให้ปรือให้เช่าที่ดินของรัฐในราคาต่ำไปก่อสร้างที่อยู่อาศัย
   - แบ่งกำไรจากที่อยู่อาศัยราคาสูงไปอุดหนุนที่อยู่อาศัยราคาต่ำ
6. ช่วยเหลือค่าใช้จ่ายผู้ซื้อหรือผู้เช่าที่อยู่อาศัย
   - ให้เงินช่วยเหลือส่วนหนึ่งแก่ผู้มีรายได้น้อยในการซื้อที่อยู่อาศัย
   - รัฐสร้างที่อยู่อาศัยให้ข้าราชการพนักงานรัฐวิสาหกิจเช่าในอัตราค่าเช่าต่ำ
   - จ่ายเงินช่วยค่าเช่าที่อยู่อาศัยผู้มีรายได้น้อย
   - ให้ค่าไฟฟ้า น้ำประปาฟรี หรือคิดในอัตราต่ำ
3. อุดหนุนผ่านการให้สินเชื่อ

- รัฐอุดหนุนหรือช่วยเหลือเงินกู้ก่อสร้าง
- อุดหนุนหรือช่วยเหลือเงินกู้ระยะยาวเพื่อที่อยู่อาศัย
- ค้ำประกันหรือจ่ายเบี้ยประกันเงินกู้เพื่อที่อยู่อาศัย
- ผ่อนผันหรือชดเชยสินเชื่อที่อยู่อาศัยที่มีปัญหา
- ระงับหรือการบังคับจำนอน

4. ผ่านระบบภาษี

- กำหนดอัตราภาษีในอัตราลดลงในการซื้อขายที่อยู่อาศัย
- ลดอัตราภาษีโครงการที่อยู่อาศัยผู้มีรายได้น้อย
- นำดอกเบี้ยเงินกู้ที่อยู่อาศัยมาหักภาษีได้
- กำหนดเพดานภาษีต่ำสำหรับผู้มีรายได้น้อย หรือผู้สูงอายุ

5. ควบคุมค่าเช่า ในบางประเทศรัฐควบคุมการกำหนดหรือการขึ้นค่าเช่าบ้าน

การเลือกวิธีการอุดหนุน

3.7 รูปแบบการวางผังที่อยู่อาศัย

ผลการศึกษาปัจจัยด้านรูปแบบการวางผังที่อยู่อาศัย จากการสัมภาษณ์สามารถสรุปได้ว่า สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์การมหาชน (พอช.) ได้จัดส่งสถาปนิกลงพื้นที่ทำงานร่วมกับคณะทำงานของชุมชนเพื่อร่วมวางรูปแบบการวางผังที่อยู่อาศัย โดยเฉพาะขั้นตอนการร่วมวางผัง สร้างแปลนแต่การรูปแบบการวางผังที่อยู่อาศัย ไม่ตรงใจสมาชิกที่เข้าร่วมโครงการมากนักเพราะพื้นที่ใช้สอยค่อนข้างคับแคบ แต่ในที่สุดสมาชิกทุกคนก็ยอมรับ เพราะมีความจำเป็นต้องออกแบบผังที่อยู่อาศัยให้สอดคล้องกับสินเชื่อที่สมาชิกฯ ขอกู้ อีกทั้ง ต้องออกแบบให้สามารถรองรับจำนวนสมาชิกที่เข้าร่วมโครงการฯ ได้ทุกคน และถูกต้องตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคารของกรุงเทพมหานคร ซึ่งปัจจัยด้านรูปแบบการวางผังที่อยู่อาศัย ถือว่าประสบผลสำเร็จอยู่ในระดับพอใช้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการวางผังเมือง ผังเมืองรวม **"ผังเมืองรวม"** หมายความว่า แผนผัง นโยบาย โครงการ รวมถึงมาตรการควบคุมโดยทั่วไป เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนา และการดำรงรักษาเมืองและบริเวณที่เกี่ยวข้องชุมชนหรือชนบท ในด้านการใช้ประโยชน์ในทรัพย์สิน การคมนาคมและขนส่ง การสาธารณูปโภค บริการสาธารณะและสภาพแวดล้อม เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของการผังเมือง (ดวงจันทร์ อาภาวัชรุตม์ เจริญเมือง, 2541)

เกณฑ์พิจารณาพื้นที่ที่จะวางและจัดทำผังเมืองรวม

- ที่ตั้งเทศบาลเมืองและเทศบาลตำบลทุกแห่ง เรียกว่า ผังเมืองรวมเมือง...(ต่อท้ายด้วยชื่อเทศบาล) กรมการผังเมืองดำเนินการหรือสำนักงานผังเมืองจังหวัดร่วมกับท้องถิ่นเป็นผู้ดำเนินการ
- พื้นที่ หรือท้องที่ ที่เป็นนโยบายของรัฐบาล หรือรัฐบาลสั่งการให้กรมการผังเมืองดำเนินการวางผังเมืองรวม
- พื้นที่ หรือท้องที่ ที่จังหวัดหรือท้องถิ่น ขอให้กรมการผังเมืองดำเนินการวางผังเมืองรวมให้เมื่อกรมการผังเมืองพิจารณาแล้วให้บรรจุเข้าแผนงานของกรมการผังเมือง
- หรือพื้นที่ใด ท้องที่ใดที่กรมการผังเมืองได้ศึกษาวิเคราะห์แล้วเห็นว่ามีความจำเป็นจะต้องวางผังเมืองรวม จะถูกบรรจุไว้ในแผนงานของกรมฯ
- เมื่อพื้นที่ใด หรือท้องที่ใดในข้อพิจารณาข้างต้นจะต้องดำเนินการวางผังเมืองรวมแล้วจะตราพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินที่จะทำการสำรวจเพื่อการวางและจัดทำผังเมืองรวม เจ้า

พนักงานการผัง เขตท้องที่ที่จะทำการสำรวจพร้อมด้วยแผนที่แสดงเขตสำรวจแนบท้ายพระราชกฤษฎีกา และกำหนดเวลาการใช้บังคับพระราชกฤษฎีกาซึ่งต้องไม่เกินห้าปี

เกณฑ์พิจารณาปรับปรุงแก้ไขผังและวางผังใหม่

"ผังเมืองรวม" ที่กรมการผังเมืองได้ดำเนินการตามขั้นตอนกฎหมาย และประกาศเป็นกฎกระทรวงบังคับใช้ไปแล้วครบ 3 ปี ส่วนประเมินผล กรมการผังเมือง ได้จัดให้มีการประเมินผลเสนอกรมการผังเมืองพิจารณา เมื่อผลการพิจารณาเห็นว่าจำเป็นต้องปรับปรุง แก้ไข จะด้วยเหตุผลเพื่อความเหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม และการขยายตัวของชุมชน หรือมีความจำเป็นทางด้านผังเมือง อันเนื่องมาจากผลการพิจารณาของโครงการต่างๆ ที่มีผลกระทบต่อผังเมืองรวมโดยตรงและโดยอ้อม ก่อให้เกิดผลเสียต่อโครงสร้างของเมืองและสภาพแวดล้อมที่ดี จะสั่งการให้กองหรือส่วนที่รับผิดชอบ ดำเนินการดังนี้

- กองแผนงาน จัดนำเข้าแผนงานกรมการผังเมือง และกำหนดแผนงานให้กองหรือส่วนที่เกี่ยวข้องดำเนินการต่อไป
- ส่วนสำรวจ ส่วนแผนที่ และศูนย์ข้อมูล จัดทำแผนที่รวบรวมข้อมูลพื้นฐาน
- ส่วนวิเคราะห์วิจัย และผังเมืองจังหวัดจัดเก็บข้อมูลให้ทันสมัย วิเคราะห์สถานภาพทางเศรษฐกิจ และคาดประมาณจำนวนประชากรในอนาคต
- ส่วนวางผัง หรือสำนักงานผังเมืองจังหวัดที่รับผิดชอบ รับข้อมูลและผลวิเคราะห์วิจัยดำเนินการวางผังหรือปรับปรุงแก้ไขผังเมืองรวมให้เหมาะสมต่อไป

3.8 การมีส่วนร่วม

ผลการศึกษาปัจจัยการมีส่วนร่วม พบว่า สมาชิกในชุมชนเข้ามีส่วนร่วมในการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคง ทั้ง 8 ขั้นตอน สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์การมหาชน (พอช.) และสำนักงานทรัพย์สินฯ พร้อมให้การสนับสนุนทั้งด้านงบประมาณ และบุคลากรที่จะลงมาช่วยสนับสนุนในการจัดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชน เมื่อชุมชนมีการร้องขอมา และจะจัดส่งเจ้าหน้าที่ประสานงานร่วมกับคณะทำงานของชุมชน เพื่อติดตามประเมินการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของสมาชิกในชุมชนให้ดีขึ้น ซึ่งปัจจัยการมีส่วนร่วม ถือว่าประสบผลสำเร็จอยู่ในระดับพอใช้ ซึ่งสอดคล้องกับเดวิท แมทิวส์ (เขียน) จิรวุฒิ เสนาคำ (แปล) (2541 : 15-18) ได้เสนอหลักการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนในกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนมีดังต่อไปนี้

1. การกำหนดประเด็นปัญหาโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน คือ การเปิดโอกาสให้ประชาชนขบคิดปัญหา ไม่เพียงแต่จากแง่มุมผลประโยชน์ของตนเท่านั้น แต่รวมถึงผลประโยชน์ของคนอื่นด้วย ซึ่งเท่ากับเป็นการกระตุ้นให้ประชาชนเกิดสำนึกในชะตากรรมร่วม และเป็นขั้นแรกของการกระตุ้นสำนึกของประชาชน และร่วมแก้ไขปัญหาที่กำลังเกิดขึ้นกับชุมชนของตน

2. การสร้างทางเลือกให้กับชุมชน โดยผ่านกระบวนการสนทนาแบบพินิจพิเคราะห์เป็นกระบวนการตัดสินใจที่เชื่อมโยงใกล้ชิดกับการปฏิบัติ แม้การสนทนาจะยังไม่ตกลงเห็นพ้องต้องกัน แต่เป็นการสร้างแนวกว้าง ๆ และเผยให้เห็นเป้าหมายที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กันของผู้เข้าร่วม นอกจากนี้ยังเป็นการสร้างสำนึกความเป็นไปได้ของการดำเนินกิจกรรม ซึ่งเป็นตัวช่วยเสริมสร้างพลังรวมหมู่ในการดำเนินกิจกรรมตามที่ตัดสินใจ

3. การดำเนินกิจกรรมสาธารณะ เป็นกิจกรรมระดมพลังรวมหมู่ของประชาชน มีความหลากหลาย และเกี่ยวข้องกับประชาชนจำนวนมาก เกิดจากกระบวนการสนทนาแบบพินิจพิเคราะห์ นำมาซึ่งการกำหนดแนวทางทั่วไปของการดำเนินกิจกรรม เผยให้เห็นผลประโยชน์ที่เกี่ยวเนื่องกันของผู้เข้าร่วมและเป้าหมายที่อาจร่วมกันได้ กิจกรรมสาธารณะเกิดจากเป้าหมายร่วมกันของผู้คน จึงก่อให้เกิดการรวมพลังเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่กันและกัน

4. การประเมินผลกิจกรรมโดยสาธารณะ คือ การเปิดโอกาสให้เข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินผลกิจกรรมที่ดำเนินการในชุมชน โดยให้ชาวบ้านตัดสินใจร่วมกันว่าความพยายามและกิจกรรมที่ดำเนินการใดมีประโยชน์และมีคุณค่าอย่างแท้จริงต่อชุมชนพวกเขา เป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนประเมินและปรับเปลี่ยนกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง

<u>ส่วนที่ 4</u> ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของกระบวนการดำเนินโครงการบ้านมั่นคง 8 ขั้นตอน

4.1 ปัจจัยการยอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบายมีความสัมพันธ์กับการทำความเห็นให้ตรงกัน และการสร้างความเป็นเจ้าของโครงการร่วมกัน

ผลการศึกษาปัจจัยการยอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบายมีความสัมพันธ์กับการทำความเห็นให้ตรงกัน และการสร้างความเป็นเจ้าของโครงการร่วมกัน พบว่า ปัจจัยการยอมรับและเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบายโครงการบ้านมั่นคงกับขั้นตอนทำความเห็นให้ตรงกัน และสร้างความเป็นเจ้าของโครงการร่วมกันมีความสัมพันธ์กัน เพราะสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์การมหาชน (พอช.) ได้มีการชี้แจง และทำความเข้าใจกับสมาชิกฯ ได้รับรู้ถึงขั้นตอนต่าง ๆ ของการทำโครงการบ้านมั่นคง โดยที่สมาชิกเกิดการยอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบายโครงการบ้านมั่นคง และมีความรู้สึกว่าเป็นตนเองมีส่วนร่วมและเป็นเจ้าของโครงการฯ ปัจจัยการยอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบายมีความสัมพันธ์กับการทำความเห็นให้ตรงกัน และการสร้างความเป็นเจ้าของโครงการร่วมกัน มีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับ บาตเนการ์และวิลเลี่ยม (Bhatnagar & williams, 1992 อ้างถึงใน เตโช แสนภักดี , 2546 , หน้า 21) การมีส่วนร่วมมิใช่เป็นเพียงการสร้างความภาคภูมิใจในการได้มีโอกาสเข้าร่วมในส่วนของปัจเจกบุคคล และสร้างความสามัคคีในชุมชนเท่านั้น และจะเป็นที่ช่วยในการพัฒนาของรัฐให้ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์และสอดคล้องกับความต้องการของชุมชนด้วย ซึ่งบาตเนการ์และวิลเลี่ยม (Bhatnagar & williams, ได้สรุปถึงวัตถุประสงค์ของการมีส่วนร่วมไว้ ดังนี้

(1) ประสิทธิภาพ (efficiency) คือ การสร้างความเห็นพร้องต้องกัน ความร่วมมือและความสัมพันธ์ที่จะนำไปสู่ความสำเร็จได้อย่างราบรื่นโดยการใช้ต้นทุนน้อยที่สุด

(2) ประสิทธิภาพ (effeciveness) คือ สามารถดำเนินโครงการสำเร็จได้ตามเป้าหมาย

(3) ผลประโยชน์ที่ได้รับ (beneficiary capacity) คือ ผลประโยชน์ที่ผู้มีส่วนร่วมในโครงการได้รับ

(4) การพึ่งพาตนเอง (self – reliance) คือ ความรู้สึกถึงการเป็นอิสระ การตระหนักในตนเอง (self – awareness) และความรู้สึกเชื่อมั่นของคนในชนบทที่จะเรียนรู้และวางแผนการดำรงชีวิตของตนเอง

(5) การให้อำนาจ (empowerment) คือ การให้อำนาจในการจัดการ

(6) การสนับสนุน (sustainability) คือ การมีส่วนร่วมจะทำให้ประชาชนในท้องถิ่นรักษาและช่วยกันดำเนินงานโครงการให้ต่อเนื่องต่อไป และสอดคล้องกับความเห็นของ Cohen และเป็นแนวทางเดียวกับริปเพลย์ และแฟรงคลิน (Ripley & Franklin อ้างถึงใน จุมพล หนิมพานิช, 2547, หน้า 151-156) ที่ได้เสนอแนวทางการวัดความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการนำนโยบายไปปฏิบัติว่าวัดได้จากระดับความร่วมมือที่ผู้นำนโยบายไปปฏิบัติต่อผู้กำหนดนโยบาย ถ้าระดับความร่วมมือมีสูง ระดับของความสำเร็จก็จะสูงตามไปด้วย

4.2 ปัจจัยการยอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบายมีความสัมพันธ์กับการออมทรัพย์

ผลการศึกษาปัจจัยการยอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบายมีความสัมพันธ์กับการออมทรัพย์ พบว่า ปัจจัยการยอมรับและเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบายโครงการบ้านมั่นคงกับขั้นตอนการออมทรัพย์มีความสัมพันธ์กัน เพราะสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์การมหาชน (พอช.) ได้มีการชี้แจง เพราะสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์การมหาชน (พอช.) ได้ชี้แจงรายละเอียดขั้นตอนการออมทรัพย์ ว่า (พอช.) มีนโยบายให้สมาชิกในชุมชนกู้เงินสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยดอกเบี้ยต่ำ ร้อยละ 4 ต่อปี แต่มีเงื่อนไขว่าสมาชิกฯ ที่เข้าร่วมโครงการฯ ต้องสมัครเข้าเป็นสมาชิกของสหกรณ์ฯ ก่อน และจะต้องออมทรัพย์กับสหกรณ์ฯ อย่างน้อย 20 % ของวงเงินสินเชื่อที่จะขอกู้เพื่อที่อยู่อาศัยจาก พอช . ประมาณ 200,000 บาท จนสมาชิกฯ เกิดความเข้าใจร่วมกัน โดยที่สมาชิกเข้าใจยอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบายโครงการบ้านมั่นคง ปัจจัยการยอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบายมีความสัมพันธ์กับการออมทรัพย์ มีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับที่ดี. ซึ่งสอดคล้องกับบาตเนการ์และวิลเลี่ยม (Bhatnagar $ williams, 1992 อ้างถึงใน เตโช แสนภักดี , 2546 , หน้า 21) การมีส่วนร่วมมิใช่เป็นเพียงการสร้างความภาคภูมิใจในการได้มีโอกาสเข้าร่วมในส่วนของปัจเจกบุคคล และสร้างความสามัคคีในชุมชนเท่านั้น และจะเป็นที่ช่วยในการพัฒนาของรัฐให้ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ และสอดคล้องกับความต้องการของชุมชนด้วย ซึ่งบาตเนการ์และวิลเลี่ยม (Bhatnagar $ williams, ได้สรุปถึงวัตถุประสงค์ของการมีส่วนร่วมไว้ ดังนี้

(1) ประสิทธิภาพ (efficiency) คือ การสร้างความเห็นพร้องต้องกัน ความร่วมมือและความสัมพันธ์ที่จะนำไปสู่ความสำเร็จได้อย่างราบรื่นโดยการใช้ต้นทุนน้อยที่สุด

(2) ประสิทธิภาพ (effeciveness) คือ สามารถดำเนินโครงการสำเร็จได้ตามเป้าหมาย

(3) ผลประโยชน์ที่ได้รับ (beneficiary capacity) คือ ผลประโยชน์ที่ผู้มีส่วนร่วมในโครงการได้รับ

(4) การพึ่งพาตนเอง (self – reliance) คือ ความรู้สึกถึงการเป็นอิสระ การตระหนักในตนเอง (self – awareness) และความรู้สึกเชื่อมั่นของคนในชนบทที่จะเรียนรู้และวางแผนการดำรงชีวิตของตนเอง

(5) การให้อำนาจ (empowerment) คือ การให้อำนาจในการจัดการ

(6) การสนับสนุน (sustainability) คือ การมีส่วนร่วมจะทำให้ประชาชนในท้องถิ่นรักษาและช่วยกันดำเนินงานโครงการให้ต่อเนื่องต่อไป และสอดคล้องกับความเห็นของ Cohen

เอ็ดเวิรด์ และชาร์กันสกี้ย์ (Edwards & Sharkansky, 1978 อ้างถึงใน จุมพล หนิมพานิช, 2547, หน้า 151 -156) ได้เสนอว่ามีอยู่ 5 ปัจจัย ได้แก่

1. ระบบสื่อสาร ผู้ที่ทำหน้าที่ในการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจว่าจะต้องทำอะไรบ้าง การสั่งงานตลอดจนคำสั่งต่างๆ จะต้องสั่งให้ตรงจุด ตรงหน่วย และที่สำคัญก็คือ จะต้องชัดเจนและคงเส้นคงวาไม่ขัดแย้งกับคำสั่งอื่น งานจึงจะเดินหน้าไปด้วยดี

7. ทรัพยากรและอำนาจในการจัดสรรหรือแบ่งปันทรัพยากร อันได้แก่อัตรากำลังและความรู้ความสามารถของบุคลากร รวมทั้งข่าวสารข้อมูลตลอดจนอำนาจในการสั่งการที่จะต้องมอบให้กับผู้ที่นำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ

8. ลักษณะของหน่วยงานที่นำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ มีลักษณะของ “การเมืองภายในระบบราชการ” หรือไม่ การแข่งขันระหว่างหน่วยงานเพื่อขยายอาณาจักรของตนเป็นเช่นไร และผลประโยชน์ของหน่วยงานในการดำเนินงานหรือไม่ดำเนินงานอย่างใดอย่างหนึ่งมีลักษณะเช่นไร

9. มาตรฐานของระเบียบวิธีการที่ใช้ในการปฏิบัติงาน มาตรฐานของระเบียบเหล่านี้บางครั้งอาจเป็นประโยชน์ในการทำงานที่มีลักษณะเป็นงานประจำ แต่อาจไม่เอื้ออำนวยต่อการทำงานลักษณะใหม่

10. การติดตามผลถือเป็นปัจจัยที่จำเป็นหรือสำคัญอย่างมาก ทั้งนี้เพื่อให้ทราบว่าได้มีการปฏิบัติงานตามแผนจริงหรือไม่ มีปัญหาและอุปสรรคหรือไม่อย่างไร แลความจะต้องหามาตรการในการแก้ไข และปรับปรุงวิธีการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ เพื่อให้ได้ผลดียิ่งขึ้นไป หรือไม่อย่างไร

4.3 ปัจจัยการยอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบายมีความสัมพันธ์กับการแบ่งงานกันทำ คนในชุมชนมีส่วนร่วม

ผลการศึกษาปัจจัยการยอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบายมีความสัมพันธ์กับการแบ่งงานกันทำ คนในชุมชนมีส่วนร่วม พบว่า ปัจจัยการยอมรับและเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบาย

โครงการบ้านมั่นคงกับขั้นตอนการแบ่งงานกันทำ คนในชุมชนมีส่วนร่วม มีความสัมพันธ์กัน เพราะสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์การมหาชน (พอช.) ได้มีการชี้แจง เพราะสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์การมหาชน (พอช.) ได้ชี้แจงรายละเอียดขั้นตอนการแบ่งงานกันทำ คนในชุมชนมีส่วนร่วม ว่า (พอช.) มีนโยบายให้สมาชิกในชุมชนให้สมาชิกในชุมชนได้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการชุมชนของตนเอง ได้อย่างยั่งยืน จนสมาชิกฯ เกิดความเข้าใจร่วมกัน โดยที่สมาชิกเข้าใจยอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบายโครงการบ้านมั่นคง มีความสัมพันธ์กับขั้นตอนการการแบ่งงานกันทำ คนในชุมชนมีส่วนร่วมอยู่ในระดับที่ดี. ซึ่งสอดคล้องกับการนำเสนอบทความผลการวิจัยของ วรเดช จันทรศร และลิขิต ธีรเวคิน 2530 หน้า 96-106 เรื่อง การนำนโยบายไปปฏิบัติในระบบราชการไทย ที่ได้ทำการศึกษาการนำนโยบายไปปฏิบัติของกรมประมง ปี 2530 พบว่ามีปัญหา 4ประการในกระบวนการนำนโยบายไปปฏิบัติของกรมประมง คือ 1 หน่วยงานองค์การกลุ่มบุคคลที่นำนโยบายไปปฏิบัติในส่วนภูมิภาค และท้องถิ่นขาดความเข้าใจในนโยบายของส่วนกลางหรือนโยบายของกรม 2 หน่วยงานระดับปฏิบัติขาดศักยภาพในด้านบุคคล เครื่องมือ อุปกรณ์ และงบประมาณ 3 ขาดการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานระดับภูมิภาคและท้องถิ่นอย่างเป็นระบบ 4 ขาดการประสานงานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานของกรมระดับจังหวัด เช่นขาดการร่วมมือใช้ทรัพยากร เป็นต้น

4.4 ปัจจัยการยอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบายมีความสัมพันธ์กับการสำรวจข้อมูลชุมชน

ผลการศึกษาปัจจัยการยอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบายมีความสัมพันธ์กับการสำรวจข้อมูลชุมชน พบว่า ปัจจัยการยอมรับและเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบายโครงการบ้านมั่นคงกับขั้นตอนการสำรวจข้อมูลชุมชน มีความสัมพันธ์กัน เพราะสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์การมหาชน (พอช.) ได้มีการชี้แจงนโยบายรายละเอียดขั้นตอนการสำรวจข้อมูลชุมชน ให้สมาชิกในชุมชน จัดตั้งเป็นทีมสำรวจข้อมูลชุมชนร่วมกัน ลงสำรวจข้อมูลชุมชนพร้อมกัน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้อง ข้อมูลที่ถูกต้องแล้วจะถูกนำไปใช้ในขั้นตอนการพิจารณาสิทธิการอยู่อาศัย จนสมาชิกฯ เกิดความเข้าใจร่วมกัน โดยที่สมาชิกเข้าใจยอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบายโครงการบ้านมั่นคง ปัจจัยการยอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบายมีความสัมพันธ์กับการการสำรวจข้อมูลชุมชน มีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับที่ดี. ซึ่งสอดคล้องกับ บาตเนการ์และวิลเลี่ยม (Bhatnagar & williams, 1992 อ้างถึงใน เตโช แสนภักดี , 2546 , หน้า 21) การมีส่วนร่วมมิใช่เป็นเพียงการสร้างความภาคภูมิใจในการได้มีโอกาสเข้าร่วมในส่วนของปัจเจกบุคคล และสร้างความสามัคคีในชุมชนเท่านั้น และจะเป็นที่ช่วยในการพัฒนาของรัฐให้ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ และสอดคล้องกับความต้องการของชุมชนด้วย ซึ่งบาตเนการ์และวิลเลี่ยม (Bhatnagar $ williams, ได้สรุปถึงวัตถุประสงค์ของการมีส่วนร่วมไว้ ดังนี้

(1) ประสิทธิภาพ (efficiency) คือ การสร้างความเห็นพร้องต้องกัน ความร่วมมือและความสัมพันธ์ที่จะนำไปสู่ความสำเร็จได้อย่างราบรื่นโดยการใช้ต้นทุนน้อยที่สุด

(2) ประสิทธิภาพ (effeciveness) คือ สามารถดำเนินโครงการสำเร็จได้ตามเป้าหมาย

(3) ผลประโยชน์ที่ได้รับ (beneficiary capacity) คือ ผลประโยชน์ที่ผู้มีส่วนร่วมในโครงการได้รับ

(4) การพึ่งพาตนเอง (self – reliance) คือ ความรู้สึกถึงการเป็นอิสระ การตระหนักในตนเอง (self – awareness) และความรู้สึกเชื่อมั่นของคนในชนบทที่จะเรียนรู้และวางแผนการดำรงชีวิตของตนเอง

(5) การให้อำนาจ (empowerment) คือ การให้อำนาจในการจัดการ

(6) การสนับสนุน (sustainability) คือ การมีส่วนร่วมจะทำให้ประชาชนในท้องถิ่นรักษาและช่วยกันดำเนินงานโครงการให้ต่อเนื่องต่อไป และสอดคล้องกับความเห็นของ Cohen

4.5 ปัจจัยการยอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบายมีความสัมพันธ์กับการจัดระบบสิทธิในที่อยู่อาศัย

ผลการศึกษาปัจจัยการยอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบายมีความสัมพันธ์กับการจัดระบบสิทธิในที่อยู่อาศัย พบว่า ปัจจัยการยอมรับและเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบายโครงการบ้านมั่นคงกับขั้นตอนการจัดระบบสิทธิในที่อยู่อาศัย มีความสัมพันธ์กัน เพราะสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์การมหาชน (พอช.) ได้มีการชี้แจงนโยบายรายละเอียดขั้นตอนการจัดระบบสิทธิ ให้สมาชิกในชุมชนรับรู้ และมีการตั้งคณะกรรมการร่วมพิจารณาสิทธิการอยู่อาศัยของสมาชิกในชุมชนฯ เพื่อให้เกิดความริสุทธิยุติธรรมต่อสมาชิกที่เข้าร่วมโครงการฯ ทุกคน จนสมาชิกฯ เกิดความเข้าใจร่วมกัน โดยที่สมาชิกเข้าใจยอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบายโครงการบ้านมั่นคง ปัจจัยการยอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบายมีความสัมพันธ์กับการการสำรวจข้อมูลชุมชนมีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับที่ดี. ซึ่งสอดคล้องกับบาตเนการ์และวิลเลี่ยม (Bhatnagar & williams, 1992 อ้างถึงใน เตโช แสนภักดี , 2546 , หน้า 21) การมีส่วนร่วมมิใช่เป็นเพียงการสร้างความภาคภูมิใจในการได้มีโอกาสเข้าร่วมในส่วนของปัจเจกบุคคล และสร้างความสามัคคีในชุมชนเท่านั้น และจะเป็นที่ช่วยในการพัฒนาของรัฐให้ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ และสอดคล้องกับความต้องการของชุมชนด้วย ซึ่งบาตเนการ์และวิลเลี่ยม (Bhatnagar & williams, ได้สรุปถึงวัตถุประสงค์ของการมีส่วนร่วมไว้ ดังนี้

(1) ประสิทธิภาพ (efficiency) คือ การสร้างความเห็นพร้องต้องกัน ความร่วมมือและความสัมพันธ์ที่จะนำไปสู่ความสำเร็จได้อย่างราบรื่นโดยการใช้ต้นทุนน้อยที่สุด

(2) ประสิทธิภาพ (effeciveness) คือ สามารถดำเนินโครงการสำเร็จได้ตามเป้าหมาย

(3) ผลประโยชน์ที่ได้รับ (beneficiary capacity) คือ ผลประโยชน์ที่ผู้มีส่วนร่วมในโครงการได้รับ

(4) การพึ่งพาตนเอง (self – reliance) คือ ความรู้สึกถึงการเป็นอิสระ การตระหนักในตนเอง (self – awareness) และความรู้สึกเชื่อมั่นของคนในชนบทที่จะเรียนรู้และวางแผนการดำรงชีวิตของตนเอง

(5) การให้อำนาจ (empowerment) คือ การให้อำนาจในการจัดการ

(6) การสนับสนุน (sustainability) คือ การมีส่วนร่วมจะทำให้ประชาชนในท้องถิ่นรักษาและช่วยกันดำเนินงานโครงการให้ต่อเนื่องต่อไป และสอดคล้องกับความเห็นของ Cohen

4.6 ปัจจัยการยอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบายมีความสัมพันธ์กับการร่วมวางผัง สร้างแปลน เพื่อปลูกบ้านตามใจผู้อยู่อาศัย

ผลการศึกษาปัจจัยการยอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบายมีความสัมพันธ์กับการร่วมวางผัง สร้างแปลน เพื่อปลูกบ้านตามใจผู้อยู่อาศัย พบว่า ปัจจัยการยอมรับและเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบายโครงการบ้านมั่นคงกับขั้นตอนการร่วมวางผัง สร้างแปลน เพื่อปลูกบ้านตามใจผู้อยู่อาศัย มีความสัมพันธ์กัน เพราะสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์การมหาชน (พอช.) ได้ร่วมทำประชาวิจารณ์รูปแบบการวางผัง สร้างแปลน เพื่อปลูกบ้านตามใจผู้อยู่อาศัย การออกแบบวางผังที่อยู่อาศัยกับสมาชิกฯที่เข้าร่วมโครงการ จนได้รูปแบบที่อยู่อาศัยเป็นบ้านทาวน์ 2 ชั้นครึ่ง พื้นที่ใช้สอยประมาณ **3.5×7** เมตร โดยที่สมาชิกเข้าใจยอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบายโครงการบ้านมั่นคงมีความสัมพันธ์กับขั้นตอนการร่วมวางผัง สร้างแปลน เพื่อปลูกบ้านตามใจผู้อยู่อาศัยมีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับที่ดี. ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการวางผังเมือง ผังเมืองรวม **"ผังเมืองรวม"** หมายความว่า แผนผัง นโยบาย โครงการ รวมถึงมาตรการควบคุมโดยทั่วไป เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนา และการดำรงรักษาเมืองและบริเวณที่เกี่ยวข้องชุมชนหรือชนบท ในด้านการใช้ประโยชน์ในทรัพย์สิน การคมนาคมและขนส่ง การสาธารณูปโภค บริการสาธารณะและสภาพแวดล้อม เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของการผังเมือง (ดวงจันทร์ อาภาวัชรุตม์ เจริญเมือง, 2541)

เกณฑ์การใช้ประโยชน์ที่ดินในเมือง

การใช้ประโยชน์ที่ดินในชุมชนเมือง ที่ไม่มีการควบคุมหรือวางผังเมืองรวมก่อน จะมีลักษณะคละปะปนกันไม่เป็นระเบียบ ศูนย์กลางชุมชนจะอยู่กันอย่างหนาแน่น ประกอบด้วย ตลาดร้านค้าและพาหนะต่าง ๆ ความแออัดจะกระจุกตัวที่ศูนย์กลาง และกระจายออกไปลอบนอกชุมชน เป็นลักษณะธรรมชาติของการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์ (Human Settlement) โดยเฉพาะชุมชนเมืองในประเทศไทย เมื่อชุมชนขยายตัวไปสู่ความเป็นเมือง ปัญหาต่าง ๆ ก็ตามมา การวางผังเมืองรวมเป็นการจัดระเบียบการใช้ประโยชน์ที่ดิน ระบบคมนาคม และขนส่ง และเตรียมการรองรับการขยายตัวของเมืองในอนาคต จึงเป็นการแก้ไขปัญหาในเมืองต้นและจำเป็น เกณฑ์พิจารณาแยกประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดินเมืองมีดังนี้

- พิจารณาการใช้ประโยชน์ของอาคารเป็นหลัก
- พิจารณาจากข้อมูลสำรวจทำแผนที่การใช้ประโยชน์ที่ดินปัจจุบัน
- เป็นการใช้อาคารและที่ดินที่เกี่ยวข้องกับการดำรงชีวิตของประชาชน 3 ส่วน ส่วนที่อยู่อาศัย ส่วนทำงาน และส่วนบริการสาธารณะ และส่วนพักผ่อนหย่อนใจ

ส่วนที่อยู่อาศัยแบ่งเป็นประเภท ดังนี้

- ที่ดินประเภทที่อยู่อาศัยหนาแน่นปานกลางให้เป็นสีส้ม ให้ใช้ประโยชน์เพื่อการอยู่อาศัย สถาบันราชการ การสาธารณูปโภคสาธารณูปการเป็นส่วนใหญ่ สำหรับการใช้พื้นที่เพื่อกิจการอื่น ให้ใช้เพิ่มเติมได้อีกไม่เกินร้อยละ 15
- ที่ดินประเภทอยู่อาศัยหนาแน่นน้อยให้เป็นสีเหลือง ให้ใช้ประโยชน์เพื่อการอยู่อาศัย สถาบันราชการ การสาธารณูปโภคสาธารณูปการเป็นส่วนใหญ่ สำหรับใช้ประโยชน์ที่ดินนี้ เพื่อกิจการอื่น ให้ใช้เพิ่มเติมได้อีกได้ไม่เกินร้อยละ 15
- ที่ดินประเภทพานิชยกรรมและที่อยู่อาศัยหนาแน่นมาก ให้เป็นสีแดงให้ใช้ประโยชน์เพื่อการพานิชยกรรม การอยู่อาศัย สถาบันราชการ การสาธารณูปโภคสาธารณูปการเป็นส่วนใหญ่ สำหรับการใช้พื้นที่กิจกรรมอื่น ให้ใช้ได้อีกไม่เกินร้อยละ 10 ของที่ดินประเภทนี้

4.7 ปัจจัยการยอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบายมีความสัมพันธ์กับการร่วมกันสร้างระบบสาธารณูปโภค และการสร้างบ้าน

ผลการศึกษาปัจจัยการยอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบายมีความสัมพันธ์กับการร่วมกันสร้างระบบสาธารณูปโภค และการสร้างบ้าน พบว่า ปัจจัยการยอมรับและเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบายโครงการบ้านมั่นคงกับขั้นตอนการร่วมกันสร้างระบบสาธารณูปโภค และการสร้างบ้านมีความสัมพันธ์กัน เพราะสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์การมหาชน (พอช.) ได้ร่วมทำประชาวิจารณ์รูปแบบชี้แจงสมาชิกฯ ว่าได้จัดสรรงบประมาณด้านการพัฒนาระบบสาธารณูปโภคให้กับชุมชนที่เข้าร่วมโครงการบ้านมั่นคงฟรี โดยมีงบประมาณให้ตามจำนวนหลังคาเรือน หลังคาเรือนละ 25,000 บาท เพื่อนำมาใช้พัฒนาปรับปรุงระบบสาธารณูปโภคในชุมชน เช่น ถนนในซอย ท่อระบายน้ำ เสาไฟฟ้าในชุมชน อาคารอเนกประสงค์ การวางผังการอยู่อาศัยตามจำนวนสิทธิของสมาชิกที่เข้าร่วมโครงการฯ ให้เกิดความเหมาะสมกับขนาดพื้นที่ที่มีอยู่อย่างจำกัด สมาชิกฯ เกิดความเข้าใจร่วมกัน โดยที่สมาชิกเข้าใจยอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบายโครงการบ้านมั่นคงมีความสัมพันธ์กับขั้นตอนการร่วมกันสร้างระบบสาธารณูปโภค และการสร้างบ้านมีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับที่ดี. ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการวางผังเมือง ผังเมืองรวม **“ผังเมืองรวม”** หมายความว่า แผนผัง นโยบาย โครงการ รวมถึงมาตรการควบคุมโดยทั่วไป เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนา และการดำรงรักษาเมืองและบริเวณที่เกี่ยวข้องชุมชนหรือชนบท ในด้านการใช้ประโยชน์ในทรัพย์สิน การคมนาคมและขนส่ง การสาธารณูปโภค บริการสาธารณะและสภาพแวดล้อม เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของการผังเมือง (ดวงจันทร์ อาภาวัชรุตม์ เจริญเมือง, 2541)

เกณฑ์การใช้ประโยชน์ที่ดินในเมือง

การใช้ประโยชน์ที่ดินในชุมชนเมือง ที่ไม่มีการควบคุมหรือวางผังเมืองรวมก่อน จะมีลักษณะคละปะปนกันไม่เป็นระเบียบ ศูนย์กลางชุมชนจะอยู่กันอย่างหนาแน่น ประกอบด้วย ตลาดร้านค้าและพาหนะต่าง ๆ ความแออัดจะกระจุกตัวที่ศูนย์กลาง และกระจายออกไปรอบนอกชุมชน เป็น

ลักษณะธรรมชาติของการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์ (Human Settlement) โดยเฉพาะชุมชนเมืองในประเทศไทย เมื่อชุมชนขยายตัวไปสู่ความเป็นเมือง ปัญหาต่าง ๆ ก็ตามมา การวางผังเมืองรวมเป็นการจัดระเบียบการใช้ประโยชน์ที่ดิน ระบบคมนาคม และขนส่ง และเตรียมการรองรับการขยายตัวของเมืองในอนาคต จึงเป็นการแก้ไขปัญหาในเมืองต้นและจำเป็น เกณฑ์พิจารณาแยกประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดินเมืองมีดังนี้

- พิจารณาการใช้ประโยชน์ของอาคารเป็นหลัก
- พิจารณาจากข้อมูลสำรวจทำแผนที่การใช้ประโยชน์ที่ดินปัจจุบัน
- เป็นการใช้อาคารและที่ดินที่เกี่ยวข้องกับการดำรงชีวิตของประชาชน 3 ส่วน ส่วนที่อยู่อาศัย ส่วนทำงาน และส่วนบริการสาธารณะ และส่วนพักผ่อนหย่อนใจ

ส่วนที่อยู่อาศัยแบ่งเป็นประเภท ดังนี้

- ที่ดินประเภทที่อยู่อาศัยหนาแน่นปานกลางให้เป็นสีส้ม ให้ใช้ประโยชน์เพื่อการอยู่อาศัย สถาบันราชการ การสาธารณูปโภคสาธารณูปการเป็นส่วนใหญ่ สำหรับการใช้พื้นที่เพื่อกิจการอื่น ให้ใช้เพิ่มเติมได้อีกไม่เกินร้อยละ 15
- ที่ดินประเภทอยู่อาศัยหนาแน่นน้อยให้เป็นสีเหลือง ให้ใช้ประโยชน์เพื่อการอยู่อาศัย สถาบันราชการ การสาธารณูปโภคสาธารณูปการเป็นส่วนใหญ่ สำหรับใช้ประโยชน์ที่ดินนี้ เพื่อกิจการอื่น ให้ใช้เพิ่มเติมได้อีกได้ไม่เกินร้อยละ 15
- ที่ดินประเภทพานิชยกรรมและที่อยู่อาศัยหนาแน่นมาก ให้เป็นสีแดงให้ใช้ประโยชน์เพื่อการพานิชยกรรม การอยู่อาศัย สถาบันราชการ การสาธารณูปโภคสาธารณูปการเป็นส่วนใหญ่ สำหรับการใช้พื้นที่กิจกรรมอื่น ให้ใช้ได้อีกไม่เกินร้อยละ 10 ของที่ดินประเภทนี้

4.8 ปัจจัยการยอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบายมีความสัมพันธ์กับการร่วมสร้างชุมชนที่มั่นคง คนในชุมชนมีส่วนร่วม

ผลการศึกษาปัจจัยการยอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบายมีความสัมพันธ์กับการร่วมกันสร้างชุมชนที่มั่นคง คนในชุมชนมีส่วนร่วม พบว่า ปัจจัยการยอมรับและเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบายโครงการบ้านมั่นคงกับขั้นตอนการร่วมกันสร้างชุมชนที่มั่นคง คนในชุมชนมีส่วนร่วมมีความสัมพันธ์กัน เพราะสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์การมหาชน (พอช.) และสำนักงานทรัพย์สินฯ ชี้แจงว่า พร้อมให้การสนับสนุนทั้งด้านงบประมาณ และบุคลากรที่จะลงมาช่วยสนับสนุนในการจัดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชน ในการติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ชุมชนมีการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ซึ่งสมาชิกฯ เกิดความเข้าใจร่วมกัน ยอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบายโครงการบ้านมั่นคง มีความสัมพันธ์กับขั้นตอนการร่วมกันสร้างชุมชนที่มั่นคง คนในชุมชนมีส่วนร่วม ปัจจัยการยอมรับ และเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบายกับขั้นตอนการขั้นตอนการร่วมกันสร้างชุมชนที่มั่นคง คนในชุมชนมีส่วนร่วม มีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับบาตเนการ์และวิลเลี่ยม (Bhatnagar & williams, ได้สรุปถึงวัตถุประสงค์ของการมีส่วนร่วมไว้ ดังนี้

(1) ประสิทธิภาพ (efficiency) คือ การสร้างความเห็นพร้องต้องกัน ความร่วมมือและความสัมพันธ์ที่จะนำไปสู่ความสำเร็จได้อย่างราบรื่นโดยการใช้ต้นทุนน้อยที่สุด

(2) ประสิทธิภาพ (effeciveness) คือ สามารถดำเนินโครงการสำเร็จได้ตามเป้าหมาย

(3) ผลประโยชน์ที่ได้รับ (beneficiary capacity) คือ ผลประโยชน์ที่ผู้มีส่วนร่วมในโครงการได้รับ

(4) การพึ่งพาตนเอง (self – reliance) คือ ความรู้สึกถึงการเป็นอิสระ การตระหนักในตนเอง (self – awareness) และความรู้สึกเชื่อมั่นของคนในชนบทที่จะเรียนรู้และวางแผนการดำรงชีวิตของตนเอง

(5) การให้อำนาจ (empowerment) คือ การให้อำนาจในการจัดการ

(6) การสนับสนุน (sustainability) คือ การมีส่วนร่วมจะทำให้ประชาชนในท้องถิ่นรักษาและช่วยกันดำเนินงานโครงการให้ต่อเนื่องต่อไป และสอดคล้องกับความเห็นของ Cohen and และเป็นแนวทางเดียวกับริปเพลย์ และแฟรงคลิน (Ripley & Franklin อ้างถึงใน จุมพล หนิมพานิช, 2547, หน้า 151-156) ที่ได้เสนอแนวทางการวัดความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการนำนโยบายไปปฏิบัติว่าวัดได้จากระดับความร่วมมือที่ผู้นำนโยบายไปปฏิบัติต่อผู้กำหนดนโยบาย ถ้าระดับความร่วมมือมีสูง ระดับของความสำเร็จก็จะสูงตามไปด้วย

4.9 ปัจจัยการสื่อสารและการประสานงานความร่วมมือสนับสนุนสอดคล้องกันเป็นอย่างดี มีความสัมพันธ์กับการทำความเห็นให้ตรงกัน และสร้างความเป็นเจ้าของร่วมกัน

ผลการศึกษาปัจจัยการสื่อสารและการประสานงานความร่วมมือสนับสนุนสอดคล้องกันเป็นอย่างดี มีความสัมพันธ์กับขั้นตอนการทำความเห็นให้ตรงกัน และสร้างความเป็นเจ้าของร่วมกัน พบว่าปัจจัยการสื่อสารและการประสานงานความร่วมมือสนับสนุนสอดคล้องกันเป็นอย่างดีกับกับขั้นตอนการทำความเห็นให้ตรงกัน และสร้างความเป็นเจ้าของร่วมกัน มีความสัมพันธ์กัน เพราะคณะทำงานฯ ได้มีการประสานความร่วมมือกับสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์การมหาชน (พอช.) ในการทำความเข้าใจกับสมาชิกฯ ให้เกิดความเข้าใจร่วมกัน ตรงกัน จนสมาชิกเกิดความรู้สึกว่าเป็นตนเองมีส่วนร่วมและเป็นเจ้าของโครงการฯ แสดงให้เห็นว่าปัจจัยการสื่อสารและการประสานงานความร่วมมือสนับสนุนสอดคล้องกันเป็นอย่างดีของนโยบายโครงการบ้านมั่นคง มีความสัมพันธ์กับขั้นตอนการทำความเห็นให้ตรงกัน และสร้างความเป็นเจ้าของร่วมกัน ระดับที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับเอ็ดเวิรด์และชาร์กันสกี้ย์ (Edwards & Sharkansky, 1978 อ้างถึงใน จุมพล หนิมพานิช, 2547, หน้า 151 - 156) ได้เสนอว่ามีอยู่ 5 ปัจจัย ได้แก่

1. ระบบสื่อสาร ผู้ที่ทำหน้าที่ในการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติจะต้องกมีความรู้ ความเข้าใจว่าจะต้องทำอะไรบ้าง การสั่งงานตลอดจนคำสั่งต่างๆ จะต้องสั่งให้ตรงจุด ตรงหน่วย และที่สำคัญก็คือ จะต้องชัดเจนและคงเส้นคงวาไม่ขัดแย้งกับคำสั่งอื่น งานจึงจะเดินหน้าไปด้วยดี

2. ทรัพยากรและอำนาจในการจัดสรรหรือแบ่งปันทรัพยากร อันได้แก่อัตรากำลังและความรู้ความสามารถของบุคลากร รวมทั้งข่าวสารข้อมูลตลอดจนอำนาจในการสั่งการที่จะต้องมอบให้กับผู้ที่นำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ

2. ลักษณะของหน่วยงานที่นำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ มีลักษณะของ “การเมืองภายในระบบราชการ” หรือไม่ การแข่งขันระหว่างหน่วยงานเพื่อขยายอาณาจักรของตนเป็นเช่นไร และผลประโยชน์ของหน่วยงานในการดำเนินงานหรือไม่ดำเนินงานอย่างใดอย่างหนึ่งมีลักษณะเช่นไร

3. มาตรฐานของระเบียบวิธีการที่ใช้ในการปฏิบัติงาน มาตรฐานของระเบียบเหล่านี้บางครั้งอาจเป็นประโยชน์ในการทำงานที่มีลักษณะเป็นงานประจำ แต่อาจไม่เอื้ออำนวยต่อการทำงานลักษณะใหม่

4. การติดตามผลถือเป็นปัจจัยที่จำเป็นหรือสำคัญอย่างมาก ทั้งนี้เพื่อให้ทราบว่าได้มีการปฏิบัติงานตามแผนจริงหรือไม่ มีปัญหาและอุปสรรคหรือไม่อย่างไร แลความจะต้องหามาตรการในการแก้ไข และปรับปรุงวิธีการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ เพื่อให้ได้ผลดียิ่งขึ้นไป หรือไม่อย่างไร

4. 10 ปัจจัยการสื่อสารและการประสานความร่วมมือสนับสนุนสอดคล้องกันเป็นอย่างดี มีความสัมพันธ์กับการออมทรัพย์

ผลการศึกษาปัจจัยการสื่อสารและการประสานงานความร่วมมือสนับสนุนสอดคล้องกันเป็นอย่างดี มีความสัมพันธ์กับขั้นตอนการออมทรัพย์ พบว่า ปัจจัยการสื่อสารและการประสานงานความร่วมมือสนับสนุนสอดคล้องกันเป็นอย่างดีกับกับขั้นตอนการออมทรัพย์ มีความสัมพันธ์กัน เพราะคณะทำงานฯ ได้มีการประสานความร่วมมือกับสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์การมหาชน (พอช.) ในการทำความเข้าใจกับสมาชิกฯ ให้เกิดความเข้าใจร่วมกัน ตรงกัน แสดงให้เห็นว่าปัจจัยการสื่อสารและการประสานงานความร่วมมือสนับสนุนสอดคล้องกันเป็นอย่างดีของนโยบายโครงการบ้านมั่นคง มีความสัมพันธ์กับขั้นตอนการออมทรัพย์ ระดับที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับเอ็ดเวิรด์ และชาร์กันสกี้ย์ (Edwards & Sharkansky, 1978 อ้างถึงใน จุมพล หนิมพานิช, 2547, หน้า 151 -156) ได้เสนอว่ามีอยู่ 5 ปัจจัย ได้แก่

1. ระบบสื่อสาร ผู้ที่ทำหน้าที่ในการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติจะต้องกมีความรู้ ความเข้าใจว่าจะต้องทำอะไรบ้าง การสั่งงานตลอดจนคำสั่งต่างๆ จะต้องสั่งให้ตรงจุด ตรงหน่วย และที่สำคัญก็คือ จะต้องชัดเจนและคงเส้นคงวาไม่ขัดแย้งกับคำสั่งอื่น งานจึงจะเดินหน้าไปด้วยดี

2. ทรัพยากรและอำนาจในการจัดสรรหรือแบ่งปันทรัพยากร อันได้แก่อัตรากำลังและความรู้ความสามารถของบุคลากร รวมทั้งข่าวสารข้อมูลตลอดจนอำนาจในการสั่งการที่จะต้องมอบให้กับผู้ที่นำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ

3. ลักษณะของหน่วยงานที่นำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ มีลักษณะของ “การเมืองภายในระบบราชการ” หรือไม่ การแข่งขันระหว่างหน่วยงานเพื่อขยายอาณาจักรของตนเป็นเช่นไร และผลประโยชน์ของหน่วยงานในการดำเนินงานหรือไม่ดำเนินงานอย่างใดอย่างหนึ่งมีลักษณะเช่นไร

4. มาตรฐานของระเบียบวิธีการที่ใช้ในการปฏิบัติงาน มาตรฐานของระเบียบเหล่านี้บางครั้งอาจเป็นประโยชน์ในการทำงานที่มีลักษณะเป็นงานประจำ แต่อาจไม่เอื้ออำนวยต่อการทำงานลักษณะใหม่

5. การติดตามผลถือเป็นปัจจัยที่จำเป็นหรือสำคัญอย่างมาก ทั้งนี้เพื่อให้ทราบว่าได้มีการปฏิบัติงานตามแผนจริงหรือไม่ มีปัญหาและอุปสรรคหรือไม่อย่างไร แลความจะต้องหามาตรการในการแก้ไข และปรับปรุงวิธีการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ เพื่อให้ได้ผลดียิ่งขึ้นไป หรือไม่อย่างไร

4. 11 ปัจจัยการสื่อสารและการประสานความร่วมมือสนับสนุนสอดคล้องกันเป็นอย่างดี มีความสัมพันธ์กับการแบ่งงานกันทำคนในชุมชนมีส่วนร่วม

สรุปผลการศึกษาปัจจัยการสื่อสารและการประสานงานความร่วมมือสนับสนุนสอดคล้องกันเป็นอย่างดี มีความสัมพันธ์กับขั้นตอนการการแบ่งงานกันทำคนในชุมชนมีส่วนร่วม พบว่า ปัจจัยการสื่อสารและการประสานงานความร่วมมือสนับสนุนสอดคล้องกันเป็นอย่างดีกับกับขั้นตอนการการแบ่งงานกันทำคนในชุมชนมีส่วนร่วม มีความสัมพันธ์กัน เพราะคณะทำงานฯ ได้มีการประสานความร่วมมือกับสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์การมหาชน (พอช.) ในการทำความเข้าใจกับสมาชิกฯ ให้เกิดความเข้าใจร่วมกัน ตรงกันในขั้นตอนการแบ่งงานกันทำ ชาวชุมชนมีส่วนร่วม โดยคัดเลือกคณะทำงานฯ จากสมาชิกฯ โดยดูความรู้ ความชำนาญ และประสบการณ์ของสมาชิกในชุมชนเป็นหลัก จนเป็นที่พอใจของสมาชิกที่เข้าร่วมประชุม และเกิดความเข้าใจร่วมกัน ตรงกัน แสดงให้เห็นว่าปัจจัยการสื่อสารและการประสานงานความร่วมมือสนับสนุนสอดคล้องกันเป็นอย่างดีของนโยบายโครงการบ้านมั่นคง มีความสัมพันธ์กับขั้นตอนการการแบ่งงานกันทำคนในชุมชนมีส่วนร่วมระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับริปเพลย์ และแฟรงคลิน (Ripley & Franklin อ้างถึงใน จุมพล หนิมพานิช, 2547, หน้า 151-156) ที่ได้เสนอแนวทางการวัดความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการนำนโยบายไปปฏิบัติว่าวัดได้จากระดับความร่วมมือที่ผู้นำนโยบายไปปฏิบัติต่อผู้กำหนดนโยบาย ถ้าระดับความร่วมมือมีสูง ระดับของความสำเร็จก็จะสูงตามไปด้วย

4. 12 ปัจจัยการสื่อสารและการประสานความร่วมมือสนับสนุนสอดคล้องกันเป็นอย่างดี มีความสัมพันธ์กับการสำรวจข้อมูลชุมชน

ผลการศึกษาปัจจัยการสื่อสารและการประสานงานความร่วมมือสนับสนุนสอดคล้องกันเป็นอย่างดี มีความสัมพันธ์กับขั้นตอนการออมทรัพย์ พบว่า ปัจจัยการสื่อสารและการประสานงานความร่วมมือสนับสนุนสอดคล้องกันเป็นอย่างดีกับกับขั้นตอนการสำรวจข้อมูลชุมชน มีความสัมพันธ์กัน เพราะคณะทำงานฯ ได้มีการประสานความร่วมมือกับสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์การมหาชน (พอช.) ได้จัดตั้งทีมสำรวจร่วมกับชุมชน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้อง และเป็นไปอย่างบริสุทธิ์ยุติธรรมกับสมาชิกฯ ที่อาศัยอยู่ในชุมชนทุกคน ข้อมูลที่ถูกต้องแล้วจะถูกนำไปใช้ในขั้นตอนการพิจารณาสิทธิการอยู่อาศัย และในการกำหนดรูปแบบผังที่อยู่อาศัยตามจำนวนสิทธิการอยู่อาศัยผู้อยู่อาศัยจริง จนสมาชิกเกิดความเข้าใจร่วมกัน ตรงกัน แสดงให้เห็นว่าปัจจัยการสื่อสารและการประสานงานความ

ร่วมมือสนับสนุนสอดคล้องกันเป็นอย่างดีของนโยบายโครงการบ้านมั่นคง มีความสัมพันธ์กับขั้นตอนการสำรวจข้อมูลชุมชน ระดับที่ดีพอสมควร ซึ่งสอดคล้องกับเอ็ดเวิรด์ และชาร์กันสกี้ย์ (Edwards & Sharkansky, 1978 อ้างถึงใน จุมพล หนิมพานิช, 2547, หน้า 151 -156) ได้เสนอว่ามีอยู่ 5 ปัจจัย ได้แก่

1. ระบบสื่อสาร ผู้ที่ทำหน้าที่ในการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติจะต้องกมีความรู้ ความเข้าใจว่าจะต้องทำอะไรบ้าง การสั่งงานตลอดจนคำสั่งต่างๆ จะต้องสั่งให้ตรงจุด ตรงหน่วย และที่สำคัญก็คือ จะต้องชัดเจนและคงเส้นคงวาไม่ขัดแย้งกับคำสั่งอื่น งานจึงจะเดินหน้าไปด้วยดี

2. ทรัพยากรและอำนาจในการจัดสรรหรือแบ่งปันทรัพยากร อันได้แก่อัตรากำลังและความรู้ความสามารถของบุคลากร รวมทั้งข่าวสารข้อมูลตลอดจนอำนาจในการสั่งการที่จะต้องมอบให้กับผู้ที่นำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ

3. ลักษณะของหน่วยงานที่นำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ มีลักษณะของ “การเมืองภายในระบบราชการ” หรือไม่ การแข่งขันระหว่างหน่วยงานเพื่อขยายอาณาจักรของตนเป็นเช่นไร และผลประโยชน์ของหน่วยงานในการดำเนินงานหรือไม่ดำเนินงานอย่างใดอย่างหนึ่งมีลักษณะเช่นไร

4. มาตรฐานของระเบียบวิธีการที่ใช้ในการปฏิบัติงาน มาตรฐานของระเบียบเหล่านี้บางครั้งอาจเป็นประโยชน์ในการทำงานที่มีลักษณะเป็นงานประจำ แต่อาจไม่เอื้ออำนวยต่อการทำงานลักษณะใหม่

5. การติดตามผลถือเป็นปัจจัยที่จำเป็นหรือสำคัญอย่างมาก ทั้งนี้เพื่อให้ทราบว่าได้มีการปฏิบัติงานตามแผนจริงหรือไม่ มีปัญหาและอุปสรรคหรือไม่อย่างไร แลความจะต้องหามาตรการในการแก้ไข และปรับปรุงวิธีการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ เพื่อให้ได้ผลดียิ่งขึ้นไป หรือไม่อย่างไร

4. 13 ปัจจัยการสื่อสารและการประสานความร่วมมือสนับสนุนสอดคล้องกันเป็นอย่างดี มีความสัมพันธ์กับการจัดระบบสิทธิในที่อยู่อาศัย

ผลการศึกษาปัจจัยการสื่อสารและการประสานงานความร่วมมือสนับสนุนสอดคล้องกันเป็นอย่างดี มีความสัมพันธ์กับขั้นตอนการการจัดระบบสิทธิในที่อยู่อาศัย พบว่า ปัจจัยการสื่อสารและการประสานงานความร่วมมือสนับสนุนสอดคล้องกันเป็นอย่างดีกับกับขั้นตอนการจัดระบบสิทธิในที่อยู่อาศัย มีความสัมพันธ์กัน เพราะคณะทำงานฯ ได้มีการประสานความร่วมมือกับสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์การมหาชน (พอช.) เพื่อร่วมเป็นคณะกรรมการร่วมพิจารณาสิทธิการอยู่อาศัยของสมาชิกในชุมชนฯ เพื่อให้เกิดความบริสุทธิยุติธรรมต่อสมาชิกที่เข้าร่วมโครงการฯ ทุกคน เป็นที่ยอมรับจากทุกฝ่าย จนสมาชิกเกิดความเข้าใจร่วมกัน ตรงกัน แสดงให้เห็นว่าปัจจัยการสื่อสารและการประสานงานความร่วมมือสนับสนุนสอดคล้องกันเป็นอย่างดีของนโยบายโครงการบ้านมั่นคง มีความสัมพันธ์กับขั้นตอนการจัดระบบสิทธิในที่อยู่อาศัย ระดับที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับเอ็ดเวิรด์ และชาร์กันสกี้ย์ (Edwards & Sharkansky, 1978 อ้างถึงใน จุมพล หนิมพานิช, 2547, หน้า 151 -156) ได้เสนอว่ามีอยู่ 5 ปัจจัย ได้แก่

1. ระบบสื่อสาร ผู้ที่ทำหน้าที่ในการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติจะต้องกมีความรู้ ความเข้าใจว่าจะต้องทำอะไรบ้าง การสั่งงานตลอดจนคำสั่งต่างๆ จะต้องสั่งให้ตรงจุด ตรงหน่วย และที่สำคัญก็คือ จะต้องชัดเจนและคงเส้นคงวาไม่ขัดแย้งกับคำสั่งอื่น งานจึงจะเดินหน้าไปด้วยดี

2. ทรัพยากรและอำนาจในการจัดสรรหรือแบ่งปันทรัพยากร อันได้แก่อัตรากำลังและความรู้ความสามารถของบุคลากร รวมทั้งข่าวสารข้อมูลตลอดจนอำนาจในการสั่งการที่จะต้องมอบให้กับผู้ที่นำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ

3. ลักษณะของหน่วยงานที่นำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ มีลักษณะของ “การเมืองภายในระบบราชการ” หรือไม่ การแข่งขันระหว่างหน่วยงานเพื่อขยายอาณาจักรของตนเป็นเช่นไร และผลประโยชน์ของหน่วยงานในการดำเนินงานหรือไม่ดำเนินงานอย่างใดอย่างหนึ่งมีลักษณะเช่นไร

4. มาตรฐานของระเบียบวิธีการที่ใช้ในการปฏิบัติงาน มาตรฐานของระเบียบเหล่านี้บางครั้งอาจเป็นประโยชน์ในการทำงานที่มีลักษณะเป็นงานประจำ แต่อาจไม่เอื้ออำนวยต่อการทำงานลักษณะใหม่

5. การติดตามผลถือเป็นปัจจัยที่จำเป็นหรือสำคัญอย่างมาก ทั้งนี้เพื่อให้ทราบว่าได้มีการปฏิบัติงานตามแผนจริงหรือไม่ มีปัญหาและอุปสรรคหรือไม่อย่างไร แลความจะต้องหามาตรการในการแก้ไข และปรับปรุงวิธีการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ เพื่อให้ได้ผลดียิ่งขึ้นไป หรือไม่อย่างไร

4. 14 ปัจจัยการสื่อสารและการประสานความร่วมมือสนับสนุนสอดคล้องกันเป็นอย่างดี มีความสัมพันธ์กับการร่วมวางผัง สร้างแปลน เพื่อปลูกบ้านตามใจผู้อยู่อาศัย

ผลการศึกษาปัจจัยการสื่อสารและการประสานงานความร่วมมือสนับสนุนสอดคล้องกันเป็นอย่างดี มีความสัมพันธ์กับขั้นตอนขั้นตอนการร่วมวางผัง สร้างแปลน เพื่อปลูกบ้านตามใจผู้อยู่อาศัย พบว่าปัจจัยการสื่อสารและการประสานงานความร่วมมือสนับสนุนสอดคล้องกันเป็นอย่างดีกับกับขั้นตอนการร่วมวางผัง สร้างแปลน เพื่อปลูกบ้านตามใจผู้อยู่อาศัย มีความสัมพันธ์กัน เพราะคณะทำงานฯ ได้ติดต่อประสานความร่วมมือกับสถาปนิกจากสถาบันพัฒนาองค์ องค์การมหาชน พอช.และสถาปนิกของสำนักงานทรัพย์สินฯ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อจัดตั้งเป็น คณะทำงานร่วมออกแบบวางผังที่อยู่อาศัย ร่วมกับสมาชิกที่เข้าร่วมโครงการฯ การออกแบบวางผัง ที่อยู่อาศัยจะสอดคล้องกับสินเชื่อที่สมาชิกฯ ขอกู้ ถูกต้องตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคารของกรุงเทพมหานคร และเป็นที่ยอมรับจากทุกฝ่าย แสดงให้เห็นว่าปัจจัยการสื่อสารและการประสานงานความร่วมมือสนับสนุนสอดคล้องกันเป็นอย่างดีของนโยบายโครงการบ้านมั่นคง มีความสัมพันธ์กับขั้นตอนการร่วมวางผัง สร้างแปลน เพื่อปลูกบ้านตามใจผู้อยู่อาศัย ระดับที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการวางผังเมือง ผังเมืองรวม **“ผังเมืองรวม”** หมายความว่า แผนผัง นโยบาย โครงการ รวมถึงมาตรการควบคุมโดยทั่วไป เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนา และการดำรงรักษาเมืองและบริเวณที่เกี่ยวข้องชุมชนหรือชนบท ในด้านการใช้ประโยชน์ในทรัพย์สิน การคมนาคมและขนส่ง

การสาธารณูปโภค บริการสาธารณะและสภาพแวดล้อม เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของการผังเมือง (ดวงจันทร์ อาภาวัชรุตม์ เจริญเมือง, 2541)

เกณฑ์การใช้ประโยชน์ที่ดินในเมือง

การใช้ประโยชน์ที่ดินในชุมชนเมือง ที่ไม่มีการควบคุมหรือวางผังเมืองรวมก่อน จะมีลักษณะคละปะปนกันไม่เป็นระเบียบ ศูนย์กลางชุมชนจะอยู่กันอย่างหนาแน่น ประกอบด้วย ตลาดร้านค้าและพาหนะต่าง ๆ ความแออัดจะกระจุกตัวที่ศูนย์กลาง และกระจายออกไปลอบนอกชุมชน เป็นลักษณะธรรมชาติของการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์ (Human Settlement) โดยเฉพาะชุมชนเมืองในประเทศไทย เมื่อชุมชนขยายตัวไปสู่ความเป็นเมือง ปัญหาต่าง ๆ ก็ตามมา การวางผังเมืองรวมเป็นการจัดระเบียบการใช้ประโยชน์ที่ดิน ระบบคมนาคม และขนส่ง และเตรียมการรองรับการขยายตัวของเมืองในอนาคต จึงเป็นการแก้ไขปัญหาในเมืองต้นและจำเป็น เกณฑ์พิจารณาแยกประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดินเมืองมีดังนี้

- พิจารณาการใช้ประโยชน์ของอาคารเป็นหลัก
- พิจารณาจากข้อมูลสำรวจทำแผนที่การใช้ประโยชน์ที่ดินปัจจุบัน
- เป็นการใช้อาคารและที่ดินที่เกี่ยวข้องกับการดำรงชีวิตของประชาชน 3 ส่วน ส่วนที่อยู่อาศัย ส่วนทำงาน และส่วนบริการสาธารณะ และส่วนพักผ่อนหย่อนใจ

(1.) ส่วนที่อยู่อาศัยแบ่งเป็นประเภท ดังนี้

- ที่ดินประเภทที่อยู่อาศัยหนาแน่นปานกลางให้เป็นสีส้ม ให้ใช้ประโยชน์เพื่อการอยู่อาศัย สถาบันราชการ การสาธารณูปโภคสาธารณูปการเป็นส่วนใหญ่ สำหรับการใช้พื้นที่เพื่อกิจการอื่น ให้ใช้เพิ่มเติมได้อีกไม่เกินร้อยละ 15
- ที่ดินประเภทอยู่อาศัยหนาแน่นน้อยให้เป็นสีเหลือง ให้ใช้ประโยชน์เพื่อการอยู่อาศัย สถาบันราชการ การสาธารณูปโภคสาธารณูปการเป็นส่วนใหญ่ สำหรับใช้ประโยชน์ที่ดินนี้ เพื่อกิจการอื่น ให้ใช้เพิ่มเติมได้อีกได้ไม่เกินร้อยละ 15
- ที่ดินประเภทพานิชยกรรมและที่อยู่อาศัยหนาแน่นมาก ให้เป็นสีแดงให้ใช้ประโยชน์เพื่อการพานิชยกรรม การอยู่อาศัย สถาบันราชการ การสาธารณูปโภคสาธารณูปการเป็นส่วนใหญ่ สำหรับการใช้พื้นที่กิจกรรมอื่น ให้ใช้ได้อีกไม่เกินร้อยละ 10 ของที่ดินประเภทนี้

(2) ส่วนที่พักผ่อนหย่อนใจ แบ่งเป็นประเภท ดังนี้

- ที่ดินประเภทที่โล่งเพื่อนันทนาการและรักษาสุขภาพแวดล้อมหรือสาธารณะประโยชน์เท่านั้น ในกรณีที่ที่ดินเอกชนเป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครองโดยชอบด้วยกฎหมายให้ใช้ประโยชน์เพื่อนันทนาการ การรักษาสุขภาพแวดล้อม การอยู่อาศัย เกษตรกรรม สาธารณูปโภคสาธารณูปการ หรือสาธารณูประโยชน์เท่านั้น

4. 15 ปัจจัยการสื่อสารและการประสานความร่วมมือสนับสนุนสอดคล้องกันเป็นอย่างดี มีความสัมพันธ์กับการร่วมกันสร้างระบบสาธารณูปโภค และการสร้างบ้าน

ผลการศึกษาปัจจัยการสื่อสารและการประสานงานความร่วมมือสนับสนุนสอดคล้องกันเป็นอย่างดี มีความสัมพันธ์กับขั้นตอนการร่วมกันสร้างระบบสาธารณูปโภค และการสร้างบ้าน พบว่า ปัจจัยการสื่อสารและการประสานงานความร่วมมือสนับสนุนสอดคล้องกันเป็นอย่างดีกับกับขั้นตอนการร่วมกันสร้างระบบสาธารณูปโภค และการสร้างบ้านมีความสัมพันธ์กัน เพราะคณะทำงานฯ ได้ติดต่อประสานความร่วมมือกับสถาปนิกจากสถาบันพัฒนาองค์ องค์การมหาชน พอช.และสถาปนิกของสำนักงานทรัพย์สินฯ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อจัดตั้งเป็นคณะทำงานร่วม ได้จัดสรรงบประมาณด้านการพัฒนาระบบสาธารณูปโภคให้กับชุมชนที่เข้าร่วมโครงการบ้านมั่นคงหลังคาเรือน ละ 25,000 บาท เพื่อนำมาใช้พัฒนาปรับปรุงระบบสาธารณูปโภคในชุมชน เช่น ถนนในซอย ท่อระบายน้ำ เสาไฟฟ้าในชุมชน อาคารอเนกประสงค์ เพื่อให้สมาชิกในชุมชนได้มีสถานที่ทำกิจกรรม ที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชน สมาชิกฯ เกิดความเข้าใจร่วมกัน ตรงกัน แสดงให้เห็นว่าปัจจัยการสื่อสารและการประสานงานความร่วมมือสนับสนุนสอดคล้องกันเป็นอย่างดีของนโยบายโครงการบ้านมั่นคง มีความสัมพันธ์กับการร่วมกันสร้างระบบสาธารณูปโภค และการสร้างบ้าน อยู่ระดับที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการวางผังเมือง ผังเมืองรวม **“ผังเมืองรวม”** หมายความว่า แผนผังนโยบาย โครงการ รวมถึงมาตรการควบคุมโดยทั่วไป เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนา และการดำรงรักษาเมืองและบริเวณที่เกี่ยวข้องชุมชนหรือชนบท ในด้านการใช้ประโยชน์ในทรัพย์สิน การคมนาคมและขนส่ง การสาธารณูปโภค บริการสาธารณะและสภาพแวดล้อม เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของการผังเมือง (ดวงจันทร์ อาภาวัชรุตม์ เจริญเมือง, 2541)

เกณฑ์การใช้ประโยชน์ที่ดินในเมือง

การใช้ประโยชน์ที่ดินในชุมชนเมือง ที่ไม่มีการควบคุมหรือวางผังเมืองรวมก่อน จะมีลักษณะคละปะปนกันไม่เป็นระเบียบ ศูนย์กลางชุมชนจะอยู่กันอย่างหนาแน่น ประกอบด้วย ตลาดร้านค้าและพาหนะต่าง ๆ ความแออัดจะกระจุกตัวที่ศูนย์กลาง และกระจายออกไปลอบนอกชุมชน เป็นลักษณะธรรมชาติของการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์ (Human Settlement) โดยเฉพาะชุมชนเมืองในประเทศไทย เมื่อชุมชนขยายตัวไปสู่ความเป็นเมือง ปัญหาต่าง ๆ ก็ตามมา การวางผังเมืองรวมเป็นการจัดระเบียบการใช้ประโยชน์ที่ดิน ระบบคมนาคม และขนส่ง และเตรียมการรองรับการขยายตัวของเมืองในอนาคต จึงเป็นการแก้ไขปัญหาในเมืองต้นและจำเป็น เกณฑ์พิจารณาแยกประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดินเมืองมีดังนี้

- พิจารณาการใช้ประโยชน์ของอาคารเป็นหลัก
- พิจารณาจากข้อมูลสำรวจทำแผนที่การใช้ประโยชน์ที่ดินปัจจุบัน
- เป็นการใช้อาคารและที่ดินที่เกี่ยวข้องกับการดำรงชีวิตของประชาชน 3 ส่วน ส่วนที่อยู่อาศัย ส่วนทำงาน และส่วนบริการสาธารณะ และส่วนพักผ่อนหย่อนใจ

(1.) ส่วนที่อยู่อาศัยแบ่งเป็นประเภท ดังนี้

- ที่ดินประเภทที่อยู่อาศัยหนาแน่นปานกลางให้เป็นสีส้ม ให้ใช้ประโยชน์เพื่อการอยู่อาศัย สถาบันราชการ การสาธารณูปโภคสาธารณูปการเป็นส่วนใหญ่ สำหรับการใช้พื้นที่เพื่อกิจการอื่น ให้ใช้เพิ่มเติมได้อีกไม่เกินร้อยละ 15
- ที่ดินประเภทอยู่อาศัยหนาแน่นน้อยให้เป็นสีเหลือง ให้ใช้ประโยชน์เพื่อการอยู่อาศัย สถาบันราชการ การสาธารณูปโภคสาธารณูปการเป็นส่วนใหญ่ สำหรับใช้ประโยชน์ที่ดินนี้ เพื่อกิจการอื่น ให้ใช้เพิ่มเติมได้อีกได้ไม่เกินร้อยละ 15
- ที่ดินประเภทพานิชยกรรมและที่อยู่อาศัยหนาแน่นมาก ให้เป็นสีแดงให้ใช้ประโยชน์เพื่อการพานิชยกรรม การอยู่อาศัย สถาบันราชการ การสาธารณูปโภคสาธารณูปการเป็นส่วนใหญ่ สำหรับการใช้พื้นที่กิจกรรมอื่น ให้ใช้ได้อีกไม่เกินร้อยละ 10 ของที่ดินประเภทนี้

(2) ส่วนทำงานและบริการสาธารณะ ดังนี้

- ที่ดินประเภทสถาบันราชการ การสาธารณูปโภคสาธารณูปการ ให้เป็นสีน้ำเงิน ให้ใช้ประโยชน์เพื่อกิจการของรัฐ กิจการการสาธารณูปโภคสาธารณูปการ หรือสาธารณะประโยชน์เท่านั้น
- ที่ดินประเภทการศึกษาให้ใช้เป็นสีเขียวมะกอก ให้ใช้ประโยชน์เพื่อการศึกษาหรือเกี่ยวข้องกับการศึกษา สถาบันราชการ หรือสาธารณะประโยชน์เท่านั้น
- ที่ดินประเภทสถาบันศาสนาให้เป็นสีเทาอ่อน ให้ใช้ประโยชน์เพื่อการศาสนา การศึกษา สถาบันราชการ หรือสาธารณะประโยชน์เท่านั้น
- ที่ดินประเภทอุตสาหกรรมและคลังสินค้าให้เป็นสีม่วง ให้ใช้ประโยชน์เพื่ออุตสาหกรรมและคลังสินค้าหรือกิจการที่เกี่ยวข้อง กิจการการสาธารณูปโภคสาธารณูปการเป็นส่วนใหญ่ สำหรับการใช้พื้นที่เพื่อกิจการอื่น ให้ใช้ได้อีกไม่เกินร้อยละ 10
- ที่ดินประเภทอุตสาหกรรมเฉพาะกิจให้เป็นสีม่วงอ่อน ให้ใช้ประโยชน์เพื่ออุตสาหกรรมที่ให้บริการแก่ชุมชน โรงงานที่ประกอบกิจการโดยไม่เป็นมลพิษต่อชุมชนหรือสิ่งแวดล้อมตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ การสาธารณูปโภคสาธารณูปการเป็นส่วนใหญ่สำหรับการใช้พื้นที่เพื่อกิจการอื่นให้ใช้ได้อีกไม่เกินร้อยละ 15
- ที่ดินประเภทชนบทและเกษตรกรรมให้เป็นสีเขียว ให้ใช้ประโยชน์เพื่อเกษตรกรรมหรือเกี่ยวข้องกับเกษตรกรรม สถาบันราชการ การสาธารณูปโภคสาธารณูปการเป็นส่วนใหญ่สำหรับการใช้พื้นที่เพื่อกิจการอื่น ให้ใช้ได้อีกไม่เกินร้อยละ 5
- ที่ดินประเภทโครงการคมนาคมขนส่งให้เป็นสีชมพู ให้ใช้ประโยชน์เพื่อการก่อสร้างถนน การสาธารณูปโภคสาธารณูปการที่เกี่ยวข้อง หรือเกตรกรรมเท่านั้น

(3) ส่วนที่พักผ่อนหย่อนใจ แบ่งเป็นประเภท ดังนี้

- ที่ดินประเภทที่โล่งเพื่อนันทนาการและรักษาสุขภาพแวดล้อมหรือสาธารณะประโยชน์เท่านั้น ในกรณีที่ที่ดินเอกชนเป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครองโดยชอบด้วยกฎหมาย

ให้ใช้ประโยชน์เพื่อนันทนาการ การรักษาสุขภาพแวดล้อม การอยู่อาศัย เกษตรกรรม สาธารณูปโภค สาธารณูปการ หรือสาธารณูประโยชน์เท่านั้น

4. 16 ปัจจัยการสื่อสารและการประสานความร่วมมือสนับสนุนสอดคล้องกันเป็นอย่างดี มีความสัมพันธ์กับการร่วมกันสร้างชุมชนที่มั่นคง คนในชุมชนมีส่วนร่วม

ผลการศึกษาปัจจัยการสื่อสารและการประสานงานความร่วมมือสนับสนุนสอดคล้องกันเป็นอย่างดี มีความสัมพันธ์กับขั้นตอนการร่วมกันสร้างชุมชนที่มั่นคง คนในชุมชนมีส่วนร่วม พบว่า ปัจจัยการสื่อสารและการประสานงานความร่วมมือสนับสนุนสอดคล้องกันเป็นอย่างดีกับกับขั้นตอนการร่วมกันสร้างชุมชนที่มั่นคง คนในชุมชนมีส่วนร่วม ความสัมพันธ์กัน เพราะคณะทำงานฯ ได้ติดต่อประสานความร่วมมือกับสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์การมหาชน (พอช.) และสำนักงานทรัพย์สินฯ ทำความเข้าใจกับสมาชิกที่เข้าร่วมโครงการฯ จะมีอยู่อาศัยที่มีความมั่นคง ระบบสาธารณูปโภค และสิ่งแวดล้อมที่ดี สามารถมีสถานที่เพื่อใช้ในการทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ร่วมกัน ซึ่งสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์การมหาชน (พอช.) และสำนักงานทรัพย์สินฯ พร้อมให้การสนับสนุนทั้งด้านงบประมาณ และบุคลากรที่จะลงมาช่วยสนับสนุนในการจัดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชนจนสมาชิกฯ เกิดความเข้าใจร่วมกัน ตรงกัน แสดงให้เห็นว่าปัจจัยการสื่อสารและการประสานงานความร่วมมือสนับสนุนสอดคล้องกันเป็นอย่างดีของนโยบายโครงการบ้านมั่นคง มีความสัมพันธ์กับการร่วมกันสร้างชุมชนที่มั่นคง คนในชุมชนมีส่วนร่วม ระดับที่ดี ซึ่งสอดคล้องริปเพลย์และแฟรงคลิน (Ripley & Franklin อ้างถึงใน จุมพล หนิมพานิช, 2547, หน้า 151-156) ที่ได้เสนอแนวทางการวัดความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการนำนโยบายไปปฏิบัติว่าวัดได้จากระดับความร่วมมือที่ผู้นำนโยบายไปปฏิบัติต่อผู้กำหนดนโยบาย ถ้าระดับความร่วมมือมีสูง ระดับของความสำเร็จก็จะสูงตามไปด้วย

4.17 ปัจจัยด้านการบริหารจัดการ ของนโยบายมีความสัมพันธ์กับการแบ่งงานกันทำคนในชุมชนมีส่วนร่วม

ผลการศึกษาปัจจัยด้านการบริหารจัดการ มีความสัมพันธ์กับขั้นตอนการแบ่งงานกันทำคนในชุมชนมีส่วนร่วม พบว่า ปัจจัยการด้านการบริหารจัดการกับกับขั้นตอนการแบ่งงานกันทำคนในชุมชนมีส่วนร่วม มีความสัมพันธ์กัน คณะทำงานฯ สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์การมหาชน (พอช.) และสำนักงานทรัพย์สินฯ จัดประชุมขั้นตอนการแบ่งงานกันทำชาวชุมชนมีส่วนร่วมที่ประชุมได้มีการคัดเลือกคณะทำงานฯ จากสมาชิกฯ และได้จัดให้คณะทำงานฯ ไปอบรมศึกษาดูงานที่ชุมชนอื่น ๆ ที่ประสบความสำเร็จในการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคง ถือเป็นสิ่งที่ดีสำหนับชุมชนของเราที่มีโอกาสได้เรียนรู้และ เพื่อนำความรู้ที่ได้จากการอบรมดูงานมาปรับชุมชนของเราให้ดีขึ้นจนสมาชิกฯ จนเกิดความเข้าใจร่วมกัน ตรงกัน แสดงให้เห็นว่าปัจจัยด้านการบริหารจัดการของนโยบายโครงการบ้านมั่นคง มีความสัมพันธ์กับการร่วมกันสร้างชุมชนที่มั่นคง คนในชุมชนมีส่วนร่วม ระดับที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับการนำเสนอบทความผลการวิจัยของ วรเดช จันทรศร และลิขิต

ธีรเวคิน 2530 หน้า 96-106 เรื่อง การนำนโยบายไปปฏิบัติในระบบราชการไทย ที่ได้ทำการศึกษาการนำนโยบายไปปฏิบัติของกรมประมง ปี 2530 พบว่ามีปัญหา 4ประการ ในกระบวนการนำนโยบายไปปฏิบัติของกรมประมง คือ 1 หน่วยงานองค์การกลุ่มบุคคลที่นำนโยบายไปปฏิบัติในส่วนภูมิภาค และท้องถิ่นขาดความเข้าใจในนโยบายของส่วนกลางหรือนโยบายของกรม 2 หน่วยงานระดับปฏิบัติขาดศักยภาพในด้านบุคคล เครื่องมือ อุปกรณ์ และงบประมาณ 3 ขาดการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานระดับภูมิภาคและท้องถิ่นอย่างเป็นระบบ 4 ขาดการประสานงานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานของกรมระดับจังหวัด เช่นขาดการร่วมมือใช้ทรัพยากร เป็นต้น

4. 18 ปัจจัยการติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ปัญหาในแต่ละกระบวนการอย่างเป็นระบบ มีความสัมพันธ์กับการทำความเห็นให้ตรงกัน และสร้างความเป็นเจ้าของร่วมกัน

ผลการศึกษาปัจจัยการติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ปัญหาในแต่ละกระบวนการอย่างเป็นระบบ มีความสัมพันธ์กับขั้นตอนการทำความเห็นให้ตรงกัน และสร้างความเป็นเจ้าของร่วมกัน พบว่า ปัจจัยการติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ปัญหาในแต่ละกระบวนการอย่างเป็นระบบ มีความสัมพันธ์กับขั้นตอนการทำความเห็นให้ตรงกัน และสร้างความเป็นเจ้าของร่วมกัน สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) พอช. ได้มีการวางแผนติดตามประเมินผลในขั้นทำความเห็นให้ตรงกัน และสร้างความเป็นเจ้าของโครงการร่วมกัน โดยการสอบถามจากสมาชิกที่เข้าร่วมประชุมและเปิดโอกาสให้สมาชิกได้ซักถาม โดยเจ้าหน้าที่ พอช .ได้ตอบข้อสงสัยของสมาชิกได้อย่างชัดเจน เพื่อเป็นการประเมินผลว่าสมาชิกฯ ที่เข้าร่วมประชุมมีความเข้าใจการดำเนินโครงการบ้านมั่นคงขั้นตอนทำความเห็นให้ตรงกัน และสร้างความเป็นเจ้าของโครงการร่วมกันหรือไม่ นอกจากนี้ พอช. ยังได้ยังเจ้าหน้าที่ลงพื้นที่ เพื่อทำความเข้าใจกับสมาชิกฯ ในขั้นตอนดังกล่าว จนสมาชิกฯ เกิดความเข้าใจร่วมกัน ตรงกัน แสดงให้เห็นว่าปัจจัยการปัจจัยการติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ปัญหาในแต่ละกระบวนการอย่างเป็นระบบ มีความสัมพันธ์กับการทำความเห็นให้ตรงกัน และสร้างความแป้นเจ้าของร่วมกัน ระดับที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ วิลเลี่ยม (William, 1971 อ้างถึงในจุมพล หนิมพานิช, 2547 หน้า 151 -156) ที่ว่าในระหว่างการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติควรมีการประเมินผลเป็นระยะ ๆ ทั้งนี้ เพื่อให้ทราบว่างานที่ปฏิบัตินั้นสอดคล้องกับเป้าหมายมากน้อยเพียงใด และกรณีที่เกิดปัญหาหรืออุปสรรคจะสามารถแก้ไขได้ตรงจุดและทันการ ก่อสร้าง และเป็นแนวทางเดียวกับความเห็นของ ริปเพลย์ และแฟรงคลิน (Ripley & Franklin อ้างถึงใน จุมพล หนิมพานิช, 2547, หน้า 151-156) ที่ได้เสนอแนวทางการวัดความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการนำนโยบายไปปฏิบัติว่าวัดได้จากระดับความร่วมมือที่ผู้นำนโยบายไปปฏิบัติต่อผู้กำหนดนโยบาย ถ้าระดับความร่วมมือมีสูง ระดับของความสำเร็จก็จะสูงตามไปด้วย

4.19 ปัจจัยการติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ปัญหาในแต่ละกระบวนการอย่างเป็นระบบ มีความสัมพันธ์กับการออมทรัพย์

ผลการศึกษาปัจจัยการติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ปัญหาในแต่ละกระบวนการอย่างเป็นระบบ มีความสัมพันธ์กับการออมทรัพย์ พบว่า ปัจจัยการติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ปัญหาในแต่ละกระบวนการอย่างเป็นระบบ มีความสัมพันธ์กับการออมทรัพย์ สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) พอช. ได้มีการวางแผนติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ปัญหาในแต่ละกระบวนการอย่างเป็นระบบในขั้นการออมทรัพย์ สมาชิกฯ มีความพร้อมในการออมทรัพย์ไม่เท่าเทียมกัน บางรายประกอบอาชีพค้าขายมีรายได้ไม่แน่นอน บางรายทำงานประจำมีรายแน่นอน จัดให้มีแบ่งกลุ่มย่อย กลุ่มละ 10 คน อาจเป็นเครือญาติ หรือเพื่อนบ้านที่อยู่ละแวกเดียวกัน โดยเลือกหัวหน้ากลุ่มย่อย 1 คน เป็นผู้คอยควบคุมให้สมาชิกในกลุ่มมีการออมอย่างต่อเนื่อง ถ้าสมาชิกรายได้ไม่พร้อมส่งเงินออมทรัพย์เป็นรายเดือนก็ให้ส่งเป็นรายวัน จนสมาชิกฯ เกิดความเข้าใจร่วมกันตรงกัน แสดงให้เห็นว่าปัจจัยการปัจจัยการติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ปัญหาในแต่ละกระบวนการอย่างเป็นระบบ มีความสัมพันธ์กับการออมทรัพย์ ระดับที่ดี ซึ่งสอดคล้องแนวคิดของวิลเลี่ยม (William, 1971 อ้างถึงในจุมพล หนิมพานิช, 2547 หน้า 151 -156) ที่ว่าในระหว่างการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติควรมีการประเมินผลเป็นระยะ ๆ ทั้งนี้ เพื่อให้ทราบว่างานที่ปฏิบัตินั้นสอดคล้องกับเป้าหมายมากน้อยเพียงใด และกรณีที่เกิดปัญหาหรืออุปสรรคจะสามารถแก้ไขได้ตรงจุดและทันการ ก่อสร้าง

4. 20 ปัจจัยการติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ปัญหาในแต่ละกระบวนการอย่างเป็นระบบ มีความสัมพันธ์กับการแบ่งงานกันทำคนในชุมชนมีส่วนร่วม

ผลการศึกษาปัจจัยการติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ปัญหาในแต่ละกระบวนการอย่างเป็นระบบ มีความสัมพันธ์กับการแบ่งงานกันทำคนในชุมชนมีส่วนร่วม พบว่า ปัจจัยการติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ปัญหาในแต่ละกระบวนการอย่างเป็นระบบกับการแบ่งงานกันทำคนในชุมชนมีส่วนร่วม มีความสัมพันธ์กัน สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) พอช. ได้มีการวางแผนติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ปัญหาในแต่ละกระบวนการอย่างเป็นระบบ ในขั้นการแบ่งงานกันทำคนในชุมชนมีส่วนร่วม จัดให้คณะทำงานฯ ไปอบรมศึกษาดูงานที่ชุมชนต่าง ๆ ที่ประสบความสำเร็จในการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคง เพื่อช่วยให้คณะทำงานฯ มีโอกาสได้เรียนรู้และ ได้นำความรู้ที่ได้จากการอบรมดูงานมาปรับปรุงพัฒนาชุมชนของเราให้ดีขึ้น จนเกิดความเข้าใจร่วมกัน แสดงให้เห็นว่าปัจจัยการปัจจัยการติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ปัญหาในแต่ละกระบวนการอย่างเป็นระบบ มีความสัมพันธ์กับการการแบ่งงานกันทำคนในชุมชนมีส่วนร่วมอยู่ระดับที่ดีพอสมควร ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ วิลเลี่ยม (William, 1971 อ้างถึงในจุมพล หนิมพานิช, 2547 หน้า 151 -156) ที่ว่าในระหว่างการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติควรมีการประเมินผลเป็นระยะ ๆ ทั้งนี้ เพื่อให้ทราบว่างานที่ปฏิบัตินั้นสอดคล้องกับเป้าหมายมากน้อยเพียงใด และกรณีที่เกิดปัญหาหรืออุปสรรคจะสามารถแก้ไขได้ตรงจุดและทันการ ก่อสร้าง และเป็นแนวทางเดียวกับ

ความเห็นของ ริปเพลย์ และแฟรงคลิน (Ripley & Franklin อ้างถึงใน จุมพล หนิมพานิช, 2547, หน้า 151-156) ที่ได้เสนอแนวทางการวัดความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการนำนโยบายไปปฏิบัติว่าวัดได้จากระดับความร่วมมือที่ผู้นำนโยบายไปปฏิบัติต่อผู้กำหนดนโยบาย ถ้าระดับความร่วมมือมีสูง ระดับของความสำเร็จก็จะสูงตามไปด้วย

4. 21 ปัจจัยการติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ปัญหาในแต่ละกระบวนการอย่างเป็นระบบ มีความสัมพันธ์กับการสำรวจข้อมูลชุมชน

ผลการศึกษาปัจจัยการติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ปัญหาในแต่ละกระบวนการอย่างเป็นระบบ มีความสัมพันธ์กับการสำรวจข้อมูลชุมชน พบว่า ปัจจัยการติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ปัญหาในแต่ละกระบวนการอย่างเป็นระบบกับการสำรวจข้อมูลชุมชน มีความสัมพันธ์กัน เพราะสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) พอช. ได้มีการวางแผนติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ปัญหาในแต่ละกระบวนการอย่างเป็นระบบ ในขั้นการการสำรวจข้อมูลชุมชน พบว่าผู้อยู่อาศัยไม่อยู่ในพื้นที่ แต่ให้บุคคลอื่นเช่าช่วง ซึ่งไม่เข้าหลักเกณฑ์ที่ประชุมใหญ่กำหนดไว้ สถาบันพัฒนาองค์ องค์การมหาชน พอช. สำนักงานทรัพย์สินฯ ร่วมกับคณะทำงานฯ ได้ไขปัญหาโดยมีหนังสือเชิญเจ้าของบ้าน ดังกล่าว มาชี้แจงความประสงค์ที่จะเข้าร่วมโครงการฯ ซึ่งเจ้าของบ้านยินดีปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ด้วยดี และเกิดความเข้าใจร่วมกัน ตรงกัน แสดงให้เห็นว่าปัจจัยการปัจจัยการติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ปัญหาในแต่ละกระบวนการอย่างเป็นระบบ มีความสัมพันธ์กับการสำรวจข้อมูลชุมชน อยู่ระดับที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ วิลเลี่ยม (William, 1971 อ้างถึงใน จุมพล หนิมพานิช, 2547 หน้า 151 -156) ที่ว่าในระหว่างการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติควรมีการประเมินผลเป็นระยะ ๆ ทั้งนี้ เพื่อให้ทราบว่างานที่ปฏิบัตินั้นสอดคล้องกับเป้าหมายมากน้อยเพียงใด และกรณีที่เกิดปัญหาหรืออุปสรรคจะสามารถแก้ไขได้ตรงจุดและทันการ ก่อสร้าง และเป็นแนวทางเดียวกับความเห็นของ ริปเพลย์ และแฟรงคลิน (Ripley & Franklin อ้างถึงใน จุมพล หนิมพานิช, 2547, หน้า 151-156) ที่ได้เสนอแนวทางการวัดความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการนำนโยบายไปปฏิบัติว่าวัดได้จากระดับความร่วมมือที่ผู้นำนโยบายไปปฏิบัติต่อผู้กำหนดนโยบาย ถ้าระดับความร่วมมือมีสูง ระดับของความสำเร็จก็จะสูงตามไปด้วย

4.22 ปัจจัยการติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ปัญหาในแต่ละกระบวนการอย่างเป็นระบบ มีความสัมพันธ์กับการจัดระบบสิทธิในที่อยู่อาศัย

ผลการศึกษาปัจจัยการติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ปัญหาในแต่ละกระบวนการอย่างเป็นระบบ มีความสัมพันธ์กับการจัดระบบสิทธิในที่อยู่อาศัย พบว่า ปัจจัยการติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ปัญหาในแต่ละกระบวนการอย่างเป็นระบบกับการจัดระบบสิทธิในที่อยู่อาศัย มีความสัมพันธ์กัน เพราะคณะทำงานฯ สถาบันพัฒนาองค์ องค์การมหาชน พอช. สำนักงานทรัพย์สินฯ ร่วมเป็นคณะกรรมการพิจารณาสิทธิการอยู่อาศัยของสมาชิกในชุมชนฯ เพื่อแก้ไขปัญหาความไม่โปร่งใสในขั้นตอนการพิจารณาสิทธิ ให้เกิดความถูกต้อง และบริสุทธิ์ยุติธรรม กับสมาชิกที่

เข้าร่วมโครงการทุกคน จนเกิดความเข้าใจร่วมกัน ตรงกัน แสดงให้เห็นว่าปัจจัยการปัจจัยการติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ปัญหาในแต่ละกระบวนการอย่างเป็นระบบ มีความสัมพันธ์กับการจัดระบบสิทธิในที่อยู่อาศัย อยู่ระดับที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ วิลเลี่ยม (William, 1971 อ้างถึงในจุมพล หนิมพานิช, 2547 หน้า 151 -156) ที่ว่าในระหว่างการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติควรมีการประเมินผลเป็นระยะ ๆ ทั้งนี้ เพื่อให้ทราบว่างานที่ปฏิบัตินั้นสอดคล้องกับเป้าหมายมากน้อยเพียงใด และกรณีที่เกิดปัญหาหรืออุปสรรคจะสามารถแก้ไขได้ตรงจุดและทันการ ก่อสร้าง

4.23 ปัจจัยการติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ปัญหาในแต่ละกระบวนการอย่างเป็นระบบ มีความสัมพันธ์กับการร่วมวางผัง สร้างแปลน เพื่อปลูกบ้านตามใจ ผู้อยู่อาศัย

ผลการศึกษาปัจจัยการติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ปัญหาในแต่ละกระบวนการอย่างเป็นระบบ มีความสัมพันธ์กับการร่วมวางผัง สร้างแปลนเพื่อปลูกบ้านตามใจผู้อยู่อาศัยอาศัย พบว่า ปัจจัยการติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ปัญหาในแต่ละกระบวนการอย่างเป็นระบบกับการร่วมวางผัง สร้างแปลนเพื่อปลูกบ้านตามใจผู้อยู่อาศัยอาศัย มีความสัมพันธ์กัน คณะทำงานฯ สถาบันพัฒนาองค์ องค์การมหาชน พอช. สำนักงานทรัพย์สินฯ ได้จัดประชุมเพื่อทำประชาวิจารณ์ การร่วมวางผัง ฯ พบว่าสมาชิกฯ บางคนไม่เห็นด้วยว่าพื้นที่ใช้สอยค่อนข้างคับแคบครอบครัวมีลูกหลานหลายคน โดยชี้แจงว่าพื้นที่สมาชิกฯ อยู่อาศัยนั้นมีอยู่อย่างจำกัด จึงมีความจำเป็นต้องออกแบบผังที่อยู่อาศัยให้สอดคล้องกับสินเชื่อที่สมาชิกฯ ขอกู้ และถูกต้องตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคารของกรุงเทพมหานคร และสามารถรองรับจำนวนสมาชิกที่เข้าร่วมโครงการฯ ทุกคน จนสมาชิกฯ เกิดการยอมรับร่วมกันโดยดี แสดงให้เห็นว่าปัจจัยการปัจจัยการติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ปัญหาในแต่ละกระบวนการอย่างเป็นระบบ มีความสัมพันธ์กับการร่วมวางผัง สร้างแปลน เพื่อปลูกบ้านตามใจผู้อยู่อาศัย อยู่ระดับที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ วิลเลี่ยม (William, 1971 อ้างถึงในจุมพล หนิมพานิช, 2547 หน้า 151 -156) ที่ว่าในระหว่างการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติควรมีการประเมินผลเป็นระยะ ๆ ทั้งนี้ เพื่อให้ทราบว่างานที่ปฏิบัตินั้นสอดคล้องกับเป้าหมายมากน้อยเพียงใด และกรณีที่เกิดปัญหาหรืออุปสรรคจะสามารถแก้ไขได้ตรงจุดและทันการ ก่อสร้าง และเป็นแนวทางเดียวกับความเห็นของ ริปเพลย์ และแฟรงคลิน (Ripley & Franklin อ้างถึงใน จุมพล หนิมพานิช, 2547, หน้า 151-156) ที่ได้เสนอแนวทางการวัดความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการนำนโยบายไปปฏิบัติว่าวัดได้จากระดับความร่วมมือที่ผู้นำนโยบายไปปฏิบัติต่อผู้กำหนดนโยบาย ถ้าระดับความร่วมมือมีสูง ระดับของความสำเร็จก็จะสูงตามไปด้วย

4.24 ปัจจัยการติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ปัญหาในแต่ละกระบวนการอย่างเป็นระบบ มีความสัมพันธ์กับการร่วมกันสร้างระบบสาธารณูปโภค และการสร้างบ้าน

ผลการศึกษาปัจจัยการติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ปัญหาในแต่ละกระบวนการอย่างเป็นระบบ มีความสัมพันธ์การร่วมกันสร้างระบบสาธารณูปโภค และการสร้างบ้าน พบว่า ปัจจัยการติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ปัญหาในแต่ละกระบวนการอย่างเป็นระบบกับการร่วมกันสร้าง

ระบบสาธารณูปโภค และการสร้างบ้าน มีความสัมพันธ์กัน คณะทำงานฯ สถาบันพัฒนาองค์องค์การมหาชน พอช. สำนักงานทรัพย์สินฯ ได้จัดประชุมเพื่อทำประชาวิจารณ์ พบว่าสมาชิกฯ บางคนไม่เห็นด้วย ได้แก้ไขปัญหา โดยการชี้แจงสมาชิกฯ พื้นที่ส่วนใหญ่ได้ถูกใช้ไปเพื่อรองรับให้เพียงพอกับจำนวนสมาชิกที่เข้าโครงการฯ ไปแล้วส่วนหนึ่งแล้ว จึงเหลือพื้นที่ไม่มากนัก จำเป็นต้องออกแบบระบบสาธารณูปโภคตามข้อจำกัดของพื้นที่ที่มีอยู่ สมาชิกที่เข้าร่วมโครงการฯ ต่างก็เข้าใจเหตุผลข้อนี้ดี แสดงให้เห็นว่าปัจจัยการปัจจัยการติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ปัญหาในแต่ละกระบวนการอย่างเป็นระบบ มีความสัมพันธ์กับการร่วมกันสร้างระบบสาธารณูปโภค และการสร้างบ้าน โดยส่วนตัวแล้วคิดว่าปัจจัยการติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ปัญหาในแต่ละกระบวนการอย่างเป็นระบบของนโยบายบ้านมั่นคงกับการร่วมกันสร้างระบบสาธารณูปโภค และการสร้างบ้านมีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับที่ดีพอสมควร ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ วิลเลี่ยม (William, 1971 อ้างถึงในจุมพล หนิมพานิช, 2547 หน้า 151 -156) ที่ว่าในระหว่างการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติควรมีการประเมินผลเป็นระยะ ๆ ทั้งนี้ เพื่อให้ทราบว่างานที่ปฏิบัตินั้นสอดคล้องกับเป้าหมายมากน้อยเพียงใด และกรณีที่เกิดปัญหาหรืออุปสรรคจะสามารถแก้ไขได้ตรงจุดและทันการ ก่อสร้าง และเป็นแนวทางแนวคิดการวางผังเมือง ผังเมืองรวม **“ผังเมืองรวม”** หมายความว่า แผนผัง นโยบาย โครงการ รวมถึงมาตรการควบคุมโดยทั่วไป เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนา และการดำรงรักษาเมืองและบริเวณที่เกี่ยวข้องชุมชนหรือชนบท ในด้านการใช้ประโยชน์ในทรัพย์สินการคมนาคมและขนส่ง การสาธารณูปโภค บริการสาธารณะและสภาพแวดล้อม เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของการผังเมือง (ดวงจันทร์ อาภาวัชรุตม์ เจริญเมือง, 2541)

เกณฑ์การใช้ประโยชน์ที่ดินในเมือง

การใช้ประโยชน์ที่ดินในชุมชนเมือง ที่ไม่มีการควบคุมหรือวางผังเมืองรวมก่อน จะมีลักษณะคละปะปนกันไม่เป็นระเบียบ ศูนย์กลางชุมชนจะอยู่กันอย่างหนาแน่น ประกอบด้วย ตลาดร้านค้าและพาหนะต่าง ๆ ความแออัดจะกระจุกตัวที่ศูนย์กลาง และกระจายออกไปลอบนอกชุมชน เป็นลักษณะธรรมชาติของการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์ (Human Settlement) โดยเฉพาะชุมชนเมืองในประเทศไทย เมื่อชุมชนขยายตัวไปสู่ความเป็นเมือง ปัญหาต่าง ๆ ก็ตามมา การวางผังเมืองรวมเป็นการจัดระเบียบการใช้ประโยชน์ที่ดิน ระบบคมนาคม และขนส่ง และเตรียมการรองรับการขยายตัวของเมืองในอนาคต จึงเป็นการแก้ไขปัญหาในเมืองต้นและจำเป็น เกณฑ์พิจารณาแยกประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดินเมืองมีดังนี้

- พิจารณาการใช้ประโยชน์ของอาคารเป็นหลัก
- พิจารณาจากข้อมูลสำรวจทำแผนที่การใช้ประโยชน์ที่ดินปัจจุบัน
- เป็นการใช้อาคารและที่ดินที่เกี่ยวข้องกับการดำรงชีวิตของประชาชน 3 ส่วน ส่วนที่อยู่อาศัย ส่วนทำงาน และส่วนบริการสาธารณะ และส่วนพักผ่อนหย่อนใจ

ส่วนที่พักผ่อนหย่อนใจ แบ่งเป็นประเภท ดังนี้

- ที่ดินประเภทที่โล่งเพื่อนันทนาการและรักษาสุขภาพแวดล้อมหรือสาธารณะประโยชน์เท่านั้น ในกรณีที่ที่ดินเอกชนเป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครองโดยชอบด้วยกฎหมายให้ใช้ประโยชน์เพื่อนันทนาการ การรักษาสุขภาพแวดล้อม การอยู่อาศัย เกษตรกรรม สาธารณูปโภค สาธารณูปการ หรือสาธารณูประโยชน์เท่านั้น

4.25 ปัจจัยการติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ปัญหาในแต่ละกระบวนการอย่างเป็นระบบ มีความสัมพันธ์กับการสร้างชุมชนที่มั่นคง คนในชุมชนมีส่วนร่วม

ผลการศึกษาปัจจัยการติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ปัญหาในแต่ละกระบวนการอย่างเป็นระบบ มีความสัมพันธ์กับการสร้างชุมชนที่มั่นคง คนในชุมชนมีส่วนร่วม พบว่า ปัจจัยการติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ปัญหาในแต่ละกระบวนการอย่างเป็นระบบกับการสร้างชุมชนที่มั่นคง คนในชุมชนมีส่วนร่วม มีความสัมพันธ์กัน สมาชิกที่เข้าร่วมประชุมบางรายเกิดข้อสงสัยว่าการจัดทำกิจกรรม ดังกล่าว ชุมชนจะใช้งบประมาณจากที่ใด และจะมีหน่วยงานใดบ้างที่จะให้การสนับสนุน เพราะที่ผ่านมาชุมชนยังขาดทั้งงบประมาณ และบุคลากรที่จะลงมาช่วยสนับสนุนในการจัดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ ซึ่งสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์การมหาชน (พอช.) และสำนักงานทรัพย์สินฯ ได้แก้ไขปัญหาโดยชี้แจงว่า พร้อมให้การสนับสนุนทั้งด้านงบประมาณ และบุคลากรที่จะลงมาช่วยสนับสนุนในการจัดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชน เพื่อติดตามประเมินการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ชุมชนมีการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น จนสมาชิกฯ ยอมรับและเข้าใจตรงกัน แสดงให้เห็นว่าปัจจัยการปัจจัยการติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ปัญหาในแต่ละกระบวนการอย่างเป็นระบบ มีความสัมพันธ์กับการสร้างชุมชนที่มั่นคง คนในชุมชนมีส่วนร่วม แสดงให้เห็นว่าปัจจัยการปัจจัยการติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ปัญหาในแต่ละกระบวนการอย่างเป็นระบบ มีความสัมพันธ์กับการสร้างชุมชนที่มั่นคง คนในชุมชนมีส่วนร่วม โดยส่วนตัวแล้วคิดว่าปัจจัยการติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ปัญหาในแต่ละกระบวนการอย่างเป็นระบบของนโยบายบ้านมั่นคงกับการร่วมกันสร้างระบบสาธารณูปโภค และการสร้างบ้าน มีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ วิลเลี่ยม (William, 1971 อ้างถึงในจุมพล หนิมพานิช, 2547 หน้า 151 - 156) ที่ว่าในระหว่างการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติควรมีการประเมินผลเป็นระยะ ๆ ทั้งนี้ เพื่อให้ทราบว่างานที่ปฏิบัตินั้นสอดคล้องกับเป้าหมายมากน้อยเพียงใด และกรณีที่เกิดปัญหาหรืออุปสรรคจะสามารถแก้ไขได้ตรงจุดและทันการ ก่อสร้าง

4. 26 ปัจจัยด้านกำลังซื้อของผู้อยู่อาศัย มีความสัมพันธ์กับการออมทรัพย์

ผลการศึกษาปัจจัยด้านกำลังซื้อของผู้อยู่อาศัย มีความสัมพันธ์กับการออมทรัพย์ พบว่า ปัจจัยด้านกำลังซื้อของผู้อยู่อาศัย มีความสัมพันธ์กับการออมทรัพย์ เพราะกำลังซื้อของสมาชิกฯ มีความพร้อมอยู่ในระดับหนึ่ง โดยเฉพาะในขั้นตอนการออมทรัพย์ สมาชิกฯ แต่ละคนมีความพร้อมในการออมทรัพย์ไม่เท่าเทียมกัน สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์การมหาชน (พอช.) ประชุมเพื่อ

แก้ไขปัญหาร่วมกัน โดยแบ่งกลุ่มย่อยประมาณ กลุ่มละ 10 คน อาจเป็นเครือญาติกัน หรือมีที่อยู่ละแวกเดียวกัน โดยตั้งหัวหน้ากลุ่มย่อย 1 คน เป็นผู้ตามเก็บเงินออมทรัพย์จากเพื่อนสมาชิกฯ ในกลุ่มของตน ตามความสามารถที่สมาชิกฯ จะออมได้ จนสมาชิกฯ ยอมรับและเข้าใจตรงกัน แสดงให้เห็นว่าปัจจัยด้านกำลังซื้อของผู้อยู่อาศัย มีความสัมพันธ์กับการออมทรัพย์ อยู่ในระดับที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับ และเป็นแนวทางเดียวกับความเห็นของ ริปเพลย์ และแฟรงคลิน (Ripley & Franklin อ้างถึงใน จุมพล หนิมพานิช, 2547, หน้า 151-156) ที่ได้เสนอแนวทางการวัดความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการนำนโยบายไปปฏิบัติว่าวัดได้จากระดับความร่วมมือที่ผู้นำนโยบายไปปฏิบัติต่อผู้กำหนดนโยบาย ถ้าระดับความร่วมมือมีสูง ระดับของความสำเร็จก็จะสูงตามไปด้วย และสอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับกำลังซื้อที่อยู่อาศัย และความต้องการที่อยู่อาศัย (Housing Need) ความต้องการที่อยู่อาศัย ที่มีการกล่าวถึงโดยทั่วไป สามารถแบ่งได้ 3 ลักษณะ ได้แก่ (ธนาคารอาคารสงเคราะห์, 2540 : 8-11)

1. ความจำเป็นที่ต้องมีที่อยู่อาศัย (Housing Need) มนุษย์ทุกคนมีความจำเป็นที่จะต้องมีที่อยู่อาศัย เนื่องจากที่อยู่อาศัยถือเป็นปัจจัยสี่ของชีวิต มนุษย์ทุกคนเกิดมาและแสวงหาที่อยู่อาศัย ไม่ว่าที่อยู่อาศัยนั้นจะมีคุณภาพต่ำเพียงใด หรือตนจะเป็นเจ้าของที่อยู่อาศัยนั้น หรือไม่ก็ตาม

2. ความอยากได้หรือความต้องการฉาบฉวย(Housing Want) เมื่อมนุษย์ทุกคนต่างมีความจำเป็นที่จะต้องมีที่อยู่อาศัยซึ่งเป็นการตอบสนองด้านปัจจัยสี่ ดังนั้น จึงอยากได้หรือต้องการมีที่อยู่อาศัยไม่มีที่สิ้นสุด แม้บุคคลที่มีที่อยู่อาศัยแล้ว แต่ไม่ได้เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์เป็นของตนเอง ส่วนผู้ที่มีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเองแล้วยังมีความใฝ่ฝันที่จะมีที่อยู่อาศัยที่มีคุณภาพดีขึ้นไปอีกตามลำดับ

3. ความต้องการซื้อที่อยู่อาศัยตามอำนาจซื้อ (Housing Demand) ความอยากได้บ้าน หรือความใฝ่ฝันที่จะมีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเองนั้นจะเป็นจริงได้ก็ต่อเมื่อบุคคลนั้นมีเงินพอที่จะซื้อได้ (affordability) หากไม่มีเงินพอ ความฝันนั้นก็จะเป็นเพียงความต้องการ ไม่ใช่ความต้องการที่มีอำนาจซื้อ

4. 27 ปัจจัยนโยบายการอุดหนุนของภาครัฐมีความสัมพันธ์กับการออมทรัพย์

ผลการศึกษาปัจจัยด้านนโยบายการอุดหนุนของภาครัฐ มีความสัมพันธ์กับการ ออมทรัพย์ พบว่า ปัจจัยด้านนโยบายการอุดหนุนของภาครัฐ มีความสัมพันธ์กับการออมทรัพย์ เพราะสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์การมหาชน (พอช.) มีนโยบายการอุดหนุนเงินกู้สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยดอกเบี้ยต่ำ ร้อยละ 4 ต่อปี ให้สมาชิกในชุมชนกู้ แต่มีเงื่อนไขว่าสมาชิกฯ ที่เข้าร่วมโครงการฯ สมัครต้องเข้าเป็นสมาชิกของสหกรณ์ฯ และต้องออมทรัพย์กับสหกรณ์ฯ อย่างน้อย 20 % ของวงเงินสินเชื่อที่จะขอกู้เพื่อที่อยู่อาศัยจาก พอช .ประมาณ 200, 000 บาท จนสมาชิกฯ เกิดความเข้าใจร่วมกัน โดยที่สมาชิกเข้าใจยอมรับ และเข้าใจตรงกัน แสดงให้เห็นว่าปัจจัยด้านนโยบายการอุดหนุนของภาครัฐ มีความสัมพันธ์กับการการออมทรัพย์ โดยส่วนตัวแล้วคิดว่าปัจจัยด้านนโยบายการอุดหนุนของภาครัฐ ของนโยบายบ้านมั่นคงกับการออมทรัพย์ มีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับที่ดี

สอดคล้องกับรูปแบบของการอุดหนุนที่อยู่อาศัยผู้มีรายได้น้อยในประเทศไทยของรัฐบาลที่ผ่านมาพอแบ่งได้เป็น 2 รูปแบบ หลัก ดังนี้

1. การอุดหนุนการจัดหาที่อยู่อาศัยโดยผ่านการเคหะแห่งชาติ

นับตั้งแต่ปี พ. ศ. 2516 ถึงปัจจุบัน ซึ่งการเคหะแห่งชาติกำลังดำเนินการจัดทำโครงการบ้านเอื้ออาทรสำหรับผู้มีรายได้น้อย รัฐบาลให้การสนับสนุนตลอดมาทางด้านการเงิน ซึ่งเป็นการอุดหนุนทางตรงเพื่อที่จะสนับสนุนให้ประชาชนผู้มีรายได้น้อยสามารถมีที่อยู่อาศัยเป็นขอ

2. การอุดหนุนโดยการให้สิทธิประโยชน์ด้านภาษี

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนได้ให้สิทธิประโยชน์ด้านภาษี แก่ผู้จัดสร้างที่อยู่อาศัย สำหรับผู้มีรายได้น้อยหรือปานกลางในระดับราคา ไม่เกิน 600,000 บาท โดยได้รับการยกเว้นภาษีนิติบุคคลเป็นเวลาสูงสุดถึง 8 ปี การนำดอกเบี้ยเงินกู้ที่อยู่อาศัยไปลดหย่อนการชำระภาษีเงินได้

จากการทบทวนบทบาทการเคหะแห่งชาติ และเอกชนในการพัฒนาที่อยู่อาศัยได้เสนอแนวทางการอุดหนุนที่อยู่อาศัยให้ผู้มีรายได้น้อยจากภาครัฐ ดังนี้

- อุดหนุนโดยตรงต่อโครงการ (Project Subsidy) ซึ่งอุดหนุนโดยตรงต่อโครงการที่จัดสร้าง ซึ่งอาจเป็นหน่วยงานของรัฐ หรือเอกชนที่จัดสร้างที่อยู่อาศัย เช่น อุดหนุนระบบสาธารณูปโภค การอุดหนุนสร้างโครงการโดยตรง

- ระบบคูปอง (Coupon) เป็นการอุดหนุนโดยผ่านระบบการใช้คูปองกระจายให้แก่ผู้มีรายได้น้อยเพื่อนำไปเป็นส่วนลดให้การเช่าหรือซื้อที่อยู่อาศัยจากภาคเอกชนหรือรัฐอีกต่อหนึ่ง

- สิทธิประโยชน์ทางภาษีเป็นกระบวนการที่ยกเว้น หรือสิทธิประโยชน์ทางภาษีแก่ผู้ผลิตหรือซื้อที่อยู่อาศัยในกลุ่มผู้รายได้น้อย

- อุดหนุนด้านต้นทุนเงินกู้หรือดอกเบี้ย เป็นการช่วยเหลือผู้ประกอบการหรือผู้บริโภคในการจัดหาเงินกู้ต้นทุนต่ำ หรือลดภาระดอกเบี้ยโดยจำกัดเฉพาะกลุ่มผู้มีรายได้น้อย ซึ่งดอกเบี้ยจะมีอัตราดอกเบี้ยต่ำกว่าอัตราดอกเบี้ยทั่วไปของสถานบันการเงิน

4. 28 ปัจจัยนโยบายการอุดหนุนของภาครัฐมีความสัมพันธ์กับการสร้างระบบสาธารณูปโภคและการสร้างบ้าน

ผลการศึกษาปัจจัยด้านนโยบายการอุดหนุนของภาครัฐ มีความสัมพันธ์กับการสร้างระบบสาธารณูปโภคและการสร้างบ้าน พบว่า ปัจจัยด้านนโยบายการอุดหนุนของภาครัฐมีความสัมพันธ์กับการสร้างระบบสาธารณูปโภคและการสร้างบ้าน เพราะสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์การมหาชน (พอช.) ได้มีนโยบายการอุดหนุนงบประมาณด้านการพัฒนาระบบสาธารณูปโภคให้กับชุมชนที่เข้าร่วมโครงการบ้านมั่นคงฟรี โดยมีงบประมาณให้ตามจำนวนหลังคาเรือน หลังคาเรือน ละ 25,000 บาท เพื่อนำมาใช้พัฒนาปรับปรุงระบบสาธารณูปโภคในชุมชน เช่น ถนนในซอย ท่อระบายน้ำ เสาไฟฟ้าในชุมชน อาคารอเนกประสงค์ จนสมาชิกฯ เกิดความเข้าใจร่วมกัน โดยที่สมาชิกเข้าใจยอมรับ และเข้าใจตรงกัน แสดงให้เห็นว่าปัจจัยด้านนโยบายการอุดหนุน

ของภาครัฐ มีความสัมพันธ์กับการสร้างระบบสาธารณูปโภคและการสร้างบ้าน อยู่ในระดับที่ดี สอดคล้องกับการอุดหนุนที่อยู่อาศัยในประเทศไทย จุดเริ่มต้นของการอุดหนุนที่อยู่อาศัยผู้มีรายได้น้อยในประเทศไทยเริ่มจากการจัดตั้งหน่วยงานเพื่อช่วยเหลือผู้มีรายได้น้อยให้สามารถมีที่อยู่อาศัยเป็นของตัวเองได้ตามลำดับดังนี้

ปี พ. ศ. 2485 ออกพระราชบัญญัติสำนักงานอาคารสงเคราะห์ สำนักงานอาคารสงเคราะห์มีฐานะเป็นนิติบุคคล กฎหมายได้กำหนดวิธีการช่วยเหลือประชาชนในเรื่องที่อยู่อาศัยดังนี้

- ให้กู้ยืมเงินสร้างบ้านในที่ดินของตนเอง
- สร้างบ้านพร้อมที่ดินให้เช่าซื้อ
- สร้างบ้านให้เช่า

สำนักงานอาคารสงเคราะห์ มีคณะกรรมการบริหาร ประกอบด้วย รัฐมนตรีว่าการกระกรวงมหาดไทย เป็นประธารกรรมการโดยตำแหน่ง และมีผู้แทนกระทรวงการคลังเป็นกรรมการโดยตำแหน่งและกรรมการอีกไม่น้อยกว่า 5 คน การสร้างอาคารสงเคราะห์ให้ประชาชนเช่าในราคาถูกเริ่มขึ้นเป็นแห่งแรกที่ถนนราชวิถีและซอยรางน้ำเมื่อปี พ. ศ. 2493

ปี พ. ศ. 2496 ออกพระราชบัญญัติธนาคารอาคารสงเคราะห์ มีฐานะเป็นนิติบุคคลสังกัดกระทรวงการคลัง มีวัตถุประสงค์เพื่อสงเสริม Public Housing และให้ความช่วยเหลือทางด้านการเงินแก่ประชาชนให้มีที่อยู่อาศัยพอสมควรแก่อัตภาพ มีขอบเขตงาน ดังนี้

- ให้เช่าที่ดินหรืออาคารแก่ผู้มีรายได้น้อย
- ให้กู้เพื่อซื้อที่ดินหรืออาคาร ซ่อมแซมอาคาร ไถ่ถอนจำนอง
- ทำการซื้ออสังหาริมทรัพย์เพื่อขยายหรือให้เช่าซื้อแก่ผู้ที่ไม่มีที่อยู่อาศัยของตนเอง
- รับจำนำหรือจำนองทรัพย์สินเพื่อประกันเงินกู้ยืม
- รับฝากเงินประจำมีกำหนดตั้งแต่สองปีขึ้นไป

ปี พ. ศ. 2503 ได้จัดตั้งสำนักงานปรับปรุงแหล่งชุมชน สังกัดเทศบาลกรุงเทพ เพื่อทำหน้าที่รื้อล้างและปรับปรุงแหล่งเสื่อมโทรมต่าง ๆ โดยเริ่มปรับปรุงแหล่งเสื่อมโทรม แห่งแรกบริเวณหน้ากรมทางหลวง ใน ปี พ. ศ. 2503 และบริเวณท่าว่าสุกรีในปี พ. ศ. 2504 และบริเวณปากคลองพระโขนง ในปี พ. ศ. 2508

ปี พ. ศ. 2515 ออกประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 316 ลงวันที่ 13 ธันวาคม 2515 จัดตั้งการเคหะแห่งชาติ เพื่อรวมงานทางด้านอาคารสงเคราะห์จากทั้ง 4 หน่วยงานเข้ามาอยู่ภายใต้การดำเนินงานและความรับผิดชอบของการเคหะแห่งชาติ

4. 29 ปัจจัยรูปแบบการวางผังที่อยู่อาศัยมีความสัมพันธ์กับการร่วมวางผัง สร้างแปลน เพื่อปลูกบ้านตามใจผู้อยู่อาศัย ได้ดังนี้

ผลการศึกษาปัจจัยรูปแบบการวางผังที่อยู่อาศัย มีความสัมพันธ์กับการร่วมวางผัง สร้างแปลน เพื่อปลูกบ้านตามใจผู้อยู่อาศัย พบว่า ปัจจัยรูปแบบการวางผังที่อยู่อาศัย มีความสัมพันธ์กับการการร่วมวางผัง สร้างแปลน เพื่อปลูกบ้านตามใจผู้อยู่อาศัย คณะทำงานฯ สถาปนิกจากสถาบันพัฒนาองค์ องค์การมหาชน พอช.และสถาปนิกของสำนักงานทรัพย์สินฯ ได้ตั้งเป็นคณะทำงานร่วมออกแบบผังที่อยู่อาศัยให้สอดคล้องกับสินเชื่อที่สมาชิกฯ ขอกู้ และถูกต้องตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคารของกรุงเทพมหานคร และสามารถรองรับจำนวนสมาชิกที่เข้าร่วมโครงการฯ ทุกคน ซึ่งได้ข้อสรุปในการวางผังเป็นรูปแบบความสัมพันธ์เดิมเป็นฐาน ตามจำนวนสิทธิการอยู่อาศัยจริง คือ 92 หลังคาเรือน พื้นที่ ประมาณ 5 ไร่ 2 งาน 33 ตารางวา ได้เป็นรูปแบบที่อยู่อาศัยเป็นบ้านทาวน์ 2 ชั้นครึ่ง พื้นที่ใช้สอยประมาณ **3.5×7** เมตร สมาชิกที่เข้าร่วมโครงการฯ ก็เข้าใจเหตุผลข้อนี้ดี แสดงให้เห็นว่าปัจจัยด้านรูปแบบการวางผังที่อยู่อาศัย มีความสัมพันธ์กับการการร่วมวางผัง สร้างแปลน เพื่อปลูกบ้านตามใจผู้อยู่อาศัยอยู่ในระดับที่ดี โดยที่สมาชิกเข้าใจยอมรับ และเข้าใจตรงกัน แสดงให้เห็นว่าปัจจัยการวางผังที่อยู่อาศัย มีความสัมพันธ์กับการสร้างระบบสาธารณูปโภคและการสร้างบ้าน อยู่ในระดับที่ดีพอสมควร ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการวางผังเมือง ผังเมืองรวม **“ผังเมืองรวม”** หมายความว่า แผนผัง นโยบาย โครงการ รวมถึงมาตรการควบคุมโดยทั่วไป เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนา และการดำรงรักษาเมืองและบริเวณที่เกี่ยวข้อง ชุมชนหรือชนบท ในด้านการใช้ประโยชน์ในทรัพย์สิน การคมนาคมและขนส่ง การสาธารณูปโภค บริการสาธารณะและสภาพแวดล้อม เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของการผังเมือง (ดวงจันทร์ อาภาวัชรุตม์เจริญเมือง, 2541)

เกณฑ์การใช้ประโยชน์ที่ดินในเมือง

การใช้ประโยชน์ที่ดินในชุมชนเมือง ที่ไม่มีการควบคุมหรือวางผังเมืองรวมก่อน จะมีลักษณะคละปะปนกันไม่เป็นระเบียบ ศูนย์กลางชุมชนจะอยู่กันอย่างหนาแน่น ประกอบด้วย ตลาดร้านค้าและพาหนะต่าง ๆ ความแออัดจะกระจุกตัวที่ศูนย์กลาง และกระจายออกไปลอบนอกชุมชน เป็นลักษณะธรรมชาติของการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์ (Human Settlement) โดยเฉพาะชุมชนเมืองในประเทศไทย เมื่อชุมชนขยายตัวไปสู่ความเป็นเมือง ปัญหาต่าง ๆ ก็ตามมา การวางผังเมืองรวมเป็นการจัดระเบียบการใช้ประโยชน์ที่ดิน ระบบคมนาคม และขนส่ง และเตรียมการรองรับการขยายตัวของเมืองในอนาคต จึงเป็นการแก้ไขปัญหาในเมืองต้นและจำเป็น เกณฑ์พิจารณาแยกประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดินเมืองมีดังนี้

- พิจารณาการใช้ประโยชน์ของอาคารเป็นหลัก
- พิจารณาจากข้อมูลสำรวจทำแผนที่การใช้ประโยชน์ที่ดินปัจจุบัน
- เป็นการใช้อาคารและที่ดินที่เกี่ยวข้องกับการดำรงชีวิตของประชาชน 3 ส่วน ส่วนที่อยู่อาศัย ส่วนทำงาน และส่วนบริการสาธารณะ และส่วนพักผ่อนหย่อนใจ

(1.) ส่วนที่อยู่อาศัยแบ่งเป็นประเภท ดังนี้

- ที่ดินประเภทที่อยู่อาศัยหนาแน่นปานกลางให้เป็นสีส้ม ให้ใช้ประโยชน์เพื่อการอยู่อาศัย สถาบันราชการ การสาธารณูปโภคสาธารณูปการเป็นส่วนใหญ่ สำหรับการใช้พื้นที่เพื่อกิจการอื่น ให้ใช้เพิ่มเติมได้อีกไม่เกินร้อยละ 15
- ที่ดินประเภทอยู่อาศัยหนาแน่นน้อยให้เป็นสีเหลือง ให้ใช้ประโยชน์เพื่อการอยู่อาศัย สถาบันราชการ การสาธารณูปโภคสาธารณูปการเป็นส่วนใหญ่ สำหรับใช้ประโยชน์ที่ดินนี้ เพื่อกิจการอื่น ให้ใช้เพิ่มเติมได้อีกได้ไม่เกินร้อยละ 15
- ที่ดินประเภทพานิชยกรรมและที่อยู่อาศัยหนาแน่นมาก ให้เป็นสีแดงให้ใช้ประโยชน์เพื่อการพานิชยกรรม การอยู่อาศัย สถาบันราชการ การสาธารณูปโภคสาธารณูปการเป็นส่วนใหญ่ สำหรับการใช้พื้นที่กิจกรรมอื่น ให้ใช้ได้อีกไม่เกินร้อยละ 10 ของที่ดินประเภทนี้

(2) ส่วนทำงานและบริการสาธารณะ ดังนี้

- ที่ดินประเภทสถาบันราชการ การสาธารณูปโภคสาธารณูปการ ให้เป็นสีน้ำเงิน ให้ใช้ประโยชน์เพื่อกิจการของรัฐ กิจการการสาธารณูปโภคสาธารณูปการ หรือสาธารณะประโยชน์เท่านั้น
- ที่ดินประเภทการศึกษาให้ใช้เป็นสีเขียวมะกอก ให้ใช้ประโยชน์เพื่อการศึกษาหรือเกี่ยวข้องกับการศึกษา สถาบันราชการ หรือสาธารณะประโยชน์เท่านั้น
- ที่ดินประเภทสถาบันศาสนาให้เป็นสีเทาอ่อน ให้ใช้ประโยชน์เพื่อการศาสนา การศึกษา สถาบันราชการ หรือสาธารณะประโยชน์เท่านั้น
- ที่ดินประเภทอุตสาหกรรมและคลังสินค้าให้เป็นสีม่วง ให้ใช้ประโยชน์เพื่ออุตสาหกรรมและคลังสินค้าหรือกิจการที่เกี่ยวข้อง กิจการการสาธารณูปโภคสาธารณูปการเป็นส่วนใหญ่ สำหรับการใช้พื้นที่เพื่อกิจการอื่น ให้ใช้ได้อีกไม่เกินร้อยละ 10
- ที่ดินประเภทอุตสาหกรรมเฉพาะกิจให้เป็นสีม่วงอ่อน ให้ใช้ประโยชน์เพื่ออุตสาหกรรมที่ให้บริการแก่ชุมชน โรงงานที่ประกอบกิจการโดยไม่เป็นมลพิษต่อชุมชนหรือสิ่งแวดล้อมตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ การสาธารณูปโภคสาธารณูปการเป็นส่วนใหญ่สำหรับการใช้พื้นที่เพื่อกิจการอื่นให้ใช้ได้อีกไม่เกินร้อยละ 15
- ที่ดินประเภทชนบทและเกษตรกรรมให้เป็นสีเขียว ให้ใช้ประโยชน์เพื่อเกษตรกรรมหรือเกี่ยวข้องกับเกษตรกรรม สถาบันราชการ การสาธารณูปโภคสาธารณูปการเป็นส่วนใหญ่สำหรับการใช้พื้นที่เพื่อกิจการอื่น ให้ใช้ได้อีกไม่เกินร้อยละ 5
- ที่ดินประเภทโครงการคมนาคมขนส่งให้เป็นสีชมพู ให้ใช้ประโยชน์เพื่อการก่อสร้างถนน การสาธารณูปโภคสาธารณูปการที่เกี่ยวข้อง หรือเกตรกรรมเท่านั้น

(3) ส่วนที่พักผ่อนหย่อนใจ แบ่งเป็นประเภท ดังนี้

- ที่ดินประเภทที่โล่งเพื่อนันทนาการและรักษาสุขภาพแวดล้อมหรือสาธารณะประโยชน์เท่านั้น ในกรณีที่ที่ดินเอกชนเป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครองโดยชอบด้วยกฎหมาย

ให้ใช้ประโยชน์เพื่อนันทนาการ การรักษาสุขภาพแวดล้อม การอยู่อาศัย เกษตรกรรม สาธารณูปโภค สาธารณูปการ หรือสาธารณูประโยชน์เท่านั้น

4. 30 ปัจจัยรูปแบบการวางผังที่อยู่อาศัยมีความสัมพันธ์กับการร่วมกันสร้างระบบสาธารณูปโภค และการสร้างบ้าน

ผลการศึกษาปัจจัยรูปแบบการวางผังที่อยู่อาศัย มีความสัมพันธ์กับการร่วมกันสร้างระบบสาธารณูปโภค และการสร้างบ้าน พบว่า ปัจจัยรูปแบบการวางผังที่อยู่อาศัย มีความสัมพันธ์กับการการร่วมวางผัง สร้างแปลน เพื่อปลูกบ้านตามใจผู้อยู่อาศัย คณะทำงานฯ สถาปนิกจากสถาบันพัฒนาองค์ องค์การมหาชน พอช.และสถาปนิกของสำนักงานทรัพย์สินฯ เพื่อตั้งเป็นคณะทำงานร่วมได้นำข้อสรุปจากการวางผังการอยู่อาศัยตามจำนวนสิทธิของสมาชิกที่เข้าร่วมโครงการฯ มาคำนวณหาพื้นที่ที่เหลือ เพื่อใช้ในการสร้างระบบสาธารณูปโภคในชุมชน ให้เกิดความเหมาะสมกับขนาดพื้นที่ที่มีอยู่อย่างจำกัด เพราะพื้นที่ส่วนใหญ่ได้ถูกใช้ไปเพื่อรองรับให้เพียงพอกับจำนวนสมาชิกที่เข้าโครงการฯ ไปแล้วส่วนหนึ่งแล้ว จึงเหลือพื้นที่ไม่มากนัก สมาชิกที่เข้าร่วมโครงการฯ ก็เข้าใจเหตุผลข้อนี้ดี แสดงให้เห็นว่าปัจจัยด้านรูปแบบการวางผังที่อยู่อาศัย มีความสัมพันธ์กับการร่วมวางผัง สร้างแปลน เพื่อปลูกบ้านตามใจผู้อยู่อาศัย อยู่ในระดับที่ดี สอดคล้องกับแนวคิดการวางผังเมือง ผังเมืองรวม **“ผังเมืองรวม”** หมายความว่า แผนผัง นโยบาย โครงการ รวมถึงมาตรการควบคุมโดยทั่วไป เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนา และการดำรงรักษาเมืองและบริเวณที่เกี่ยวข้อง ชุมชนหรือชนบท ในด้านการใช้ประโยชน์ในทรัพย์สิน การคมนาคมและขนส่ง การสาธารณูปโภค บริการสาธารณะและสภาพแวดล้อม เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของการผังเมือง (ดวงจันทร์ อาภาวัชรุตม์เจริญเมือง, 2541)

เกณฑ์การใช้ประโยชน์ที่ดินในเมือง

การใช้ประโยชน์ที่ดินในชุมชนเมือง ที่ไม่มีการควบคุมหรือวางผังเมืองรวมก่อน จะมีลักษณะคละปะปนกันไม่เป็นระเบียบ ศูนย์กลางชุมชนจะอยู่กันอย่างหนาแน่น ประกอบด้วย ตลาดร้านค้าและพาหนะต่าง ๆ ความแออัดจะกระจุกตัวที่ศูนย์กลาง และกระจายออกไปลอบนอกชุมชน เป็นลักษณะธรรมชาติของการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์ (Human Settlement) โดยเฉพาะชุมชนเมืองในประเทศไทย เมื่อชุมชนขยายตัวไปสู่ความเป็นเมือง ปัญหาต่าง ๆ ก็ตามมา การวางผังเมืองรวมเป็นการจัดระเบียบการใช้ประโยชน์ที่ดิน ระบบคมนาคม และขนส่ง และเตรียมการรองรับการขยายตัวของเมืองในอนาคต จึงเป็นการแก้ไขปัญหาในเมืองต้นและจำเป็น เกณฑ์พิจารณาแยกประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดินเมืองมีดังนี้

- พิจารณากากรใช้ประโยชน์ของอาคารเป็นหลัก
- พิจารณาจากข้อมูลสำรวจทำแผนที่การใช้ประโยชน์ที่ดินปัจจุบัน
- เป็นการใช้อาคารและที่ดินที่เกี่ยวข้องกับการดำรงชีวิตของประชาชน 3 ส่วน ส่วนที่อยู่อาศัย ส่วนทำงาน และส่วนบริการสาธารณะ และส่วนพักผ่อนหย่อนใจ

(1.) ส่วนที่อยู่อาศัยแบ่งเป็นประเภท ดังนี้

- ที่ดินประเภทที่อยู่อาศัยหนาแน่นปานกลางให้เป็นสีส้ม ให้ใช้ประโยชน์เพื่อการอยู่อาศัย สถาบันราชการ การสาธารณูปโภคสาธารณูปการเป็นส่วนใหญ่ สำหรับการใช้พื้นที่เพื่อกิจการอื่น ให้ใช้เพิ่มเติมได้อีกไม่เกินร้อยละ 15
- ที่ดินประเภทอยู่อาศัยหนาแน่นน้อยให้เป็นสีเหลือง ให้ใช้ประโยชน์เพื่อการอยู่อาศัย สถาบันราชการ การสาธารณูปโภคสาธารณูปการเป็นส่วนใหญ่ สำหรับใช้ประโยชน์ที่ดินนี้ เพื่อกิจการอื่น ให้ใช้เพิ่มเติมได้อีกได้ไม่เกินร้อยละ 15
- ที่ดินประเภทพานิชยกรรมและที่อยู่อาศัยหนาแน่นมาก ให้เป็นสีแดงให้ใช้ประโยชน์เพื่อการพานิชยกรรม การอยู่อาศัย สถาบันราชการ การสาธารณูปโภคสาธารณูปการเป็นส่วนใหญ่ สำหรับการใช้พื้นที่กิจกรรมอื่น ให้ใช้ได้อีกไม่เกินร้อยละ 10 ของที่ดินประเภทนี้

(2) ส่วนทำงานและบริการสาธารณะ ดังนี้

- ที่ดินประเภทสถาบันราชการ การสาธารณูปโภคสาธารณูปการ ให้เป็นสีน้ำเงิน ให้ใช้ประโยชน์เพื่อกิจการของรัฐ กิจการการสาธารณูปโภคสาธารณูปการ หรือสาธารณะประโยชน์เท่านั้น
- ที่ดินประเภทการศึกษาให้ใช้เป็นสีเขียวมะกอก ให้ใช้ประโยชน์เพื่อการศึกษาหรือเกี่ยวข้องกับการศึกษา สถาบันราชการ หรือสาธารณะประโยชน์เท่านั้น
- ที่ดินประเภทสถาบันศาสนาให้เป็นสีเทาอ่อน ให้ใช้ประโยชน์เพื่อการศาสนา การศึกษา สถาบันราชการ หรือสาธารณะประโยชน์เท่านั้น
- ที่ดินประเภทอุตสาหกรรมและคลังสินค้าให้เป็นสีม่วง ให้ใช้ประโยชน์เพื่ออุตสาหกรรมและคลังสินค้าหรือกิจการที่เกี่ยวข้อง กิจการการสาธารณูปโภคสาธารณูปการเป็นส่วนใหญ่ สำหรับการใช้พื้นที่เพื่อกิจการอื่น ให้ใช้ได้อีกไม่เกินร้อยละ 10
- ที่ดินประเภทอุตสาหกรรมเฉพาะกิจให้เป็นสีม่วงอ่อน ให้ใช้ประโยชน์เพื่ออุตสาหกรรมที่ให้บริการแก่ชุมชน โรงงานที่ประกอบกิจการโดยไม่เป็นมลพิษต่อชุมชนหรือสิ่งแวดล้อมตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ การสาธารณูปโภคสาธารณูปการเป็นส่วนใหญ่สำหรับการใช้พื้นที่เพื่อกิจการอื่นให้ใช้ได้อีกไม่เกินร้อยละ 15
- ที่ดินประเภทชนบทและเกษตรกรรมให้เป็นสีเขียว ให้ใช้ประโยชน์เพื่อเกษตรกรรมหรือเกี่ยวข้องกับเกษตรกรรม สถาบันราชการ การสาธารณูปโภคสาธารณูปการเป็นส่วนใหญ่สำหรับการใช้พื้นที่เพื่อกิจการอื่น ให้ใช้ได้อีกไม่เกินร้อยละ 5
- ที่ดินประเภทโครงการคมนาคมขนส่งให้เป็นสีชมพู ให้ใช้ประโยชน์เพื่อการก่อสร้างถนน การสาธารณูปโภคสาธารณูปการที่เกี่ยวข้อง หรือเกตรกรรมเท่านั้น

(3) ส่วนที่พักผ่อนหย่อนใจ แบ่งเป็นประเภท ดังนี้

- ที่ดินประเภทที่โล่งเพื่อนันทนาการและรักษาสุขภาพแวดล้อมหรือสาธารณะประโยชน์เท่านั้น ในกรณีที่ที่ดินเอกชนเป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครองโดยชอบด้วยกฎหมาย

ให้ใช้ประโยชน์เพื่อนันทนาการ การรักษาสุขภาพแวดล้อม การอยู่อาศัย เกษตรกรรม สาธารณูปโภค สาธารณูปการ หรือสาธารณูประโยชน์เท่านั้น

4. 31 ปัจจัยการมีส่วนร่วมมีความสัมพันธ์กับร่วมกันสร้างชุมชนที่มั่นคง คนในชุมชนมีส่วนร่วม

ผลการศึกษาปัจจัยการมีส่วนร่วม มีความสัมพันธ์กับการร่วมกันสร้างชุมชนที่มั่นคง คนในชุมชนมีส่วนร่วม พบว่า ปัจจัยการมีส่วนร่วม มีความสัมพันธ์กับการร่วมกันสร้างชุมชนที่มั่นคง คนในชุมชนมีส่วนร่วม เพราะสมาชิกในชุมชนเข้ามีส่วนร่วมในทุกขั้นตอน โดยเฉพาะขั้นตอนการร่วมสร้างชุมชนที่มั่นคง คนในชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ สถาบันพัฒนาองค์องค์การมหาชน พอช.และสำนักงานทรัพย์สินฯ ทำความเข้าใจว่า เมื่อสมาชิกที่เข้าร่วมโครงการฯ มีที่อยู่อาศัยที่มีความมั่นคง ระบบสาธารณูปโภค และสิ่งแวดล้อมที่ดี สมาชิกฯ สามารถมีสถานในการจัดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ร่วมกัน เช่น การรวมกลุ่มด้านการประกอบอาชีพ หรือรวมกลุ่มเยาวชนเพื่อเล่นกีฬา และทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชนด้านอื่น ๆ ตามที่สมาชิกในชุมชนมีความถนัด เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ซึ่งสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์การมหาชน (พอช.) และสำนักงานทรัพย์สินฯ พร้อมให้การสนับสนุนทั้งด้านงบประมาณ และบุคลากรช่วยสนับสนุนในการจัดกิจกรรม เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น แสดงให้เห็นว่าปัจจัยการมีส่วนร่วม มีความสัมพันธ์กับการร่วมกันสร้างชุมชนที่มั่นคง คนในชุมชนมีส่วนร่วม พวกเราเห็นว่าปัจจัยการมีส่วนร่วมของนโยบายบ้านมั่นคงกับการร่วมกันสร้างชุมชนที่มั่นคง คนในชุมชนมีส่วนร่วม มีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับเดวิท แมทิวส์ (เขียน) จิรวุฒิ เสนาคำ (แปล) (2541 : 15-18) ได้เสนอหลักการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนในกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน มีดังต่อไปนี้

1. การกำหนดประเด็นปัญหาโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน คือ การเปิดโอกาสให้ประชาชนขบคิดปัญหา ไม่เพียงแต่จากแง่มุมผลประโยชน์ของตนเท่านั้น แต่รวมถึงผลประโยชน์ของคนอื่นด้วย ซึ่งเท่ากับเป็นการกระตุ้นให้ประชาชนเกิดสำนึกในชะตากรรมร่วม และเป็นขั้นแรกของการกระตุ้นสำนึกของประชาชน และร่วมแก้ไขปัญหาที่กำลังเกิดขึ้นกับชุมชนของตน

2. การสร้างทางเลือกให้กับชุมชน โดยผ่านกระบวนการสนทนาแบบพินิจพิเคราะห์เป็นกระบวนการตัดสินใจที่เชื่อมโยงใกล้ชิดกับการปฏิบัติ แม้การสนทนาจะยังไม่ตกลงเห็นพ้องต้องกัน แต่เป็นการสร้างแนวกว้าง ๆ และเผยให้เห็นเป้าหมายที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กันของผู้เข้าร่วม นอกจากนี้ยังเป็นการสร้างสำนึกความเป็นไปได้ของการดำเนินกิจกรรม ซึ่งเป็นตัวช่วยเสริมสร้างพลังรวมหมู่ในการดำเนินกิจกรรมตามที่ตัดสินใจ

3. การดำเนินกิจกรรมสาธารณะ เป็นกิจกรรมระดมพลังรวมหมู่ของประชาชนมีความหลากหลาย และเกี่ยวข้องกับประชาชนจำนวนมาก เกิดจากกระบวนการสนทนาแบบพินิจพิเคราะห์ นำมาซึ่งการกำหนดแนวทางทั่วไปของการดำเนินกิจกรรม เผยให้เห็นผลประโยชน์ที่เกี่ยวเนื่องกันของผู้เข้าร่วมและเป้าหมายที่อาจร่วมกันได้ กิจกรรมสาธารณะเกิดจากเป้าหมายร่วมกันของผู้คน จึงก่อให้เกิดการรวมพลังเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่กันและกัน

4. การประเมินผลกิจกรรมโดยสาธารณะ คือ การเปิดโอกาสให้เข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินผลกิจกรรมที่ดำเนินการในชุมชน โดยให้ชาวบ้านตัดสินใจร่วมกันว่าความพยายามและกิจกรรมที่ดำเนินการใดมีประโยชน์และมีคุณค่าอย่างแท้จริงต่อชุมชนพวกเขา เป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนประเมินและปรับเปลี่ยนกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยได้สรุปผลปัจจัยที่ส่งกระทบต่อความสำเร็จและความล้มเหลวรวมทั้งปัญหาและอุปสรรคการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคง กรณีศึกษาชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ กรุงเทพมหานคร ซึ่งผู้วิจัยขอเสนอแนะเพื่อให้ผู้สนใจนำไปปรับประยุกต์ใช้ ดังต่อไปนี้

1. ปัจจัยการยอมรับและเข้าวัตถุประสงค์ของนโยบายโครงการบ้านมั่นคง สถาบันพัฒนาองค์ชุมชน องค์การมหาชน (พอช.) ควรมีการทำสำรวจความคิดเห็นของประชาชนก่อนเพื่อทราบความต้องการ แล้วจึงนำความต้องการของประชาชนมากำหนดนโยบาย เพื่อดำเนินการจะทำให้ประชาชนยอมรับและเข้าวัตถุประสงค์ของนโยบายโครงการบ้านมั่นคงยิ่งขึ้น

2. ปัจจัยการสื่อสารและการประสานงานความร่วมมือสนับสนุนสอดคล้องกันเป็นอย่างดี สถาบันพัฒนาองค์ชุมชน องค์การมหาชน (พอช.) ควรมีการตั้งทีมงานขึ้น เพื่อเป็นทีมงานที่ใช้ในการติดต่อประสานงานกับคณะทำงานของชุมชนโดยเฉพาะเพื่อให้เกิดความคล่องตัวมากขึ้นในการประสานงาน

3. ปัจจัยการบริหารจัดการ สถาบันพัฒนาองค์ชุมชน องค์การมหาชน (พอช.) ควรให้การสนับสนุนงบประมาณในด้านการจัดซื้ออุปกรณ์สำนักงานต่าง ๆ เช่น คอมพิวเตอร์ ฯลฯ ให้กับชุมชนเพื่อใช้ทำงานด้านเอกสาร

4. ปัจจัยการติดตามประเมินผล/วางแนวทางแก้ไขปัญหาในแต่ละกระบวนการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง สถาบันพัฒนาองค์ชุมชน องค์การมหาชน (พอช.) ควรกำหนดหน่วยงานรับผิดชอบในการติดตามประเมินผลในทุกขั้นตอนของบ้านมั่นคง อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การดำเนินโครงการบ้านมั่นคงทุกขั้นตอนบรรลุวัตถุประสงค์ของนโยบายที่ตั้งไว้

5. ปัจจัยด้านกำลังซื้อของผู้อยู่อาศัย สถาบันพัฒนาองค์ชุมชน องค์การมหาชน (พอช.) ควรติดต่อประสานกับกรมส่งเสริมสหกรณ์ในเขตพื้นที่ เพื่อลงทำความเข้าใจกับประชาชนในวิธีการออมทรัพย์อย่างถูกต้อง เพื่อกระตุ้นกำลังซื้อของผู้อยู่อาศัยให้เพิ่มมากยิ่งขึ้น

6. ปัจจัยนโยบายการอุดหนุนของรัฐ สถาบันพัฒนาองค์ชุมชน องค์การมหาชน (พอช.) ควรสนับสนุนงบประมาณเงินสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยเพิ่มมากขึ้นเพราะงบประมาณที่สนับสนุนเดิมยังมีจำนวนน้อยไม่เพียงพอกับการสร้างที่อยู่อาศัย และควรปรับลดดอกเบี้ยเงินกู้เพื่อที่อยู่อาศัยให้น้อยลงเพื่อให้ผู้เข้าร่วมโครงการฯ รับภาระหนี้น้อยลง

7. ปัจจัยด้านรูปแบบการวางผังที่อยู่อาศัย สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์การมหาชน (พอช.) ควรจัดส่งทีมสถาปนิกลงพื้นที่เพื่อลงสำรวจขนาดของพื้นที่จริง เพื่อคำนวณหาพื้นที่ใช้สอยที่

จะสร้างที่อยู่อาศัยตามจำนวนสิทธิของผู้เข้าร่วมโครงการฯ เพื่อชี้แจงทำความเข้าใจผู้เข้าร่วมโครงการฯ ตั้งแต่เริ่มต้น ก็จะทำให้เกิดความร่วมมือมาก

8. ปัจจัยการมีส่วนร่วม สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์การมหาชน (พอช.) ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคง ของชาวชุมชน/หมู่บ้านก่อน เพื่อใช้เป็นข้อมูลสนับสนุนให้บรรลุวัตถุประสงค์

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

จุมพล หนิมพานิช. (2547). **การวิเคราะห์นโยบาย**. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมธิราช

ณัฐพล อัศว์วิเศษศิวะกุล. **แนวทางแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัยชุมชนริมทางรถไฟจังหวัดนครราชสีมา กรณีศึกษา การมีส่วนร่วมของชุมชนไบเล่ย์-หลังจวนฯ.** วิทยานิพนธ์ถ่ายเอกสาร

เดโช แสนภักดี. (2546). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในโครงการ "หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์"ของสมาชิกกลุ่มอาชีพ จังหวัดขอนแก่น.** วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขา จิตวิทยาอุตสาหกรรม, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร

ถวัลย์รัฐ วรเทพพุฒิพงษ์. (2540). **การกำหนดและวิเคราะห์นโยบายสาธารณะ: ทฤษฎีและการประยุกต์ใช้ กรุงเทพฯ:** สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

ทศพร ศิริสัมพันธ์. (2544). **เทคนิควิธีการวิเคราะห์นโยบาย.** ใน ทศพร ศิริสัมพันธ์ (บรรณาธิการ),ชุดรวมบทความ ชุดที่ 9. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ทินพันธุ์ นาคะตะ. (2545). **การเมืองการบริหารไทย: ภาระของชาติ. กรุงเทพฯ**: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

_____ . (2548). **นโยบายสาธารณะ แนวคิด กระบวนการและการวิเคราะห์.** (พิมพ์ครั้งที่ 2). เชียงใหม่: คนึงนิจการพิมพ์.

นพพันธุ์ ทองเกลี้ยง. (2545). **กระบวนการออกแบบที่อยู่อาศัยแบบมีส่วนร่วมของชุมชนไบเล่ย์-หลังจวนฯ จังหวัดนครราชสีมา.** วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาเคหะการ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถ่ายเอกสาร

นิติ รัตนปรีชาเวช. (2548). **แนวทางการออกแบบและการจัดการโครงการอาคารพักอาศัยให้เช่าสำหรับผู้มีรายได้น้อย** มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ปริญญามหาบัณฑิต. (2544). ภาควิชาเคหะการ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

_____ . (2546). **ประมวลสาระชุดวิชาปัญหาเฉพาะเชิงนโยบายสาธารณะหน่วยที่ 1 -8 นนทบุรี**: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. (2545). **เอกสารชุดอบรมหลักสูตรการบริหารงานองค์การบริหารตำบล นนทบุรี** : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

ลักขณา เผือกพิบูลย์. (2546). **การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดซื้อจัดจ้างขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอสนามชัยเขต จังหวัดเชิงเทรา.** มหาวิทยาลัยบูรพา

วรเดช จันทรศร. (2545). **การนำนโยบายไปปฏิบัติ** (พิมพ์ครั้งที่ 5) กรุงเทพมหานคร : สหายบล็อกและการพิมพ์

บรรณานุกรม (ต่อ)

สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน). (2547). **หนังสือส่งเสริมความรู้ด้านงานพัฒนาชุดที่ 4 บ้านมั่นคง**. กรุงเทพฯ.

สมพันธ์ เตชะอธิกและคณะ. (2540). **การพัฒนาความเข้มแข็งขององค์กรชาวบ้าน**. สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยขอนแก่น

อคิน รพีพัฒน์ ม.ร.ว.และคณะ. (2527). **รายงานการประเมินผลการปรับปรุงชุมชนแออัดของการเคหะแห่งชาติ**. สถาบันไทยคดี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

อคิน รพีพัฒน์ ม.ร.ว.และคณะ. (2547). **โครงการวิจัยและปฏิบัติการพัฒนาชุมชนแออัดและองค์กรชุมชนแออัดในเมือง.** สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.),

อคิน รพีพัฒน์ ม.ร.ว.(2542).**ภาพรวมโครงการวิจัยและปฏิบัติการเรื่องวิวัฒนาการชุมชนแออัดและองค์กรชุมชนแออัดในเมือง. ชุมชนแออัด:องค์ความรู้และความเป็นจริง.** กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก.

แนวคำถาม

เรื่อง การวิเคราะห์กระบวนการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคง กรณีศึกษาชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ กรุงเทพมหานคร

แนวคำถาม

เรื่อง การวิเคราะห์กระบวนการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคง กรณีศึกษาชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ กรุงเทพมหานคร

วันที่.....เดือน.....2551

1. ผู้ให้ข้อมูลสำคัญชื่อ.....นามสกุล.....อายุ..... ปี บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด .....อาชีพ.....การศึกษา.....
ตำแหน่ง (ที่เกี่ยวข้องกับข้องกับโครงการบ้านมั่นคง) .....

2. โครงการบ้านมั่นคง ได้รับความสนใจอย่างไรบ้างในชุมชน

- ท่านคิดว่าโครงการบ้านมั่นคง มีผลอย่างไรต่อชุมชน

.....
.....
.....

- ท่านมีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการบ้านมั่นคงในชุมชนพัฒนาบ่อนไก่อย่างไร

.....
.....
.....
.....
.....

3. ท่านทราบวัตถุประสงค์ของโครงการบ้านมั่นคง หรือไม่ อย่างไร ท่านรับทราบวัตถุประสงค์ของโครงการบ้านมั่นคง จากใครหรือสื่ออะไร อย่างไร เมื่อใด

.....
.....
.....

4. ท่านคิดว่าการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคงเป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือไม่ อย่างไร

.....
.....
.....
.....

5. ท่านทราบหรือไม่ว่าการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคงมีขั้นตอนอะไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

6. ท่านได้เข้ามีส่วนร่วมการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคงในขั้นตอนใดบ้าง รู้สึกอย่างไร มีความคิดเห็นอย่างไรในกิจกรรมที่ท่านเข้าร่วม

.....

.....

.....

7. จากการที่ท่านมีส่วนร่วมกับการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคงในแต่ละขั้นตอน ท่านคิดว่าในแต่ละขั้นตอนเป็นไปด้วยความเรียบร้อยดี หรือพบกับปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานในแต่ละขั้นตอน

.....

.....

8. การเตรียมความพร้อมให้กับประชาชนในชุมชนเกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคงมีหรือไม่อย่างไร /ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

9. การจัดประชุมประชาคม

9.1 ชุมชนนัดประชุมชาวบ้านด้วยวิธีการใดอย่างไร ท่านทราบหรือไม่ว่าชาวชุมชนต้องมีคุณสมบัติอย่างไรที่จะเข้าร่วมโครงการได้ และต้องมีผู้เข้าร่วมประชุมกี่คนจึงจะครบองค์ประชุม และต้องเข้าร่วมประชุมกี่ครั้งจึงจะพิจารณาให้เข้าร่วมโครงการฯ

.....

.....

.....

.....

9.2 การชี้แจงความรู้เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคงได้กระทำหรือไม่ โดยใคร อย่างไร

.....

.....

.....

9.3 มีการคัดเลือกคณะทำงานสหกรณ์ฯ ทำอย่างไร ท่านใช้ดุลยพินิจอย่างไรในการคัดเลือกคณะทำงานฯ โครงการบ้านมั่นคง

.....

.....

.....

.....

.....

9.4 มีอาสาหรือหน่วยงานใดมาค่อยช่วยเหลือแนะนำหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

9.5 ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในแต่ละประเด็นของ 9.1-9.4

- ได้ทำการสำรวจว่าชาวชุมชนส่วนใหญ่ได้รับประโยชน์อะไรบ้างหรือไม่ จากโครงการบ้านมั่นคง อย่างไร

.....

.....

.....

.....

- ความพึงพอใจของชาวชุมชนในผลของการดำเนินกระบวนการโครงการบ้านมั่นคงที่มีผลถึงสภาพการอยู่อาศัยของคนในชุมชน ความมั่นคง ความเป็นระเบียบเรียบร้อย ฯลฯ เป็นอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

10. ความเห็นเกี่ยวกับผลของกระบวนการดำเนินกระบวนการโครงการบ้านมั่นคง 8 ขั้นตอน ที่ได้ดำเนินการไปแล้วเป็นอย่างไร ข้อเสนอแนะ

.....

.....

11. เรื่องอื่น ๆ เช่น สภาพแวดล้อม ที่เกี่ยวข้องกับชาวชุมชนที่อยู่อาศัยในโครงการบ้านมั่นคง เป็นอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

12. ท่านคิดว่าการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคงประสบความสำเร็จหรือความล้มเหลว

.....

.....

.....

13. ข้อเสนอแนะในการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคง ต่อไปให้บรรลุผลสำเร็จ

.....

.....

.....

14. เรื่องอื่น ๆ (ถ้ามี)

.....

.....

.....

.....

.....

แนวคำถาม

เรื่อง การวิเคราะห์กระบวนการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคง กรณีศึกษาชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ กรุงเทพมหานคร

วันที่.....เดือน.....2551

1. ผู้ให้ข้อมูลสำคัญชื่อ.....นามสกุล.....อายุ..... ปี บ้านเลขที่……หมู่ที่……ตำบล……อำเภอ……จังหวัด .....อาชีพ.....การศึกษา.....
ตำแหน่ง (ที่เกี่ยวข้องกับข้องกับโครงการบ้านมั่นคง) .....

2. ท่านยอมรับและเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบายกระบวนการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคงในขั้นตอน **ทำความเห็นให้ตรงกันและสร้างความเป็นเจ้าของโครงการร่วมกัน** หรือไม่ อย่างไร จงอธิบาย

.....

.....

.....

3. ท่านคิดว่าการสื่อสาร และการประสานงานความร่วมมือสนับสนุนสอดคล้องกันของสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์การมหาชน (พอช.) ผู้กำหนดนโยบาย กับผู้ที่นำนโยบายไปปฏิบัติ คณะกรรมการสหกรณ์ฯ ในกระบวนการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคงในขั้นตอน **ทำความเห็นให้ตรงกันและสร้างความเป็นเจ้าของโครงการร่วมกัน** ได้มาตรฐานตามวัตถุประสงค์ของนโยบายหรือไม่ อย่างไร จงอธิบาย

.....

.....

.....

4. ท่านคิดว่าสมรรถนะของสหกรณ์ฯ ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ อุปกรณ์ และสถานที่ในการบริหารจัดการของกระบวนการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคงในขั้นตอน **ทำความเห็นให้ตรงกันและสร้างความเป็นเจ้าของโครงการร่วมกัน** มีความพร้อมเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของนโยบายหรือไม่ อย่างไร จงอธิบาย และมีส่วนใดบ้างที่ต้องปรับปรุง

.....

.....

5. ท่านคิดว่าหน่วยงานที่เป็นแกนหลักในการดำเนินงานโครงการฯ สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์การมหาชน (พอช.) มีการวางแผนติดตามประเมินผลและวางแนวทางแก้ไขปัญหาในขั้นตอน **ทำความเห็นให้ตรงกันและสร้างความเป็นเจ้าของโครงการร่วมกัน** อย่างเป็นระบบและต่อเนื่องหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

6. ท่านคิดว่ากำลังซื้อของผู้เข้าร่วมกระบวนการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคงในขั้นตอน **ทำความเห็นให้ตรงกันและสร้างความเป็นเจ้าของโครงการร่วมกัน** มีความพร้อมหรือไม่ อย่างไร จงอธิบาย

.....

.....

.....

.....

7. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับนโยบายการอุดหนุนของภาครัฐด้านงบประมาณและทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคงใน ขั้นตอน**ทำความเห็นให้ตรงกันและสร้างความเป็นเจ้าของโครงการร่วมกัน** มีความพร้อมและเพียงพอหรือไม่ อย่างไร จงอธิบาย

.....

.....

.....

.....

.....

8. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับรูปแบบการวางผังที่อยู่อาศัย เพื่อการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคงใน ขั้นตอน**ทำความเห็นให้ตรงกันและสร้างความเป็นเจ้าของโครงการร่วมกัน**ตรงตามความต้องการของผู้อยู่อาศัยในโครงการฯหรือไม่ อย่างไร จงอธิบาย

.....

.....

.....

9. ท่านได้เข้ามีส่วนร่วมการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคงในขั้นตอน**ทำความเห็นให้ตรงกันและสร้างความเป็นเจ้าของโครงการร่วมกัน** หรือไม่ มีความคิดเห็นอย่างไรในกิจกรรมที่ท่านเข้าร่วม

.....

.....

.....

10. ท่านคิดว่าขั้นตอน **ทำความเห็นให้ตรงกันและสร้างความเป็นเจ้าของโครงการร่วมกัน** มีความสัมพันธ์กับขั้นตอน **การออมทรัพย์** หรือไม่ อย่างไร จงอธิบาย

.....

.....

.....

.....

.....

.....

11. ท่านยอมรับและเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบายกระบวนการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคงในขั้นตอน **การออมทรัพย์** หรือไม่ อย่างไร จงอธิบาย

.....

.....

.....

.....

.....

12. ท่านคิดว่าการสื่อสาร และการประสานงานความร่วมมือสนับสนุนสอดคล้องกันของสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์การมหาชน (พอช.) ผู้กำหนดนโยบาย กับผู้ที่นำนโยบายไปปฏิบัติ คณะกรรมการสหกรณ์ฯ ในกระบวนการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคงในขั้นตอน **การออมทรัพย์** ได้มาตรฐานตามวัตถุประสงค์ของนโยบายหรือไม่ อย่างไร จงอธิบาย

.....

.....

.....

.....

.....

13. ท่านคิดว่าสมรรถนะของสหกรณ์ฯ ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ อุปกรณ์ และสถานที่ในการบริหารจัดการของกระบวนการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคงในขั้นตอน **การออมทรัพย์** มีความพร้อมเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของนโยบายหรือไม่ อย่างไร จงอธิบาย และมีส่วนใดบ้างที่ต้องปรับปรุง

.....

.....

.....

.....

.....

14. ท่านคิดว่าหน่วยงานที่เป็นแกนหลักในการดำเนินงานโครงการฯ สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์การมหาชน (พอช.) มีการวางแผนติดตามประเมินผลและวางแนวทางแก้ไขปัญหาในขั้นตอน **การออมทรัพย์** อย่างเป็นระบบและต่อเนื่องหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

15. ท่านคิดว่ากำลังซื้อของผู้เข้าร่วมกระบวนการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคงในขั้นตอน **การออมทรัพย์** มีความพร้อมในการออมทรัพย์หรือไม่ มีปัญหาอุปสรรคอะไรในการออมทรัพย์ ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหา

.....

.....

.....

16. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับนโยบายการอุดหนุนของภาครัฐด้านงบประมาณและทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคงใน ขั้นตอน**การออมทรัพย์** มีความเพียงพอหรือไม่ อย่างไร จงอธิบาย

.....

.....

.....

.....

17. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับรูปแบบการวางผังที่อยู่อาศัย เพื่อการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคงใน ขั้นตอน**การออมทรัพย์** ตรงตามความต้องการของผู้อยู่อาศัยในโครงการฯ หรือไม่ อย่างไร จงอธิบาย

.....

.....

.....

.....

.....

18. ท่านได้เข้ามีส่วนร่วมการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคงในขั้นตอน**การออมทรัพย์** หรือไม่ มีความคิดเห็นอย่างไรในกิจกรรมที่ท่านเข้าร่วม

.....

.....

.....

19. ท่านคิดว่าขั้นตอน **การออมทรัพย์** มีความสัมพันธ์กับขั้นตอน **การแบ่งงานกันทำ คนในชุมชนมีส่วนร่วม** หรือไม่ อย่างไร จงอธิบาย

.....

.....

.....

20. ท่านยอมรับและเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบายกระบวนการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคงในขั้นตอน **แบ่งงานกันทำ คนในชุมชนมีส่วนร่วม** หรือไม่ อย่างไร จงอธิบาย

.....

.....

.....

21. ท่านคิดว่าการสื่อสาร และการประสานงานความร่วมมือสนับสนุนสอดคล้องกันของสถาบันพัฒนาชุมชน (พอช.) ผู้กำหนดนโยบาย กับผู้ที่นำนโยบายไปปฏิบัติ คณะกรรมการสหกรณ์ฯ ในกระบวนการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคงในขั้นตอน **แบ่งงานกันทำ คนในชุมชนมีส่วนร่วม** ได้มาตรฐานตามวัตถุประสงค์ของนโยบายหรือไม่ อย่างไร จงอธิบาย

.....

.....

.....

22. ท่านคิดว่าสมรรถนะของสหกรณ์ฯ ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ อุปกรณ์ และสถานที่ในการบริหารจัดการของกระบวนการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคงในขั้นตอน **แบ่งงานกันทำ คนในชุมชนมีส่วนร่วม** มีความพร้อมเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของนโยบายหรือไม่ อย่างไร จงอธิบาย และมีส่วนใดบ้างที่ต้องปรับปรุง

.....

.....

23. ท่านคิดว่าหน่วยงานที่เป็นแกนหลักในการดำเนินงานโครงการฯ สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์การมหาชน (พอช.) มีการวางแผนติดตามประเมินผลและวางแนวทางแก้ไขปัญหาในขั้นตอน **แบ่งงานกันทำ คนในชุมชนมีส่วนร่วม** อย่างเป็นระบบและต่อเนื่องหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

24. ท่านคิดว่ากำลังซื้อของผู้เข้าร่วมกระบวนการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคงใน ขั้นตอน **แบ่งงานกันทำ คนในชุมชนมีส่วนร่วม** มีความพร้อมหรือไม่ อย่างไร จงอธิบาย

.....

.....

.....

25. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับนโยบายการอุดหนุนของภาครัฐด้านงบประมาณและทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคงใน ขั้นตอน**แบ่งงานกันทำ คนในชุมชนมีส่วนร่วม** มีความพร้อมและเพียงพอหรือไม่ อย่างไร จงอธิบาย

.....

.....

.....

26. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับรูปแบบการวางผังที่อยู่อาศัย เพื่อการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคงใน ขั้นตอน **แบ่งงานกันทำ คนในชุมชนมีส่วนร่วม**ตรงตามความต้องการของผู้อยู่อาศัยในโครงการฯหรือไม่ อย่างไร จงอธิบาย

.....

.....

.....

27. ท่านได้เข้ามีส่วนร่วมการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคงในขั้นตอน**แบ่งงานกันทำ คนในชุมชนมีส่วนร่วม** หรือไม่ มีความคิดเห็นอย่างไรในกิจกรรมที่ท่านเข้าร่วม

.....

.....

.....

28. ท่านคิดว่าขั้นตอน **แบ่งงานกันทำ คนในชุมชนมีส่วนร่วม** มีความสัมพันธ์กับขั้นตอน **การสำรวจข้อมูลชุมชน** หรือไม่ อย่างไร จงอธิบาย

.....

.....

29. ท่านยอมรับและเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบายกระบวนการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคงในขั้นตอน **การสำรวจข้อมูลชุมชน** หรือไม่ อย่างไร จงอธิบาย

.....

.....

30. ท่านคิดว่าการสื่อสาร และการประสานงานความร่วมมือสนับสนุนสอดคล้องกันของสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์การมหาชน (พอช.) ผู้กำหนดนโยบาย กับผู้ที่นำนโยบายไปปฏิบัติ คณะกรรมการสหกรณ์ฯ ในกระบวนการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคงในขั้นตอน **การสำรวจข้อมูลชุมชน** ได้มาตรฐานตามวัตถุประสงค์ของนโยบายหรือไม่ อย่างไร จงอธิบาย

.....

.....

.....

.....

31. ท่านคิดว่าสมรรถนะของสหกรณ์ฯ ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ อุปกรณ์ และสถานที่ในการบริหารจัดการของกระบวนการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคงในขั้นตอน **การสำรวจข้อมูลชุมชน** มีความพร้อมเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของนโยบายหรือไม่ อย่างไร จงอธิบาย และมีส่วนใดบ้างที่ต้องปรับปรุง

.....

.....

.....

32. ท่านคิดว่าหน่วยงานที่เป็นแกนหลักในการดำเนินงานโครงการฯ สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์การมหาชน (พอช.) มีการวางแผนติดตามประเมินผลและวางแนวทางแก้ไขปัญหาในขั้นตอน **การสำรวจข้อมูลชุมชน** อย่างเป็นระบบและต่อเนื่องหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

33. ท่านคิดว่ากำลังซื้อของผู้เข้าร่วมกระบวนการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคงใน ขั้นตอน **การสำรวจข้อมูลชุมชน** มีความพร้อมหรือไม่ อย่างไร จงอธิบาย

.....

.....

.....

34. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับนโยบายการอุดหนุนของภาครัฐด้านงบประมาณและทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคงใน ขั้นตอน**การสำรวจข้อมูลชุมชน** มีความพร้อมและเพียงพอหรือไม่ อย่างไร จงอธิบาย

.....

.....

.....

35. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับรูปแบบการวางผังที่อยู่อาศัย เพื่อการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคงใน ขั้นตอน**การสำรวจข้อมูลชุมชน** ตรงตามความต้องการของผู้อยู่อาศัยในโครงการฯหรือไม่ อย่างไร จงอธิบาย

.....

.....

36. ท่านได้เข้ามีส่วนร่วมการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคงในขั้นตอน**การสำรวจข้อมูลชุมชน** หรือไม่ มีความคิดเห็นอย่างไรในกิจกรรมที่ท่านเข้าร่วม

.....

.....

.....

37. ท่านคิดว่าขั้นตอน **การสำรวจข้อมูลชุมชน** มีความสัมพันธ์กับขั้นตอน**การจัดระบบสิทธิในที่อยู่อาศัย** หรือไม่ อย่างไร จงอธิบาย

.....

.....

38. ท่านยอมรับและเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบายกระบวนการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคงในขั้นตอน **การจัดระบบสิทธิในที่อยู่อาศัย** หรือไม่ อย่างไร จงอธิบาย

.....

.....

.....

39. ท่านคิดว่าการสื่อสาร และการประสานงานความร่วมมือสนับสนุนสอดคล้องกันของสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์การมหาชน (พอช.) ผู้กำหนดนโยบาย กับผู้ที่นำนโยบายไปปฏิบัติ คณะกรรมการสหกรณ์ฯ ในกระบวนการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคงในขั้นตอน **การจัดระบบสิทธิในที่อยู่อาศัย** ได้มาตรฐานตามวัตถุประสงค์ของนโยบายหรือไม่ อย่างไร จงอธิบาย

.....

.....

40. ท่านคิดว่าสมรรถนะของสหกรณ์ฯ ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ อุปกรณ์ และสถานที่ในการบริหารจัดการของกระบวนการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคงในขั้นตอน **การจัดระบบสิทธิในที่อยู่อาศัย** มีความพร้อมเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของนโยบายหรือไม่ อย่างไร จงอธิบาย และมีส่วนใดบ้างที่ต้องปรับปรุง

.....

.....

.....

41. ท่านคิดว่าหน่วยงานที่เป็นแกนหลักในการดำเนินงานโครงการฯ สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์การมหาชน (พอช.) มีการวางแผนติดตามประเมินผลและวางแนวทางแก้ไขปัญหาในขั้นตอน **การจัดระบบสิทธิในที่อยู่อาศัย** อย่างเป็นระบบและต่อเนื่องหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

42. ท่านคิดว่ากำลังซื้อของผู้เข้าร่วมกระบวนการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคงใน ขั้นตอน **การจัดระบบสิทธิในที่อยู่อาศัย** มีความพร้อมหรือไม่ อย่างไร จงอธิบาย

.....

.....

43. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับนโยบายการอุดหนุนของภาครัฐด้านงบประมาณการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคงใน ขั้นตอน **การจัดระบบสิทธิในที่อยู่อาศัย** มีความเพียงพอหรือไม่ อย่างไร จงอธิบาย

.....

.....

44. ท่านได้เข้ามีส่วนร่วมการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคงในขั้นตอน**การจัดระบบสิทธิในที่อยู่อาศัย** หรือไม่ มีความคิดเห็นอย่างไรในกิจกรรมที่ท่านเข้าร่วม

.....

.....

45. ท่านคิดว่าขั้นตอน **การจัดระบบสิทธิในที่อยู่อาศัย** มีความสัมพันธ์กับขั้นตอน**การร่วมวางผัง สร้างแปลนเพื่อปลูกบ้านตามใจผู้อยู่อาศัย** หรือไม่ อย่างไร จงอธิบาย

.....

.....

46. ท่านยอมรับและเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบายกระบวนการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคงในขั้นตอน **การร่วมวางผัง สร้างแปลนเพื่อปลูกบ้านตามใจผู้อยู่อาศัย** หรือไม่ อย่างไร จงอธิบาย

.....

.....

47. ท่านคิดว่าการสื่อสาร และการประสานงานความร่วมมือสนับสนุนสอดคล้องกันของสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์การมหาชน (พอช.) ผู้กำหนดนโยบาย กับผู้ที่นำนโยบายไปปฏิบัติ คณะกรรมการสหกรณ์ฯ ในกระบวนการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคงในขั้นตอน**การร่วมวางผัง สร้างแปลนเพื่อปลูกบ้านตามใจผู้อยู่อาศัย** ได้มาตรฐานตามวัตถุประสงค์ของนโยบายหรือไม่ อย่างไร จงอธิบาย

.....

.....

48. ท่านคิดว่าสมรรถนะของสหกรณ์ฯ ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ อุปกรณ์ และสถานที่ในการบริหารจัดการของกระบวนการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคงในขั้นตอน **การร่วมวางผัง สร้างแปลนเพื่อปลูกบ้านตามใจผู้อยู่อาศัย** มีความพร้อมเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของนโยบายหรือไม่ อย่างไร จงอธิบาย และมีส่วนใดบ้างที่ต้องปรับปรุง

.....

.....

.....

49. ท่านคิดว่าหน่วยงานที่เป็นแกนหลักในการดำเนินงานโครงการฯ สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์การมหาชน (พอช.) มีการวางแผนติดตามประเมินผลและวางแนวทางแก้ไขปัญหาในขั้นตอน **ร่วมวางผัง สร้างแปลนเพื่อปลูกบ้านตามใจผู้อยู่อาศัย** อย่างเป็นระบบและต่อเนื่องหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

50. ท่านคิดว่ากำลังซื้อของผู้เข้าร่วมกระบวนการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคงใน ขั้นตอน**ร่วมวางผัง สร้างแปลนเพื่อปลูกบ้านตามใจผู้อยู่อาศัย** มีความพร้อมหรือไม่ อย่างไร จงอธิบาย

.....

.....

.....

51. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับนโยบายการอุดหนุนของภาครัฐด้านงบประมาณและทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคงใน ขั้นตอน**ร่วมวางผัง สร้างแปลนเพื่อปลูกบ้านตามใจผู้อยู่อาศัย** มีความพร้อมและเพียงพอหรือไม่ อย่างไร จงอธิบาย

.....

.....

52. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับรูปแบบการวางผังที่อยู่อาศัย เพื่อการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคงใน ขั้นตอน**ร่วมวางผัง สร้างแปลนเพื่อปลูกบ้านตามใจผู้อยู่อาศัย** ตรงตามความต้องการของผู้อยู่อาศัยในโครงการฯหรือไม่ อย่างไร จงอธิบาย

.....

.....

53. ท่านได้เข้ามีส่วนร่วมการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคงในขั้นตอน**ร่วมวางผัง สร้างแปลนเพื่อปลูกบ้านตามใจผู้อยู่อาศัย** หรือไม่ มีความคิดเห็นอย่างไรในกิจกรรมที่ท่านเข้าร่วม

.....

.....

54. ท่านคิดว่าขั้นตอน **ร่วมวางผัง สร้างแปลนเพื่อปลูกบ้านตามใจผู้อยู่อาศัย** มีความสัมพันธ์กับขั้นตอน**การร่วมกันสร้างระบบสาธารณูปโภค** หรือไม่ อย่างไร จงอธิบาย

.....

.....

.....

55. ท่านยอมรับและเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบายกระบวนการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคงในขั้นตอน **การร่วมกันสร้างระบบสาธารณูปโภค** หรือไม่ อย่างไร จงอธิบาย

.....

.....

56. ท่านคิดว่าการสื่อสาร และการประสานงานความร่วมมือสนับสนุนสอดคล้องกันของสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์การมหาชน (พอช.) ผู้กำหนดนโยบาย กับผู้ที่นำนโยบายไปปฏิบัติ คณะกรรมการสหกรณ์ฯ ในกระบวนการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคงในขั้นตอน **การร่วมกันสร้างระบบสาธารณูปโภค** ได้มาตรฐานตามวัตถุประสงค์ของนโยบายหรือไม่ อย่างไร จงอธิบาย

.....

.....

.....

57. ท่านคิดว่าสมรรถนะของสหกรณ์ฯ ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ อุปกรณ์ และสถานที่ในการบริหารจัดการของกระบวนการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคงในขั้นตอน **การร่วมกันสร้างระบบสาธารณูปโภค** มีความพร้อมเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของนโยบายหรือไม่ อย่างไร จงอธิบาย และมีส่วนใดบ้างที่ต้องปรับปรุง

.....

.....

58. ท่านคิดว่าหน่วยงานที่เป็นแกนหลักในการดำเนินงานโครงการฯ สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์การมหาชน (พอช.) มีการวางแผนติดตามประเมินผลและวางแนวทางแก้ไขปัญหาในขั้นตอน **การร่วมกันสร้างระบบสาธารณูปโภค** อย่างเป็นระบบและต่อเนื่องหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

59. ท่านคิดว่ากำลังซื้อของผู้เข้าร่วมกระบวนการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคงใน ขั้นตอน **การร่วมกันสร้างระบบสาธารณูปโภค** มีความพร้อมหรือไม่ อย่างไร จงอธิบาย

.....

.....

60. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับนโยบายการอุดหนุนของภาครัฐด้านงบประมาณและทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคงใน ขั้นตอน**การร่วมกันสร้างระบบสาธารณูปโภค** มีความพร้อมและเพียงพอหรือไม่ อย่างไร จงอธิบาย

.....

.....

61. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับรูปแบบการวางผังที่อยู่อาศัย เพื่อการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคงใน ขั้นตอน**การร่วมกันสร้างระบบสาธารณูปโภค** ตรงตามความต้องการของผู้อยู่อาศัยในโครงการฯหรือไม่ อย่างไร จงอธิบาย

.....

.....

.....

62. ท่านได้เข้ามีส่วนร่วมการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคงในขั้นตอน**การร่วมกันสร้างระบบสาธารณูปโภค** หรือไม่ มีความคิดเห็นอย่างไรในกิจกรรมที่ท่านเข้าร่วม

.....

.....

63. ท่านคิดว่าขั้นตอน **การร่วมกันสร้างระบบสาธารณูปโภค** มีความสัมพันธ์กับขั้นตอน **การร่วมกันสร้างชุมชนที่มั่นคง คนในชุมชนทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์** หรือไม่ อย่างไร จงอธิบาย

.....

.....

64. ท่านยอมรับและเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบายกระบวนการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคงในขั้นตอน **การร่วมกันสร้างชุมชนที่มั่นคง คนในชุมชนทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์** หรือไม่ อย่างไร จงอธิบาย

.....

.....

65. ท่านคิดว่าการสื่อสาร และการประสานงานความร่วมมือสนับสนุนสอดคล้องกันของสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์การมหาชน (พอช.) ผู้กำหนดนโยบาย กับผู้ที่นำนโยบายไปปฏิบัติ คณะกรรมการสหกรณ์ฯ ในกระบวนการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคงในขั้นตอน **การร่วมกันสร้างชุมชนที่มั่นคง คนในชุมชนทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์** ได้มาตรฐานตามวัตถุประสงค์ของนโยบายหรือไม่ อย่างไร จงอธิบาย

.....

.....

66. ท่านคิดว่าสมรรถนะของสหกรณ์ฯ ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ อุปกรณ์ และสถานที่ในการบริหารจัดการของกระบวนการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคงในขั้นตอน **การร่วมกันสร้างชุมชนที่มั่นคง คนในชุมชนทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์** มีความพร้อมเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของนโยบายหรือไม่ อย่างไร จงอธิบาย และมีส่วนใดบ้างที่ต้องปรับปรุง

.....

.....

67. ท่านคิดว่าหน่วยงานที่เป็นแกนหลักในการดำเนินงานโครงการฯ สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์การมหาชน (พอช.) มีการวางแผนติดตามประเมินผลและวางแนวทางแก้ไขปัญหาในขั้นตอน **การร่วมกันสร้างชุมชนที่มั่นคง คนในชุมชนทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์** อย่างเป็นระบบและต่อเนื่องหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

68. ท่านคิดว่ากำลังซื้อของผู้เข้าร่วมกระบวนการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคงใน ขั้นตอน **การร่วมกันสร้างชุมชนที่มั่นคง คนในชุมชนทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์** มีความพร้อมหรือไม่ อย่างไร จงอธิบาย

.....

.....

69. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับนโยบายการอุดหนุนของภาครัฐด้านงบประมาณและทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคงใน ขั้นตอน**การร่วมกันสร้างชุมชนที่มั่นคง คนในชุมชนทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์** มีความพร้อมและเพียงพอหรือไม่ อย่างไร จงอธิบาย

.....

.....

70. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับรูปแบบการวางผังที่อยู่อาศัย เพื่อการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคงใน ขั้นตอน**การร่วมกันสร้างชุมชนที่มั่นคง คนในชุมชนทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์** ตรงตามความต้องการของผู้อยู่อาศัยในโครงการฯหรือไม่ อย่างไร จงอธิบาย

.....

.....

71. ท่านได้เข้ามีส่วนร่วมการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคงในขั้นตอน**การร่วมกันสร้างชุมชนที่มั่นคง คนในชุมชนทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์** หรือไม่ มีความคิดเห็นอย่างไรในกิจกรรมที่ท่านเข้าร่วม

.....

.....

72. ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลของกระบวนการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคง 8 ขั้นตอน ที่ได้ดำเนินการไปแล้วเป็นอย่างไร ข้อเสนอแนะ

.....

.....

73. ท่านคิดว่าการกระบวนการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคง 8 ขั้นตอน ประสบความสำเร็จหรือความล้มเหลว

.....

.....

.....

74. ข้อเสนอแนะในการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคง ต่อไปให้บรรลุผลสำเร็จ

.....

.....

.....

ภาคผนวก ข.

ภาพกิจกรรมการสัมภาษณ์คณะกรรมการสหกรณ์เคหสถานชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ และ
คณะกรรมการชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ จำกัด กรุงเทพมหานคร
เมื่อวันอาทิตย์ที่ 31 มกราคม 2552
ณ. ชุมชนพัฒนาบ่อนไก่

ภาคผนวก ข.

ภาพกิจกรรมการสัมภาษณ์คณะกรรมการสหกรณ์เคหสถานชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ และ คณะกรรมการชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ จำกัด กรุงเทพมหานคร
เมื่อวันอาทิตย์ที่ 31 มกราคม 2552
ณ. ชุมชนพัฒนาบ่อนไก่

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ชื่อ ชื่อสกุล	นายภูดิศ กุลนิธิไพบูลย์
วันเดือนปีเกิด	2 กันยายน 2513
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัด นนทบุรี
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	195/10 ซ.ศรีพรสวรรค์ ถ.ประชาราษฎร์ อำเภอเมือง จังหวัด นนทบุรี 11000
ตำแหน่งหน้าที่การปัจจุบัน	เจ้าหน้าที่บริหารโครงการ
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์

ประวัติการศึกษา

พ. ศ. 2533	มัธยมศึกษา ปีที่ 6 จาก โรงเรียนศรีบุณยานนท์
พ. ศ. 2543	ปริญญาตรี ศิลปศาสตร์บัณฑิต จาก สถาบันราชภัฏสวนดุสิต
พ. ศ. 2552	รัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ